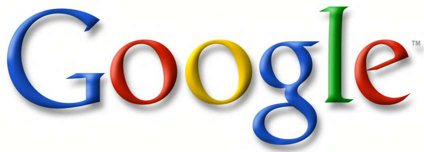

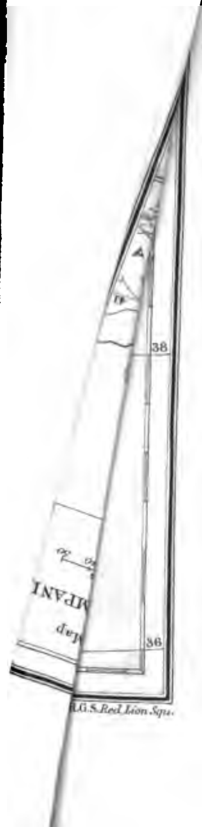
Trans. – 40 series
Commentaries 20 " } Oct. 15 –

2 - 10 - 12 - 22 - 32 - 38

Q. HORATIUS FLACCUS.

LONDON: PRINTED BY
SPOTTISWOODE AND CO., NEW-STREET SQUARE
AND PARLIAMENT STREET.

38
36
R.G.S. Red Lion Squ.

HORACE.

THE TEXT REVISED

BY

J. E. YONGE,

ASSISTANT MASTER,
ETON.

LONDON:
LONGMANS, GREEN, AND CO.
1868.

21325

INTRODUCTION.

The favourable reception accorded to my recent octavo edition of Horace encourages the publication of this volume.

Allowance being made for some corrections, and greater accuracy, it reproduces in its main features the same text; and supplies, with additions, the same marginal apparatus. In purity of text and the novel feature of side-references, it thus claims a preference over existing editions.

The select list of various readings comprises all which have either intrinsic merit of their own or fair MS. authority, or which bear in any way upon moot points. They are taken from the selections of Orelli, and (as to the Odes) from the later and more minute list of Keller and Holder; also from a partial examination of the MS. in Queen's College, Oxford, and the Harleian Collection in the British Museum.

In the first Ode I venture, following Stallbaum, to arrange the two first lines as prefatory to the rest, and the two last as the complements of the stanza. Taken in this order the quatrains end each with a suitable pause; the second (vv. 7–10) has its two antitheses, the third and fourth balance each other; the only stanza fairly broken is the penultimate one at v. 30.

I may make a remark here upon Bentley's reading at v. 6. *evehere*—certainly not one of his happy conjectures—that it is founded on a wrong interpretation: *Hunc* (v. 7) is undoubtedly governed by *juvat*; the intervening clauses (*metaque—palmaque—evehit*) are in parenthesis, and epexegetic, a particular description in terms subordinate to the general idea. The construction is of the kind illustrated in Hermann's Ed. of Sophocles' 'Antigone,' 533; and Lobeck on the 'Ajax,' p. 295.

C. 1. 13. 6. I read *manet*. Orelli's reading *manent* seems to involve positive error equally with his interpretation of Epod. 5. 87.

C. 1. 26. 10. *possunt* has indeed authority; but *prosunt* is well maintained by Orelli.

C. 2. 13. 16. I note Lachmann's conjecture *timetve* as highly probable.

C. 2. 13. 23. *discretas*. v. l. *descriptas* b. T. But K. reads *discriptas*, and rightly, I suspect. There is the same variety of readings in Cic. Inv. I. xxx. 49, and in Livy, xxxi. 34. In both places it is pretty clear that *discripte*, *discripta*, ought to be read. *Discribo* and its formations have evidently been confounded with *descr.* (see Long's note, Verr. v. 24). Cp. Cic. in Cat. III. iv. 8; pro Planc. xviii. 45; de Divin. I. xvii. 31. And this may have led to the substitution in some passages of *discretus*, where the idea of 'separation' or 'distinction' was required, which *descriptus* would not naturally express.

C. 3. 4. 10. I have not displaced the corrupt *Apuliæ*; Bentley's epithet *scdulæ* would be out of place; the only tolerable

correction ever proposed was *patriæ*, which might derive some support from Cic. Legg. II. ii. 5, but is not satisfactory. I have been led by the ductus litterarum to propose *limina villulæ*, as supplying the sense wanted, and confirmed by the Scholium '*extra casæ limen expositus.*' (See Preface to the 8vo Edition, pp. vi. vii.) An objection has been made to the word as a diminutive, which may be met by the instance of C. 2. 7. 10.

C. 3. 24. 4. I admit Lachmann's correction as certain.

ib. v. 24. *emori.* The reading here is certainly debateable. I have argued the point in my notes.

C. 3. 25. 12. *ut—libet!* I have little doubt as to this passage: I cannot assent to Orelli's construction.

C. 3. 29. 34. *alveo.* Orelli reads *æquore.*

C. 4. 4. 65. *evenit.* Orelli adopts a conjecture, *exiet.*

C. 4. 15. 15. *ortus.* Many MSS. have *ortum,* seemingly against Latin usage.

Epod. 8. 8. *quales.* I find no authority or parallel for this construction. The instances given by Lambinus are not to the purpose. The best MSS. have *qualis,* perhaps indicating *qualia.*

Epod. 9. 28. Lachm. ad Lucr. ii. 829 reads *mutabit.*

S. 1. 1. 88. Here I follow Orelli.

S. 1. 3. 7. I place Lachmann's conjecture among the v. l., but I think it probably right.

S. 1. 3. 70–72. I prefer Gesner's punctuation to Orelli's, but

agree with the latter in taking *cum* as a preposition, justifying the order of words thus: In *vitiis bona* the juxtaposition is antithetical, evidently more so than *cum vitiis mea*; e contra, *cum vitiis bona c. mea* would preserve the contrast of words, but give an extravagant and unmeaning emphasis to *mea*.

S. 1. 6. 87. *at hoc*. There is the same uncertainty about this reading as about Epod. ix. 17.

S. 1. 6. 96. *honestos*. I should prefer the v. l. *honustos*, but that probably the two words may be synonymous.

S. 1. 9. 64. *prensare*. This is the reading of the old Montpelier MS. Orell. p. 919.

S. 2. 2. 2. *Ofella*. This is a conjectural correction of the MSS. reading *Ofellus*, proposed by Bentley, adopted by Orelli, on the grounds that Ofellus is a form probably due to copyists, 'quibus terminatio *a* in viro falsa videretur;' that it occurs nowhere else, though the gentile name Ofellius and the cognomen Ofella do occur; that, further, the true form is given in the St. Gallen MS. On the other hand, Ritter asserts that Orelli is mistaken, and that the MS. in question gives Ofellus; also he supposes the name to be Oscan, which is not unlikely in the case of a Venusian farmer. It might perhaps be questioned whether it is a personal name, though no doubt a real person is intended. The use of *Ofella* in Martial for simple frugal fare suggests that it may be a made-up and descriptive name; in such a case the form analogous to Roman usage would surely be adopted.

S. 2. 3. 119. *tinearum*. I note in v. l. the form approved by Wagner.

S. 2. 3. 119. *deducere.* There can be no doubt that this reading has been wrongly altered by copyists who did not understand its technical sense.

S. 2. 3. 322. The text here is uncertain. I retain the older reading.

S. 2. 4. 61. *immorsus.* The credit of this reading is due to Orelli.

E. 1. 6. 53. *Cuilibet.* I see no reason for rejecting this reading.

E. 1. 13. 14. *Pyrrhia.* Lachm. on Lucr. vi. 971 condemns this form.

E. 1. 17. 43. *sua*—so Bentley, Gesner, Buttmann, and Lachmann on Lucr. iv. 472, whose argument is conclusive if his canon is accepted, 'ne post vocabulum iambicum in vocalem desinens syllaba acuta ponatur nisi cum hiatu' (note on Lucr. iii. 954).

E. 2. 2. 16. *lædit.* This has the best MS. authority; *lædat* is less Horatian, though it may perhaps be right in a purely hypothetical sentence.

I admit the now recognised form *interemo* in S. 2. 3. 131; *neglego* and the like are in the MSS.; *derexit* is set among the v. l., not as authorised, but as probably correct.

In *Danubius, Virgilius,* the spelling is not altered; 'auctoritatem consuetudo superavit,' as Quintilian says, 1. 5. 64.

The form *st* for *est,* which the copyists have done their best to obliterate, must be admitted sometimes. The MSS. give it in a few places, they indicate it in many more; for I take it that those numerous instances, where *est* is inserted by some MSS.,

and omitted by others, are evidence for it, and I take pains to point them out accordingly. I should feel quite justified in admitting *sceleratust* in S. 2. 3. 221, but as the present reading makes good sense, it may suffice to suggest the alteration at the foot of the page. For the four instances in which the form is adopted meo periculo (C. 1. 3. 37; 4. 3. 21; Ep. 15. 12; S. 2. 3. 232), I refer to Lachmann's notes on Lucr. i. 993; iii. 954; and Orelli on C. 1. 3. and S. 1. 9. 42.

The termination *is* for the accusative plural of I-nouns is perhaps too much insisted on in the editions of Bentley and Obbar. It is a common form, but the exceptions imply a sufficient freedom in the use of it; *ignis* and *ignes* were probably interchanged as readily as *igni* and *igne*. See Munro's Introduction to Lucretius, p. 27, and his citations from Varro.

It is to be observed that the form is not absolutely confined to the I-nouns, nor to the accusative case. See the same editor on Lucr. ii. 467; i. 808.

My conclusion is to admit the use wherever a good MS. has sanctioned it.

The MAP *to be placed opposite Title-page.*

CHRONOLOGICAL TABLE.

B.C.

65. Birth of Horace. Consulship of L. A. Cotta and L. M. Torquatus (Carm. III. xxi.; Epod. xiii. 8).—Ad Aufidum (Carm. III. xxx. 10; IV. ix. 2).

60. The first triumvirate (Carm. II. i. 1–4).—The Civil War and victories of Julius Cæsar (vv. 20–28).

59. Consulship of Julius Cæsar and M. Calp. Bibulus (Carm. III. xxviii. 8).

53. Defeat of Crassus (alluded to, Carm. III. vi. 9).

46. Death of Cato Uticensis (Carm. I. xii. 35).

43. (? 42.) Brutus in Asia as prætor (Sat. I. vii. 18).

42. Philippi (Carm. II. vii. 9; III. iv. 26; Ep. II. ii. 49).—Consule Planco (Carm. III. xiv. 28).

41. Horace's introduction to Mæcenas (Sat. I. vi. 55; II. vi. 40).

40. War with the Parthians, and defeat of Antony's troops under D. Saxa (Carm. III. vi. 9).—Herod is mentioned, Ep. II. ii. 184: he received his kingdom in this year.

39. A. Pollio's successes in Illyria (Carm. II. i.)

37. The journey to Brundisium (Sat. I. v.)

36. Defeat off Naulochus, crushing Sextus Pompeius (Epod. ix. 7).

31. Actium (Ep. I. xviii. 61).—Wars on the Dacian Frontier (Carm. III. vi. 14. Sat. II. vi. 53).

30. Death of Antony and Cleopatra (Carm. I. xxxvii.; IV. xiv. 35).

29. Temple of Janus shut (Carm. IV. xv. 9).

27. The name of Augustus conferred (Carm. II. ix. 19. The name does not occur in the Satires, Epodes, or 1st Book of Odes). Augustus in Spain: meditates an expedition to Britain (Carm. I. xxxv. 29).

25. Horace marks his 40th year, Carm. II. iv. 23.—Dacian conquests (Carm. III. viii. 18).

24. Æl. Gallus' march in Arabia (Carm. I. xxix. and xxxv. 31).—The conquest of N. Spain (Carm. III. viii. 22).—Augustus returns to Italy (Carm. III. xiv.).—Death of Q. Varus, of Cremona (Carm. I. xxiv.)

B.C.

23. Augustus, at the point of death, cured by A. Musa; of whom Ep. I. xv. 3.
22. Conspiracy and death of Murena (of whom, Carm. II. x. His brother Proculeius mentioned, Carm. II. ii. 5).
21. Horace 44 (Epod. I. 20, 28). – Coss. Æm. Lepidus, M. Lollius.
20. Tiberius in the East. Pacification of Armenia and Parthia. The standards recovered. (Ep. I. xii. 27; I. xviii. 56; Carm. II. ii. 17; II. ix. 20.)
19. *Final* conquest of the Cantabri (Ep. I. xii. 26).—Death of Virgil (of whom, Carm. I. iii.); of Tibullus (to whom, Carm. I. xxxiii. Ep. I. iv.)
17. The Carmen Sæculare.
16. Lollius legate in Gaul; his defeat ('Lolliana clades' of Tac. Ann. i. 10), perhaps alluded to Carm. IV. xiv. 51; and ii. 34.
15. Conquests of Drusus and Tiberius over the Northern and Alpine tribes (Carm. IV. iv. and xiv.: 15 years after the submission of Alexandria, Ib. xiv. 37).
13. Augustus returns from the frontier in Gaul (Carm. IV. ii. 43).
8. (In Nov.) Death of Horace, aged 57, and Mæcenas. C. M. Censorine Cos., to whom Carm. IV. viii.

ABBREVIATIONS.

C.	Carmina.
C. S.	Carmen Sæculare.
S.	Satiræ.
E.	Epistolæ.
Ep.	Epodi.
Bent.	Bentley.
O.	Orelli.
K.	Keller (generally quoted as representing the Paris MSS.)
Bl.	Codex MS. Blandinius.
B. b. S. T. c.	Orelli's MSS.
κ.	MS. in Queen's Coll. Oxford.
Hl. A. B., &c.	The Harleian MSS.

The Marginal References, when they illustrate the general sentiment, are noted by the number of the line; when a word, by the first letters.

Q. HORATI FLACCI CARMINA.

LIBER PRIMUS.

I.

MÆCENAS atavis edite regibus, I. E. 1. 1. 1.
O et præsidium et dulce decus meum,
Sunt quos curriculo pulverem Olympicum *pulv.* E. 1. 1. 50. S. 1. 4. 31.
Collegisse juvat, metaque fervidis *Oly.* C. 4. 2. 17.
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos evehit ad Deos;
Hunc, si mobilium turba Quiritium *mob.* E. 1. 19. 17.
Certat tergeminis tollere honoribus; 8. S. 1. 6. 11.
Illum, si proprio condidit horreo
Quidquid de Libycis verritur areis.
Gaudentem patrios findere sarculo
Agros, Attalicis condicionibus
Numquam dimoveas, ut trabe Cypria *Cyp.* C. 3. 29. 60.
Myrtoum pavidus nauta secet mare.
Luctantem Icariis fluctibus Africum *Ic.* C. 3. 7. 21.
Mercator metuens, otium et oppidi
Laudat rura sui; mox reficit rates
Quassas, indocilis pauperiem pati. 18. E. 1. 1. 46.

13. demoveas.

Est qui nec veteris pocula Massici,
Nec partem solido demere de die
Spernit, nunc viridi membra sub arbuto
Stratus, nunc ad aquæ lene caput sacræ.
Multos castra juvant, et lituo tubæ
Permixtus sonitus, bellaque matribus
Detestata. Manet sub Jove frigido
Venator, teneræ conjugis immemor,
Seu visa est catulis cerva fidelibus,
Seu rupit teretes Marsus aper plagas.
Me doctarum hederæ præmia frontium
Dis miscent superis: me gelidum nemus
Nympharumque leves cum Satyris chori
Secernunt populo, si neque tibias
Euterpe cohibet, nec Polyhymnia
Lesboum refugit tendere barbiton.

Quod si me lyricis vatibus inseres,
Sublimi feriam sidera vertice.

Mas. C. 2. 7. 21. S. 2. 4. 51. C. 3. 21. 5.
20. E. 1. 14. 34.
21. Ep. 2. 23.
lit. C. 2. 1. 18.
m. d. Ep. 16. 8.
hed. E. 1. 3. 25.
nem. E. 2. 2. 77.
30. E. 1. 19. 4. C. 2. 19. 3.
35. C. 4. 3. 15.

II.

Jam satis terris nivis atque diræ
Grandinis misit Pater, et rubente
Dextera sacras jaculatus arces,
Terruit urbem;

Terruit gentis grave ne rediret
Sæculum Pyrrhæ, nova monstra questæ,
Omne quum Proteus pecus egit altos
Visere montis,

urb. C. 1. 35. 10.
Prot. E. 1. 1. 90.

27. ? visast. 35. inseris. 5. gentes. 8. montes.

Piscium et summa genus hæsit ulmo,
Nota quæ sedes fuerat columbis
Et superjecto pavidæ natarunt
Æquore dammæ.

Vidimus flavum Tiberim, retortis *flav.* C. 1. 8. 8.
Litore Etrusco violenter undis,
Ire dejectum monumenta Regis
Templaque Vestæ. 16. C. 3. 5. 11.

Iliæ dum se nimium querenti *Ili.* C. 4. 8. 22.
Jactat ultorem, vagus et sinistra
Labitur ripa, Jove non probante, u-
xorius amnis.

Audiet civis acuisse ferrum,
Quo graves Persæ melius perirent; 22. C. 3. 5. 4.
Audiet pugnas, vitio parentum
Rara, juventus.

Quem vocet Divom populus ruentis *ru.* Ep. 16. 2.
Imperi rebus? prece qua fatigent *reb.* C. 4. 6. 23.
Virgines sanctæ minus audientem
Carmina Vestam?

Cui dabit partis scelus expiandi 29. C. 2. 1. 5.
Juppiter? Tandem venias, precamur,
Nube candentis umeros amictus,
Augur Apollo; 32. C. S. 61.

Sive tu mavis, Erycina ridens,
Quam Jocus circum volat et Cupido; 34. C. 1. 30. 5.

10. palumbis. 12. damæ. 13. flavom. 21. cives.
25. Divum. 29. partes. 31. candentes, humeros.

Sive neglectum genus et nepotes
Respicis, auctor,

lud. C. 1. 28. 17. — Heu! nimis longo satiate ludo,
Quem juvat clamor galeæque leves,
Acer et Mauri peditis cruentum
Voltus in hostem;

juv. S. 2. 5. 62. — Sive mutata juvenem figura
Ales in terris imitaris, almæ
Filius Maiæ, patiens vocari
Cæsaris ultor:

Serus in cælum redeas, diuque
Lætus intersis populo Quirini,
Neve te, nostris vitiis iniquum,
Ocior aura

Tollat: hic magnos potius triumphos,
50. C. 1. 21. 14; 4. 14. 6. E. 2. 1. 256. — Hic ames dici Pater atque Princeps,
equ. C. 2. 9. 24. — Neu sinas Medos equitare inultos,
Te duce, Cæsar.

III.

1. C. 1. 30. 1; 3. 26. 9. — SIC te Diva potens Cypri,
2. C. 4. 8. 31; 1. 12. 27. — Sic fratres Helenæ, lucida sidera,
Ventorumque regat pater,
Iap. C. 3. 27. 20. — Obstrictis aliis præter Iapyga,
cred. C. 1. 24. 11. — Navis, quæ tibi creditum
Debes Virgilium finibus Atticis:
8. C. 2. 17. 5. — Reddas incolumem, precor,

35. neclectum, B. 40. vultus. 6. Vergilium, κ.

Et serves animæ dimidium meæ.
Illi robur et æs triplex
Circa pectus erat, qui fragilem truci
Commisit pelago ratem
Primus, nec timuit præcipitem Africum 12. C. 1. 1. 15; 14. 5.
Decertantem Aquilonibus, 3. 29. 57.
Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noti, *dec.* C. 1. 9. 11.
Quo non arbiter Hadriæ 15. C. 3. 3. 5.
Major, tollere seu ponere vult freta:
Quem Mortis timuit gradum,
Qui siccis oculis monstra natantia,
Qui vidit mare turgidum et
Infames scopulos Acroceraunia?
Nequiquam Deus abscidit
Prudens Oceano dissociabili *prud.* C. 3. 29. 29.
Terras, si tamen impiæ
Non tangenda rates transiliunt vada,
Audax omnia perpeti
Gens humana ruit per vetitum nefas.
Audax Iapeti genus 27. C. 2. 18. 35. Ep. 17. 67.
Ignem fraude mala gentibus intulit:
Post ignem ætheria domo
Subductum, Macies et nova Febrium
Terris incubuit cohors,
Semotique prius tarda necessitas
Leti corripuit gradum.
Expertus vacuum Dædalus aëra
Pennis non homini datis;
Perrupit Acheronta Herculeus labor.

18. rectis, *Bent.* 19. turbidum. 35. pinnis, K.

Nil mortalibus arduist;
Cælum ipsum petimus stultitia, neque
Per nostrum patimur scelus
Iracunda Jovem ponere fulmina.

IV.

1\. C. 4. 7. 1. 4. 12. 1. — SOLVITUR acris hiemps grata vice veris et Favoni,
Trahuntque siccas machinæ carinas.
Ac neque jam stabulis gaudet pecus, aut arator igni;
Nec prata canis albicant pruinis.
Jam Cytherea choros ducit Venus, imminente Luna,
6\. C. 2. 8. 14. — Junctæque Nymphis Gratiæ decentes
7\. C. 3. 18. 16. — Alterno terram quatiunt pede, dum graves Cyclopum
Volcanus ardens urit officinas.
Nunc decet aut viridi nitidum caput impedire myrto,
Aut flore, terræ quem ferunt solutæ.
Nunc et in umbrosis Fauno decet immolare lucis,
Seu poscat agna, sive malit hædo.
13\. C. 2. 3. 21. 2. 14. 11. 2. 18. 32. — Pallida Mors æquo pulsat pede pauperum tabernas
Regumque turris. O beate Sesti,
Vitæ summa brevis spem nos vetat inchoare longam.
nox, C. 1. 28. 15. — Jam te premet nox, fabulæque Manes,
Et domus exilis Plutonia: quo simul mearis,
tal. S. 2. 7. 17. — Nec regna vini sortiere talis,
Nec tenerum Lycidan mirabere, quo calet juventus
Nunc omnis, et mox virgines tepebunt.

37\. ardui, arduum, est. 1. hiems. 8. Vulcanus; visit. 14. turres.

V.

Quis multa gracilis te puer in rosa
Perfusus liquidis urget odoribus
Grato, Pyrrha, sub antro?
Cui flavam religas comam — *rel.* C. 2. 11. 24. 4. 11. 5.

Simplex munditiis? Heu! quotiens fidem
Mutatosque Deos flebit, et aspera — 6. Ep. 15. 23.
Nigris æquora ventis
Emirabitur insolens,

Qui nunc te fruitur credulus aurea; — *cred.* C. 4. 1. 30.
Qui semper vacuam, semper amabilem
Sperat, nescius auræ
Fallacis. Miseri, quibus

Intemptata nites! Me tabula sacer
Votiva paries indicat uvida — 14. C. 3. 26. 4.
Suspendisse potenti — *pot. mar.* C.1.3.1. 1. 6. 10.
Vestimenta maris Deo.

VI.

Scriberis Vario fortis et hostium
Victor Mæonii carminis alite, — *al.* C. 2. 20. 2.
Quam rem cumque ferox navibus aut equis
Miles, te duce, gesserit.

Nos, Agrippa, neque hæc dicere, nec gravem — *Agr.* E. 1. 12. 26. S. 2. 3. 185. E. 1. 6. 26.
Pelidæ stomachum cedere nescii, — 6. Ep. 17. 14. A.P. 121. *stom.* C. 1. 16. 16.

2. urguet. 13. intentata.

Nec cursus duplicis per mare Ulixei,
  Nec sævam Pelopis domum

9. C. 3. 3. 69. 4. 15. 1. E. 2. 1. 257. Conamur, tenues grandia: dum pudor
Imbellisque lyræ Musa potens vetat
Laudes egregii Cæsaris, et tuas
  Culpa deterere ingeni.

ad. C. 3. 24. 5. Quis Martem tunica tectum adamantina
pul. C. 2. 1. 22. Digne scripserit? aut pulvere Troïco
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
16. C. 1. 15. 26. Tydiden Superis parem?

Nos convivia, nos prœlia virginum
Sectis in juvenes unguibus acrium
ur. C. 1. 13. 9. 19. 5. Cantamus, vacui, sive quid urimur,
  Non præter solitum leves.

VII.

LAUDABUNT alii claram Rhodon, aut Mytilenen;
  Aut Epheson, bimarisve Corinthi
Mœnia, vel Baccho Thebas, vel Apolline Delphos
4. C. 3. 1. 24. Insignis, aut Thessala Tempe.
Sunt quibus unum opus est, intactæ Palladis urbem
  Carmine perpetuo celebrare, et
fron. C. 1. 1. 29. Undique decerptam fronti præponere olivam.
  Plurimus, in Junonis honorem,
Aptum dicet equis Argos, ditesque Mycenas.
  Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Larissæ percussit campus opimæ,
  Quam domus Albuneæ resonantis,

4. Insignes. 5. arces, *v.* arcem. 9. dicit.

Et præceps Anio, ac Tiburni lucus et uda — *Tib.* C. 1. 18. 2. 2. 6. 5.
Mobilibus pomaria rivis. — *pom.* S. 2. 4. 70.
Albus ut obscuro deterget nubila cœlo — *Alb.* C. 3. 27. 19.
Sæpe Notus, neque parturit imbres
Perpetuo: sic tu sapiens finire memento — 17. C. 1. 11. 6. Ep. 13. 17.
Tristitiam vitæque labores
Molli, Plance, mero, seu te fulgentia signis — *moll.* C. 3. 29. 2.
Castra tenent, seu densa tenebit
Tiburis umbra tui. Teucer Salamina patremque — *Teuc.* C. 1. 15. 24.
Quum fugeret, tamen uda Lyæo — *uda,* C. 2. 19. 18. 4. 5. 39.
Tempora populea fertur vinxisse corona,
Sic tristis affatus amicos:
Quo nos cumque feret melior Fortuna parente,
Ibimus, o socii comitesque.
Nil desperandum Teucro duce et auspice Teucro; — *aus.* C. 3. 27. 8.
Certus enim promisit Apollo
Ambiguam tellure nova Salamina futuram.
O fortes, pejoraque passi
Mecum sæpe viri, nunc vino pellite curas;
Cras ingens iterabimus æquor.

VIII.

LYDIA, dic, per omnis
Te deos oro, Sybarin cur properes amando
Perdere? cur apricum — *ap.* A.P. 162.
Oderit Campum, patiens pulveris atque solis?
Cur neque militaris
Inter æquales equitat, Gallica nec lupatis

15. detergit, K. 17. perpetuos. 24. tristes. 1. omnes.
2. Hoc deos, K. properas. VIII. 6. equitet; temperet, B.

Temperat ora frenis?

flav. C. 1. 2. 13.

Cur timet flavum Tiberim tangere? cur olivum
Sanguine viperino
Cautius vitat, neque jam livida gestat armis

11. S. 2. 2. 13.

Bracchia, sæpe disco,
Sæpe trans finem jaculo nobilis expedito?
Quid latet, ut marinæ

lacr. C. 1. 21. 13.
14. C. 4. 6. 6.
Ep. 13. 12.

Filium dicunt Thetidis sub lacrimosa Trojæ
Funera, ne virilis
Cultus in cædem et Lycias proriperet catervas?

IX.

Vides, ut alta stet nive candidum
Soracte, nec jam sustineant onus

lab. C. 2. 9. 7.

Silvæ laborantes, geluque
Flumina constiterint acuto?

5. C. 3. 17. 13.

Dissolve frigus, ligna super foco
Large reponens: atque benignius

dep. C. 1. 36. 11.
Ep. 2. 47.

Deprome quadrimum Sabina,
O Thaliarche, merum diota.

Permitte Divis cetera, qui simul
Stravere ventos æquore fervido
Deprœliantes, nec cupressi
Nec veteres agitantur orni.

13. C. 3. 29. 29.
E. 1. 4. 14.

Quid sit futurum cras, fuge quærere, et
Quem Fors dierum cumque dabit, lucro

Appone, nec dulces amores
Sperne, puer, neque tu choreas,

Donec virenti canities abest *vir.* Ep. 13. 4. C. 4. 13. 6.
Morosa. Nunc et Campus et areæ,
Lenesque sub noctem susurri
Composita repetantur hora:

Nunc et latentis proditor intimo
Gratus puellæ risus ab angulo,
Pignusque dereptum lacertis
Aut digito male pertinaci.

X.

MERCURI, facunde nepos Atlantis, 1. S. 2. 6. 5.
Qui feros cultus hominum recentum 2. S. 1. 3. 99.
Voce formasti catus, et decoræ *cat.* C. 3. 12. 13. E. 2. 2. 39.
More palæstræ,

Te canam, magni Jovis et deorum
Nuntium, curvæque lyræ parentem;
Callidum, quidquid placuit, jocoso
Condere furto.

Te, boves olim nisi reddidisses
Per dolum amotas, puerum minaci
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo.

Quin et Atridas, duce te, superbos,
Ilio dives Priamus relicto 14. Ep. 17. 15.
Thessalosque ignes et iniqua Trojæ *Thes.* C. 2. 4. 10.
Castra fefellit.

Temperat ora frenis?
flav. C. 1. 2. 13. Cur timet flavum Tiberim tangere? cur olivum
Sanguine viperino
Cautius vitat, neque jam livida gestat armis
11. S. 2. 2. 13. Bracchia, sæpe disco,
Sæpe trans finem jaculo nobilis expedito?
Quid latet, ut marinæ
lacr. C. 1. 21. 13. Filium dicunt Thetidis sub lacrimosa Trojæ
14. C. 4. 6. 6. Ep. 13. 12. Funera, ne virilis
Cultus in cædem et Lycias proriperet catervas?

IX.

Vides, ut alta stet nive candidum
Soracte, nec jam sustineant onus
lab. C. 2. 9. 7. Silvæ laborantes, geluque
Flumina constiterint acuto?

5. C. 3. 17. 13. Dissolve frigus, ligna super foco
Large reponens: atque benignius
dep. C. 1. 36. 11. Ep. 2. 47. Deprome quadrimum Sabina,
O Thaliarche, merum diota.

Permitte Divis cetera, qui simul
Stravere ventos æquore fervido
Deprœliantes, nec cupressi
Nec veteres agitantur orni.

13. C. 3. 29. 29. E. 1. 4. 14. Quid sit futurum cras, fuge quærere, et
Quem Fors dierum cumque dabit, lucro

Appone, nec dulces amores
Sperne, puer, neque tu choreas,

Donec virenti canities abest — *vir.* Ep. 13. 4. C. 4. 13. 6.
Morosa. Nunc et Campus et areæ,
Lenesque sub noctem susurri
Composita repetantur hora:

Nunc et latentis proditor intimo
Gratus puellæ risus ab angulo,
Pignusque dereptum lacertis
Aut digito male pertinaci.

X.

MERCURI, facunde nepos Atlantis, — 1. S. 2. 6. 5.
Qui feros cultus hominum recentum — 2. S. 1. 3. 99.
Voce formasti catus, et decoræ — *cat.* C. 3. 12. 13. E. 2. 2. 39.
More palæstræ,

Te canam, magni Jovis et deorum
Nuntium, curvæque lyræ parentem;
Callidum, quidquid placuit, jocoso
Condere furto.

Te, boves olim nisi reddidisses
Per dolum amotas, puerum minaci
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo.

Quin et Atridas, duce te, superbos,
Ilio dives Priamus relicto — 14. Ep. 17. 15.
Thessalosque ignes et iniqua Trojæ — *Thes.* C. 2. 4. 10.
Castra fefellit.

17. C. 1. 24. 16. Tu pias lætis animas reponis
Sedibus, virgaque levem coerces
Aurea turbam, superis deorum
Gratus et imis.

XI.

1. C. 1. 9. 13. *nef.* C. 4. 4. 22. Tu ne quæsieris, scire nefas, quem mihi, quem tibi
Finem di dederint, Leuconoë; nec Babylonios
Temptaris numeros. Ut melius, quidquid erit, pati!
Seu plures hiemes, seu tribuit Jupiter ultimam,
Quæ nunc oppositis debilitat pumicibus mare
sap. C. 1. 7. 17. Tyrrhenum, sapias, vina liques, et spatio brevi
sp. C. 1. 4. 15. 2. 11. 11. Spem longam reseces. Dum loquimur, fugerit invida
8. E. 1. 4. 13. C. 3. 8. 27. Ætas. Carpe diem, quam minimum credula postero.

XII.

Quem virum aut heroa lyra vel acri
Tibia sumis celebrare, Clio?
Quem deum? Cujus recinet jocosa
im. C. 1. 20. 8. Nomen imago,

Aut in umbrosis Heliconis oris,
Aut super Pindo, gelidove in Hæmo?
Unde vocalem temere insecutæ
8. C. 1. 24. 13. A. P. 391. Orphea silvæ,

Arte materna rapidos morantem
Fluminum lapsus celeresque ventos,
Blandum et auritas fidibus canoris
Ducere quercus.

XI. 3. tentaris. XII. 2. sumes. 10. celeresque.

Quid prius dicam solitis Parentis
Laudibus? qui res hominum ac deorum, 14. C. 3. 4. 45.
Qui mare ac terras, variisque mundum
Temperat horis: 16. E. 1. 12. 16.

Unde nil majus generatur ipso,
Nec viget quicquam simile aut secundum:
Proximos illi tamen occupavit
Pallas honores.

Prœliis audax, neque te silebo, 21. C. 2. 19. 26.
Liber, et sævis inimica Virgo 22. C. 4. 6. 34. 3. 22. 1.
Beluis: nec te, metuende certa
Phœbe sagitta.

Dicam et Alciden, puerosque Ledæ, 25. C. 4. 5. 35.
Hunc equis, illum superare pugnis 26. S. 2. 1. 26.
Nobilem: quorum simul alba nautis 27. C. 1. 3. 2. 4. 8. 31.
Stella refulsit,

Defluit saxis agitatus humor,
Concidunt venti, fugiuntque nubes,
Et minax, quod sic voluere, ponto
Unda recumbit.

Romulum post hos prius, an quietum 33. E. 2. 1. 5.
Pompili regnum memorem, an superbos
Tarquini fasces, dubito, an Catonis *Tar.* S. 1. 6. 12.
Nobile letum. *Cat.* C. 2. 1. 24.

Regulum, et Scauros, animæque magnæ
Prodigum Paullum, superante Pœno,

29. umor. 31. nam sic; sic di.

Gratus insigni referam Camena,
Fabriciumque.

inc. C. 2. 15. 11. Hunc et incomptis Curium capillis
Utilem bello tulit, et Camillum,
43. C. 2. 15. 13. Sæva paupertas et avitus apto
3. 6. 37. 3. 2. 1. Cum lare fundus.

Crescit, occulto velut arbor ævo,
Fama Marcelli; micat inter omnis
Julium sidus, velut inter ignis
48. Ep. 15. 2. C. 5. 35. Luna minores.

Gentis humanæ pater atque custos,
Orte Saturno, tibi cura magni
Cæsaris fatis data; tu secundo
Cæsare regnes.

53. S. 2. 5. 62. Ille, seu Parthos Latio imminentis
54. C. 3. 3. 43. Egerit justo domitos triumpho,
Sive subjectos Orientis oræ
56. C. 3. 29. 27. Seras et Indos,

57. C. 3. 5. 1. Te minor latum reget æquus orbem;
58. C. 1. 34. 8. Tu gravi curru quaties Olympum,
Tu parum castis inimica mittes
Fulmina lucis.

XIII.

Cum tu, Lydia, Telephi
Cervicem roseam, cerea Telephi

46. omnes. 47. ignes. 53. imminentes.
57. lætum, B. regat æquos, B.

Laudas bracchia, væ, meum
  Fervens difficili bile tumet jecur. 4. S. 1. 9. 66.
Tum nec mens mihi nec color
  Certa sede manet; humor et in genas
Furtim labitur, arguens
  Quam lentis penitus macerer ignibus. *mac.* Ep. 14. 16.
Uror, seu tibi candidos *ur.* C. 1. 19. 5.
  Turparunt umeros immodicæ mero
Rixæ, sive puer furens
  Impressit memorem dente labris notam.
Non, si me satis audias,
  Speres perpetuum, dulcia barbare
Lædentem oscula, quæ Venus
  Quinta parte sui nectaris imbuit.
Felices ter et amplius,
  Quos irrupta tenet copula, nec malis
Divolsus querimoniis
  Suprema citius solvet amor die.

XIV.

O NAVIS, referent in mare te novi
Fluctus! O quid agis? fortiter occupa
  Portum. Nonne vides, ut
    Nudum remigio latus,

Et malus celeri saucius Africo C. 3. 29. 57.
Antennæque gemant, ac sine funibus
  Vix durare carinæ
    Possint imperiosius

brachia. 5. tunc. 6. manent; umor. 10. humeros.
19. divulsus. XIV. 1. referunt. 6. antemnæ.

Æquor? Non tibi sunt integra lintea,
Non di, quos iterum pressa voces malo:
Quamvis Pontica pinus,
Silvæ filia nobilis,

Jactes et genus et nomen inutile;
Nil pictis timidus navita puppibus
Fidit. Tu, nisi ventis
Debes ludibrium, cave.

Nuper sollicitum quæ mihi tædium,
Nunc desiderium, curaque non levis,
Interfusa nitentis
20. C. 3. 28. 14. Vites æquora Cycladas.

XV.

Pastor quum traheret per freta navibus
2. C. 3. 3. 26. 4. 9. 13. Idæis Helenen perfidus hospitam,
Ingrato celeres obruit otio
Ventos, ut caneret fera

avi, C. 3. 3. 61. Nereus fata: Mala ducis avi domum
Quam multo repetet Græcia milite,
Conjurata tuas rumpere nuptias,
Et regnum Priami vetus.

9. Ep. 10. 15. Heu, heu! quantus equis, quantus adest viris
Sudor! quanta moves funera Dardanæ
æg. C. 3. 4. 57. Genti! Jam galeam Pallas et ægida
Currusque et rabiem parat.

19. nitentes. xv. 2. Helenam. 9. Eheu.

Nequiquam, Veneris præsidio ferox,
Pectes cæsariem, grataque feminis
Imbelli cithara carmina divides;
  Nequiquam thalamo graves

Hastas et calami spicula Cnosii — *Cnos.* C. 4. 9. 17.
Vitabis, strepitumque, et celerem sequi
Ajacem; tamen, heu, serus adulteros
  Crines pulvere collines. — 20. C. 4. 6. 12.

Non Laërtiaden, exitium tuæ
Genti, non Pylium Nestora respicis?
Urgent impavidi te Salaminius
  Teucer et Sthenelus sciens — 24. C. 4. 9. 17—20.

Pugnæ, sive opus est imperitare equis,
Non auriga piger; Merionen quoque — *Mer.* C. 1. 6. 15.
Nosces. Ecce furit te reperire atrox
  Tydides, melior patre:

Quem tu, cervus uti vallis in altera — 29. C. 4. 4. 50.
Visum parte lupum graminis immemor,
Sublimi fugies mollis anhelitu,
  Non hoc pollicitus tuæ.

Iracunda diem proferet Ilio
Matronisque Phrygum classis Achillei;
Post certas hiemes uret Achaicus
  Ignis Iliacas domos. — 36. C. 4. 4. 53.

excidium. 22. gentis. 24. Teucer, te; Teucerque, et. 36. Pergameas.

XVI.

O MATRE pulchra filia pulchrior,
Quem criminosis cumque voles modum
Pones iambis, sive flamma
Sive mari libet Hadriano.

Non Dindymene, non adytis quatit
Mentem sacerdotum incola Pythius,
Non Liber æque, non acuta
8. C. 1. 18. 13. — Sic geminant Corybantes æra,

Nor. Ep. 17. 71. — Tristes ut iræ; quas neque Noricus
Deterret ensis, nec mare naufragum,
Nec sævus ignis, nec tremendo
12. C. 1. 34. 5. — Juppiter ipse ruens tumultu.

Fertur Prometheus, addere principi
Limo coactus particulam undique
Desectam, et insani leonis
Vim stomacho apposuisse nostro.

Thy. A. P. 91. — Iræ Thyesten exitio gravi
Stravere, et altis urbibus ultimæ
Stetere causæ, cur perirent
Funditus, imprimeretque muris

ins. Ep. 16. 14. — Hostile aratrum exercitus insolens.
22. E. 1. 2. 63. — Compesce mentem: me quoque pectoris
23. C. 3. 14. 27. — Temptavit in dulci juventa
Fervor, et in celeres iambos

8. Si, K. 23. tentavit.

Misit furentem: nunc ego mitibus
Mutare quæro tristia; dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas.

XVII.

Velox amœnum sæpe Lucretilem
Mutat Lycæo Faunus, et igneam
Defendit æstatem capellis
Usque meis, pluviosque ventos.

Impune tutum per nemus arbutos
Quærunt latentes et thyma deviæ
Olentis uxores mariti:
Nec viridis metuunt colubras,

Nec Martialis Hædiliæ lupos:
Utcumque dulci, Tyndari, fistula
Valles et Usticæ cubantis
Levia personuere saxa.

Di me tuentur: dis pietas mea
Et Musa cordi est. Hic tibi copia
Manabit ad plenum benigno
Ruris honorum opulenta cornu.

Hic in reducta valle Caniculæ
Vitabis æstus, et fide Teïa
Dices laborantis in uno
Penelopen vitreamque Circen.

5. C. 3. 18. 13.
8. Ep. 16. 52.
16. E. 1. 12. 29. C. S. 60.
red. Ep. 2. 11.
Can. C. 3. 13. 9. E. 1. 10. 16.
Te. C. 4. 9. 9. Ep. 14. 10.
lab. C. 1. 27. 19.

8. virides. 9. Martiales. 14. ? cordist. 19. laborantes.

Hic innocentis pocula Lesbii
duc. C. 3. 3. 34. *Sem.* C. 1. 19. 4. Duces sub umbra; nec Semeleïus
Cum Marte confundet Thyoneus
24. C. 1. 6. 17. Prœlia, nec metues protervum

Suspecta Cyrum, ne male dispari
Incontinentis iniciat manus,
Et scindat hærentem coronam
Crinibus, immeritamque vestem.

XVIII.

Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem
Tib. C. 1. 7. 13. Circa mite solum Tiburis et mœnia Catili.
Siccis omnia nam dura deus proposuit, neque
mor. C. 2. 11. 18. Mordaces aliter diffugiunt sollicitudines.
5. C. 3. 21. 19. Quis post vina gravem militiam aut pauperiem crepat?
Quis non te potius, Bacche pater, teque, decens Venus?
7. C. 1. 13. 10. At ne quis modici transiliat munera Liberi,
8. C. 2. 12. 5. 4. 2. 14. Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero
9. C. 1. 27. 2. Debellata, monet Sithoniis non levis Euhius,
Quum fas atque nefas exiguo fine libidinum
Discernunt avidi. Non ego te, candide Bassareu,
Invitum quatiam: nec variis obsita frondibus
Sub divum rapiam. Sæva tene cum Berecyntio
Cornu tympana, quæ subsequitur cæcus Amor sui,
15. C. 3. 16. 19. Et tollens vacuum plus nimio Gloria verticem,
16. C. 3. 21. 15. E. 1. 5. 16. Arcanique Fides prodiga, perlucidior vitro.

26. incontinentes; injiciat. XVIII. 7. ac, B.

XIX.

Mater sæva Cupidinum, 1. C. 4. 1. 5.
Thebanæque jubet me Semeles puer,
Et lasciva Licentia,
Finitis animum reddere amoribus.
Urit me Glyceræ nitor *nit.* C. 3. 12. 8.
Splendentis Pario marmore purius:
Urit grata protervitas,
Et voltus nimium lubricus adspici.
In me tota ruens Venus
Cyprum deseruit; nec patitur Scythas, *Cyp.* C. 1. 3. 1. *Scy.* C. 3. 8. 23.
Et versis animosum equis 11. C. 2. 13. 17.
Parthum dicere, nec quæ nihil attinent.
Hic vivum mihi cæspitem, hic 13. C. 3. 8. 4.
Verbenas, pueri, ponite, thuraque *ver.* C. 4. 11. 7.
Bimi cum patera meri:
Mactata veniet lenior hostia.

XX.

Vile potabis modicis Sabinum
Cantharis, Græca quod ego ipse testa *can.* E. 1. 5. 23.
Conditum levi, datus in theatro *tes.* C. 3. 14. 20. E. 1. 2. 70.
Cum tibi plausus,

Care Mæcenas eques, ut paterni 5. C. 3. 16. 20.
Fluminis ripæ, simul et jocosa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago. 8. C. 1. 12. 4.

xix. 12. attinet. 14. turaque. xx. 5. clare.

Cæc. C. 1. 37. 5. 2. 14. 25. 3. 28. 3. Ep. 9. 1.
Cal. C. 1. 31. 9. 4. 12. 14.
Fal. C. 3. 1. 43.
For. C. 3. 16. 34.

Cæcubam et prelo domitam Caleno
Tu bibes uvam: mea nec Falernæ
Temperant vites, neque Formiani
Pocula colles.

XXI.

1. C. 3. 28. 12.
2. Ep. 15. 9.
5. C. 3. 22. 1.
Alg. C. 3. 23. 9.

Dianam teneræ dicite virgines:
Intonsum, pueri, dicite Cynthium:
Latonamque supremo
Dilectam penitus Jovi.

Vos lætam fluviis et nemorum coma,
Quæcumque aut gelido prominet Algido,
Nigris aut Erymanthi
Silvis, aut viridis Cragi:

Tem. C. 1. 7. 4. 3. 1. 24.
10. C. 3. 4. 63.

Vos Tempe totidem tollite laudibus,
Natalemque, mares, Delon Apollinis,
Insignemque pharetra
Fraternaque umerum lyra.

pri. C. 1. 2. 50.
Per. C. 1. 2. 22.
Bri. C. 1. 35. 29. 3. 4. 33. 3. 5. 3.

Hic bellum lacrimosum, hic miseram famem
Pestemque a populo, et principe Cæsare, in
Persas atque Britannos
Vestra motus aget prece.

XXII.

int. S. 2. 3. 65; 220.

Integer vitæ scelerisque purus
Non eget Mauris jaculis, neque arcu,
Nec venenatis gravida sagittis,
Fusce, pharetra:

xxi. 16. agit.

Sive per Syrtes iter æstuosas, **5. Ep. 9. 33.**
Sive facturus per inhospitalem
Caucasum, vel quæ loca fabulosus *fab.* **C. 3. 4. 9. 1. 4. 16.**
Lambit Hydaspes.

Namque me silva lupus in Sabina,
Dum meam canto Lalagen, et ultra
Terminum curis vagor expeditis,
Fugit inermem.

Quale portentum neque militaris *por.* **E. 2. 1. 11.**
Daunias latis alit æsculetis, *Dau.* **C. 3. 30. 11.**
Nec Jubæ tellus generat, leonum
Arida nutrix.

Pone me, pigris ubi nulla campis **17. C. 3. 3. 55; 24. 37.**
Arbor æstiva recreatur aura;
Quod latus mundi nebulæ malusque
Juppiter urget: *Jup.* **C. 1. 1. 25; 16. 12.**

Pone sub curru nimium propinqui
Solis, in terra domibus negata:
Dulce ridentem Lalagen amabo,
Dulce loquentem.

XXIII.

Vitas inuleo me similis, Chloë,
Quærenti pavidam montibus aviis
Matrem, non sine vano
Aurarum et siluæ metu. *sil.* **Ep. 13. 2.**

11. expeditus, K. XXIII. 1. hinnuleo.

Nam seu mobilibus veris inhorruit
Adventus foliis, seu virides rubum
Dimovere lacertæ,
Et corde et genibus tremit.

10. C. 3. 11. 41; 20. 2.

Atqui non ego te, tigris ut aspera
Gætulusve leo, frangere persequor:
Tandem desine matrem
Tempestiva sequi viro.

XXIV.

cap. Ep. 5. 74. S. 2. 1. 27.

Quis desiderio sit pudor aut modus
Tam cari capitis? Præcipe lugubris
Cantus Melpomene, cui liquidam Pater
Vocem cum cithara dedit.

erg. S. 2. 5. 101. *sop.* C. 3. 11. 38. 6. C. S. 57.

Ergo Quinctilium perpetuus sopor
Urget! cui Pudor, et Justitiæ soror,
Incorrupta Fides, nudaque Veritas
Quando ullum inveniet parem?

fr. pi. C. 2. 14. 2. *cr.* C. 1. 3. 5.

Multis ille bonis flebilis occidit:
Nulli flebilior, quam tibi, Virgili.
Tu frustra pius, heu! non ita creditum
Poscis Quinctilium deos.

13. C. 1. 12. 11. 16. C. 1. 10. 18.

Quod si Threïcio blandius Orpheo
Auditam moderere arboribus fidem,
Non vanæ redeat sanguis imagini,
Quam virga semel horrida,

2. lugubres. 5. Quintilium. 10. Vergili, B. 15. num, B. K.

Non lenis precibus fata recludere,
Nigro compulerit Mercurius gregi.
Durum! Sed levius fit patientia,
Quidquid corrigere est nefas.

XXV.

PARCIUS junctas quatiunt fenestras — 1. C. 3. 26. 8.
Ictibus crebris juvenes protervi,
Nec tibi somnos adimunt: amatque
Janua limen,

Quæ prius multum facilis movebat
Cardines. Audis minus et minus jam,
'Me tuo longas pereunte noctes,
Lydia, dormis?'

Invicem mœchos anus arrogantis — *arr.* C. 3. 26. 12.
Flebis in solo levis angiportu;
Thracio bacchante magis sub inter- — *Thr.* C. 4. 12. 2. Ep. 13. 3.
lunia vento,

Cum tibi flagrans amor, et libido,
Quæ solet matres furiare equorum,
Sæviet circa jecur ulcerosum;
Non sine questu,

Læta quod pubes hedera virenti
Gaudeat pulla magis atque myrto,
Aridas frondes Hiemis sodali
Dedicet Hebro. — *Heb.* E. 1. 3. 3; 16. 13.

xxv. 2. jactibus. 9. arrogantes. 17. virente. 20. Euro, *Bent.*

XXVI.

1. C. 3. 8. 27.
2. Ep. 11. 16.
4. C. 4. 5. 25.
Les. C. 1. 1. 34; 32. 5. 2. 13. 14. 3. 30. 13.

Musis amicus, tristitiam et metus
Tradam protervis in mare Creticum
Portare ventis, quis sub Arcto
Rex gelidæ metuatur oræ,

Quid Tiridaten terreat, unice
Securus. O, quæ fontibus integris
Gaudes, apricos necte flores,
Necte meo Lamiæ coronam,

Pimplea dulcis; nil sine te mei
Prosunt honores: hunc fidibus novis,
Hunc Lesbio sacrare plectro,
Teque tuasque decet sorores.

XXVII.

2. C. 1. 18. 9.
luc. C. 3. 8. 14; 21. 23.
cub. S. 2. 4. 39.

Natis in usum lætitiæ scyphis
Pugnare, Thracum est: tollite barbarum
Morem, verecundumque Bacchum
Sanguineis prohibete rixis.

Vino et lucernis Medus acinaces
Immane quantum discrepat: impium
Lenite clamorem, sodales,
Et cubito remanete presso.

xxvi. 10. possunt. xxvii. 2. ? Thracumst.

Voltis severi me quoque sumere
Partem Falerni? dicat Opuntiæ
Frater Megillæ, quo beatus
Volnere, qua pereat sagitta.

Cessat voluntas? non alia bibam
Mercede. Quæ te cumque domat Venus,
Non erubescendis adurit
Ignibus, ingenuoque semper — *ign.* C. 3. 7. 11.

Amore peccas. Quidquid habes, age, — *pec.* C. 3. 7. 19.
Depone tutis auribus—Ah miser,
Quanta laborabas Charybdi, — *Cha.* A.P. 145.
Digne puer meliore flamma!

Quæ saga, quis te solvere Thessalis
Magus venenis, quis poterit deus? — *ven.* Ep. 5. 8. S. 1. 8. 19.
Vix illigatum te triformi
Pegasus expediet Chimæra. — *Peg.* C. 4. 11. 27. *Chi.* C. 2. 17. 13. 4. 2. 16.

XXVIII.

Te maris et terræ numeroque carentis harenæ
Mensorem cohibent, Archyta, — *coh.* 2. 20. 8; 14. 9; 18. 38.
Pulveris exigui prope litus parva Matinum
Munera, nec quicquam tibi prodest
Aërias temptasse domos, animoque rotundum
Percurrisse polum, morituro.
Occidit et Pelopis genitor, conviva deorum, — *Pel.* Ep. 17. 65. C. 2. 18. 37.
Tithonusque remotus in auras,

9. vultis. 12. vulnere. xxviii. 1. arenæ. 5. tentasse.

Et Jovis arcanis Minos admissus, habentque
10. Ep. 15. 21. Tartara Panthoiden iterum Orco
Demissum; quamvis, clypeo Trojana refixo
Tempora testatus, nihil ultra
Nervos atque cutem Morti concesserat atræ,
Judice te non sordidus auctor
nox, C. 1. 4. 16. Naturæ verique. Sed omnes una manet nox,
16. C. 2. 14. 9. Et calcanda semel via leti.
17. C. 1. 2. 37. Dant alios Furiæ torvo spectacula Marti;
Exitio est avidum mare nautis;
Mixta senum ac juvenum densentur funera, nullum
Pro. C. 2. 13. 21. S. 2. 5. 110. Sæva caput Proserpina fugit.
Ori. C. 3. 27. 18. Ep. 10. 10. 15. 7. Me quoque devexi rapidus comes Orionis
Illyricis Notus obruit undis.
At tu, nauta, vagæ ne parce malignus harenæ
Ossibus et capiti inhumato
Particulam dare: sic quodcumque minabitur Eurus
Hes. C. 2. 17. 20. Fluctibus Hesperiis, Venusinæ
Plectantur silvæ, te sospite, multaque merces,
Unde potest, tibi defluat æquo
Ab Jove, Neptunoque sacri custode Tarenti.
Neglegis immeritis nocituram
Postmodo te natis fraudem committere? Fors et
Debita jura vicesque superbæ
Te maneant ipsum: precibus non linquar inultis,
34. Ep. 5. 90. Teque piacula nulla resolvent.
Quamquam festinas, non est mora longa; licebit
Injecto ter pulvere curras.

18. ? exitiost. 23. arenæ.

XXIX.

Icci, beatis nunc Arabum invides — 1. C. 2. 12. 24.
Gazis, et acrem militiam paras
Non ante devictis Sabææ
Regibus, horribilique Medo

Nectis catenas? Quæ tibi virginum,
Sponso necato, barbara serviet?
Puer quis ex aula capillis
Ad cyathum statuetur unctis,

Doctus sagittas tendere Sericas
Arcu paterno? Quis neget arduis
Pronos relabi posse rivos
Montibus, et Tiberim reverti;

Cum tu coëmptos undique nobilis — *co.* C. 2. 3. 17.
Libros Panæti, Socraticam et domum, — *Soc.* C. 3. 21. 9. A. P. 310.
Mutare loricis Hiberis,
Pollicitus meliora, tendis?

XXX.

O Venus, regina Cnidi Paphique, — 1. C. 3. 28. 13.
Sperne dilectam Cypron, et vocantis — 2. C. 1. 3. 1; 19. 10. 3. 26. 9.
Thure te multo Glyceræ decoram
Transfer in ædem. — *Gly.* C. 1. 19. 5. 3. 19. 28.

Fervidus tecum Puer, et solutis
Gratiæ zonis, properentque Nymphæ, — 6. C. 1. 4. 6. 3. 21. 22.
Et parum comis sine te Juventas,
Mercuriusque.

xxix. 13. nobiles. xxx. 3. ture.

XXXI.

1. E. 1. 3. 17.
2. 1. 216.
pat. C. 4. 5. 34.

QUID dedicatum poscit Apollinem
Vates? quid orat, de patera novum
Fundens liquorem? Non opimæ
Sardiniæ segetes feraces,

æs. Ep. 16. 62.
Cal. Ep. 1. 27.

Non æstuosæ grata Calabriæ
Armenta, non aurum, aut ebur Indicum,
Non rura, quæ Liris quieta
Mordet aqua taciturnus amnis.

Cal. C. 1. 20. 9.
4. 12. 14.
cul. A. P. 434.

Premant Calena falce, quibus dedit
Fortuna, vitem: dives et aureis
Mercator exsiccet culullis
Vina Syra reparata merce,

15. E. 2. 1. 123.

Dis carus ipsis, quippe ter et quater
Anno revisens æquor Atlanticum
Impune. Me pascunt olivæ,
Me cichorea, levesque malvæ.

par. S. 1. 4. 108.
2. 3. 167.

Frui paratis et valido mihi,
Latoë, dones, et, precor, integra
Cum mente; nec turpem senectam
Degere, nec cithara carentem.

XXXII.

umb. E. 2. 2. 78.

POSCIMUR. Si quid vacui sub umbra
Lusimus tecum, quod et hunc in annum

XXXI. 3. opimas....4. feracis. 10. ut. 15. pascant.
XXXII. 1. poscimus, *Bent.*

Vivat et plures; age, dic Latinum,
Barbite, carmen,

Lesbio primum modulate civi,
Qui, ferox bello, tamen inter arma,
Sive jactatam religarat udo *rel.* S. 1. 5. 19.
Litore navim,

Liberum et Musas, Veneremque, et illi
Semper hærentem Puerum canebat,
Et Lycum, nigris oculis nigroque 11. E. 1. 7. 26. A. P. 37.
Crine decorum.

O decus Phœbi, et dapibus supremi 15. C. 3. 11. 5.
Grata testudo Jovis, o laborum
Dulce lenimen, mihi cumque salve
Rite vocanti.

XXXIII.

Albi, ne doleas plus nimio, memor
Immitis Glyceræ, neu miserabiles
Decantes elegos, cur tibi junior
Læsa præniteat fide;

Insignem tenui fronte Lycorida *fro.* E. 1. 7. 26.
Cyri torret amor, Cyrus in asperam
Declinat Pholoën; sed prius Apulis
Jungentur capreæ lupis,

Quam turpi Pholoë peccet adultero.
Sic visum Veneri, cui placet impares
Formas atque animos sub juga aënea 11. C. 3. 9. 18.
Sævo mittere cum joco.

Ipsum me melior quum peteret Venus,
com. C. 4. 11. 23. Grata detinuit compede Myrtale
Had. C. 3. 9. 23. 2. 14. 14. Libertina, fretis acrior Hadriæ
Curvantis Calabros sinus.

XXXIV.

Parcus deorum cultor et infrequens,
Insanientis dum sapientiæ
Consultus erro, nunc retrorsum
Vela dare, atque iterare cursus

Cogor relictos. Namque Diespiter,
Igni corusco nubila dividens
Plerumque, per purum tonantis
8. C. 1. 12. 59. Egit equos volucremque currum;

bru. C. 3. 4. 45. Quo bruta tellus, et vaga flumina,
Quo Styx et invisi horrida Tænari
Sedes, Atlanteusque finis
Concutitur. Valet ima summis

Mutare, et insignem attenuat deus,
api. C. 3. 21. 20. Obscura promens. Hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto
Sustulit, hic posuisse gaudet.

XXXV.

O diva, gratum quæ regis Antium,
Præsens vel imo tollere de gradu

XXXIV. 5. relectos, *Bent.* 7. tonantes.

Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos;

Te pauper ambit sollicita prece
Ruris colonus; te dominam æquoris,
Quicumque Bithyna lacessit
Carpathium pelagus carina.

Te Dacus asper, te profugi Scythæ,
Urbesque gentesque et Latium ferox,
Regumque matres barbarorum, et
Purpurei metuunt tyranni,

Injurioso ne pede proruas
Stantem columnam, neu populus frequens
Ad arma cessantis ad arma
Concitet, imperiumque frangat.

Te semper anteit sæva Necessitas,
Clavos trabalis et cuneos manu
Gestans aëna; nec severus
Uncus abest, liquidumque plumbum.

Te Spes et albo rara Fides colit
Velata panno, nec comitem abnegat,
Utcumque mutata potentis
Veste domos inimica linquis.

At volgus infidum et meretrix retro
Perjura cedit; diffugiunt cadis
Cum fæce siccatis amici,
Ferre jugum pariter dolosi.

Bit. E. 1. 6. 33.
C. 3. 7. 3.
Car. C. 4. 5. 10.
Dac. C. 3. 8. 18.
Scy. C. 4. 14. 42.
2. 11. 1.
3. 8. 23.
11. C. 3. 2. 7.
p. fr. C. 2. 17. 25.

15. cessantes. 17. serva. 18. trabales. 23. potentes. 25. vulgus.

Serves iturum Cæsarem in ultimos
Bri. C. 1. 21. 15. 4. 14. 48.
Orbis Britannos, et juvenum recens
Examen Eois timendum
Partibus, Oceanoque rubro.

Eheu! cicatricum et sceleris pudet
Fratrumque—Quid nos dura refugimus
35. C. 3. 6. 46. *nef.* C. 2. 13. 1.
Ætas? quid intactum nefasti
Liquimus? unde manum juventus

Metu deorum continuit? quibus
Pepercit aris? O utinam nova
Incude diffingas retusum in
Massagetas Arabasque ferrum.

XXXVI.

Et thure et fidibus juvat
2. E. 1. 3. 36. C. 2. 7. 17.
Placare et vituli sanguine debito
Custodes Numidæ deos,
Qui nunc, Hesperia sospes ab ultima,
Caris multa sodalibus,
Nulli plura tamen dividit oscula
Quam dulci Lamiæ, memor
reg. A. P. 161.
Actæ non alio rege puertiæ,
Mutatæque simul togæ.
Cressa ne careat pulchra dies nota:
pro. C. 1. 9. 7. Ep. 2. 47.
Neu promptæ modus amphoræ,
Neu morem in Salium sit requies pedum,
Neu multi Damalis meri
Thr. C. 1. 18. 9; 27. 2.
Bassum Threïcia vincat amystide,

xxxv. 39. retunsum, K. xxxvi. 1. ture.

Neu desint epulis rosæ,
Neu vivax apium, neu breve lilium. *api.* C. 2. 7. 24. 4. 11. 3.
Omnes in Damalin putres
Deponent oculos, nec Damalis novo
Divelletur adultero,
Lascivis hederis ambitiosior. 20. Ep. 15. 5.

XXXVII.

Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus; nunc Saliaribus
Ornare pulvinar deorum
Tempus erat dapibus, sodales.

Antehac nefas depromere Cæcubum 5. Ep. 9. 1.
Cellis avitis, dum Capitolio *Cap.* C. 3. 3. 42.
Regina dementis ruinas,
Funus et imperio parabat

Contaminato cum grege turpium
Morbo virorum, quidlibet impotens *imp.* C. 3. 30. 3.
Sperare, fortunaque dulci
Ebria. Sed minuit furorem

Vix una sospes navis ab ignibus;
Mentemque lymphatam Mareotico
Redegit in veros timores
Cæsar, ab Italia volantem

Remis adurgens, accipiter velut
Mollis columbas, aut leporem citus

7. dementes. 18. molles.

Venator in campis nivalis
Hæmoniæ, daret ut catenis

Fatale monstrum; quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit ensem, nec latentis
Classe cita reparavit oras:

25. C. 4. 14. 35. Ausa et jacentem visere regiam
Voltu sereno, fortis et asperas
Tractare serpentes, ut atrum
Corpore combiberet venenum;

Lib. Ep. 1. 1. Deliberata morte ferocior,
Sævis Liburnis scilicet invidens
Privata deduci superbo
Non humilis mulier triumpho.

XXXVIII.

Persicos odi, puer, apparatus;
cor. C. 1. 7. 23. Displicent nexæ philyra coronæ;
2. 3. 13. Mitte sectari, rosa quo locorum
Sera moretur.

Simplici myrto nihil allabores
Sedulus curo; neque te ministrum
myr. 2. 7. 25. Dedecet myrtus, neque me sub arta
Vite bibentem.

xxxvii. 23. latentes. 26. vultu. xxxviii. 6. curæ.

Q. HORATI FLACCI CARMINA.

LIBER SECUNDUS.

I.

Motum ex Metello consule civicum,
Bellique causas et vitia et modos,
   Ludumque Fortunæ, gravisque
      Principum amicitias, et arma

Nondum expiatis uncta cruoribus, 5. C. 1. 2. 29.
Periculosæ plenum opus aleæ, *ale.* S. 2. 5. 50.
   Tractas et incedis per ignes
      Suppositos cineri doloso.

Paulum severæ Musa tragœdiæ
Desit theatris: mox ubi publicas
   Res ordinaris, grande munus *gra. cot.* A. P. 80.
      Cecropio repetes cothurno,

Insigne mæstis præsidium reis
Et consulenti Pollio curiæ,
   Cui laurus æternos honores
      Delmatico peperit triumpho.

3. gravesque. 16. Dalmatico.

Jam nunc minaci murmure cornuum
lit. C. 1. 1. 23. Perstringis aures, jam litui strepunt,
Jam fulgor armorum fugacis
Terret equos equitumque voltus.

Audire magnos jam videor duces
22. C. 1. 6. 14. Non indecoro pulvere sordidos,
Et cuncta terrarum subacta
Cat. C. 1. 12. 36. Præter atrocem animum Catonis.

Juno et deorum quisquis amicior
Afris inulta cesserat impotens
Tellure victorum nepotes
Jug. Ep. 9. 23. Rettulit inferias Jugurthæ.

29. Ep. 7. 3. Quis non Latino sanguine pinguior
Campus sepulcris impia prœlia
Testatur, auditumque Medis
Hesperiæ sonitum ruinæ?

Qui gurges, aut quæ flumina lugubris
Ignara belli? quod mare Dauniæ
Non decoloravere cædes?
Quæ caret ora cruore nostro?

37. C. 3. 3. 69. Sed ne relictis, Musa procax, jocis,
Ceæ. C. 4. 9. 7. Ceæ retractes munera neniæ,
ant. C. 3. 4. 40. Mecum Dionæo sub antro
ple. C. 2. 13. 27. Quære modos leviore plectro.

19. fugaces. 20. vultus.

II.

Nullus argento color est avaris
Abdito terris, inimice lamnæ *abd.* C. 3. 3. 50.
Crispe Sallusti, nisi temperato
Splendeat usu.

Vivet extento Proculeius ævo
Notus in fratres animi paterni : *pat.* C. 4. 4. 27.
Illum aget penna metuente solvi
Fama superstes.

Latius regnes avidum domando 9. C. 3. 16. 25.
Spiritum, quam si Libyam remotis
Gadibus jungas, et uterque Pœnus
Serviat uni.

Crescit indulgens sibi dirus hydrops, 13. E. 2. 2. 146.
Nec sitim pellit, nisi causa morbi
Fugerit venis, et aquosus albo
Corpore languor.

Redditum Cyri solio Phraaten 17. E. 1. 12. 27. C. 3. 9. 4.
Dissidens plebi numero beatorum 18. C. 4. 9. 45.
Eximit Virtus, populumque falsis
Dedocet uti

Vocibus ; regnum et diadema tutum
Deferens uni propriamque laurum, *def.* E. 1. 12. 23.
Quisquis ingentis oculo inretorto
Spectat acervos.

7. pinna, B. 23. ingentes.

III.

ÆQUAM memento rebus in arduis
Servare mentem, non secus in bonis
Ab insolenti temperatam
Lætitia, moriture Delli,

Seu mæstus omni tempore vixeris,
Seu te in remoto gramine per dies
Festos reclinatum bearis
Interiore nota Falerni.

Quo pinus ingens albaque populus
Umbram hospitalem consociare amant
Ramis ? quid obliquo laborat
Lympha fugax trepidare rivo ?

Huc vina et unguenta et nimium brevis
Flores amœnæ ferre jube rosæ,
Dum res et ætas et Sororum
Fila trium patiuntur atra.

Cedes coëmptis saltibus, et domo,
Villaque, flavus quam Tiberis lavit ;
Cedes, et exstructis in altum
Divitiis potietur heres.

Divesne prisco natus ab Inacho,
Nil interest, an pauper et infima
De gente sub divo moreris,
Victima nil miserantis Orci.

æqu. C. 3. 29. 33. E. 1.18.112.
1. C. 2. 10. 21.
6. Ep. 2. 24.
fes. C. 3. 14. 13.
not. S. 1. 10. 24.
9. C. 2. 11. 13.
tre. E. 1. 10. 21.
13. C. 1. 36. 16. 3. 14. 17 ; 29. 3.
17. C. 2. 14. 21.
20. C. 2. 14. 25.
21. C. 2. 14. 11.
div. C. 1. 1. 25.

11. et, *Bent.* 13. breves. 18. flavos, B. lavat, B.

Omnes eodem cogimur; omnium
Versatur urna serius ocius
Sors exitura, et nos in æternum
Exsilium impositura cumbæ.

ur. C. 3. 1. 16.

IV.

Ne sit ancillæ tibi amor pudori,
Xanthia Phoceu; prius insolentem
Serva Briseis niveo colore
Movit Achillem:

ins. Ep. 17. 14.

Movit Ajacem Telamone natum
Forma captivæ dominum Tecmessæ:
Arsit Atrides medio in triumpho
Virgine rapta,

Barbaræ postquam cecidere turmæ
Thessalo victore, et ademptus Hector
Tradidit fessis leviora tolli
Pergama Grais.

The. C. 1. 10. 15.
4. 6. 3.
10. C. 3. 3. 28.

Nescias, an te generum beati
Phyllidis flavæ decorent parentes:
Regium certe genus et Penatis
Mæret iniquos.

Crede non illam tibi de scelesta
Plebe delectam; neque sic fidelem,
Sic lucro aversam, potuisse nasci
Matre pudenda.

III. 28. cymbæ. IV. 15. Penates.

int. C. 3. 7. 22.
fug. C. 1. 9. 13.

Bracchia et voltum teretisque suras
Integer laudo: fuge suspicari,
Cujus octavum trepidavit ætas
Claudere lustrum.

V.

sub. E. 1. 3. 34.
jug. C. 1. 33. 11.
mun. S. 2. 2. 81.

NONDUM subacta ferre jugum valet
Cervice, nondum munia comparis
Æquare, nec tauri ruentis
In Venerem tolerare pondus.

5. C. 3. 11. 9.
lud. C. 3. 15. 12; 18. 9.

Circa virentis est animus tuæ
Campos juvencæ, nunc fluviis gravem
Solantis æstum, nunc in udo
Ludere cum vitulis salicto

Prægestientis. Tolle cupidinem
Immitis uvæ: jam tibi lividos
Distinguet Autumnus racemos
Purpureo varius colore.

14. A. P. 175.

Jam te sequetur: currit enim ferox
Ætas, et illi, quos tibi dempserit,
Apponet annos: jam proterva
Fronte petet Lalage maritum:

Dilecta, quantum non Pholoë fugax,
Non Chloris albo sic humero nitens,
Ut pura nocturno renidet
Luna mari, Cnidiusve Gyges;

IV. 21. teretes. V. 5. virentes.

Quem si puellarum insereres choro,
Mire sagaces falleret hospites
Discrimen obscurum solutis
Crinibus ambiguoque voltu.

VI.

Septimi, Gadis aditure mecum et — 1. Ep. 1. 11.
Cantabrum indoctum juga ferre nostra, et
Barbaras Syrtis, ubi Maura semper
Æstuat unda: — 4. C. 1. 22. 5. 2. 7. 16.

Tibur Argeo positum colono — 5. E. 1. 7. 45.
Sit meæ sedes utinam senectæ,
Sit modus lasso maris et viarum — 7. E. 1. 11. 6.
Militiæque.

Unde si Parcæ prohibent iniquæ,
Dulce pellitis ovibus Galæsi
Flumen et regnata petam Laconi — 11. C. 3. 5. 56.
Rura Phalantho.

Ille terrarum mihi præter omnes
Angulus ridet, ubi non Hymetto — *Hym.* S. 2. 2. 15.
Mella decedunt, viridique certat — *mel.* C. 3. 16. 33.
Baca Venafro; — *Ven.* S. 2. 4. 69.

Ver ubi longum tepidasque præbet — *tep.* E. 1. 10. 15.
Juppiter brumas, et amicus Aulon — *Jup.* Ep. 16. 56.
Fertili Baccho minimum Falernis
Invidet uvis.

v. 24. vultu. vi. 1. Gades. 3. Syrtes. 12. Phalanto.

Ille te mecum locus et beatæ
Postulant arces: ibi tu calentem
Debita sparges lacrima favillam
Vatis amici.

VII.

O SÆPE mecum tempus in ultimum
Deducte, Bruto militiæ duce,
Qui. E. 1. 6. 7. — Quis te redonavit Quiritem
Dis patriis Italoque cælo,

Pompei meorum prime sodalium?
6. C. 1. 1. 20. — Cum quo morantem sæpe diem mero
Fregi coronatus nitentes
Syr. C. 2. 11. 16. — Malobathro Syrio capillos.

9. C. 3. 4. 26. E. 2. 2. 49. — Tecum Philippos et celerem fugam
Sensi, relicta non bene parmula;
Cum fracta virtus, et minaces
Turpe solum tetigere mento.

Sed me per hostis Mercurius celer
Denso paventem sustulit aëre:
Te rursus in bellum resorbens
æst. C. 1. 22. 5. 2. 6. 4. — Unda fretis tulit æstuosis.

17. C. 1. 36. 2. — Ergo obligatam redde Jovi dapem,
18. C. 3. 4. 37. — Longaque fessum militia latus
Depone sub lauru mea, nec
Parce cadis tibi destinatis.

VII. 13. hostes.

Oblivioso levia Massico — *obl.* C. 1. 18. 5.
Ciboria exple: funde capacibus — *Mas.* C. 1. 1. 19.
Unguenta de conchis. Quis udo
Deproperare apio coronas — *api.* C. 1. 36. 16. 4. 11. 3.

Curatve myrto? quem Venus arbitrum — *myr.* C. 1. 38. 5. *arb.* C. 1. 4. 18.
Dicet bibendi? Non ego sanius
Bacchabor Edonis: recepto — *Edo.* C. 1. 18. 9; 27. 2.
Dulce mihi furere est amico. — *fur.* C. 3. 19. 18. 4. 12. 28.

VIII.

Ulla si juris tibi pejerati
Pœna, Barine, nocuisset umquam,
Dente si nigro fieres vel uno
Turpior ungui,

Crederem. Sed tu, simul obligasti — *obl.* C. 2. 7. 17.
Perfidum votis caput, enitescis
Pulchrior multo, juvenumque prodis
Publica cura.

Expedit matris cineres opertos
Fallere, et toto taciturna noctis — 10. Ep. 15. 1—4.
Signa cum cælo, gelidaque divos
Morte carentis.

Ridet hoc, inquam, Venus ipsa, rident — 13. C. 3. 27. 67.
Simplices Nymphæ, ferus et Cupido — *Nym.* C. 1. 4. 6.
Semper ardentis acuens sagittas
Cote cruenta.

VII. 28. ? furerest. VIII. 12. carentes. 15. ardentes.

17. C. 1. 25. 17.

Adde, quod pubes tibi crescit omnis,
Servitus crescit nova, nec priores
Impiæ tectum dominæ relinquunt
Sæpe minati.

juv. C. 2. 5. 6.
par. E. 2. 1. 172. A. P. 170.

Te suis matres metuunt juvencis,
Te senes parci miseræque nuper
Virgines nuptæ, tua ne retardet
Aura maritos.

IX.

Non semper imbres nubibus hispidos
Manant in agros, aut mare Caspium
Vexant inæquales procellæ
Usque; nec Armeniis in oris,

sta. C. 1. 9. 1.
Gar. E. 2. 1. 202.
lab. C. 1. 9. 3.

Amice Valgi, stat glacies iners
Menses per omnes, aut Aquilonibus
Querceta Gargani laborant,
Et foliis viduantur orni.

Ves. C. 3. 19. 26.

Tu semper urges flebilibus modis
Mysten ademptum, nec tibi Vespero
Surgente decedunt amores,
Nec rapidum fugiente Solem.

At non ter ævo functus amabilem
Ploravit omnes Antilochum senex
Annos; nec impubem parentes
Troïlon aut Phrygiæ sorores

IX. 7. querqueta, B. 9. urgues.

Flevere semper. Desine mollium
Tandem querellarum, et potius nova
Cantemus Augusti tropæa
Cæsaris, et rigidum Niphaten,

Medumque flumen, gentibus additum
Victis, minores volvere vertices,
Intraque præscriptum Gelonos — *Gel.* C. 2. 20. 19.
Exiguis equitare campis. — *equ.* C. 1. 2. 51.

X.

Rectius vives, Licini, neque altum — 1. E. 1. 18. 87.
Semper urgendo, neque, dum procellas
Cautus horrescis, nimium premendo
Litus iniquum.

Auream quisquis mediocritatem
Diligit, tutus caret obsoleti
Sordibus tecti, caret invidenda — *inv.* C. 3. 1. 45.
Sobrius aula.

Sæpius ventis agitatur ingens
Pinus, et celsæ graviore casu
Decidunt turres, feriuntque summos
Fulgura montes.

Sperat infestis, metuit secundis — 13. C. 4. 9. 36.
Alteram sortem bene præparatum
Pectus. Informis hiemes reducit
Juppiter, idem

2. urguendo. 9. sævius. 12. fulmina. 15. informes.

Summovet. Non, si male nunc, et olim
Sic erit. Quondam cithara tacentem
Suscitat Musam, neque semper arcum
20. C. S. 33. — Tendit Apollo.

21. C. 2. 3. 1. — Rebus angustis animosus atque
Fortis appare; sapienter idem
Contrahes vento nimium secundo
Turgida vela.

XI.

Can. C. 2. 6. 2. *Scy.* C. 3. 8. 23. — Quid bellicosus Cantaber, et Scythes,
Hirpine Quinti, cogitet Hadria
Divisus objecto, remittas
tre. C. 3. 29. 32. — Quærere: nec trepides in usum

Poscentis ævi pauca. Fugit retro
ari. C. 4. 13. 9. — Levis Juventas, et Decor; arida
Pellente lascivos Amores
fac. C. 2. 16. 15. 3. 21. 4. — Canitie facilemque Somnum.

Non semper idem floribus est honor
Vernis; neque uno Luna rubens nitet
ae. C. 1. 4. 15; 11. 7. — Voltu: quid æternis minorem
Consiliis animum fatigas?

13. C. 2. 3. 9. — Cur non sub alta vel platano vel hac
Pinu jacentes sic temere, et rosa
odo. C. 3. 20. 14. — Canos odorati capillos,
lic. C. 2. 3. 15. *nar.* C. 2. 7. 8. — Dum licet, Assyriaque nardo

11. vultu.

Potamus uncti? Dissipat Euhius
Curas edacis. Quis puer ocius — *eda.* C. 1. 18. 4.
Restinguet ardentis Falerni
Pocula prætereunte lympha?

Quis devium scortum eliciet domo
Lyden? eburna, dic age, cum lyra
Maturet, in comptum Lacænæ
More comas religata nodum. — *nod.* C. 3. 14. 22.

XII.

Nolis longa feræ bella Numantiæ, — *fer.* C. 4. 5. 27.
Nec dirum Hannibalem, nec Siculum mare — *dir.* C. 3. 6. 34.
Pœno purpureum sanguine, mollibus — 4. 4. 42.
Aptari citharæ modis, — 4. C. 1. 6. 10.

Nec sævos Lapithas, et nimium mero — 5. C. 1. 18. 8.
Hylæum, domitosque Herculea manu
Telluris juvenes, unde periculum — *tel.* C. 3. 4. 49, 73.
Fulgens contremuit domus

Saturni veteris: tuque pedestribus — *ped.* A. P. 95.
Dices historiis prœlia Cæsaris, — 10. C. 4. 2. 33.
Mæcenas, melius ductaque per vias
Regum colla minacium. — 12. C. 4. 3. 8.

Me dulcis dominæ Musa Licymniæ
Cantus, me voluit dicere lucidum
Fulgentis oculos et bene mutuis — *mut.* C. 3. 9. 13.
Fidum pectus amoribus: — 4. 1. 30.

XI. 17. Euius. 18. edaces. 24. comam. XII. 2. durum. 12. minantium. 13. dulces; Liciniæ, κ. *Hl.* A. B. 15. fulgentes.

17. A. P. 232. — Quam nec ferre pedem dedecuit choris,
Nec certare joco, nec dare bracchia
Ludentem nitidis virginibus, sacro
Dianæ celebris die.

Ach. C. 3. 1. 44. — Num tu, quæ tenuit dives Achæmenes,
Aut pinguis Phrygiæ Mygdonias opes
Permutare velis crine Licymniæ,
Ara. C. 1. 29. 1. — Plenas aut Arabum domos?

Dum flagrantia detorquet ad oscula
Cervicem, aut facili sævitia negat,
Quæ poscente magis gaudeat eripi,
Interdum rapere occupet.

XIII.

Ille et nefasto te posuit die,
sac. S. 1. 3. 17. — Quicumque primum, et sacrilega manu
Produxit, arbos, in nepotum
Perniciem opprobriumque pagi.

5. Ep. 3. 1. E. 1. 16. 37. — Illum et parentis crediderim sui
Fregisse cervicem, et penetralia
Sparsisse nocturno cruore
Col. Ep. 5. 62. — Hospitis; ille venena Colcha,

Et quidquid usquam concipitur nefas,
Tractavit, agro qui statuit meo
C. 2. 17. 27. 3. 4. 27; 8. 8. — Te triste lignum, te caducum
In domini caput immerentis.

XII. 25. cum. 28. occupat.

Quid quisque vitet, numquam homini satis
Cautum est in horas. Navita Bosporum *Bos.* C. 2. 20. 14.
Pœnus perhorrescit, neque ultra
Cæca timet aliunde fata:

Miles sagittas et celerem fugam 17. C. 1. 19. 11.
Parthi, catenas Parthus et Italum
Robur; sed improvisa leti
Vis rapuit rapietque gentis.

Quam pæne furvæ regna Proserpinæ,
Et judicantem vidimus Æacum, 22. C. 4. 7. 21.
Sedesque discretas piorum, et
Æoliis fidibus querentem *Æo.* C. 3. 30. 13.

Sappho puellis de popularibus;
Et te sonantem plenius aureo,
Alcæe, plectro dura navis, 27. C. 1. 32. 6.
Dura fugæ mala, dura belli!

Utrumque sacro digna silentio
Mirantur Umbræ dicere; sed magis
Pugnas et exactos tyrannos
Densum umeris bibit aure volgus.

Quid mirum? ubi illis carminibus stupens
Demittit atras belua centiceps 34. C. 3. 11. 17.
Aures, et intorti capillis
Eumenidum recreantur angues;

Quin et Prometheus et Pelopis parens *Pro.* C. 1. 3. 27. Ep. 17. 67.
Dulci laborum decipitur sono; *Pel.* C. 1. 28. 7. Ep. 17. 65. S. 1. 1. 63.

14. ? cautumst. 16. ? timetve, *Lachm.* 20. gentes.
23. discriptas, K. B. 32. humeris; vulgus.

Ori. C. 3. 4. 71. Nec curat Orion leones
lyn. C. 4. 6. 34. Aut timidos agitare lyncas.

XIV.

Eheu fugaces, Postume, Postume,
2. C. 4. 7. 24. Labuntur anni, nec Pietas moram
Rugis et instanti Senectæ
Afferet indomitæque Morti.

Non, si trecenis quotquot eunt dies,
Amice, places illacrimabilem
Plutona tauris: qui ter amplum
Tit. C. 3. 4. 77; 11. 21. Geryonen Tityonque tristi

com. C. 2. 20. 8. Compescit unda, scilicet omnibus,
10. E. 1. 2. 27. Quicumque terræ munere vescimur,
11. C. 1. 4. 13. 2. 3. 21. Enaviganda, sive reges
Sive inopes erimus coloni.

Frustra cruento Marte carebimus
fra. C. 1. 11. 15. Fractisque rauci fluctibus Hadriæ;
Had. C. 1. 33. 15. 3. 3. 5; 9. 23. Frustra per autumnos nocentem
Corporibus metuemus Austrum:

Visendus ater flumine languido
Dan. C. 3. 11. 23. Cocytos errans, et Danai genus
Infame, damnatusque longi
20. Ep. 17. 68. Sisyphus Æolides laboris.

Linquenda tellus, et domus, et placens
Uxor; neque harum, quas colis, arborum

Te, præter invisas cupressos, — 23. Ep. 5. 18.
Ulla brevem dominum sequetur. — *inv.* C. 1. 34. 10.

Absumet heres Cæcuba dignior — 25. S. 2. 3. 122.
Servata centum clavibus, et mero — *Cæc.* C. 1. 20. 9.
Tinget pavimentum superbo
Pontificum potiore cenis.

XV.

JAM pauca aratro jugera regiæ
Moles relinquent: undique latius — *mol.* C. 3. 29. 10.
Extenta visentur Lucrino
Stagna lacu: platanusque cælebs

Evincet ulmos: tum violaria et
Myrtus et omnis copia narium,
Spargent olivetis odorem
Fertilibus domino priori;

Tum spissa ramis laurea fervidos
Excludet ictus. Non ita Romuli
Præscriptum et intonsi Catonis — *Cat.* C. 3. 21. 11.
Auspiciis, veterumque norma. — *aus.* E. 1. 1. 86.

Privatus illis census erat brevis, — 12. C. 4. 15. 12.
Commune magnum: nulla decempedis
Metata privatis opacam — *met.* S. 2. 2. 114.
Porticus excipiebat Arcton;

Nec fortuitum spernere cæspitem
Leges sinebant, oppida publico
Sumptu jubentes et deorum
Templa novo decorare saxo. — 20. C. 2. 15. 20.

xiv. 27. superbum. *Cp.* E. 1. 10. 19. xv. 10. æstus.

XVI.

1. C. 1. 1. 16. Otium divos rogat in patenti
Prensus Ægæo, simul atra nubes
Condidit Lunam, neque certa fulgent
Sidera nautis;

Otium bello furiosa Thrace,
Otium Medi pharetra decori,
7. C. 4. 13. 13. Grosphe, non gemmis neque purpura venale neque auro.

Non enim gazæ neque consularis
Summovet lictor miseros tumultus
laq. C. 2. 18. 2. Mentis, et Curas laqueata circum
Tecta volantis.

Vivitur parvo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum:
lev. C. 2. 11. 8. Nec leves somnos timor aut cupido
Sordidus aufert.

17. C. 1. 4. 15. Quid brevi fortes jaculamur ævo
Multa? quid terras alio calentis
Sole mutamus? Patriæ quis exsul
20. E. 1. 14. 13. Se quoque fugit?

21. C. 3. 1. 38. Scandit æratas vitiosa navis
Cura, nec turmas equitum relinquit,
Ocior cervis, et agente nimbos
Ocior Euro.

12. volantes. 18. calentes. 21. naves.

Lætus in præsens animus quod ultra est — 25. C. 1. 9. 13.
Oderit curare, et amara lento
Temperet risu; nihil est ab omni
Parte beatum.

Abstulit clarum cita mors Achillem,
Longa Tithonum minuit senectus, — 30. C. 1. 28. 8.
Et mihi forsan, tibi quod negarit,
Porriget Hora.

Te greges centum Siculæque circum — 33. C. 2. 18. 1–9.
Mugiunt vaccæ, tibi tollit hinnitum
Apta quadrigis equa, te bis Afro
Murice tinctæ — 36. E. 2. 2. 181. Ep. 12. 21.

Vestiunt lanæ: mihi parva rura, et
Spiritum Graiæ tenuem Camenæ — 38. C. 4. 6. 29.
Parca non mendax dedit, et malignum
Spernere volgus. — 40. C. 2. 20. 4. 3. 1. 1.

XVII.

Cur me querellis exanimas tuis?
Nec dis amicum est nec mihi te prius
Obire, Mæcenas, mearum
Grande decus columenque rerum. — 4. C. 1. 1. 2.

Ah! te meæ si partem animæ rapit — 5. C. 1. 3. 8.
Maturior vis, quid moror altera?
Nec carus æque, nec superstes
Integer. Ille dies utramque

XVI. 25. ? ultrast. 40. vulgus. XVII. 1. querelis. 2. ? amicumst.

Ducet ruinam. Non ego perfidum
Dixi sacramentum: ibimus, ibimus,
Utcumque præcedes, supremum
Carpere iter comites parati.

13. C. 1. 27. 24. 4. 2. 16.
Gya. C. 3. 4. 69.
Par. C. 2. 3. 16.

Me nec Chimæræ spiritus igneæ,
Nec, si resurgat, centimanus Gyas
Divellet umquam: sic potenti
Justitiæ placitumque Parcis.

ads. C. 4. 3. 2.

Seu Libra, seu me Scorpios adspicit
Formidolosus, pars violentior
Natalis horæ, seu tyrannus
Hesperiæ Capricornus undæ,

Utrumque nostrum incredibili modo
Consentit astrum. Te Jovis impio
Tutela Saturno refulgens
Eripuit, volucrisque Fati

27. C. 2. 13. 11. 3. 4. 27; 8. 8.

Tardavit alas, cum populus frequens
Lætum theatris ter crepuit sonum:
Me truncus illapsus cerebro
Sustulerat, nisi Faunus ictum

red. C. 2. 7. 17.
32. C. 4. 2. 53, 54.

Dextra levasset, Mercurialium
Custos virorum. Reddere victimas
Ædemque votivam memento:
Nos humilem feriemus agnam.

14. gigas; Gyges.

XVIII.

NON ebur neque aureum
Mea renidet in domo lacunar;
Non trabes Hymettiæ
Premunt columnas ultima recisas
Africa: neque Attali — *Att.* C. 1. 1. 12.
Ignotus heres regiam occupavi:
Nec Laconicas mihi
Trahunt honestæ purpuras clientæ.
At fides et ingeni
Benigna vena est, pauperemque dives — *ven.* A. P. 409.
Me petit; nihil supra — 10. S. 2. 1. 76. C. 2. 20. 6.
Deos lacesso, nec potentem amicum
Largiora flagito,
Satis beatus unicis Sabinis. — 14. Ep. 1. 31.
Truditur dies die, — 15. C. 4. 7. 6.
Novæque pergunt interire Lunæ:
Tu secanda marmora
Locas sub ipsum funus; et sepulcri
Immemor struis domos,
Marisque Bais obstrepentis urges — 20. E. 1. 1. 83.
Summovere litora,
Parum locuples continente ripa.
Quid, quod usque proximos
Revellis agri terminos, et ultra
Limites clientium
Salis avarus? pellitur paternos

10. ? venast. 20. Baiis.

In sinu ferens deos
Et uxor, et vir, sordidosque natos.
Nulla certior tamen
Rapacis Orci fine destinata
Aula divitem manet
32. C. 1. 4. 13. — Erum. Quid ultra tendis? Æqua tellus
Pauperi recluditur
Regumque pueris, nec satelles Orci
35. C. 2. 13. 37. — Callidum Promethea
aur. E. 2. 2. 179. — Revexit auro captus. Hic superbum
37. C. 1. 28. 7. — Tantalum, atque Tantali
coë. C. 2. 14. 9. — Genus coërcet; hic levare functum
Pauperem laboribus
Vocatus atque non vocatus audit.

XIX.

Bacchum in remotis carmina rupibus
Vidi docentem, (credite posteri!)
3. C. 1. 1. 31. E. 1. 19. 4. — Nymphasque discentes, et aures
Capripedum Satyrorum acutas.

euh. C. 2. 11. 17. — Euhoe! recenti mens trepidat metu,
Plenoque Bacchi pectore turbidum
Lætatur! Euhoe! parce, Liber!
Parce, gravi metuende thyrso!

Fas pervicaces est mihi Thyiadas,
Vinique fontem, lactis et uberes
Cantare rivos, atque truncis
12. Ep. 16. 47. — Lapsa cavis iterare mella.

XVIII. 32. Herum. XIX. 5. euoe.

Fas et beatæ conjugis additum
Stellis honorem, tectaque Penthei
Disjecta non leni ruina, *len.* S. 2. 7. 93.
Thracis et exitium Lycurgi.

Tu flectis amnes, tu mare barbarum:
Tu separatis uvidus in jugis *uvi.* C. 4. 5. 39.
Nodo coërces viperino 1. 7. 22. S. 2. 6. 70.
Bistonidum sine fraude crines.

Tu, quum parentis regna per arduum *par.* C. 1. 12. 13.
Cohors Gigantum scanderet impia, 22. C. 3. 4. 49.
Rhœtum retorsisti leonis
Unguibus horribilique mala:

Quamquam, choreis aptior et jocis
Ludoque dictus, non sat idoneus
Pugnæ ferebaris; sed idem
Pacis eras mediusque belli.

Te vidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum, leniter atterens
Caudam, et recedentis trilingui *tri.* C. 3. 11. 20.
Ore pedes tetigitque crura.

XX.

Non usitata nec tenui ferar
Penna biformis per liquidum æthera
Vates: neque in terris morabor
Longius: invidiaque major

Urbes relinquam. Non ego pauperum 5. C. 3. 30. 6.
Sanguis parentum, non ego, quem vocas,

dil. C. 1. 20. 5.
8. C. 2. 14. 9.
1. 28. 2.

Dilecte Mæcenas, obibo,
Nec Stygia cohibebor unda.

Jam jam residunt cruribus asperæ
Pelles; et album mutor in alitem
Superne: nascunturque leves
Per digitos humerosque plumæ.

13. C. 4. 2. 2.
14. C. 3. 4. 30.
2. 13. 14.
can. C. 4. 3. 20.

Jam Dædaleo ocior Icaro
Visam gementis litora Bospori,
Syrtesque Gætulas canorus
Ales Hyperboreosque campos.

Dac. C. 1. 35. 9.
3. 8. 18.
Gel. C. 2. 9. 23.
3. 4. 35.
pot. C. 4. 15. 21.

Me Colchus, et qui dissimulat metum
Marsæ cohortis Dacus, et ultimi
Noscent Geloni; me peritus
Discet Hiber, Rhodanique potor.

Absint inani funere neniæ,
Luctusque turpes et querimoniæ:
Compesce clamorem, ac sepulcri
Mitte supervacuos honores.

11. superna. 13. notior, B. (*Cp.* C. 3. 14. 11.)

Q. HORATI FLACCI CARMINA.

LIBER TERTIUS.

I.

Odi profanum volgus et arceo;
Favete linguis: carmina non prius
  Audita Musarum sacerdos
    Virginibus puerisque canto.

Regum timendorum in proprios greges,
Reges in ipsos imperium est Jovis,
  Clari Giganteo triumpho,
    Cuncta supercilio moventis.

Est ut viro vir latius ordinet
Arbusta sulcis, hic generosior
  Descendat in Campum petitor,
    Moribus hic meliorque fama

Contendat, illi turba clientium
Sit major: æqua lege Necessitas
  Sortitur insignis et imos;
    Omne capax movet urna nomen.

1. C. 2. 16. 40.
n. pri. C. 3. 25. 8, 4. 9. 3.
11. E. 1. 1. 57.
Nec. C. 1. 3. 32; 35. 17. 3. 24. 6.
15. C. 2. 18. 32.
16. C. 2. 3. 26.

6. ? imperiumst.   15. insignes.

Destrictus ensis cui super impia
Cervice pendet, non Siculæ dapes
Dulcem elaborabunt saporem,
Non avium citharæque cantus

Somnum reducent. Somnus agrestium
Lenis virorum non humiles domos
Fastidit, umbrosamque ripam,
Non Zephyris agitata Tempe.

25. E. 1. 2. 46. — Desiderantem quod satis est neque
26. Ep. 2. 6. C. 3. 29. 57. — Tumultuosum sollicitat mare,
Nec sævus Arcturi cadentis
Impetus, aut orientis Hædi:

29. E. 1. 8. 5. — Non verberatæ grandine vineæ,
men. Ep. 16. 45. — Fundusque mendax, arbore nunc aquas
Culpante, nunc torrentia agros
Sidera, nunc hiemes iniquas.

Contracta pisces æquora sentiunt
Jactis in altum molibus: huc frequens
cæm. C. 3. 24. 3. *red*. E. 2. 2. 72. — Cæmenta demittit redemptor
Cum famulis, dominusque terræ

Fastidiosus: sed Timor et Minæ
Scandunt eodem, quo dominus; neque
39. C. 2. 16. 21. — Decedit ærata triremi, et
Post equitem sedet atra Cura.

Quod si dolentem nec Phrygius lapis,
pur. C. 2. 16. 7. — Nec purpurarum sidere clarior
Delenit usus, nec Falerna
Ach. Ep. 13. 8. C. 2. 11. 16. — Vitis, Achæmeniumque costum;

Cur invidendis postibus et novo
Sublime ritu moliar atrium?
Cur valle permutem Sabina
Divitias operosiores? 48. S. 2. 6. 79.

II.

Angustam amice pauperiem pati 1. C. 4. 9. 49.
Robustus acri militia puer
Condiscat, et Parthos ferocis
Vexet eques metuendus hasta, 4. C. 4. 14. 23.

Vitamque sub divo et trepidis agat *div.* C. 1. 1. 25.
In rebus. Illum ex mœnibus hosticis
Matrona bellantis tyranni 7. C. 1. 35. 11.
Prospiciens et adulta virgo

Suspiret, eheu! ne rudis agminum
Sponsus lacessat regius asperum *Sp.* C. 1. 29. 6.
Tactu leonem, quem cruenta
Per medias rapit ira cædes.

Dulce et decorum est pro patria mori:
Mors et fugacem persequitur virum,
Nec parcit imbellis juventæ
Poplitibus timidoque tergo.

Virtus, repulsæ nescia sordidæ, 17. C. 4. 9. 39.
Intaminatis fulget honoribus; *rep.* E. 1. 1. 43.
Nec sumit aut ponit secures
Arbitrio popularis auræ.

3. feroces. 13. ? decorumst.

Virtus, recludens immeritis mori
tem. E. 1. 17. 34. — Cælum, negata temptat iter via:
Cœtusque volgares et udam
Spernit humum fugiente penna.

Est et fideli tuta silentio
Merces: vetabo, qui Cereris sacrum
Volgarit arcanæ, sub isdem
Sit trabibus, fragilemve mecum

Die. C. 1. 34. 5. — Solvat phaselon. Sæpe Diespiter
Neglectus incesto addidit integrum;
Raro antecedentem scelestum
Deseruit pede Pœna claudo.

III.

JUSTUM et tenacem propositi virum
2. C. 4. 15. 17. — Non civium ardor prava jubentium,
3. E. 1. 16. 73. — Non voltus instantis tyranni
Mente quatit solida, neque Auster,

5. C. 1. 3. 15.; 2. 17. 19. — Dux inquieti turbidus Hadriæ,
6. C. 1. 16. 12. — Nec fulminantis magna manus Jovis:
Si fractus illabatur orbis,
Impavidum ferient ruinæ.

Hac arte Pollux et vagus Hercules
9. E. 2. 1. 5.; C. 4. 5. 35; 8. 29. — Enisus arces attigit igneas:
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibit ore nectar.

II. 23; 27. vulgares; vulgarit. III. 3. vultus. 12. bibet.

Hac te merentem, Bacche pater, tuæ
Vexere tigres, indocili jugum
Collo trahentes. Hac Quirinus
Martis equis Acheronta fugit,

Gratum elocuta consiliantibus — 17. C. 3. 25. 6.
Junone divis :—' Ilion, Ilion
Fatalis incestusque judex
Et mulier peregrina vertit

'In pulverem ; ex quo destituit deos
Mercede pacta Laomedon, mihi
Castæque damnatum Minervæ
Cum populo et duce fraudulento.

'Jam nec Lacænæ splendet adulteræ — 25. C. 1. 15. 2. 4. 9. 13.
Famosus hospes, nec Priami domus — *fam.* C. 3. 15. 3.
Perjura pugnaces Achivos
Hectoreis opibus refringit: — 28. C. 4. 9. 22.

'Nostrisque ductum seditionibus
Bellum resedit. Protinus et graves
Iras, et invisum nepotem,
Troica quem peperit sacerdos, — 32. C. 1. 2. 17. 4. 8. 22.

'Marti redonabo. Illum ego lucidas — *red.* C. 2. 7. 3.
Inire sedes, ducere nectaris — *duc.* C. 1. 17. 22. 4. 12. 14.
Sucos, et adscribi quietis
Ordinibus patiar deorum.

'Dum longus inter sæviat Ilion
Romamque pontus, qualibet exsules
In parte regnanto beati:
Dum Priami Paridisque busto

34. discere.

'Insultet armentum, et catulos feræ
Cap. C. 1. 37. 6. Celent inultæ, stet Capitolium
Fulgens, triumphatisque possit
44. C. 1. 12. 53. E. 2. 1. 256. Roma ferox dare jura Medis.

45. C. 4. 15. 15. 'Horrenda late nomen in ultimas
Extendat oras, qua medius liquor
Secernit Europen ab Afro,
Qua tumidus rigat arva Nilus:

'Aurum irrepertum, et sic melius situm
Cum terra celat, spernere fortior
Quam cogere humanos in usus,
Omne sacrum rapiente dextra.

'Quicumque mundo terminus obstitit,
Hunc tanget armis, visere gestiens,
55. C. 1. 22. 17. 3. 24. 37. Qua parte debacchentur ignes,
Qua nebulæ pluviique rores.

'Sed bellicosis fata Quiritibus
Hac lege dico; ne nimium pii
Rebusque fidentes avitæ
Tecta velint reparare Trojæ.

ali. C. 4. 6. 24. 'Trojæ renascens alite lugubri
Fortuna tristi clade iterabitur,
Ducente victrices catervas
Conjuge me Jovis et sorore.

'Ter si resurgat murus aëneus
Auctore Phœbo, ter pereat meis
Excisus Argivis; ter uxor
Capta virum puerosque ploret.'—

54. tangat.

Non hoc jocosæ conveniet lyræ: 69. C. 2. 1. 37; 12. 4.
Quo Musa tendis? Desine pervicax
Referre sermones deorum et
Magna modis tenuare parvis.

IV.

Descende cælo, et dic age tibia
Regina longum Calliope melos,
Seu voce nunc mavis acuta,
Seu fidibus citharaque Phœbi.

Auditis? an me ludit amabilis 5. C. 3. 25. 3.
Insania? Audire et videor pios *Ins.* E. 2. 1. 118.
Errare per lucos, amœnæ 7. C. 3. [illegible]. 2.
Quos et aquæ subeunt et auræ. E. 2. 2. 77.

Me fabulosæ, Volture in Apulo
Altricis extra limen Apuliæ,*
Ludo fatigatumque somno
Fronde nova puerum palumbes

Texere, mirum quod foret omnibus,
Quicumque celsæ nidum Acherontiæ,
Saltusque Bantinos, et arvum
Pingue tenent humilis Forenti;

Ut tuto ab atris corpore viperis
Dormirem et ursis; ut premerer sacra
Lauroque collataque myrto,
Non sine dis animosus infans.

III. 69. hæc... conveniunt.
IV. 9. Vulture. * ? limina villulæ. 16. Ferenti.

ard. S. 2. 6. 16.
Præ. E. 1. 2. 2.
Tib. C. 2. 6. 5.
Bai. E. 1. 1. 83.

Vester, Camenæ, vester in arduos
Tollor Sabinos; seu mihi frigidum
Præneste, seu Tibur supinum,
Seu liquidæ placuere Baiæ.

ami. C. 1. 26. 1.

Vestris amicum fontibus et choris,
Non me Philippis versa acies retro,
Devota non exstinxit arbor,
Nec Sicula Palinurus unda.

Bos. C. 2. 13. 14; 20. 14.

Utcumque mecum vos eritis, libens
Insanientem navita Bosporum
Temptabo, et urentis harenas
Litoris Assyrii viator.

Bri. C. 1. 35. 30. 4. 14. 48.
Gel. C. 2. 9. 23.
Scy. C. 4. 15. 24.

Visam Britannos hospitibus feros,
Et lætum equino sanguine Concanum;
Visam pharetratos Gelonos
Et Scythicum inviolatus amnem.

fes. C. 2. 7. 18.
ant. C. 2. 1. 39. 3. 25. 4.

Vos Cæsarem altum, militia simul
Fessas cohortes addidit oppidis,
Finire quærentem labores,
Pierio recreatis antro:

Vos lene consilium et datis, et dato
Gaudetis almæ. Scimus, ut impios
Titanas immanemque turmam
Fulmine sustulerit caduco,

ine. C. 1. 34. 9.
48. C. 3. 1. 6. 1. 12. 16.
æqu. C. 1. 12. 57.

Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventosum; et urbes regnaque tristia,
Divosque, mortalesque turbas
Imperio regit unus æquo.

31. urentes: arentes arenas. 38. abdidit.

Magnum illa terrorem intulerat Jovi — 49. C. 2. 12. 7.
Fidens juventus horrida bracchiis,
Fratresque tendentes opaco
Pelion imposuisse Olympo.

Sed quid Typhoëus et validus Mimas,
Aut quid minaci Porphyrion statu,
Quid Rhœtus, evolsisque truncis
Enceladus jaculator audax,

Contra sonantem Palladis ægida — *ægi.* C. 1. 15. 11.
Possent ruentes? Hinc avidus stetit
Volcanus, hinc matrona Juno, et
Numquam humeris positurus arcum,

Qui rore puro Castaliæ lavit
Crines solutos, qui Lyciæ tenet — 62. C. 4. 6. 26.
Dumeta, natalemque silvam, — *nat.* C. 1. 21. 10.
Delius et Patareus Apollo.

Vis consili expers mole ruit sua:
Vim temperatam di quoque provehunt
In majus; idem odere vires
Omne nefas animo moventes.

Testis mearum centimanus Gyas — *Gya.* C. 2. 17. 14.
Sententiarum, notus et integræ — *int.* C. 1. 7. 5.
Temptator Orion Dianæ — *Ori.* C. 2. 13. 39.
Virginea domitus sagitta.

Injecta monstris Terra dolet suis,
Mæretque partus fulmine luridum
Missos ad Orcum: nec peredit
Impositam celer ignis Ætnen;

55. evulsis. 59. Vulcanus. 69. gigas; Gyges.

inc. C. 1. 17. 26.
Tit. C. 2. 14. 8. 4. 6. 2.
80. C. 4. 7. 28.

Incontinentis nec Tityi jecur
Reliquit ales, nequitiæ additus
Custos: amatorem trecentæ
Pirithoum cohibent catenæ.

V.

præ. E. 2. 1. 15. C. 4. 14. 43.
4. C. 1. 2. 22.

Cælo tonantem credidimus Jovem
Regnare: præsens divus habebitur
Augustus, adjectis Britannis
Imperio gravibusque Persis.

Milesne Crassi conjuge barbara
Turpis maritus vixit? et hostium—
Pro Curia, inversique mores!—
Consenuit socerorum in armis,

Apu. C. 1. 22. 13.
Jov. C. 4. 15. 6.

Sub rege Medo, Marsus et Apulus,
Anciliorum et nominis et togæ
Oblitus, æternæque Vestæ,
Incolumi Jove et urbe Roma?

Hoc caverat mens provida Reguli,
Dissentientis condicionibus
Fœdis, et exemplo trahentis
Perniciem veniens in ævum,

20. C. 4. 14. 32.

Si non periret immiserabilis
Captiva pubes. 'Signa ego Punicis
Affixa delubris, et arma
Militibus sine cæde,' dixit,

IV. 78. relinquit. V. 8. arvis. 12. incolomi. 15. trahenti, K.

'Derepta vidi: vidi ego civium
Retorta tergo bracchia libero,
Portasque non clausas, et arva
Marte coli populata nostro.

22. E. 2. 1. 191.

'Auro repensus scilicet acrior
Miles redibit! Flagitio additis
Damnum. Neque amissos colores
Lana refert medicata fuco,

28. E. 1. 10. 27.

'Nec vera virtus, cum semel excidit,
Curat reponi deterioribus.
Si pugnat extricata densis
Cerva plagis, erit ille fortis,

'Qui perfidis se credidit hostibus;
Et Marte Pœnos proteret altero,
Qui lora restrictis lacertis
Sensit iners, timuitque mortem.

'Hic, unde vitam sumeret inscius
Pacem duello miscuit. O pudor!
O magna Carthago, probrosis
Altior Italiæ ruinis!'—

duc. C. 3. 14. 18. 4. 15. 8. E. 1. 2. 7.

Fertur pudicæ conjugis osculum,
Parvosque natos, ut capitis minor,
Ab se removisse, et virilem
Torvus humi posuisse voltum;

pud. Ep. 2. 39.

Donec labantis consilio Patres
Firmaret auctor numquam alias dato,
Interque mærentis amicos
Egregius properaret exsul.

21. direpta. 37. aptius. 45. labantes. 47. mærentes.

Atqui sciebat, quæ sibi barbarus
Tortor pararet; non aliter tamen
Dimovit obstantis propinquos,
Et populum reditus morantem,

Quam si clientum longa negotia
Dijudicata lite relinqueret
Tendens Venafranos in agros,
56. C. 2. 6. 11. Aut Lacedæmonium Tarentum.

VI.

imm. C. 1. 28. 30. Delicta majorum immeritus lues,
2. S. 2. 2. 104. C. 2. 15. 20. Romane, donec templa refeceris,
Ædisque labentis deorum, et
Fœda nigro simulacra fumo.

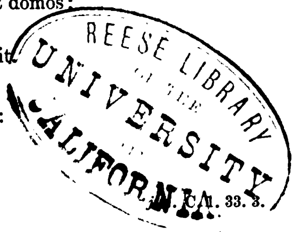
min. C. 1. 12. 57. Dis te minorem quod geris, imperas:
Hinc omne principium, huc refer exitum.
Di multa neglecti dederunt
8. C. 2. 1. 32. Hesperiæ mala luctuosæ.

Jam bis Monæses et Pacori manus
con. C. 4. 3. 8. Non auspicatos contudit impetus
Nostros, et adjecisse prædam
Torquibus exiguis renidet.

Pæne occupatam seditionibus
14. C. 1. 35. 9. 1. 37. 7. Delevit Urbem Dacus et Æthiops;
Hic classe formidatus, ille
Missilibus melior sagittis.

v. 51. obstantes. vi. 3. ædes; labentes.

Fecunda culpæ sæcula nuptias
Primum inquinavere, et genus, et domos;
Hoc fonte derivata clades
In patriam populumque fluxit.

Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, et fingitur artibus:
Jam nunc et incestos amores
De tenero meditatur ungui.

Mox juniores quærit adulteros 1. 33. 3.
Inter mariti vina; neque eligit,
Cui donet impermissa raptim
Gaudia, luminibus remotis;

Sed jussa coram non sine conscio
Surgit marito, seu vocat institor,
Seu navis Hispanæ magister,
Dedecorum pretiosus emptor.

Non his juventus orta parentibus
Infecit æquor sanguine Punico, 34. C. 2. 12. 3.
Pyrrhumque et ingentem cecidit
Antiochum, Hannibalemque dirum: *Han.* C. 4. 8. 16. Ep. 16. 8.

Sed rusticorum mascula militum *mas.* A. P. 402.
Proles, Sabellis docta ligonibus
Versare glebas, et severæ
Matris ad arbitrium recisos

Portare fustes, sol ubi montium
Mutaret umbras et juga demeret
Bobus fatigatis, amicum
Tempus agens abeunte curru. 44. E. 1. 16. 7.

22. frangitur artubus. 27. intermissa.

Damnosa quid non imminuit dies!
46. C. 1. 35. 35. — Ætas parentum, pejor avis, tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

VII.

can. C. 1. 7. 15. — Quid fles, Asterie, quem tibi candidi
Primo restituent vere Favonii,
Thy. C. 1. 35. 7. E. 1. 6. 34. — Thyna merce beatum,
Constantis juvenem fide,

Gygen? Ille Notis actus ad Oricum
Post insana Capræ sidera, frigidas
Noctes non sine multis
Insomnis lacrimis agit.

Atqui sollicitæ nuntius hospitæ,
sus. Ep. 11. 10. — Suspirare Chloën, et miseram tuis
Dicens ignibus uri,
Temptat mille vafer modis.

Ut Prœtum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminibus nimis
Casto Bellerophonti
Maturare necem, refert.

Narrat pæne datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolyten dum fugit abstinens:
pec. C. 1. 27. 17. — Et peccare docentis
Fallax historias movet:

19. docentes. 20. monet.

Frustra: nam scopulis surdior Icari — 21. Ep. 17. 54.
Voces audit adhuc integer. At tibi — *Ica.* C. 1. 1. 45.
Ne vicinus Enipeus
Plus justo placeat, cave:

Quamvis non alius flectere equum sciens — 25. C. 3. 12. 11. 1. 8. 4.
Æque conspicitur gramine Martio, — *gra. M.* C. 4. 1. 39.
Nec quisquam citus æque
Tusco denatat alveo. — *Tus.* C. 1. 2. 14.

Prima nocte domum claude: neque in vias
Sub cantu querulæ despice tibiæ:
Et te sæpe vocanti
Duram difficilis mane. — *dif.* C. 3. 10. 11.

VIII.

Martiis cælebs quid agam Kalendis,
Quid velint flores et acerra thuris
Plena, miraris, positusque carbo in
Cæspite vivo,

Docte sermonis utriusque linguæ?
Voveram dulcis epulas et album
Libero caprum, prope funeratus
Arboris ictu. — 8. C. 2. 13. 17. 27. 3. 4. 27.

Hic dies anno redeunte festus
Corticem adstrictum pice dimovebit — 9. C. 3. 14. 13. S. 2. 2. 83.
Amphoræ fumum bibere institutæ
Consule Tullo.

5. sermones. 6. dulces. 10. demovebit.

Sume, Mæcenas, cyathos amici
14. C. 3. 21. 23. Sospitis centum, et vigiles lucernas
Perfer in lucem: procul omnis esto
Clamor et ira.

Mitte civilis super Urbe curas:
18. C. 3. 6. 14. S. 2. 6. 53. Occidit Daci Cotisonis agmen;
Medus infestus sibi luctuosis
dis. C. 2. 2. 18. Dissidet armis:

Servit Hispanæ vetus hostis oræ
22. C. 2. 6. 2. Cantaber sera domitus catena:
Jam Scythæ laxo meditantur arcu
Cedere campis.

Neglegens, ne qua populus laboret
Parce privatus nimium cavere,
27. C. 1. 11. 8. 3. 29. 32. Dona præsentis cape lætus horæ, et
Linque severa.

IX.

Donec gratus eram tibi,
pot. S. 2. 5. 76. Nec quisquam potior bracchia candidæ
Cervici juvenis dabat:
4. C. 2. 2. 17. Persarum vigui rege beatior.

Donec non alia magis
ars. C. 2. 4. 7. Arsisti, neque erat Lydia post Chloën:
Multi Lydia nominis
8. C. 1. 2. 17. Romana vigui clarior Ilia.

VIII. 15. profer. 17. civiles. 27. rape. IX. 5. aliam.

Me nunc Thressa Chloë regit,
  Dulces docta modos, et citharæ sciens:
Pro qua non metuam mori,
  Si parcent animæ fata superstiti.

Me torret face mutua — *mut.* C. 4. 1. 30. Ep. 15. 10.
  Thurini Calais filius Ornyti:
Pro quo bis patiar mori,
  Si parcent puero fata superstiti.

Quid? si prisca redit Venus,
  Diductosque jugo cogit aëneo? — 18. C. 1. 33. 11.
Si flava excutitur Chloë,
  Rejectæque patet janua Lydiæ?

Quamquam sidere pulchrior — 21. C. 3. 19. 26.
  Ille est, tu levior cortice, et improbo
Iracundior Hadria: — *Had.* C. 1. 33. 15.
  Tecum vivere amem, tecum obeam libens.

X.

Extremum Tanain si biberes, Lyce,
Sævo nupta viro; me tamen asperas
Porrectum ante fores obicere incolis — 3. Ep. 1. 21.
    Plorares Aquilonibus.

Audis quo strepitu janua, quo nemus
Inter pulchra satum tecta remugiat
Ventis, et positas ut glaciet nives
    Puro numine Juppiter?

3. objicere.

Ingratam Veneri pone superbiam,
Ne currente retro funis eat rota.
dif. C. 3. 7. 32. Non te Penelopen difficilem procis
Tyrrhenus genuit parens.

O, quamvis neque te munera, nec preces,
Nec tinctus viola pallor amantium,
Nec vir Pieria pellice saucius
Curvat, supplicibus tuis

Parcas, nec rigida mollior æsculo,
Nec Mauris animum mitior anguibus.
Non hoc semper erit liminis aut aquæ
Cælestis patiens latus.

XI.

1. C. 1. 10. 6. MERCURI, nam te docilis magistro
2. A. P. 394. Movit Amphion lapides canendo,
Tuque, Testudo, resonare septem
Callida nervis,

Nec loquax olim neque grata, nunc et
6. A. P. 404. Divitum mensis et amica templis:
Dic modos, Lyde quibus obstinatas
Applicet auris.

Quæ, velut latis equa trima campis,
Ludit exsultim metuitque tangi,
Nuptiarum expers et adhuc protervo
Cruda marito.

x. 15. pælice, B. xi. 8. aures.

Tu potes tigris comitesque silvas — 13. C. 1. 12. 7. A. P. 393.
Ducere, et rivos celeres morari;
Cessit immanis tibi blandienti — 15. C. 2. 13. 33.
Janitor aulæ

Cerberus, quamvis furiale centum
Muniant angues caput ejus, atque
Spiritus teter saniesque manet
Ore trilingui. — 20. C. 2. 19. 31.

Quin et Ixion Tityosque voltu — Tit. C. 2. 14. 8. 3. 4. 77.
Risit invito: stetit urna paulum
Sicca, dum grato Danai puellas
Carmine mulces.

Audiat Lyde scelus atque notas
Virginum pœnas, et inane lymphæ
Dolium fundo pereuntis imo,
Seraque fata,

Quæ manent culpas etiam sub Orco.
Impiæ; nam quid potuere majus?
Impiæ sponsos potuere duro
Perdere ferro.

Una de multis, face nuptiali
Digna, perjurum fuit in parentem
Splendide mendax, et in omne virgo
Nobilis ævum.

'Surge,' quæ dixit juveni marito,
'Surge, ne longus tibi somnus, unde — som. C. 1. 24. 5.
Non times, detur: socerum et scelestas
Falle sorores;

13. tigres. 36. ævo=ævom, B.

41. C. 1. 23. 11.
'Quæ, velut nactæ vitulos leænæ,
Singulos, eheu, lacerant. Ego illis
Mollior nec te feriam, neque intra
Claustra tenebo.

'Me pater sævis oneret catenis,
Quod viro clemens misero peperci:
Me vel extremos Numidarum in agros
Classe releget.

49. Ep. 16. 21.
'I, pedes quo te rapiunt et auræ,
Dum favet nox et Venus: I secundo
Omine, et nostri memorem sepulcro
Scalpe querellam.'

XII.

Miserarum est neque amori
Dare ludum, neque dulci
Mala vino lavere, aut exanimari metuentis
Patruæ verbera linguæ.

Tibi qualum Cythereæ
Puer ales, tibi telas
Operosæque Minervæ studium aufert, Neobule,
Liparæi nitor Hebri,

9. C. 1. 8. 8. 3. 7. 25.
Simul unctos Tiberinis
Humeros lavit in undis,
Eques ipso melior Bellerophonte, neque pugno
Neque segni pede victus;

3. metuentes.

Catus idem per apertum *cat.* C. 1. 10. 3.
Fugientis agitato
Grege cervos jaculari, et celer alto latitantem *jac.* C. 1. 2. 3.
Fruticeto excipere aprum.

XIII.

O fons Bandusiæ, splendidior vitro.
Dulci digne mero non sine floribus,
Cras donaberis hædo,
Cui frons turgida cornibus
Primis et Venerem et prœlia destinat:
Frustra: nam gelidos inficiet tibi
Rubro sanguine rivos
Lascivi suboles gregis.
Te flagrantis atrox hora Caniculæ *Can.* C. 1. 17. 17.
Nescit tangere: tu frigus amabile E. 1. 10. 16.
Fessis vomere tauris
Præbes, et pecori vago.
Fies nobilium tu quoque fontium,
Me dicente cavis impositam ilicem
Saxis, unde loquaces
Lymphæ desiliunt tuæ. 16. Ep. 16. 48.

XIV.

Herculis ritu modo dictus, o Plebs,
Morte venalem petiisse laurum,

xii. 14. fugientes. 15. arto.

Cæsar Hispana repetit Penates
Victor ab ora.

Unico gaudens mulier marito
Prodeat, justis operata sacris;
Et soror clari ducis, et decoræ
Supplice vitta

Virginum matres, juvenumque nuper
Sospitum. Vos o pueri, et puellæ
Jam virum expertæ, male ominatis
Parcite verbis.

Hic dies vere mihi festus atras
Eximet curas: ego nec tumultum,
Nec mori per vim metuam, tenente
Cæsare terras.

I, pete unguentum, puer, et coronas,
Et cadum Marsi memorem duelli,
Spartacum si qua potuit vagantem
Fallere testa.

Dic et argutæ properet Neæræ
Murreum nodo cohibere crinem:
Si per invisum mora janitorem
Fiet, abito.

Lenit albescens animos capillus
Litium et rixæ cupidos protervæ:
Non ego hoc ferrem calidus juventa,
Consule Planco.

12. C. 3. 1. 2.
13. C. 3. 8. 9.
exi. E. 1. 5. 18.
15. C. 4. 15. 17.
17. C. 2. 3. 13.
due. E. 1. 2. 7.
tes. C. 3. 21. 4.
21. C. 2. 11. 22.
iuv. C. 1. 16. 23.
4. 13. 26.
A. P. 115.

6. divis. 11. nominatis, B. 14. exiget.
22. myrrheum, murrheum.

XV.

Uxor pauperis Ibyci,
  Tandem nequitiæ fige modum tuæ,
Famosisque laboribus: *fam.* C. 3. 3. 26.
  Maturo propior desine funeri
Inter ludere virgines,
  Et stellis nebulam spargere candidis.
Non, si quid Pholoën satis,
  Et te, Chlori, decet: filia rectius
Expugnat juvenum domos,
  Pulso Thyias uti concita tympano. 10. C. 2. 19. 9.
Illam cogit amor Nothi *tym.* C. 1. 18. 14.
  Lascivæ similem ludere capreæ:
Te lanæ prope nobilem
  Tonsæ Luceriam, non citharæ, decent,
Nec flos purpureus rosæ,
  Nec poti, vetulam, fæce tenus cadi. 16. C. 1. 35. 27.

XVI.

Inclusam Danaën turris aënea,
Robustæque fores, et vigilum canum
Tristes excubiæ munierant satis
  Nocturnis ab adulteris,

Si non Acrisium, virginis abditæ
Custodem pavidum, Juppiter et Venus
Risissent: fore enim tutum iter et patens
  Converso in pretium deo.

xv. 2. pone. 16. vetula.

Aurum per medios ire satellites,
Et perrumpere amat saxa potentius
Ictu fulmineo: concidit auguris
  Argivi domus ob lucrum

Demersa exitio; diffidit urbium
Portas vir Macedo, et subruit æmulos
Reges muneribus; munera navium
  Sævos illaqueant duces.

17. C. 2. 16. 22. 3. 1. 40. — Crescentem sequitur cura pecuniam,
18. C. 2. 2. 13. — Majorumque fames. Jure perhorrui
19. C. 1. 18. 15. — Late conspicuum tollere verticem,
  Mæcenas, equitum decus.

Quanto quisque sibi plura negaverit,
Ab dis plura feret. Nil cupientium
Nudus castra peto, et transfuga divitum
  Partes linquere gestio;

25. C. 2. 2. 9. — Contemptæ dominus splendidior rei,
Quam si, quidquid arat impiger Apulus,
27. C. 1. 1. 9. — Occultare meis dicerer horreis,
28. E. 1. 2. 56; 18. 98. — Magnas inter opes inops.

Puræ rivus aquæ, silvaque jugerum
Paucorum, et segetis certa fides meæ,
Fulgentem imperio fertilis Africæ
  Fallit sorte beatior.

33. C. 2. 6. 14. — Quamquam nec Calabræ mella ferunt apes,
Nec Læstrygonia Bacchus in amphora

13. excidio.

Languescit mihi, nec pinguia Gallicis
Crescunt vellera pascuis,

Importuna tamen Pauperies abest;
Nec, si plura velim, tu dare deneges.
Contracto melius parva cupidine
Vectigalia porrigam, *vec.* S. 2. 2. 100.

Quam si Mygdoniis regnum Alyattei *Myg.* C. 2. 12. 22.
Campis continuem. Multa petentibus 42. C. 3. 24. 64.
Desunt multa: bene est cui Deus obtulit *ben.* S. 2. 2. 120. E. 1. 1. 89.
Parca, quod satis est, manu. *sat.* C. 3. 1. 25.

XVII.

ÆLI, vetusto nobilis ab Lamo,
Quando et priores hinc Lamias ferunt
Denominatos, et nepotum
Per memores genus omne fastos; 4. C. 4. 14. 4.

Auctore ab illo ducis originem,
Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps et innantem Maricæ
Litoribus tenuisse Lirim, *Lir.* C. 1. 31. 7.

Late tyrannus: cras foliis nemus
Multis et alga litus inutili
Demissa tempestas ab Euro 11. Ep. 10. 5. 16. 54.
Sternet, aquæ nisi fallit augur

Annosa cornix. Dum potis, aridum *ann.* C. 4. 13. 25.
Compone lignum: cras Genium mero 14. C. 1. 9. 5. *Gen.* E. 2. 2. 187. A. P. 210.

XVI. 43. ? benest. XVII. 13. potes, B.

Curabis et porco bimestri,
16. S. 2. 2. 119. A. P. 212. Cum famulis operum solutis.

XVIII.

Faune, Nympharum fugientum amator,
Per meos finis et aprica rura
Lenis incedas abeasque parvis
alu. C. 3. 23. 7. Æquus alumnis;

Si tener pleno cadit hædus anno,
Larga nec desunt Veneris sodali
Vina crateræ, vetus ara multo
Fumat odore.

lud. C. 2. 5. 8. 3. 11. 10. Ludit herboso pecus omne campo,
Cum tibi Nonæ redeunt Decembres:
Festus in pratis vacat otioso
Cum bove pagus:

13. C. 1. 17. 5. Inter audaces lupus errat agnos:
14. Ep. 11. 6. Spargit agrestes tibi silva frondes:
15. E. 1. 14. 26. Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram.

XIX.

Quantum distet ab Inacho
2. C. 4. 9. 52. Codrus, pro patria non timidus mori,
Narras, et genus Æaci,
4. C. 4. 9. 19. Et pugnata sacro bella sub Ilio:

XVII. 15. bimenstri, B. κ. XVIII. 2. fines. 14. agrestis, K. Bent.

Quo Chium pretio cadum — *Chi.* Ep. 9. 34. S. 1. 10. 24. 2. 8. 15.
  Mercemur, quis aquam temperet ignibus,
Quo præbente domum et quota
  Pelignis caream frigoribus, taces.
Da Lunæ propere novæ,
  Da Noctis mediæ, da, puer, auguris — *Noc.* C. 3. 28. 16.
Murenæ: tribus aut novem
  Miscentur cyathis pocula commodis.
Qui Musas amat impares,
  Ternos ter cyathos attonitus petet
Vates: tris prohibet supra
  Rixarum metuens tangere Gratia,
Nudis juncta sororibus. — 17. C. 3. 21. 22. 4. 7. 5.
  Insanire juvat: cur Berecyntiæ — 18. C. 2. 7. 28. 4. 12. 28.
Cessant flamina tibiæ?
  Cur pendet tacita fistula cum lyra?
Parcentis ego dexteras
  Odi: sparge rosas; audiat invidus — 22. E. 1. 5. 14.
Dementem strepitum Lycus
  Et vicina seni non habilis Lyco.
Spissa te nitidum coma,
  Puro te similem, Telephe, Vespero, — 26. C. 3. 9. 21.
Tempestiva petit Rhode: — *Ves.* C. 2. 9. 10.
  Me lentus Glyceræ torret amor meæ.

XX.

Non vides, quanto moveas periclo,
Pyrrhe, Gætulæ catulos leænæ? — *Gæt.* C. 1. 23. 10.

xix. 15. tres.   21. parcentes.

Dura post paulo fugies inaudax
Prœlia raptor:

obs. cat. C.4.9.43.

Cum per obstantis juvenum catervas
Ibit insignem repetens Nearchum:
Grande certamen, tibi præda cedat
Major an illi.

Interim, dum tu celeris sagittas
Promis, hæc dentes acuit timendos,
Arbiter pugnæ posuisse nudo
Sub pede palmam

odo. C. 2. 11. 15.
Nir. Ep. 15. 22.
16. C. 4. 4. 4.

Fertur, et leni recreare vento
Sparsum odoratis humerum capillis;
Qualis aut Nireus fuit, aut aquosa
Raptus ab Ida.

XXI.

1. Ep. 13. 6.
tes. C. 3. 14. 20.

O NATA mecum consule Manlio,
Seu tu querellas, sive geris jocos,
Seu rixam et insanos amores,
Seu facilem, pia testa, somnum;

lan. C. 3. 16. 35.

Quocumque lectum nomine Massicum
Servas, moveri digna bono die,
Descende, Corvino jubente
Promere languidiora vina.

Soc. C. 1. 29. 14.

Non ille, quamquam Socraticis madet
Sermonibus, te negleget horridus:

XX. 5. obstantes. 8. illa, O. 9. celeres.

Narratur et prisci Catonis
Sæpe mero caluisse virtus.

Cat. C. 2. 15. 11. E. 2. 2. 117.

Tu lene tormentum ingenio admoves
Plerumque duro: tu sapientium
Curas et arcanum jocoso
Consilium retegis Lyæo:

13. C. 3. 28. 4.
16. E. 1. 5. 16.

Tu spem reducis mentibus anxiis,
Viresque et addis cornua pauperi,
Post te neque iratos trementi
Regum apices, neque militum arma.

19. C. 1. 18. 5.

Te Liber, et, si læta aderit, Venus,
Segnesque nodum solvere Gratiæ,
Vivæque producent lucernæ,
Dum rediens fugat astra Phœbus.

22. C. 1. 30. 5. 3. 19. 17.
23. C. 3. 8. 14.
fug. C. 2. 9. 12.

XXII.

Montium custos nemorumque, Virgo,
Quæ laborantis utero puellas
Ter vocata audis, adimisque leto,
Diva triformis:

1. C. 1. 12. 22; 21. 5.
3. Ep. 5. 5.

Imminens villæ tua pinus esto,
Quam per exactos ego lætus annos
Verris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem.

xxii. 2. laborantes.

XXIII.

CÆLO supinas si tuleris manus
Nascente Luna, rustica Phidyle,
Si thure placaris et horna
Fruge Lares, avidaque porca:

hor. Ep. 2. 47. S. 2. 6. 88.

Nec pestilentem sentiet Africum
Fecunda vitis, nec sterilem seges
Robiginem, aut dulces alumni
Pomifero grave tempus anno.

alu. C. 3. 18. 4.
8. C. 2. 14. 15. S. 2. 6. 19.

Nam, quæ nivali pascitur Algido
Devota quercus inter et ilices,
Aut crescit Albanis in herbis,
Victima pontificum secures

Alg. C. 1. 21. 6. 4. 4. 58.

Cervice tinget. Te nihil attinet
Temptare multa cæde bidentium
Parvos coronantem marino
Rore deos fragilique myrto.

Immunis aram si tetigit manus,
Non sumptuosa blandior hostia
Mollivit aversos Penates
Farre pio et saliente mica.

ave. Ep. 10. 18.

XXIV.

INTACTIS opulentior
Thesauris Arabum et divitis Indiæ;

2. E. 1. 6. 6.

XXIII. 3. ture. 7. rubiginem, B. 13. tinguet.

Cæmentis licet occupes
  Terrenum omne tuis et mare publicum,
Si figit adamantinos
  Summis verticibus dira Necessitas *Nec.* C. 1. 3. 32.
Clavos, non animum metu,
  Non mortis laqueis expedies caput.
Campestres melius Scythæ, *cam.* C. 1. 35. 9.
  Quorum plaustra vagas rite trahunt domos,
Vivunt, et rigidi Getæ:
  Immetata quibus jugera liberas *imm.* S. 2. 2. 114.
Fruges et Cererem ferunt,
  Nec cultura placet longior annua:
Defunctumque laboribus
  Æquali recreat sorte vicarius.
Illic matre carentibus
  Privignis mulier temperat innocens:
Nec dotata regit virum
  Conjux, nec nitido fidit adultero: *nit.* C. 4. 9. 13.
Dos est magna parentium
  Virtus, et metuens alterius viri
Certo fœdere castitas,
  Et peccare nefas, aut pretium emori. 24. C. 4. 9. 50.
O quisquis volet impias
  Cædes et rabiem tollere civicam,
Si quæret Pater Urbium *quæ.* C. 3. 27. 55.
  Subscribi statuis, indomitam audeat
Refrenare licentiam, 29. C. 4. 15. 10.
  Clarus postgenitis; quatenus, heu nefas!

4. *Vulg.* Tyrrhenum . . . Apulicum. 20. conjunx.
24. est mori. 27. quærit.

Virtutem incolumem odimus,
  Sublatam ex oculis quærimus invidi.
Quid tristes querimoniæ,
  Si non supplicio culpa reciditur?
35. C. 4. 5. 22. E. 2. 1. 2. — Quid leges sine moribus
  Vanæ proficiunt, si neque fervidis
37. C. 3. 3. 55. 1. 22. 17. — Pars inclusa caloribus
  Mundi, nec Boreæ finitimum latus,
Durat æque solo nives,
40. S. 1. 1. 38. — Mercatorem abigunt? horrida callidi
Vincunt æquora navitæ?
42. S. 2. 3. 92. — Magnum pauperies opprobrium jubet
Quidvis et facere et pati,
  Virtutisque viam deserit arduæ?
Vel nos in Capitolium,
  Quo clamor vocat et turba faventium,
Vel nos in mare proximum
  Gemmas et lapides, aurum et inutile,
Summi materiem mali,
  Mittamus, scelerum si bene pænitet.
Eradenda cupidinis
  Pravi sunt elementa: et teneræ nimis
Mentes asperioribus
for. S. 1. 4. 121. — Formandæ studiis. Nescit equo rudis
Hærere ingenuus puer,
  Venarique timet; ludere doctior,
Græ. S. 2. 2. 11. — Seu Græco jubeas trocho,
ale. E. 1. 18. 21. — Seu malis vetita legibus alea:

54. firmandæ, *Bent. conj.*

Cum perjura patris fides
Consortem socium fallat et hospitem,
Indignoque pecuniam — 61. S. 2. 3. 122.
Heredi properet. Scilicet improbæ
Crescunt divitiæ: tamen
Curtæ nescio quid semper abest rei. — 64. C. 3. 16. 43. E. 1. 2. 56.

XXV.

Quo me, Bacche, rapis tui — 1. C. 2. 19. 6.
Plenum? Quæ nemora aut quos agor in specus, — 2. C. 3. 4. 6. E. 2. 2. 77.
Velox mente nova? Quibus
Antris egregii Cæsaris audiar — *egr.* C. 1. 6. 11.
Æternum meditans decus
Stellis inserere et consilio Jovis? — *ins.* C. 1. 1. 35. *con.* C. 3. 3. 17.
Dicam insigne, recens, adhuc — 7. C. 3. 1. 2.
Indictum ore alio. Non secus in jugis
Exsomnis stupet Euhias
Hebrum prospiciens, et nive candidam — 10. E. 1. 3. 3.
Thracen ac pede barbaro
Lustratam Rhodopen. Ut mihi devio
Ripas et vacuum nemus — 13. E. 2. 2. 77.
Mirari libet! O Naïadum potens — *mir.* C. 3. 29. 11.
Baccharumque valentium
Proceras manibus vertere fraxinos:
Nil parvum aut humili modo,
Nil mortale loquar. Dulce periculum est,
O Lenæe, sequi deum
Cingentem viridi tempora pampino. — 20. C. 4. 8. 33.

XXV. 13. rupes. 18. ? periculumst; est, *omit. Hl.* A. B.

XXVI.

VIXI puellis nuper idoneus,
mil. C. 4. 1. 16. — Et militavi non sine gloria:
Nunc arma defunctumque bello
Barbiton hic paries habebit,

mar. C. 4. 11. 15. — Lævum marinæ qui Veneris latus
Custodit. Hic, hic ponite lucida
Funalia, et vectes, et arcus
8. C. 1. 25. 2. — Oppositis foribus minaces.

Cyp. C. 1. 3. 1; 30. 2. — O quæ beatam, diva, tenes Cyprum, et
Memphin carentem Sithonia nive,
Regina, sublimi flagello
Tange Chloën semel arrogantem.

XXVII.

IMPIOS parræ recinentis omen
Ducat, et prægnans canis, aut ab agro
rav. Ep. 16. 33. — Rava decurrens lupa Lanuvino,
Fetaque vulpes:

Rumpat et serpens iter institutum,
Si per obliquum similis sagittæ
Terruit mannos.—Ego cui timebo,
Providus auspex,

Antequam stantis repetat paludes
10. C. 3. 17. 12. — Imbrium divina avis imminentum,
Oscinem corvum prece suscitabo
Solis ab ortu.

XXVII. 2. prægnas, B. 7. quid timebo? 9. stantes.

Sis licet felix, ubicumque mavis,
Et memor nostri, Galatea, vivas:
Teque nec lævus vetet ire picus,
Nec vaga cornix.

Sed vides, quanto trepidet tumultu
Pronus Orion. Ego, quid sit ater
Hadriæ, novi, sinus, et quid albus
Peccet Iapyx.

Hostium uxores puerique cæcos
Sentiant motus orientis Austri, et
Æquoris nigri fremitum, et trementis
Verbere ripas.

Sic et Europe niveum doloso
Credidit tauro latus, et scatentem
Beluis pontum mediasque fraudes
Palluit audax.

Nuper in pratis studiosa florum, et
Debitæ Nymphis opifex coronæ,
Nocte sublustri nihil astra præter
Vidit et undas.

Quæ simul centum tetigit potentem
Oppidis Creten, 'Pater! O relictum
Filiæ nomen pietasque,' dixit,
'Victa furore!

'Unde quo veni? Levis una mors est
Virginum culpæ. Vigilansne ploro
Turpe commissum? an vitiis carentem
Ludit imago

Ori. C. 1. 28. 21. Ep. 10. 10.
Had. C. 1. 3. 15; 33. 16.
alb. C. 1. 7. 15.
Iap. C. 1. 3. 4.
Aus. C. 3. 3. 4.
bel. C. 4. 14. 47.
33. Ep. 9. 29.

23. trementes.

'Vana, quæ porta fugiens eburna
Somnium ducit? Meliusne fluctus
Ire per longos fuit, an recentes
Carpere flores?

'Si quis infamem mihi nunc juvencum
Dedat iratæ, lacerare ferro et
Frangere enitar modo multum amati
Cornua monstri.

'Impudens liqui patrios Penates:
Impudens Orcum moror. O deorum
Si quis hæc audis, utinam inter errem
Nuda leones!

'Antequam turpis macies decentis
Occupet malas, teneræque sucus
Defluat prædæ, speciosa quæro
Pascere tigres.

quæ. C. 3. 4. 39; 24. 27.

'"Vilis Europe," pater urget absens,
"Quid mori cessas? Potes hac ab orno
Pendulum zona bene te secuta
Lædere collum.

'"Sive te rupes et acuta leto
Saxa delectant, age te procellæ
Crede veloci: nisi erile mavis
Carpere pensum,

'"Regius sanguis, dominæque tradi
Barbaræ pellex."' Aderat querenti
Perfidum ridens Venus, et remisso
Filius arcu.

48. tauri. 53. decentes. 57. urguet. 63. herile. 66. paelex, B.

Mox, ubi lusit satis, 'Abstineto,' — *lus.* C. 1. 33. 12.
Dixit, 'irarum calidæque rixæ,
Cum tibi invisus laceranda reddet
Cornua taurus.

'Uxor invicti Jovis esse nescis:
Mitte singultus; bene ferre magnam
Disce fortunam: tua sectus orbis
Nomina ducet.'

XXVIII.

Festo quid potius die
Neptuni faciam? Prome reconditum,
Lyde strenua, Cæcubum,
Munitæque adhibe vim sapientiæ. — 4. C. 3. 21. 13. 4. 12. 27.
Inclinare meridiem
Sentis: ac, veluti stet volucris dies, — *vol.* C. 4. 13. 16.
Parcis deripere horreo — *hor.* C. 4. 12. 18.
Cessantem Bibuli Consulis amphoram.
Nos cantabimus invicem
Neptunum, et viridis Nereïdum comas:
Tu curva recines lyra — *cur.* C. 1. 10. 6.
Latonam, et celeris spicula Cynthiæ: — 12. C. 1. 21. 1—3.
Summo carmine, quæ Cnidon — *Cni.* C. 1. 30. 1.
Fulgentesque tenet Cycladas, et Paphon — *Cyc.* C. 1. 14. 20.
Junctis visit oloribus: — 15. C. 4. 1. 10.
Dicetur merita Nox quoque nenia. — 16. C. 3. 19. 10.

xxviii. 10. virides; choros. 14. Paphum, B.

XXIX.

1. C. 1. 1. 1.
S. 1. 6. 1.
len. C. 1. 7. 19.
3. 21. 8.
3. C. 2. 3. 13;
11. 14.
3. 14. 17.
udu. C. 1. 7. 14.
4. 2. 30;
3. 10.
10. Ep. 9. 3.
mir. C. 3. 25. 14.
14. E. 1. 5. 7.
C. 2. 16. 13.
16. S. 2. 2. 125.
18. E. 1. 10. 16.
20. C. 4. 12. 13.

TYRRHENA regum progenies, tibi
Non ante verso lene merum cado,
Cum flore, Mæcenas, rosarum, et
Pressa tuis balanus capillis

Jam dudum apud me est. Eripe te moræ,
Nec semper udum Tibur, et Æsulæ
Declive contempleris arvum, et
Telegoni juga parricidæ.

Fastidiosam desere copiam et
Molem propinquam nubibus arduis;
Omitte mirari beatæ
Fumum et opes strepitumque Romæ.

Plerumque gratæ divitibus vices,
Mundæque parvo sub lare pauperum
Cenæ, sine aulæis et ostro,
Sollicitam explicuere frontem.

Jam clarus occultum Andromedæ pater
Ostendit ignem: jam Procyon furit
Et stella vesani Leonis,
Sole dies referente siccos.

Jam pastor umbras cum grege languido
Rivumque fessus quærit, et horridi
Dumeta Silvani: caretque
Ripa vagis taciturna ventis.

5. ? mest. 6. ne.

Tu civitatem quis deceat status 25. C. 3. 8. 17.
Curas, et Urbi sollicitus times,
Quid Seres et regnata Cyro 27. C. 4. 15. 23.
Bactra parent Tanaisque discors.

Prudens futuri temporis exitum *pru.* C. 1. 3. 22.
Caliginosa nocte premit deus,
Ridetque, si mortalis ultra
Fas trepidat. Quod adest memento *tre.* C. 2. 11. 4. 32. C. 3. 8. 27.

Componere æquus; cetera fluminis
Ritu feruntur, nunc medio alveo
Cum pace delabentis Etruscum
In mare, nunc lapides adesós

Stirpesque raptas, et pecus et domos
Volventis una, non sine montium
Clamore vicinæque silvæ,
Cum fera diluvies quietos

Irritat amnes. Ille potens sui
Lætusque deget, cui licet in diem
Dixisse, 'Vixi: cras vel atra
Nube polum Pater occupato

'Vel sole puro: non tamen irritum,
Quodcumque retro est, efficiet: neque
Diffinget infectumque reddet,
Quod fugiens semel hora vexit.'

Fortuna sævo læta negotio, et
Ludum insolentem ludere pertinax, 50. C. 2. 1. 3.

34. æquore. 46. ? retrost.

Transmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alii benigna.

Laudo manentem: si celeres quatit
res. E. 1. 7. 34. — Pennas, resigno quæ dedit, et mea
Virtute me involvo probamque
Pauperiem sine dote quæro.

57. C. 3. 1. 26. *Afr.* C. 1. 14. 5; 3. 12. — Non est meum, si mugiat Africis
Malus procellis, ad miseras preces
Decurrere; et votis pacisci,
Cyp. C. 1. 1. 13. — Ne Cypriæ Tyriæque merces

ava. C. 1. 28. 18. — Addant avaro divitias mari.
Tum me, biremis præsidio scaphæ
Tutum, per Ægæos tumultus
64. C. 1. 3. 2; 12. 27. 4. 8. 31. — Aura feret geminusque Pollux.

XXX.

Exegi monumentum ære perennius,
Regalique situ pyramidum altius;
Quod non imber edax, non Aquilo impotens
Possit diruere, aut innumerabilis
Annorum series et fuga temporum.
6. C. 2. 20. 5. — Non omnis moriar, multaque pars mei
Lib. S. 2. 6. 19. — Vitabit Libitinam. Usque ego postera
rec. E. 2. 1. 54. — Crescam laude recens, dum Capitolium
Scandet cum tacita Virgine pontifex,
10. C. 4. 9. 2; 14. 25. — Dicar, qua violens obstrepit Aufidus,

xxix. 54. pinnas, B. 62. tunc.

Et qua pauper aquæ Daunus agrestium
Regnavit populorum, ex humili potens, *hum.* E. 1. 20. 20.
Princeps Æolium carmen ad Italos 13. E. 1. 19. 32. C. 3. 1. 2. 4. 9. 3.
Deduxisse modos. Sume superbiam
Quæsitam meritis, et mihi Delphica *Del.* C. 4. 2. 9.
Lauro cinge volens, Melpomene, comam.

Q. HORATI FLACCI CARMINA.

LIBER QUARTUS.

I.

Intermissa, Venus, diu
  Rursus bella moves? Parce, precor, precor.
3. E. 1. 1. 4. Non sum, qualis eram bonæ
  Sub regno Cinaræ. Desine, dulcium
5. C. 1. 19. 1. Mater sæva Cupidinum,
  Circa lustra decem flectere mollibus
Jam durum imperiis. Abi,
8. C. 1. 30. 2. Quo blandæ juvenum te revocant preces.
Tempestivius in domum
  Paulli, purpureis ales oloribus,
Commissabere Maximi,
tor. C. 3. 9. 13. Si torrere jecur quæris idoneum,
Namque et nobilis, et decens,
14. C. 2. 1. 13. Et pro sollicitis non tacitus reis,
15. C. 3. 9. 7. Et centum puer artium,
16. C. 3. 26. 2. Late signa feret militiæ tuæ:

9. domo.

Et quandoque potentior
Largi muneribus riserit æmuli,
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream, sub trabe citrea.
Illic plurima naribus
Duces thura, lyræque et Berecyntiæ — *Ber.* C. 3. 19. 18.
Delectabere tibiæ
Mixtis carminibus, non sine fistula.
Illic bis pueri die
Numen cum teneris virginibus tuum
Laudantes, pede candido
In morem Salium ter quatient humum. — 28. C. 1. 36. 12. *ter*, C. 3. 18. 16.
Me nec femina nec puer
Jam nec spes animi credula mutui, — *cre.* C. 1. 5. 9.
Nec certare juvat mero — 31. E. 1. 19. 11.
Nec vincire novis tempora floribus.
Sed cur, heu, Ligurine, cur — 33. C. 4. 10.
Manat rara meas lacrima per genas? — 34. C. 1. 13. 6.
Cur facunda parum decoro
Inter verba cadit lingua silentio?
Nocturnis ego somniis
Jam captum teneo, jam volucrem sequor
Te per gramina Martii
Campi, te per aquas, dure, volubilis.

II.

PINDARUM quisquis studet æmulari, — 1. E. 1. 3. 10.
Iule, ceratis ope Dædalea — *Dæd.* C. 2. 20. 13.

18. largis. 20. Cypria. 22. lyra; tibia. 40. volubiles.

Nititur pennis vitreo daturus
4. C. 1. 1. 15. — Nomina ponto.

5. S. 1. 10. 62. — Monte decurrens velut amnis, imbres
Quem super notas aluere ripas,
Fervet immensusque ruit profundo
Pindarus ore ;

Apo. C. 3. 30. 15. — Laurea donandus Apollinari,
Seu per audaces nova dithyrambos
Verba devolvit numerisque fertur
Lege solutis :

13. A. P. 83. — Seu deos regesve canit, deorum
Sanguinem, per quos cecidere justa
15. C. 1. 18. 8. — Morte Centauri, cecidit tremendæ
16. C. 1. 27. 24. 2. 17. 13. — Flamma Chimæræ :

Sive quos Elea domum reducit
Palma cælestis, pugilemve equumve
19. C. 4. 8. 13. 3. 30. 1. — Dicit et centum potiore signis
Munere donat :

Flebili sponsæ juvenemve raptum
Plorat, et vires animumque moresque
23. C. 4. 8. 28. — Aureos educit in astra, nigroque
Invidet Orco.

cyc. C. 4. 3. 20. — Multa Dircæum levat aura cycnum,
Tendit, Antoni, quotiens in altos
Nubium tractus : ego, apis Matinæ
More modoque,

3. pinnis, B. 18. cælestes.

Grata carpentis thyma per laborem *thy.* E. 1. 3. 21.
Plurimum circa nemus uvidique *uvi.* C. 3. 29. 6.
Tiburis ripas operosa parvus *par.* C. 1. 6. 9.
Carmina fingo.

Concines majore poëta plectro *ple.* C. 2. 1. 40; 13. 27.
Cæsarem, quandoque trahet feroces 34. C. 2. 12. 10.
Per sacrum clivum merita decorus
Fronde Sygambros: *fro.* C. 4. 3. 7.

Quo nihil majus meliusve terris 37. E. 2. 1. 17.
Fata donavere bonique divi, *div.* C. 4. 5. 1.
Nec dabunt, quamvis redeant in aurum
Tempora priscum.

Concines lætosque dies, et Urbis
Publicum ludum super impetrato
Fortis Augusti reditu, forumque
Litibus orbum.

Tum meæ (si quid loquar audiendum)
Vocis accedet bona pars: et, 'O Sol
Pulcher, o laudande,' canam, recepto *pul.* C. 4. 4. 39.
Cæsare felix.

Teque, dum procedit, 'Io triumphe!'
Non semel dicemus, 'Io triumphe!'
Civitas omnis, dabimusque divis
Thura benignis.

Te decem tauri totidemque vaccæ,
Me tener solvet vitulus, relicta 54. C. 2. 17. 32.
Matre qui largis juvenescit herbis
In mea vota,

Fronte curvatos imitatus ignes
Tertium Lunæ referentis ortum,
Qua notam duxit niveus videri,
Cetera fulvus.

III.

Quem tu, Melpomene, semel
Nascentem placido lumine videris,
Illum non labor Isthmius
Clarabit pugilem, non equus impiger
Curru ducet Achaico
Victorem, neque res bellica Deliis
Ornatum foliis ducem,
Quod regum tumidas contuderit minas,
Ostendet Capitolio :
Sed quæ Tibur aquæ fertile præfluunt,
Et spissæ nemorum comæ,
Fingent Æolio carmine nobilem.
Romæ principis urbium
Dignatur suboles inter amabilis
Vatum ponere me choros :
Et jam dente minus mordeor invido.
O testudinis aureæ
Dulcem quæ strepitum, Pieri, temperas,
O, mutis quoque piscibus
Donatura cycni, si libeat, sonum,
Totum muneris hoc tuist,
Quod monstror digito prætereuntium

pug. C. 4. 2. 18. A. P. 84.
Del. C. 4. 2. 9. 3. 30. 15.
7. C. 4. 2. 35.
10. C. 4. 2. 30.
12. C. 3. 30. 13.
13. C. 4. 14. 44. E. 1. 7. 44.
15. C. 1. 1. 35.
16. C. 2. 20. 4.
18. C. 1. 24. 4.

II. 58. orbem. 60. fulvos, B. III. 14. amabiles. 21. tui est.

Romanæ fidicen lyræ: 23. E. 1. 19. 33.
Quod spiro et placeo, (si placeo,) tuum est. *spi.* C. 4. 6. 29.

IV.

Qualem ministrum fulminis alitem,
Cui rex deorum regnum in avis vagas
Permisit, expertus fidelem
Juppiter in Ganymede flavo, 4. C. 3. 20. 16.

Olim juventas et patrius vigor
Nido laborum propulit inscium:
Vernique, jam nimbis remotis,
Insolitos docuere nisus *nis.* C. 4. 2. 3.

Venti paventem: mox in ovilia
Demisit hostem vividus impetus:
Nunc in reluctantes dracones
Egit amor dapis atque pugnæ:

Qualemve lætis caprea pascuis
Intenta fulvæ matris ab ubere
Jam lacte depulsum leonem, 15. C. 1. 23. 10.
Dente novo peritura, vidit:

Videre Rætis bella sub Alpibus
Drusum gerentem Vindelici: quibus
Mos unde deductus per omne
Tempus Amazonia securi

Dextras obarmet, quærere distuli:
Nec scire fas est omnia: sed diu

III. 24. ? tuumst. IV. 2. aves. 17. Ræti....et Vin.

Lateque victrices catervæ,
Consiliis juvenis revictæ,

sen. C. 2. 7. 10. 4. 6. 3.
Sensere, quid mens rite, quid indoles
Nutrita faustis sub penetralibus,
Posset, quid Augusti paternus
In pueros animus Nerones.

29. C. 3. 6. 33. E. 1. 9. 13.
Fortes creantur fortibus et bonis;
Est in juvencis, est in equis patrum
Virtus: neque imbellem feroces
Progenerant aquilæ columbam.

Doctrina sed vim promovet insitam,
Rectique cultus pectora roborant;
Utcumque defecere mores,
Indecorant bene nata culpæ.

Quid debeas, o Roma, Neronibus,
Testis Metaurum flumen, et Hasdrubal
Devictus, et pulcher fugatis
Ille dies Latio tenebris,

dir. C. 2. 12. 2. 3. 6. 36.
ut, Ep. 7. 19.
Qui primus alma risit adorea,
Dirus per urbes Afer ut Italas,
Ceu flamma per tædas, vel Eurus
Per Siculas equitavit undas.

Post hoc secundis usque laboribus
cre. C. 4. 15. 14.
Romana pubes crevit, et impio
Vastata Pœnorum tumultu
Fana deos habuere rectos:

36. dedecorant.

Dixitque tandem perfidus Hannibal:
'Cervi, luporum præda rapacium, 50. C. 1. 15. 29.
Sectamur ultro, quos opimus
Fallere et effugere est triumphus.

'Gens, quæ cremato fortis ab Ilio 53. C. 1. 15. 36. C. S. 41.
Jactata Tuscis æquoribus sacra,
Natosque maturosque patres
Pertulit Ausonias ad urbes,

'Duris ut ilex tonsa bipennibus
Nigræ feraci frondis in Algido, 58. C. 3. 23. 10. 1. 21. 6.
Per damna, per cædes, ab ipso
Ducit opes animumque ferro.

'Non Hydra secto corpore firmior
Vinci dolentem crevit in Herculem, *vin. dol.* C. 1. 6. 6.
Monstrumve submisere Colchi
Majus, Echioniæve Thebæ.

'Merses profundo, pulchrior evenit:
Luctere, multa proruet integrum
Cum laude victorem, geretque
Prœlia conjugibus loquenda.

'Carthagini jam non ego nuntios
Mittam superbos; occidit, occidit
Spes omnis et fortuna nostri
Nominis, Hasdrubale interempto.

'Nil Claudiæ non perficient manus:
Quas et benigno numine Juppiter
Defendit, et curæ sagaces
Expediunt per acuta belli.'

73. perficiunt.

V.

bon. C. 4. 2. 38. — Divis orte bonis, optime Romulæ
cus. C. 4. 14. 43; 15. 17. — Custos gentis, abes jam nimium diu:
Maturum reditum pollicitus Patrum
Sancto concilio, redi.

Lucem redde tuæ, dux bone, patriæ:
Instar veris enim voltus ubi tuus
Affulsit populo, gratior it dies,
Et soles melius nitent.

Ut mater juvenem, quem Notus invido
Car. C. 1. 35. 8. — Flatu Carpathii trans maris æquora
Cunctantem spatio longius annuo
Dulci distinet a domo,

Votis ominibusque et precibus vocat,
Curvo nec faciem litore dimovet:
Sic desideriis icta fidelibus
Quærit patria Cæsarem.

Tutus bos etenim rura perambulat,
18. C. 4. 15. 5. — Nutrit rura Ceres, almaque Faustitas,
Pacatum volitant per mare navitæ,
Culpari metuit Fides:

21. C. 3. 6. 18. — Nullis polluitur casta domus stupris,
22. C. 3. 24. 35. E. 2. 1. 2. — Mos et lex maculosum edomuit nefas,
Laudantur simili prole puerperæ,
Culpam Pœna premit comes.

14. demovet.

Quis Parthum paveat? quis gelidum Scythen?
Quis Germania quos horrida parturit
Fetus, incolumi Cæsare? quis feræ
Bellum curet Hiberiæ?

25. C. 1. 26. 4. 3. 8. 23. C. S. 55.
26. Ep. 16. 7.
28. C. 4. 14. 50.

Condit quisque diem collibus in suis,
Et vitem viduas ducit ad arbores:
Hinc ad vina redit lætus, et alteris
Te mensis adhibet deum:

30. Ep. 2. 9. C. 2. 15. 4.

Te multa prece, te prosequitur mero
Defuso pateris, et Laribus tuum
Miscet numen, uti Græcia Castoris
Et magni memor Herculis.

35. C. 1. 12. 25. 3. 3. 9. 4. 8. 29.

Longas o utinam, dux bone, ferias
Præstes Hesperiæ! dicimus integro
Sicci mane die, dicimus uvidi,
Cum Sol oceano subest.

sic. S. 1. 3. 281. *uvi.* C. 1. 7. 22. 2. 19. 18.

VI.

Dive, quem proles Niobea magnæ
Vindicem linguæ, Tityosque raptor,
Sensit, et Trojæ prope victor altæ
Phthius Achilles,

Tit. C. 3. 4. 77.
3. C. 2. 4. 10.

Ceteris major, tibi miles impar;
Filius quamvis Thetidis marinæ
Dardanas turres quateret tremenda
Cuspide pugnax.

6. C. 1. 8. 14.

V. 31. venit. 34. diffuso. VI. 6. quamquam; Thetidos.

Ille, mordaci velut icta ferro
Pinus, aut impulsa cupressus Euro,
Procidit late posuitque collum in
12. C. 1. 15. 20. — Pulvere Teucro.

Ille non inclusus equo Minervæ
Sacra mentito male feriatos
Troas et lætam Priami choreis
Falleret aulam;

Sed palam captis gravis, heu nefas! heu!
18. C. 1. 15. 35. — Nescios fari pueros Achivis
Ureret flammis, etiam latentem
Matris in alvo:

Ni, tuis victus Venerisque gratæ
Vocibus, divom pater adnuisset
reb. C. 1. 2. 26. — Rebus Æneæ potiore ductos
ali. C. 3. 3. 61. — Alite muros.

Doctor argutæ fidicen Thaliæ,
26. C. 3. 4. 61. — Phœbe, qui Xantho lavis amne crines,
Dau. C. 3. 30. 11. — Dauniæ defende decus Camenæ,
lev. C. 1. 21. 2. — Levis Agyieu.

29. C. 2. 16. 38. — Spiritum Phœbus mihi, Phœbus artem
30. C. 4. 3. 15. — Carminis, nomenque dedit poëtæ.
31. E. 2. 1. 132. — Virginum primæ, puerique claris
Patribus orti,

Deliæ tutela deæ, fugacis
34. C. 1. 12. 22. *lyn.* C. 2. 13. 40. — Lyncas et cervos cohibentis arcu,

21. flexus. 25. Ductor Argivæ. 33. fugaces.

Lesbium servate pedem, meique
Pollicis ictum, 36. A. P. 274.

Rite Latonæ puerum canentes,
Rite crescentem face Noctilucam,
Prosperam frugum, celeremque pronos *pron.* A. P. 60.
Volvere menses.

Nupta jam dices: Ego dis amicum,
Sæculo festas referente luces,
Reddidi carmen, docilis modorum 43. C. 4. 11. 35.
Vatis Horati.

VII.

Diffugere nives: redeunt jam gramina campis, 1. C. 1. 4. 1. 4. 12. 3.
Arboribusque comæ:
Mutat terra vices, et decrescentia ripas
Flumina prætereunt:
Gratia cum Nymphis geminisque sororibus audet 5. C. 3. 19. 17.
Ducere nuda choros.
Immortalia ne speres, monet Annus et almum
Quæ rapit Hora diem.
Frigora mitescunt Zephyris, Ver proterit Æstas *pro.* C. 3. 5. 34.
Interitura, simul
Pomifer Autumnus fruges effuderit; et mox
Bruma recurrit iners.
Damna tamen celeres reparant cælestia lunæ:
Nos, ubi decidimus,
Quo pater Æneas, quo dives Tullus et Ancus, 15. E. 1. 6. 27.
Pulvis et umbra sumus.

VII. 13. celeris, B. *male.* 15. pius.

17. C. 1. 9. 13. Quis scit, an adiciant hodiernæ crastina summæ
Tempora di superi ?
her. C. 2. 3. 20. 3. 24. 62. S. 2. 3. 151. Cuncta manus avidas fugient heredis, amico
Quæ dederis animo.
Min. C. 1. 28. 9. Cum semel occideris, et de te splendida Minos
Fecerit arbitria:
23. C. 2. 14. 2. Non, Torquate, genus, non te facundia, non te
Restituet pietas.
Infernis neque enim tenebris Diana pudicum
Liberat Hippolytum:
Nec Lethæa valet Theseus abrumpere caro
Vincula Pirithoo.

VIII.

com. E. 2. 1. 227. DONAREM pateras grataque commodus,
Censorine, meis æra sodalibus;
Donarem tripodas, præmia fortium
Graiorum; neque tu pessima munerum
art. E. 1. 6. 17. Ferres, divite me scilicet artium,
Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas,
Hic saxo, liquidis ille coloribus
pon. A. P. 34. Sollers nunc hominem ponere, nunc deum.
vis, C. 4. 11. 4. Sed non hæc mihi vis: nec tibi talium
Res est aut animus deliciarum egens.
Gaudes carminibus; carmina possumus
Donare, et pretium dicere muneri.
13. C. 4. 2. 19. Non incisa notis marmora publicis,
Per quæ spiritus et vita redit bonis

VII. 17. adjiciant; vitæ. VIII. 9. non.

Post mortem ducibus ; non celeres fugæ,
Rejectæque retrorsum Hannibalis minæ,
Non incendia Carthaginis impiæ, 17. Ep. 7. 6.
Ejus, qui domita nomen ab Africa 18. S. 2. 1. 66. Ep. 9. 25.
Lucratus rediit, clarius indicant
Laudes, quam Calabræ Pierides: neque,
Si chartæ sileant, quod bene feceris,
Mercedem tuleris. Quid foret Iliæ *Ili.* C. 3. 3. 32.
Mavortisque puer, si taciturnitas
Obstaret meritis invida Romuli? 24. C. 4. 9. 33.
Ereptum Stygiis fluctibus Æacum
Virtus et favor et lingua potentium
Vatum divitibus consecrat insulis.
Dignum laude virum Musa vetat mori: 28. C. 4. 2. 23.
Cælo Musa beat. Sic Jovis interest
Optatis epulis impiger Hercules: 30. C. 3. 3. 9.
Clarum Tyndaridæ sidus ab infimis 31. C. 1. 3. 2; 12. 25.
Quassas eripiunt æquoribus rates:
Ornatus viridi tempora pampino 33. C. 3. 25. 20.
Liber vota bonos ducit ad exitus.

IX.

Ne forte credas interitura, quæ,
Longe sonantem natus ad Aufidum, 2. C. 3. 30. 10. 4. 14. 25.
Non ante volgatas per artes 3. C. 3. 1. 2. E. 1. 19. 33.
Verba loquor socianda chordis;

Non, si priores Mæonius tenet
Sedes Homerus, Pindaricæ latent,

VIII. 34. duxit. IX. 3. vulgatas.

Cea, C. 2. 1. 27. *min.* C. 2. 13. 31. Ceæque, et Alcæi minaces,
Stesichorique graves Camenæ:

Ana. C. 1. 17. 18. Nec, si quid olim lusit Anacreon,
Delevit ætas: spirat adhuc amor,
Vivuntque commissi calores
Æoliæ fidibus puellæ.

13. C. 3. 24. 20. Non sola comptos arsit adulteri
ill. E. 2. 1. 204. Crines, et aurum vestibus illitum
Mirata, regalisque cultus
Et comites Helene Lacæna:

Teu. C. 1. 7. 21. *Cyd.* C. 1. 15. 17. Primusve Teucer tela Cydonio
Direxit arcu: non semel Ilios
Vexata: non pugnavit ingens
Sth. C. 1. 15. 24. Idomeneus Sthenelusve solus

Dicenda Musis prœlia: non ferox
Hec. C. 2. 4. 10. 3. 3. 28. Hector, vel acer Deiphobus gravis
Excepit ictus pro pudicis
Conjugibus puerisque primus.

Vixere fortes ante Agamemnona
Multi: sed omnes illacrimabiles
urg. C. 1. 24. 6. Urgentur ignotique longa
Nocte, carent quia vate sacro.

Paulum sepultæ distat inertiæ
Celata virtus. Non ego te meis
Chartis inornatum silebo,
Totve tuos patiar labores

15. regales. 18. ? derexit. 22. graves.
27. urguentur. 31. sileri.

Impune, Lolli, carpere lividas *liv.* C. 4. 8. 24.
Obliviones. Est animus tibi
Rerumque prudens, et secundis
Temporibus dubiisque rectus: *rec.* S. 2. 3. 201.

Vindex avaræ fraudis, et abstinens
Ducentis ad se cuncta pecuniæ:
Consulque non unius anni,
Sed quotiens bonus atque fidus

Judex honestum prætulit utili,
Rejecit alto dona nocentium
Voltu, per obstantes catervas
Explicuit sua victor arma.

Non possidentem multa vocaveris 45. C. 2. 2. 18.
Recte beatum: rectius occupat
Nomen beati, qui deorum
Muneribus sapienter uti,

Duramque callet pauperiem pati, 49. C. 3. 2. 1. S. 2. 7. 84.
Pejusque leto flagitium timet; 50. C. 3. 24. 24.
Non ille pro caris amicis
Aut patria timidus perire. 52. C. 3. 19. 2.

X.

O crudelis adhuc, et Veneris muneribus potens,
Insperata tuæ cum veniet pluma superbiæ,
Et quæ nunc umeris involitant, deciderint comæ,
Nunc et qui color est puniceæ flore prior rosæ,

ix. 41, 43. utili et....et per. x. 3. humeris.

his. C. 2. 9. 1. Mutatus Ligurinum in faciem verterit hispidam:
Dices, Heu! quotiens te speculo videris alterum,
7. E. 1. 1. 4. Quæ mens est hodie, cur eadem non puero fuit?
Vel cur his animis incolumes non redeunt genæ?

XI.

Est mihi nonum superantis annum
Alb. S. 2. 8. 16. Plenus Albani cadus; est in horto,
3. C. 1. 36. 16. 2. 7. 24. Phylli, nectendis apium coronis;
Est hederæ vis

Multa, qua crinis religata fulges;
6. E. 1. 5. 7. Ridet argento domus; ara castis
Vincta verbenis avet immolato
Spargier agno:

Cuncta festinat manus, huc et illuc
Cursitant mixtæ pueris puellæ;
11. S. 1. 5. 73. Sordidum flammæ trepidant rotantes
Vertice fumum.

Ut tamen noris, quibus advoceris
gau. C. 4. 12. 21. Gaudiis, Idus tibi sunt agendæ,
mar. C. 3. 26. 5. Qui dies mensem Veneris marinæ
Findit Aprilem:

Jure sollemnis mihi, sanctiorque
Pæne natali proprio, quod ex hac
Luce Mæcenas meus affluentis
Ordinat annos.

x. 5. Ligurine, *Bent.* κ. 6. in speculo. 8. incolumis, B.
xi. 5. crines. 19. affluentes.

Telephum, quem tu petis, occupavit, *pet.* C. 1. 33. 13. 3. 19. 27.
Non tuæ sortis juvenem, puella
Dives et lasciva, tenetque grata
Compede vinctum. 24. C. 1. 33. 14.

Terret ambustus Phaëthon avaras
Spes: et exemplum grave præbet ales
Pegasus, terrenum equitem gravatus *Peg.* C. 1. 27. 24.
Bellerophontem: *Bel.* C. 3. 12. 11.

Semper ut te digna sequare, et ultra
Quam licet sperare nefas putando
Disparem vites. Age jam, meorum
Finis amorum—

Non enim posthac alia calebo
Femina,—condisce modos, amanda
Voce quos reddas; minuentur atræ *red.* C. 4. 7. 43.
Carmine curæ.

XII.

Jam Veris comites, quæ mare temperant, *Ver.* C. 1. 28. 5.
Impellunt animæ lintea Thraciæ; *Thr.* C. 1. 25. 11. Ep. 13. 3.
Jam nec prata rigent, nec fluvii strepunt
Hiberna nive turgidi.

Nidum ponit, Ityn flebiliter gemens, 5. E. 1. 7. 13.
Infelix avis et Cecropiæ domus
Æternum opprobrium, quod male barbaras
Regum est ulta libidines.

xi. 35. minuuntur. xii. 8. ? regumst.

Dicunt in tenero gramine pinguium
Custodes ovium carmina fistula,
Delectantque deum, cui pecus et nigri
Colles Arcadiæ placent.

Adduxere sitim tempora, Virgili;
Sed pressum Calibus ducere Liberum
Si gestis, juvenum nobilium cliens,
Nardo vina merebere.

Nardi parvus onyx eliciet cadum,
Qui nunc Sulpiciis accubat horreis
Spes donare novas largus, amaraque
Curarum eluere efficax.

Ad quæ si properas gaudia, cum tua
Velox merce veni: non ego te meis
Immunem meditor tingere poculis,
Plena dives ut in domo.

Verum pone moras et studium lucri,
Nigrorumque memor, dum licet, ignium,
Misce stultitiam consiliis brevem:
Dulce est desipere in loco.

13. C. 3. 29. 20.
Cal. C. 1. 20. 9; 31. 9.
nar. C. 2. 11. 16.
19. C. 3. 21. 17. E. 1. 5. 16.
20. C. 3. 12. 3.
25. C. 1. 29. 5.
28. C. 2. 7. 28. 3. 19. 18.

XIII.

Audivere, Lyce, di mea vota, di
Audivere, Lyce. Fis anus, et tamen
Vis formosa videri,
Ludisque et bibis impudens,

4. E. 2. 2. 214.

11. delectante. 13. Vergili, B. 23. tinguere. 28. ? dulcest.

Et cantu tremulo pota Cupidinem
Lentum sollicitas. Ille virentis et *vir.* C. 1. 9. 17.
Doctæ psallere Chiæ Ep. 13. 4.
Pulchris excubat in genis.

Importunus enim transvolat aridas *ari.* C. 1. 25. 19.
Quercus, et refugit te, quia luridi 2. 11. 6.
Dentes, te quia rugæ
Turpant et capitis nives.

Nec Coæ referunt jam tibi purpuræ, *pur.* C. 2. 16. 7.
Nec clari lapides tempora, quæ semel
Notis condita fastis
Inclusit volucris dies. 16. C. 3. 28. 6.

Quo fugit Venus? heu! quove color? decens
Quo motus? quid habes illius, illius,
Quæ spirabat Amores,
Quæ me surpuerat mihi,

Felix post Cinaram notaque et artium *pos.* C. 3. 9. 6.
Gratarum facies? Sed Cinaræ brevis *Cin.* C. 4. 10. 4.
Annos fata dederunt,
Servatura diu parem

Cornicis vetulæ temporibus Lycen:
Possent ut juvenes visere fervidi, *fer.* A. P. 116.
Multo non sine risu,
Dilapsam in cineres facem.

14. cari. 17. color decens? 22. breves. 28. delapsum.

XIV.

QUÆ cura Patrum, quæve Quiritium,
Plenis honorum muneribus tuas,
Auguste, virtutes in ævum
Per titulos memoresque fastos

tit. C. 3. 24. 28.

Æternet, O, qua sol habitabiles
Illustrat oras, maxime principum?
Quem legis expertes Latinæ
Vindelici didicere nuper,

Quid Marte posses. Milite nam tuo
Drusus Genaunos, implacidum genus,
Breunosque velocis, et arces
Alpibus impositas tremendis,

arc. E. 2. 1. 252.

Dejecit acer plus vice simplici;
Major Neronum mox grave prœlium
Commisit, immanisque Rætos
Auspiciis pepulit secundis:

aus. E. 2. 1. 254.

Spectandus in certamine Martio,
Devota morti pectora liberæ
Quantis fatigaret ruinis:
Indomitas prope qualis undas

Exercet Auster, Pleïadum choro
Scindente nubes: impiger hostium

4. fastus. 11. veloces. 15. immanes.

Vexare turmas, et frementem
Mittere equum medios per ignes.

Sic tauriformis volvitur Aufidus
Qui regna Dauni præfluit Apuli,
Cum sævit, horrendamque cultis
Diluviem meditatur agris:

Ut barbarorum Claudius agmina
Ferrata vasto diruit impetu,
Primosque et extremos metendo
Stravit humum, sine clade victor,

Te copias, te consilium et tuos
Præbente divos. Nam, tibi quo die
Portus Alexandrea supplex
Et vacuam patefecit aulam,

Fortuna lustro prospera tertio
Belli secundos reddidit exitus,
Laudemque et optatum peractis
Imperiis decus arrogavit.

Te Cantaber non ante domabilis,
Medusque, et Indus, te profugus Scythes
Miratur, o tutela præsens
Italiæ dominæque Romæ:

Te, fontium qui celat origines,
Nilusque, et Hister, te rapidus Tigris,
Te beluosus qui remotis
Obstrepit Oceanus Britannis:

23. C. 3. 2. 4.
ign. C. 2. 1. 7.
E. 1. 1. 46.
S. 2. 3. 56.
25. C. 3. 30. 11.
S. 1. 1. 50.
præ. C. 4. 3. 10.
28. C. 3. 29. 40.
lus. C. 2. 4. 24.
4. 1. 6.
per. C. S. 27.
41. C. 2. 6. 2.
42. C. 1. 12. 54, 56.
dom. C. 4. 3. 13.
E. 1. 7. 44.
bel. C. 3. 27. 26.
rem. C. 1. 35. 29.

28. minitatur. 46. Ister.

Te non paventis funera Galliæ
Hib. C. 4. 5. 28. Duræque tellus audit Hiberiæ;
Syg. C. 4. 2. 36. Te cæde gaudentes Sygambri
Compositis venerantur armis.

XV.

1. C. 1. 6. 10. Phœbus volentem prœlia me loqui
Victas et urbes, increpuit lyra:
Ne parva Tyrrhenum per æquor
Vela darem. Tua, Cæsar, ætas

5. C. 4. 5. 18. Fruges et agris rettulit uberes,
Jov. C. 3. 5. 12. Et signa nostro restituit Jovi,
7. E. 1. 18. 56. Derepta Parthorum superbis
Postibus, et vacuum duellis

Janum Quirini clausit, et ordinem
10. C. 3. 24. 29. Rectum evaganti frena Licentiæ
Injecit, emovitque culpas,
12. S. 1. 4. 117. C. 2. 15. 12. Et veteres revocavit artes:

Per quas Latinum nomen et Italæ
Crevere vires, famaque et imperi
15. C. 3. 3. 45. Porrecta majestas ad ortus
Solis ab Hesperio cubili.

17. C. 3. 14. 14. 4. 5. 2. Custode rerum Cæsare, non furor
civ. C. 3. 3. 2. Civilis aut vis exiget otium,
19. C. 1. 35. 39. Non ira, quæ procudit enses,
Et miseras inimicat urbes.

XV. 15. ortum. 18. eximet.

Non, qui profundum Danubium bibunt,
Edicta rumpent Julia, non Getæ,
Non Seres, infidive Persæ, 23. C. 3. 29. 27.
Non Tanain prope flumen orti.

Nosque et profestis lucibus et sacris,
Inter jocosi munera Liberi,
Cum prole matronisque nostris,
Rite deos prius apprecati,

Virtute functos, more patrum, duces,
Lydis remixto carmine tibiis,
Trojamque et Anchisen et almæ
Progeniem Veneris canemus.

21. Danuvium, K. (Cp. *Or. ad Tac. An.* II. 63).

CARMEN SÆCULARE.

pot. C. 1. 3. 1. PHŒBE, silvarumque potens Diana,
Lucidum cæli decus, o colendi
Semper et culti, date, quæ precamur
Tempore sacro:

Quo Sibyllini monuere versus
Virgines lectas puerosque castos
pla. C. 4. 12. 11. Dis, quibus septem placuere colles,
Dicere carmen.

Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis et celas, aliusque et idem
Nasceris, possis nihil urbe Roma
Visere majus.

Rite maturos aperire partus
Lenis, Ilithyia, tuere matres:
Sive tu Lucina probas vocari,
Seu Genitalis.

Diva, producas subolem, Patrumque
Prosperes decreta super jugandis
Feminis, prolisque novæ feraci
Lege marita:

5. quod.

Certus undenos decies per annos
Orbis ut cantus referatque ludos,
Ter die claro, totiensque grata
Nocte frequentes.

Vosque veraces cecinisse, Parcæ, 25. C. 2. 16. 39.
Quod semel dictum est, stabilisque rerum
Terminus servat, bona jam peractis
Jungite fata.

Fertilis frugum pecorisque Tellus
Spicea donet Cererem corona:
Nutriant fetus et aquæ salubres, 31. E. 2. 1. 135.
Et Jovis auræ.

Condito mitis placidusque telo
Supplices audi pueros, Apollo:
Siderum regina bicornis, audi, 35. C. 1. 12. 48.
Luna, puellas.

Roma si vestrum est opus, Iliæque
Litus Etruscum tenuere turmæ, *Etr.* C. 1. 2. 14.
Jussa pars mutare Lares et urbem
Sospite cursu:

Cui per ardentem sine fraude Trojam *sin. fr.* C. 2.19.20.
Castus Æneas patriæ superstes 41. C. 4. 4. 53.
Liberum munivit iter, daturus
Plura relictis:

Di, probos mores docili juventæ,
Di, senectuti placidæ quietem,

26. ? dictumst. 27. servet. 37. ? vestrumst.

Rom. C. 4. 5. 1. Romulæ genti date remque prolemque
Et decus omne.

Quæque vos bobus veneratur albis
50. C. 4. 15. 32. Clarus Anchisæ Venerisque sanguis,
pri. S. 2. 5. 30. Impetret, bellante prior, jacentem
Lenis in hostem.

Jam mari terraque manus potentes
Medus, Albanasque timet secures:
Jam Scythæ responsa petunt, superbi
Nuper, et Indi.

57. C. 1. 24. 6. Jam Fides, et Pax, et Honor, Pudorque
Priscus, et neglecta redire Virtus
Audet: apparetque beata pleno
60. C. 1. 17. 16. E. 1. 12. 29. Copia cornu.

61. C. 1. 2. 32. Augur, et fulgente decorus arcu
Phœbus, acceptusque novem Camenis,
Qui salutari levat arte fessos
Corporis artus.

Si Palatinas videt æquus arces,
Remque Romanam Latiumque felix
Alterum in lustrum, meliusque semper
Proroget ævum.

Alg. C. 1. 21. 6. Quæque Aventinum tenet Algidumque,
Quindecim Diana preces virorum
Curet, et votis puerorum amicas
Applicet auris.

49. quique. 51. imperet. 57. Honos. 65. aras. 68. prorogat. 71. curat. 72. applicat aures.

Hæc Jovem sentire, deosque cunctos,
Spem bonam certamque domum reporto,
Doctus et Phœbi chorus et Dianæ
Dicere laudes.

Q. HORATI FLACCI EPODON

LIBER.

I.

Lib. C. 1. 37. 30. Ibis Liburnis inter alta navium,
Amice, propugnacula,
Paratus omne Cæsaris periculum
Subire, Mæcenas, tuo.
5. C. 2. 17. 5. Quid nos, quibus te vita si superstite
Jucunda, si contra, gravis?
Utrumne jussi persequemur otium,
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem mente laturi, decet
Qua ferre non molles viros?
Feremus; et te vel per Alpium juga,
12. C. 1. 22. 6. Inhospitalem et Caucasum,
Vel occidentis usque ad ultimum sinum
Forti sequemur pectore.
Roges, tuum labore quid juvem meo
Imbellis ac firmus parum?
Comes minore sum futurus in metu,
Qui major absentis habet:

5. sit. 10. quem. 18. absentes.

Ut assidens implumibus pullis avis
Serpentium allapsus timet
Magis relictis; non, ut adsit, auxili
Latura plus præsentibus.
Libenter hoc et omne militabitur
Bellum in tuæ spem gratiæ;
Non ut juvencis illigata pluribus
Aratra nitantur mea:
Pecusve Calabris ante sidus fervidum 27. E. 2. 2. 177.
Lucana mutet pascuis:
Nec ut superni villa candens Tusculi
Circæa tangat mœnia. *Cir.* C. 3. 29. 8.
Satis superque me benignitas tua 31. C. 2. 18. 12. 3. 16. 38.
Ditavit: haud paravero,
Quod aut avarus ut Chremes terra premam,
Discinctus aut perdam nepos.

II.

'Beatus ille, qui procul negotiis,
Ut prisca gens mortalium,
Paterna rura bobus exercet suis,
Solutus omni fenore.
Neque excitatur classico miles truci,
Neque horret iratum mare,
Forumque vitat et superba civium
Potentiorum limina.
Ergo aut adulta vitium propagine
Altas maritat populos, 10. C. 4. 5. 30.

I. 26. meis. 28. pascua. 34. ut....nepos.

Aut in reducta valle mugientium
  Prospectat errantes greges;
Inutilisque falce ramos amputans
  Feliciores inserit;
Aut pressa puris mella condit amphoris;
  Aut tondet infirmas oves;
Vel, cum decorum mitibus pomis caput
  Autumnus agris extulit,
Ut gaudet insitiva decerpens pira,
  Certantem et uvam purpuræ,
Qua muneretur te, Priape, et te, pater
  Silvane, tutor finium.
Libet jacere, modo sub antiqua ilice,
  Modo in tenaci gramine:
Labuntur altis interim ripis aquæ,
  Queruntur in silvis aves,
Fontesque lymphis obstrepunt manantibus,
  Somnos quod invitet leves.
At cum Tonantis annus hibernus Jovis
  Imbres nivesque comparat,
Aut trudit acris hinc et hinc multa cane
  Apros in obstantis plagas;
Aut amite levi rara tendit retia,
  Turdis edacibus dolos;
Pavidumque leporem, et advenam laqueo gruem,
  Jucunda captat præmia.
Quis non malarum, quas amor curas habet,
  Hæc inter obliviscitur?

20. C. 2. 5. 12.
24. C. 2. 3. 6.
rip. C. 1. 2. 19.
quo. S. 1. 6. 44.
29. C. 2. 10. 15.

13. inutilesque. 18. arvis. 25. rivis.
31. acres. 32. obstantes.

Quod si pudica mulier in partem juvet — *pud.* C. 3. 5. 41.
  Domum atque dulces liberos,
Sabina qualis, aut perusta solibus — *Sab.* C. 3. 6. 38. *sol.* C. 1. 8. 4.
  Pernicis uxor Apuli,
Sacrum vetustis exstruat lignis focum,
  Lassi sub adventum viri;
Claudensque textis cratibus lætum pecus,
  Distenta siccet ubera;
Et horna dulci vina promens dolio, — *hor.* C. 3. 23. 3.
  Dapes inemptas apparet: — 48. S. 2. 2. 120.
Non me Lucrina juverint conchylia, — 49, 50. S. 2. 2. 22; *ib.* 42; 74.
  Magisve rhombus, aut scari,
Si quos Eois intonata fluctibus
  Hiemps ad hoc vertat mare;
Non Afra avis descendat in ventrem meum,
  Non attagen Ionicus
Jucundior, quam lecta de pinguissimis
  Oliva ramis arborum,
Aut herba lapathi prata amantis, et gravi — *lap.* S. 2. 4. 29.
  Malvæ salubres corpori,
Vel agna festis cæsa Terminalibus,
  Vel hædus ereptus lupo.
Has inter epulas, ut juvat pastas oves
  Videre properantis domum!
Videre fessos vomerem inversum boves — 63. C. 3. 6. 43.
  Collo trahentis languido!
Positosque vernas, ditis examen domus, — *ver.* S. 2. 6. 66.
  Circum renidentis Lares!'

43. sacrum et. 62. properantes. 64. trahentes. 66. renidentes.

Hæc ubi locutus fenerator Alfius,
  Jam jam futurus rusticus,
Omnem redegit Idibus pecuniam—
  Quærit Kalendis ponere.

Kal. S. 1. 3. 87.
pon. A. P. 421.

III.

1. C. 2. 13. 5.
inc. S. 2. 8. 52.
tra. C. 2. 13. 9.
mir. C. 4. 9. 15.
del. Ep. 17. 31.
16. C. 3. 30. 11.
17. Ep. 17. 30.

Parentis olim si quis impia manu
  Senile guttur fregerit,
Edit cicutis alium nocentius.
  O dura messorum ilia!
Quid hoc veneni sævit in præcordiis?
  Num viperinus his cruor
Incoctus herbis me fefellit? an malas
  Canidia tractavit dapes?
Ut Argonautas præter omnis candidum
  Medea mirata est ducem,
Ignota tauris illigaturum juga,
  Perunxit hoc Iasonem:
Hoc delibutis ulta donis pellicem,
  Serpente fugit alite.
Nec tantus umquam siderum insedit vapor
  Siticulosæ Apuliæ:
Nec munus humeris efficacis Herculis
  Inarsit æstuosius.
At, si quid umquam tale concupiveris,
  Jocose Mæcenas, precor
Manum puella savio opponat tuo,
  Extrema et in sponda cubet.

II. 69. relegit. III. 3. allium. 9. omnes. 10. ? miratast.

IV.

Lupis et agnis quanta sortito obtigit, — *lup.* Ep. 15. 7.
Tecum mihi discordia est,
Ibericis peruste funibus latus,
Et crura dura compede.
Licet superbus ambules pecunia,
Fortuna non mutat genus.
Videsne, Sacram metiente te Viam — *Sac.* Ep. 7. 8. S. 1. 9. 1.
Cum bis trium ulnarum toga,
Ut ora vertat huc et huc euntium
Liberrima indignatio?
'Sectus flagellis hic Triumviralibus,
Præconis ad fastidium,
Arat Falerni mille fundi jugera
Et Appiam mannis terit; — *App.* S. 1. 5. 6. E. 1. 6. 26; 18. 20.
Sedilibusque magnus in primis eques,
Othone contempto, sedet. — *man.* C. 3. 27. 7. E. 1. 7. 77.
Quid attinet tot ora navium gravi — *Oth.* E. 1. 1. 58.
Rostrata duci pondere
Contra latrones atque servilem manum, — *ser.* Ep. 9. 10.
Hoc, hoc tribuno militum?'

V.

'At, o deorum quidquid in cælo regit
Terras et humanum genus!
Quid iste fert tumultus? aut quid omnium
Voltus in unum me truces?

v. 2. ? discordiast.

Per liberos te, si vocata partubus
Luc. C. S. 15. Lucina veris adfuit,
Per hoc inane purpuræ decus precor,
Per improbaturum hæc Jovem,
Quid ut noverca me intueris, aut uti
Petita ferro belua?'—
Ut hæc trementi questus ore constitit
Insignibus raptis puer,
Impube corpus, quale posset impia
Mollire Thracum pectora;
Canidia brevibus implicata viperis
Crines et incomptum caput,
Jubet sepulcris caprificos erutas,
Jubet cupressus funebris,
Et uncta turpis ova ranæ sanguine,
Plumamque nocturnæ strigis,
Herbasque, quas Iolcos atque Hiberia
Mittit venenorum ferax,
Et ossa ab ore rapta jejunæ canis,
Col. C. 2. 13. 8. Flammis aduri Colchicis.
At expedita Sagana, per totam domum
Spargens Avernalis aquas,
Horret capillis ut marinus asperis
Echinus, aut currens aper.
Abacta nulla Veia conscientia
Ligonibus duris humum
Exhauriebat, ingemens laboribus;
Quo posset infossus puer

15. illigata. 18. cupressos funebres. 21. aut.
26. Avernales.

Longo die bis terque mutatæ dapis
  Inemori spectaculo;
Cum promineret ore, quantum exstant aqua
  Suspensa mento corpora:
Exsucta uti medulla et aridum jecur
  Amoris esset poculum, 38. Ep. 17. 80.
Interminato cum semel fixæ cibo
  Intabuissent pupulæ.
Non defuisse masculæ libidinis
  Ariminensem Foliam,
Et otiosa credidit Neapolis,
  Et omne vicinum oppidum;
Quæ sidera excantata voce Thessala *The.* C. 1. 27. 21.
  Lunamque cælo deripit. 46. Ep. 17. 5 *et* 78.
Hic irresectum sæva dente livido
  Canidia rodens pollicem
Quid dixit aut quid tacuit? 'O rebus meis
  Non infideles arbitræ,
Nox et Diana, quæ silentium regis,
  Arcana cum fiunt sacra,
Nunc, nunc adeste: nunc in hostilis domos
  Iram atque numen vertite.
Formidolosis dum latent silvis feræ,
  Dulci sopore languidæ,
Senem, quod omnes rideant, adulterum
  Latrent Suburanæ canes,
Nardo perunctum, quale non perfectius
  Meæ laborarint manus.—

37. exsucca, exusta, exesa *v.* exesta, exsecta, *Hl. A.* (extracta). 53. hostiles. 55. formidolosæ cum. 60. laborarunt. B.

Quid accidit? cur dira barbaræ minus
Venena Medeæ valent,
63. Ep. 3. 14. Quibus superbam fugit ulta pellicem,
Magni Creontis filiam,
Cum palla, tabo munus imbutum, novam
Incendio nuptam abstulit?
Atqui nec herba, nec latens in asperis
Radix fefellit me locis.
Indormit unctis omnium cubilibus
Oblivione pellicum.—
Ah! ah! solutus ambulat veneficæ
Scientioris carmine.
Non usitatis, Vare, potionibus,
O multa fleturum caput!
cap. C. 1. 24. 2. Ad me recurres: nec vocata mens tua
Marsis redibit vocibus.
Mar. Ep. 17. 29. Majus parabo, majus infundam tibi
Fastidienti poculum.
Priusque cælum sidet inferius mari,
Tellure porrecta super,
Quam non amore sic meo flagres, uti
Bitumen atris ignibus.'—
Sub hæc puer, jam non, ut ante, mollibus
Lenire verbis impias;
Sed dubius unde rumperet silentium,
Thy. C. 1. 16. 17. Misit Thyesteas preces:
ven. S. 1. 8. 19. 'Venena magnum fas nefasque non valent
Convertere humanam vicem.
Diris agam vos: dira detestatio
90. C. 1. 28. 34. Nulla expiatur victima.

63. superba, B.—pælicem, B. 65. infectum, B.

Quin, ubi perire jussus exspiravero,
  Nocturnus occurram Furor,
Petamque vultus umbra curvis unguibus,
  Quæ vis deorum est Manium;
Et inquietis assidens præcordiis,
  Pavore somnos auferam.
Vos turba vicatim hinc et hinc saxis petens
  Contundet obscenas anus.
Post insepulta membra different lupi
  Et Esquilinæ alites;
Neque hoc parentes, heu mihi superstites,
  Effugerit spectaculum.'

VI.

QUID immerentis hospites vexas, canis,
  Ignavus adversum lupos?
Quin huc inanes, si potes, vertis minas,
  Et me remorsurum petis? 4. S. 2. 1. 45.
Nam, qualis aut Molossus, aut fulvus Lacon, *Mol.* S. 2. 6. 114.
  Amica vis pastoribus,
Agam per altas aure sublata nives,
  Quæcumque præcedet fera.
Tu, cum timenda voce complesti nemus,
  Projectum odoraris cibum.
Cave, cave: namque in malos asperrimus
  Parata tollo cornua;
Qualis Lycambæ spretus infido gener, *Lyc.* E. 1. 19. 25.
  Aut acer hostis Bupalo.

V. 94. ? deorumst. 98. contundat, B. 102. effugerint.
VI. 1. immerentes. 5. Laco.

An, si quis atro dente me petiverit,
  Inultus ut flebo puer?

VII.

Quo, quo scelesti ruitis? aut cur dexteris
  Aptantur enses conditi?
3. C. 2. 1. 33. — Parumne campis atque Neptuno super
  Fusum est Latini sanguinis,
Non ut superbas invidæ Carthaginis
ur. C. 4. 8. 17. — Romanus arces ureret:
Intactus aut Britannus ut descenderet
Sac. C. 4. 2. 35. Ep. 4. 7. — Sacra catenatus Via:
Sed ut, secundum vota Parthorum, sua
10. Ep. 16. 2. — Urbs hæc periret dextera?
Neque hic lupis mos, nec fuit leonibus,
  Umquam, nisi in dispar, feris.
Furorne cæcus, an rapit vis acrior?
  An culpa? responsum date.—
Tacent; et albus ora pallor inficit,
  Mentesque perculsæ stupent.
Sic est; acerba fata Romanos agunt,
  Scelusque fraternæ necis,
ut, C. 4. 4. 42. — Ut immerentis fluxit in terram Remi
  Sacer nepotibus cruor.

VIII.

Rogare longo putidam te sæculo,
  Vires quid enervet meas?

VII. 4. ? fusumst. 5. Karthaginis.

Cum sit tibi dens ater, et rugis vetus
  Frontem senectus exaret;
Hietque turpis inter aridas nates
  Podex, velut crudæ bovis.
Sed incitat me pectus, et mammæ putres,
  Equina quales ubera;
Venterque mollis, et femur tumentibus
  Exile suris additum.
Esto beata, funus atque imagines
  Ducant triumphales tuum;
Nec sit marita, quæ rotundioribus
  Onusta bacis ambulet.
Quid? quod libelli Stoici inter sericos
  Jacere pulvillos amant:
Inlitterati num minus nervi rigent?
  Minusve languet fascinum?
Quod ut superbo provoces ab inguine,
  Ore allaborandum est tibi.

IX.

QUANDO repostum Cæcubum ad festas dapes, *Cæc.* C. 1. 20. 9; 37. 5.
  Victore lætus Cæsare,
Tecum sub alta, sic Jovi gratum, domo,
  Beate Mæcenas, bibam,
Sonante mixtum tibiis carmen lyra, 5. C. 4. 15. 30.
  Hac Dorium, illis barbarum?
Ut nuper, actus cum freto Neptunius
  Dux fugit, ustis navibus,

VIII. 20. ? allaborandumst.

Minatus Urbi vincla, quæ detraxerat
Servis amicus perfidis.
Romanus, eheu—posteri negabitis—
Emancipatus feminæ,
Fert vallum et arma miles, et spadonibus
Servire rugosis potest,
Interque signa turpe militaria
Sol adspicit conopium.
At hoc frementes verterunt bis mille equos
Galli, canentes Cæsarem,
Hostiliumque navium portu latent
Puppes sinistrorsum citæ.
Io Triumphe, tu moraris aureos
Currus, et intactas boves?
Io Triumphe, nec Jugurthino parem
Bello reportasti ducem,
Neque Africanum, cui super Carthaginem
Virtus sepulcrum condidit.
Terra marique victus hostis punico
Lugubre mutavit sagum;
Aut ille centum nobilem Cretam urbibus,
Ventis iturus non suis,
Exercitatas aut petit Syrtes Noto;
Aut fertur incerto mari.
Capaciores affer huc, puer, scyphos,
Et Chia vina aut Lesbia.
Vel, quod fluentem nauseam coërceat,
Metire nobis Cæcubum.

10. Ep. 4. 19.
Tri. C. 4. 2. 49.
Jug. C. 2. 1. 28.
25. C. 4. 8. 18.
pun. C. 4. 10. 4.
29. C. 3. 27. 33.
31. C. 1. 22. 5.
32. Ep. 16. 21.
33. S. 2. 8. 35.
Chi. C. 3. 19. 5.

16. conopeum. 35. nausiam, K.

Curam metumque Cæsaris rerum juvat
Dulci Lyæo solvere.

X.

MALA soluta navis exit alite,
Ferens olentem Mævium.
Ut horridis utrumque verberes latus,
Auster, memento fluctibus. *Aus.* C. 3. 27. 22.
Niger rudentis Eurus, inverso mari, *Eur.* C. 3. 17. 11. Ep. 16. 54.
Fractosque remos differat; *dif.* Ep. 5. 99.
Insurgat Aquilo, quantus altis montibus
Frangit trementis ilices;
Nec sidus atra nocte amicum appareat,
Qua tristis Orion cadit; *Ori.* C. 1. 28. 21. 3. 27. 18.
Quietiore nec feratur æquore,
Quam Graia victorum manus,
Cum Pallas usto vertit iram ab Ilio
In impiam Ajacis ratem.
O quantus instat navitis sudor tuis, 15. C. 1. 15. 9.
Tibique pallor luteus,
Et illa non virilis ejulatio,
Preces et aversum ad Jovem, 18. C. 3. 29. 58.
Ionius udo cum remugiens sinus
Noto carinam ruperit!
Opima quod si præda curvo litore
Porrecta mergos juveris,
Libidinosus immolabitur caper
Et agna Tempestatibus.

x. 5. rudentes. 8. Fregit; trementes. 22. projecta, *Bent.* *ib.* juverit, B.

XI.

Petti, nihil me, sicut antea, juvat
Scribere versiculos amore percussum gravi.
Amore, qui me præter omnes expetit
Mollibus in pueris aut in puellis urere.
Hic tertius December, ex quo destiti
6. C. 3. 18. 14. Inachia furere, silvis honorem decutit.
Heu! me, per urbem—nam pudet tanti mali—
Fabula quanta fui! conviviorum et pænitet,
In queis amantem et languor et silentium
arg. C. 1. 13. 7. Arguit, et latere petitus imo spiritus.
ne. S. 2. 4. 82; 8. 67. Contrane lucrum nil valere candidum
Pauperis ingenium? querebar applorans tibi,
inv. C. 1. 27. 3. Simul calentis inverecundus deus
14. E. 1. 5. 16. Fervidiore mero arcana promorat loco.
Quod si meis inæstuet præcordiis
lib. Ep. 4. 10. Libera bilis, ut hæc ingrata ventis dividat
ven. d. C. 1. 26. 1. *fom.* S. 1. 1. 82. E. 1. 3. 26. Fomenta, vulnus nil malum levantia,
Desinet imparibus certare summotus pudor.
Ubi hæc severus te palam laudaveram,
Jussus abire domum, ferebar incerto pede
Ad non amicos heu! mihi postes, et heu!
22. C. 3. 10. 3. Limina dura, quibus lumbos et infregi latus.
Nunc, gloriantis quamlibet mulierculam
Vincere mollitie, amor Lycisci me tenet:
Unde expedire non amicorum queant
lib. S. 1. 4. 132. Libera consilia, nec contumeliæ graves;
Sed alius ardor aut puellæ candidæ,
28. C. 2. 5. 24. Aut teretis pueri, longam renodantis comam.

1. Pecti. 2. perculsum. 24. mollitia, (S. 2. 2. 27.)

XII.

QUID tibi vis, mulier nigris dignissima barris?
Munera cur mihi, quidve tabellas
Mittis, nec firmo juveni, neque naris obesæ?
Namque sagacius unus odoror,
Polypus, an gravis hirsutis cubet hircus in alis,
Quam canis acer, ubi lateat sus.
Qui sudor vietis et quam malus undique membris
Crescit odor! cum, pene soluto,
Indomitam properat rabiem sedare; neque illi
Jam manet humida creta, colorque
Stercore fucatus crocodili! jamque subando
Tenta cubilia tectaque rumpit.
Vel mea quum sævis agitat fastidia verbis:—
'Inachia langues minus ac me:
Inachiam ter nocte potes; mihi semper ad unum
Mollis opus: pereat male, quæ te,
Lesbia, quærenti taurum, monstravit inertem;
Cum mihi Cous adesset Amyntas,
Cujus in indomito constantior inguine nervus,
Quam nova collibus arbor inhæret.
Muricibus Tyriis iteratæ vellere lanæ 21. C. 2. 16. 36.
Cui properabantur? tibi nempe;
Ne foret æqualis inter conviva, magis quem
Diligeret mulier sua, quam te.
O ego infelix, quam tu fugis, ut pavet acris
Agna lupos, capreæque leones.' 26. C. 1. 15. 29; 23. 1.

23. æquales. 25. acres.

XIII.

1. Ep. 2. 30. HORRIDA tempestas cælum contraxit, et imbres
Nivesque deducunt Jovem; nunc mare, nunc siluæ
Thr. C. 4. 12. 2. Threïcio Aquilone sonant. Rapiamus, amici,
Occasionem de die; dumque virent genua,
Et decet, obducta solvatur fronte senectus.
mov. C. 3. 21. 6. Tu vina Torquato move Consule pressa meo.
meo, C. 3. 21. 1. Cetera mitte loqui: deus hæc fortasse benigna
Ach. C. 3. 1. 44. Reducet in sedem vice. Nunc et Achæmenio
Cyl. C. 1. 10. 6. Perfundi nardo juvat, et fide Cyllenea
Levare diris pectora sollicitudinibus.
Nobilis ut grandi cecinit Centaurus alumno:—
12. C. 1. 8. 14. 'Invicte, mortalis dea nate puer Thetide,
Te manet Assaraci tellus, quam frigida parvi
Findunt Scamandri flumina, lubricus et Simoïs;
Unde tibi reditum certo subtemine Parcæ
Rupere; nec mater domum cærula te revehet.
Illic omne malum vino cantuque levato,
ægr. Ep. 17. 73. Deformis ægrimoniæ dulcibus alloquiis.'

XIV.

MOLLIS inertia cur tantam diffuderit imis
Oblivionem sensibus,
Pocula Lethæos ut si ducentia somnos
Arente fauce traxerim,
Candide Mæcenas, occidis sæpe rogando:
Deus, deus nam me vetat

Inceptos, olim promissum carmen, iambos — *pro.* A. P. 45.
Ad umbilicum adducere.
Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo
Anacreonta Teïum, — 10. C. 1. 17. 18.
Qui persæpe cava testudine flevit amorem,
Non elaboratum ad pedem.
Ureris ipse miser: quod si non pulchrior ignis
Accendit obsessam Ilion,
Gaude sorte tua; me libertina, neque uno
Contenta, Phryne macerat.

XV.

Nox erat, et cælo fulgebat Luna sereno
Inter minora sidera, — 2. C. 1. 12. 48.
Cum tu, magnorum numen læsura deorum,
In verba jurabas mea, — 4. Ep. 16. 25.
Artius atque hedera procera adstringitur ilex, — 5. C. 1. 36. 20.
Lentis adhærens bracchiis; — *len.* S. 1. 9. 64.
Dum pecori lupus, et nautis infestus Orion — *lup.* Ep. 4. 1.
Turbaret hibernum mare, — *Ori.* C. 3. 27. 18.
Intonsosque agitaret Apollinis aura capillos, — *int.* C. 1. 21. 2.
Fore hunc amorem mutuum.
O dolitura mea multum virtute Neæra,
Nam, si quid in Flacco virist,
Non feret assiduas potiori te dare noctes, — *pot.* C. 3. 9. 2.
Et quæret iratus parem,

XIV. 13. quando non, B. ? 15. nec. XV. 5. astringitur.
12. viri est : est, *om. al.* virium, T. 14. quærit.

Nec semel offensæ cedet constantia formæ,
Si certus intrarit dolor.
Et tu, quicumque es felicior atque meo nunc
Superbus incedis malo,
Sis pecore et multa dives tellure licebit,
20. E. 1. 12. 9. — Tibique Pactolus fluat,
ren. C. 1. 28. 10. — Nec te Pythagoræ fallant arcana renati,
22. C. 3. 20. 15. — Formaque vincas Nirea;
Eheu! translatos alio mærebis amores:
Ast ego vicissim risero.

XVI.

ALTERA jam teritur bellis civilibus ætas,
2. Ep. 7. 10. — Suis et ipsa Roma viribus ruit:
3. C. 3. 14. 18. — Quam neque finitimi valuerunt perdere Marsi,
Minacis aut Etrusca Porsenæ manus,
Spa. C. 3. 14. 19. — Æmula nec virtus Capuæ, nec Spartacus acer,
Novisque rebus infidelis Allobrox,
7. C. 4. 5. 26. — Nec fera cærulea domuit Germania pube,
8. C. 1. 1. 24. — Parentibusque abominatus Hannibal,
9. C. 1. 35. 34. — Impia perdemus devoti sanguinis ætas;
Ferisque rursus occupabitur solum.
Barbarus, heu! cineres insistet victor, et Urbem
Eques sonante verberabit ungula;
Quæque carent ventis et solibus ossa Quirini,
dis. Ep. 17. 48. — Nefas videre! dissipabit insolens.
ins. C. 1. 16. 21. — Forte quid expediat communiter aut melior pars
Malis carere quæritis laboribus;

xv. 17. at.

Nulla sit hac potior sententia: Phocæorum
  Velut profugit exsecrata civitas
Agros atque Lares patrios, habitandaque fana
  Apris reliquit et rapacibus lupis:
Ire, pedes quocumque ferent, quocumque per undas 21. C. 3. 11. 49.
  Notus vocabit, aut protervus Africus.
Sic placet? an melius quis habet suadere? secunda
  Ratem occupare quid moramur alite? *ali.* C. 4. 6. 24. Ep. 10. 1.
Sed juremus in hæc:—Simul imis saxa renarint *jur.* Ep. 15. 4.
  Vadis levata, ne redire sit nefas;
Neu conversa domum pigeat dare lintea, quando
  Padus Matina laverit cacumina; *Mat.* C. 1. 28. 3. 4. 2. 27.
In mare seu celsus procurrerit Appenninus,
  Novaque monstra junxerat libidine
Mirus amor, juvet ut tigres subsidere cervis, 31. A. P. 12.
  Adulteretur et columba miluo;
Credula nec ravos timeant armenta leones; *rav.* C. 3. 27. 3.
  Ametque salsa levis hircus æquora.—
Hæc, et quæ poterunt reditus abscindere dulces,
  Eamus omnis exsecrata civitas,
Aut pars indocili melior grege; mollis et exspes
  Inominata perprimat cubilia,
Vos, quibus est virtus, muliebrem tollite luctum, *tol.* E. 1. 12. 3.
  Etrusca præter et volate litora.
Nos manet Oceanus circumvagus: arva, beata
  Petamus arva divites et insulas;
Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis,
  Et imputata floret usque vinea;

19. proprios. 33. flavos; sævos.

fal. C. 3. 1. 30. Germinat et numquam fallentis termes olivæ,
Suamque pulla ficus ornat arborem;
Mella cava manant ex ilice, montibus altis
Levis crepante lympha desilit pede.
Illic injussæ veniunt ad mulctra capellæ,
Refertque tenta grex amicus ubera:
Nec vespertinus circumgemit ursus ovile,
Nec intumescit alta viperis humus.
Pluraque felices mirabimur; ut neque largis
54. C. 3. 17. 11. Aquosus Eurus arva radat imbribus,
Pinguia nec siccis urantur semina glebis;
56. C. 2. 6. 17. Utrumque rege temperante cælitum.
Non huc Argoo contendit remige pinus,
58. Ep. 3. 10. Neque impudica Colchis intulit pedem;
Non huc Sidonii torserunt cornua nautæ,
60. E. 1. 6. 63. Laboriosa nec cohors Ulixeï.
Nulla nocent pecori contagia, nullius astri
æst. C. 1. 31. 5. Gregem æstuosa torret impotentia.
imp. C. 3. 30. 3. 63. C. 2. 13. 23. Juppiter illa piæ secrevit litora genti,
Ut inquinavit ære tempus aureum:
deh. A. P. 144. Ære, dehinc ferro duravit sæcula; quorum
Piis secunda, vate me, data fuga.

XVII.

JAM jam efficaci do manus scientiæ
Supplex, et oro regna per Proserpinæ,
Per et Dianæ non movenda numina,
Per atque libros carminum valentium

57. Al. *v.* 61. post 56. 61. austri.

Refixa cælo devocare sidera, 5. Ep. 5. 46.
Canidia, parce vocibus tandem sacris,
Citumque retro solve, solve turbinem.
Movit nepotem Telephus Nereïum, *Tel.* A. P. 96.
In quem superbus ordinarat agmina
Mysorum, et in quem tela acuta torserat.
Unxere matres Iliæ addictum feris
Alitibus atque canibus homicidam Hectorem,
Postquam relictis mœnibus rex procidit 13. C. 1. 10. 14.
Heu! pervicacis ad pedes Achilleï.
Setosa duris exuere pellibus 15. E. 1. 2. 23.
Laboriosi remiges Ulixeï,
Volente Circa, membra; tum mens et sonus
Relapsus, atque notus in voltus honor.
Dedi satis superque pœnarum tibi,
Amata nautis multum et institoribus. *ins.* C. 3. 6. 30.
Fugit juventas, et verecundus color
Reliquit ossa pelle amicta lurida;
Tuis capillus albus est odoribus,
Nullum a labore me reclinat otium.
Urget diem nox, et dies noctem, neque est 25. C. 2. 18. 15.
Levare tenta spiritu præcordia.
Ergo negatum vincor ut credam miser,
Sabella pectus increpare carmina, *Sab.* S. 1. 9. 29.
Caputque Marsa dissilire nenia. *Mar.* Ep. 5. 76.
Quid amplius vis? O mare et terra! ardeo,
Quantum neque atro delibutus Hercules *Her.* Ep. 3. 17.
Nessi cruore, nec Sicana fervida

11. luxere. 18. relatus. 24. ab, [O.]
25. urguet; ? nequest. 30. mare! O terra!

Virens in Ætna flamma; tu, donec cinis
Injuriosis aridus ventis ferar,
Col. C. 2. 13. 8. Ep. 5. 24, 62. Cales venenis officina Colchicis.
Quæ finis, aut quod me manet stipendium?
Effare: jussas cum fide pœnas luam;
Paratus expiare, seu poposceris
Centum juvencos, sive mendaci lyra
Voles sonari: Tu pudica, tu proba
Perambulabis astra sidus aureum.
Infamis Helenæ Castor offensus vicem,
Fraterque magni Castoris, victi prece,
Adempta vati reddidere lumina.
Et tu, potes nam, solve me dementia,
46. C. 2. 10. 6. O nec paternis obsoleta sordibus,
Nec in sepulcris pauperum prudens anus
Novendialis dissipare pulveres.
Tibi hospitale pectus, et puræ manus:
50. Ep. 5. 6. Tuusque venter Pactumeius; et tuo
Cruore rubros obstetrix pannos lavit,
Utcumque fortis exsilis puerpera.

ob. au. C. 3. 11. 7. Quid obseratis auribus fundis preces?
54. C. 3. 7. 21. Non saxa nudis surdiora navitis
Neptunus alto tundit hibernus salo.
Inultus ut tu riseris Cotyttia
Vulgata, sacrum liberi Cupidinis?
58. S. 1. 8. 23. Et Esquilini Pontifex venefici
Impune ut Urbem nomine impleris meo?
Quid proderat ditasse Pelignas anus

42. vice. 48. novendiales. 60. proderit.

Velociusve miscuisse toxicum?
Sed tardiora fata te votis manent:
Ingrata misero vita ducenda est in hoc,
Novis ut usque suppetas laboribus.
Optat quietem Pelopis infidi pater,
Egens benignæ Tantalus semper dapis;
Optat Prometheus obligatus aliti;
Optat supremo collocare Sisyphus
In monte saxum; sed vetant leges Jovis.
Voles modo altis desilire turribus,
Modo ense pectus Norico recludere;
Frustraque vincla gutturi nectes tuo,
Fastidiosa tristis ægrimonia,
Vectabor humeris tunc ego inimicis eques,
Meæque terra cedet insolentiæ.
An, quæ movere cereas imagines,
Ut ipse nosti curiosus, et polo
Deripere Lunam vocibus possim meis,
Possim crematos excitare mortuos,
Desiderique temperare pocula,
Plorem artis, in te nil agentis, exitus?

65. C. 2. 16. 1. *Pel.* C. 1. 28. 7. 2. 13. 37.
66. S. 1. 1. 68.
67. C. 2. 18. 35.
68. C. 2. 14. 20.
Nor. C. 1. 16. 9.
72. C. 3. 27. 60.
ægr. Ep. 13. 18.
78. Ep. 5. 46.

63. ? ducendast. 64. doloribus. 65. infidus.
67. alite. 72. innectes. 80. poculum.

Q. HORATI FLACCI SATIRAE.

LIBER PRIMUS.

I.

Qui fit, Mæcenas, ut nemo, quam sibi sortem
for. S. 1. 6. 54. Seu ratio dederit seu fors objecerit, illa
Contentus vivat, laudet diversa sequentes?
O fortunati mercatores! gravis annis
Miles ait multo jam fractus membra labore.
Aus. E. 1. 11. 15. Contra mercator navem jactantibus Austris:
C. 3. 3. 4; 27. 22. Militia est potior. Quid enim? Concurritur; horæ
cit. C. 2. 16. 29. Momento cita mors venit aut victoria læta.
Agricolam laudat juris legumque peritus,
10. E. 2. 1. 104. Sub galli cantum consultor ubi ostia pulsat.
11. E. 1. 14. 17. Ille, datis vadibus qui rure extractus in urbem est,
Solos felices viventes clamat in urbe.
Cetera de genere hoc, adeo sunt multa, loquacem
Delassare valent Fabium. Ne te morer, audi
15. S. 2. 7. 24. Quo rem deducam. Si quis deus, En ego, dicat,
Jam faciam quod voltis: eris tu, qui modo miles,
Mercator; tu, consultus modo, rusticus; hinc vos,
Vos hinc mutatis discedite partibus. Eja!

7. ? militiast. 11. ? in urbemst.

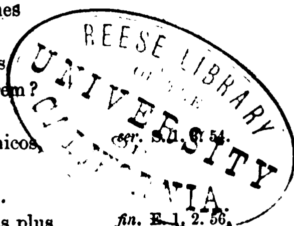
Quid statis?—nolint. Atqui licet esse beatis.
Quid causæ est, merito quin illis Jupiter ambas
Iratus buccas inflet neque se fore posthac
Tam facilem dicat, votis ut præbeat aurem?
Præterea, ne sic, ut qui jocularia, ridens
Percurram,—quamquam ridentem dicere verum
Quid vetat? ut pueris olim dant crustula blandi — *oli.* E. 1. 10. 42. *cru.* S. 2. 4. 47.
Doctores, elementa velint ut discere prima;—
Sed tamen amoto quæramus seria ludo.
Ille gravem duro terram qui vertit aratro,
Perfidus hic caupo, miles nautæque per omne — *per.* S. 1. 5. 4.
Audaces mare qui currunt, hac mente laborem
Sese ferre, senes ut in otia tuta recedant,
Aiunt, cum sibi sint congesta cibaria; sicut
Parvula, nam exemplo est, magni formica laboris
Ore trahit quodcumque potest atque addit acervo
Quem struit, haud ignara ac non incauta futuri.
Quæ, simul inversum contristat Aquarius annum, — *inv.* Ep. 10. 5. S. 2. 8. 39.
Non usquam prorepit et illis utitur ante
Quæsitis sapiens, cum te neque fervidus æstus — 38. C. 3. 24. 36. E. 1. 1. 46.
Demoveat lucro neque hiemps, ignis, mare, ferrum,
Nil obstet tibi, dum ne sit te ditior alter.
Quid juvat immensum te argenti pondus et auri
Furtim defossa timidum deponere terra? — 42. S. 2. 3. 109.
Quod si comminuas, vilem redigatur ad assem.
At, ni id fit, quid habet pulchri constructus acervus?
Milia frumenti tua triverit area centum,
Non tuus hoc capiet venter plus ac meus: ut si — *ac,* S. 1. 10. 34. 2. 3. 270; 7. 96. Ep. 15. 5.

19. nolunt. 20. ? causæst. 33. ? exemplost.
38. patiens. 39. dimoveat. 46 plusquam.

Reticulum panis venales inter onusto
Forte vehas umero, nihilo plus accipias quam
Qui nil portarit. Vel dic quid referat intra
Naturæ fines viventi, jugera centum an
Mille aret? At suave est ex magno tollere acervo.
Dum ex parvo nobis tantundem haurire relinquas,
Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?
Ut tibi si sit opus liquidi non amplius urna
cya. C. 2. 8. 13. Vel cyatho et dicas: Magno de flumine mallem
Quam ex hoc fonticulo tantundem sumere. Eo fit,
Plenior ut si quos delectet copia justo,
Cum ripa simul avolsos ferat Aufidus acer.
At qui tantuli eget quantost opus, is neque limo
Turbatam haurit aquam neque vitam amittit in undis.
bon. A. P. 297. At bona pars hominum decepta cupidine falso,
Nil satis est, inquit; quia tanti, quantum habeas, sis.
Quid facias illi? Jubeas miserum esse, libenter
Quatenus id facit: ut quidam memoratur Athenis
Sordidus ac dives, populi contemnere voces
Sic solitus: Populus me sibilat, at mihi plaudo
Ipse domi, simul ac nummos contemplor in arca.
68. Ep. 17. 66. Tantalus a labris sitiens fugientia captat
Flumina. . . . Quid rides? Mutato nomine, de te
Fabula narratur: congestis undique saccis
71. S. 2. 3. 100. Indormis inhians et tamquam parcere sacris
Cogeris aut pictis tamquam gaudere tabellis.
Nescis quo valeat nummus? quem præbeat usum?
Panis ematur, olus, vini sextarius; adde

47. honusto, *Hl. B. G.* 51. ? suavest. 55. malim. 58. avulsos. 59. quanto est.

Quis humana sibi doleat natura negatis. 75. S. 1. 2. 112.
An vigilare metu exanimem, noctesque diesque
Formidare malos fures, incendia, servos, *fur.* S. 1. 4. 3.
Ne te compilent fugientes, hoc juvat? Horum
Semper ego optarim pauperrimus esse bonorum.
At si condoluit temptatum frigore corpus
Aut alius casus lecto te affixit, habes qui
Assideat, fomenta paret, medicum roget, ut te *fom.* Ep. 11. 17.
Suscitet ac natis reddat carisque propinquis?
Non uxor salvum te volt, non filius; omnes
Vicini oderunt, noti, pueri atque puellæ.
Miraris, cum tu argento post omnia ponas,
Si nemo præstet quem non merearis amorem?
At si cognatos nullo natura labore
Quos tibi dat retinere velis servareque amicos, *ser.* S. 1. 8. 54.
Infelix operam perdas, ut si quis asellum
In Campo doceat parentem currere frenis.
Denique sit finis quærendi, cumque habeas plus, *fin.* E. 1. 2. 56.
Pauperiem metuas minus et finire laborem
Incipias, parto quod avebas, ne facias quod
Ummidius quidam, non longa est fabula, dives
Ut metiretur nummos, ita sordidus, ut se
Non umquam servo melius vestiret, ad usque
Supremum tempus ne se penuria victus
Opprimeret metuebat. At hunc liberta securi
Divisit medium, fortissima Tyndaridarum.
Quid mi igitur suades? Ut vivam Mænius? aut sic, *Mæn.* E. 1. 15. 26.
Ut Nomentanus? Pergis pugnantia secum *pug.* S. 1. 2. 73.

81. affixit. 88. An si. 91. Campum, *Ill. A. B.*
92. quo-que, *Edd. non MSS.* 101. Nævius, (*Cp.* S. 2. 2. 68.)

ava. E. 2. 2. 194. Frontibus adversis componere: non ego, avarum
v. acn. S. 1. 2. 12. Cum veto te fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Est inter Tanain quiddam socerumque Viselli.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
107. S. 2. 3. 50. Quos ultra citraque nequit consistere rectum.
Illuc unde abii redeo, nemo ut avarus
Se probet ac potius laudet diversa sequentes,
Quodque aliena capella gerat distentius uber
111. E. 1. 2. 57. Tabescat, neque se majori pauperiorum
Turbæ comparet, hunc atque hunc superare laboret.
Sic festinanti semper locupletior obstat,
ung. Ep. 16. 12. Ut cum carceribus missos rapit ungula currus,
Instat equis auriga suos vincentibus, illum
Præteritum temnens extremos inter euntem.
Inde fit ut raro qui se vixisse beatum
Dicat et exacto contentus tempore vita
119. E. 2. 2. 214. Cedat uti conviva satur reperire queamus.
scr. E. 2. 1. 113. Jam satis est: ne me Crispini scrinia lippi
Compilasse putes, verbum non amplius addam.

II.

Ambubaiarum collegia, pharmacopolæ,
Mendici, mimæ, balatrones, hoc genus omne
Mæstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli
Quippe benignus erat. Contra hic, ne prodigus esse
Dicatur metuens, inopi dare nolit amico,
Frigus quo duramque famem propellere possit.

I. 118. vitæ. II. 3. ? sollicitumst.

Hunc si perconteris, avi cur atque parentis
Præclaram ingrata stringat malus ingluvie rem, 8. E. 1. 15. 40.
Omnia conductis coëmens obsonia nummis;
Sordidus atque animi quod parvi nolit haberi, *sor.* S. 2. 2. 53.
Respondet: laudatur ab his, culpatur ab illis.
Fufidius vappæ famam timet ac nebulonis, *vap.* S. 1. 1. 104.
Dives agris, dives positis in fenore nummis:
Quinas hic capiti mercedes exsecat atque *mer.* S. 1. 3. 88.
Quanto perditior quisque est, tanto acrius urget;
Nomina sectatur modo sumpta veste virili *nom.* E. 2. 1. 105.
Sub patribus duris tironum. Maxime, quis non,
Juppiter! exclamat, simul atque audivit? At in se
Pro quæstu sumptum facit hic. Vix credere possis,
Quam sibi non sit amicus, ita ut pater ille, Terenti
Fabula quem miserum gnato vixisse fugato
Inducit, non se pejus cruciaverit atque hic.
Si quis nunc quærat: Quo res hæc pertinet? illuc:
Dum vitant stulti vitia, in contraria currunt.
Maltinus tunicis demissis ambulat; est qui
Inguen ad obscenum subductis usque facetus.
Pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum. 27. S. 1. 4. 92.
Nil medium est. Sunt qui nolint tetigisse nisi illas,
Quarum subsuta talos tegat instita veste;
Contra alius nullam nisi olenti in fornice stantem.
Quidam notus homo cum exiret fornice, Macte
Virtute esto, inquit sententia dia Catonis;
Nam simul ac venas inflavit tetra libido,
Huc juvenes æquum est descendere, non alienas

15. ? quisquest. 28. mediumst. 34. ? æquumst.

Permolere uxores. Nolim laudarier, inquit,
Sic me, mirator cunni Cupiennius albi.
Audire est operæ pretium, procedere recte
Qui mœchis non voltis, ut omni parte laborent;
36. E. 1. 2. 55. Utque illis multo corrupta dolore voluptas,
Atque hæc rara, cadat dura inter sæpe pericla.
Hic se præcipitem tecto dedit, ille flagellis
Ad mortem cæsus, fugiens hic decidit acrem
Prædonum in turbam, dedit hic pro corpore nummos.
Hunc perminxerunt calones; quin etiam illud
Accidit, ut quidam testes caudamque salacem
Demeteret ferro. Jure, omnes: Galba negabat.
Tutior at quanto merx est in classe secunda,
Sal. C. 2. 2. 3. Libertinarum dico, Sallustius in quas
Non minus insanit quam qui mœchatur: at hic si,
Qua res, qua ratio suaderet, quaque modeste
Munifico esse licet, vellet bonus atque benignus
Esse, daret quantum satis esset nec sibi damno
Dedecorique foret. Verum hoc se amplectitur uno,
Hoc amat et laudat: Matronam nullam ego tango.
Ut quondam Marsæus, amator Originis ille,
Qui patrium mimæ donat fundumque laremque,
Nil fuerit mi, inquit, cum uxoribus umquam alienis.
Verum est cum mimis, est cum meretricibus, unde
Fama malum gravius quam res trahit. An tibi abunde
Personam satis est, non illud, quidquid ubique
Officit, evitare? Bonam deperdere famam,
Rem patris oblimare, malum est ubicumque. Quid inter-

37. ? audirest. 62. ? malumst.

Est in matrona, ancillà peccesne togata?
Villius in Fausta Sullæ gener, hoc miser uno
Nomine deceptus, pœnas dedit usque superque
Quam satis est pugnis cæsus ferroque petitus,
Exclusus fore, cum Longarenus foret intus.
Huic si mutonis verbis mala tanta videntis
Diceret hæc animus: Quid vis tibi? Numquid ego a te
Magno prognatum deposco consule cunnum
Velatumque stola, mea cum conferbuit ira?
Quid responderet? Magno patre nata puella est.
At quanto meliora monet pugnantiaque istis *pug.* S. 1. 1. 102.
Dives opis natura suæ, tu si modo recte
Dispensare velis ac non fugienda petendis *fug.* S. 1. 3. 114.
Immiscere. Tuo vitio rerumne labores,
Nil referre putas? Quare ne pæniteat te,
Desine matronas sectarier, unde laboris
Plus haurire mali est quam ex re decerpere fructus.
Nec magis huic inter niveos viridesque lapillos,
Sit licet hoc, Cerinthe, tuum, tenerum est femur aut crus
Rectius, atque etiam melius persæpe togatæ est.
Adde huc quod mercem sine fucis gestat, aperte
Quod venale habet ostendit, nec si quid honesti est
Jactat habetque palam, quærit quo turpia celet.
Regibus hic mos est: ubi equos mercantur, opertos
Inspiciunt, ne, si facies ut sæpe decora
Molli fulta pede est, emptorem inducat hiantem,
Quod pulchræ clunes, breve quod caput, ardua cervix.

72. ? puellast. 79. ? malist. 81. ? tenerumst.
82. ? togatæ est; est *om. B.* 84. ? honestist. 88. ? pedest.

Lyn. E. 1. 1. 28. Hoc illi recte: ne corporis optima Lyncei
Contemplere oculis, Hypsæa cæcior illa
Quæ mala sunt spectes. O crus! o bracchia! verum
Depugis, nasuta, brevi latere ac pede longo est.
Matronæ præter faciem nil cernere possis,
Cetera, ni Catia est, demissa veste tegentis.
Si interdicta petes, vallo circumdata, nam te
Hoc facit insanum, multæ tibi tum officient res,
Custodes, lectica, ciniflones, parasitæ,
Ad talos stola demissa et circumdata palla,
Plurima, quæ invideant pure apparere tibi rem.
Altera, nil obstat; Cois tibi pæne videre est
Ut nudam, ne crure malo, ne sit pede turpi;
Metiri possis oculo latus. An tibi mavis
Insidias fieri pretiumque avellier ante
Quam mercem ostendi? 'Leporem venator ut alta
In nive sectetur, positum sic tangere nolit,'
Cantat et apponit, 'Meus est amor huic similis: nam
in, E. 1. 12. 7. Transvolat in medio posita et fugientia captat.'
Hiscine versiculis speras tibi posse dolores
Atque æstus curasque graves e pectore pelli?
Nonne cupidinibus statuat natura modum quem,
neg. S. 1. 1. 75. Quid latura sibi quid sit dolitura negatum,
113. E. 1. 10. 29. Quærere plus prodest et inane abscindere soldo?
114. S. 2. 2. 14. Num, tibi cum fauces urit sitis, aurea quæris
Pocula? num esuriens fastidis omnia præter
Pavonem rhombumque? tument tibi cum inguina, num si
Ancilla aut verna est præsto puer, impetus in quem
Continuo fiat, malis tentigine rumpi?

93. ? longost. 95. ? Catiast. 101. ? viderest. 117. ? vernast.

Non ego; namque parabilem amo venerem facilemque.
Illam 'Post paulo:' 'Sed pluris:' 'Si exierit vir:'
Gallis; hanc Philodemus ait sibi, quæ neque magno
Stet pretio neque cunctetur, cum est jussa venire.
Candida rectaque sit; munda hactenus, ut neque longa
Nec magis alba velit, quam dat natura, videri.
Hæc ubi supposuit dextro corpus mihi lævum,
Ilia et Egeria est; do nomen quodlibet illi,
Nec vereor ne, dum futuo, vir rure recurrat,
Janua frangatur, latret canis, undique magno
Pulsa domus strepitu resonet, vepallida lecto
Desiliat mulier, miseram se conscia clamet,
Cruribus hæc metuat, doti deprensa, egomet mi.
Discincta tunica fugiendum est ac pede nudo,
Ne nummi pereant aut puga aut denique fama.
Deprendi miserum est; Fabio vel judice vincam.

III.

Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos
Ut numquam inducant animum cantare rogati,
Injussi numquam desistant. Sardus habebat
Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset,
Si peteret per amicitiam patris atque suam, non
Quicquam proficeret; si collibuisset, ab ovo
Usque ad mala citaret Io Bacche! modo summa
Voce modo hac resonat quæ chordis quatuor ima.
Nil æquale homini fuit illi: sæpe velut qui *æqu.* S. 2. 7. 10.

II. 122. ? cumst. 132. ? fugiendumst. 134. ? miserumst.
III. 1. ? vitiumst; est *om al.* 7. Io Bacchæ.

Currebat fugiens hostem, persæpe velut qui
Junonis sacra ferret; habebat sæpe ducentos,
Sæpe decem servos; modo reges atque tetrarchas,
men. C. 2. 16. 14. Omnia magna loquens; modo, Sit mihi mensa tripes et
Concha salis puri et toga, quæ defendere frigus
Quamvis crassa queat. Decies centena dedisses
Huic parco paucis contento, quinque diebus
Nil erat in loculis. Noctes vigilabat ad ipsum
Mane, diem totum stertebat. Nil fuit umquam
Sic impar sibi. Nunc aliquis dicat mihi: Quid tu?
Nullane habes vitia? Immo alia et fortasse minora.
Mænius absentem Novium cum carperet: Heus tu,
Quidam ait, ignoras te? an ut ignotum dare nobis
Verba putas? Egomet mi ignosco, Mænius inquit.
Stultus et improbus hic amor est dignusque notari.
lip. S. 1. 5. 30. Cum tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum,
Quam aut aquila aut serpens Epidaurius? At tibi contra
Evenit, inquirant vitia ut tua rursus et illi.
ira. E. 1. 20. 25. Iracundior est paulo, minus aptus acutis
30. E. 1. 1. 94. Naribus horum hominum; rideri possit eo quod
Rusticius tonso toga defluit et male laxus
In pede calceus hæret: at est bonus, ut melior vir
33. C. 2. 18. 9. Non alius quisquam, at tibi amicus, at ingenium ingens
Inculto latet hoc sub corpore. Denique te ipsum
Concute, num qua tibi vitiorum inseverit olim
Natura aut etiam consuetudo mala; namque
Neglectis urenda filix innascitur agris.
Illuc prævertamur, amatorem quod amicæ

15. deciens. 25. male.

Turpia decipiunt cæcum vitia, aut etiam ipsa hæc
Delectant, veluti Balbinum polypus Hagnæ.
Vellem in amicitia sic erraremus et isti
Errori nomen virtus posuisset honestum.
At pater ut gnati, sic nos debemus amici
Si quod sit vitium non fastidire: strabonem
Appellat pætum pater, et pullum, male parvus
Si cui filius est, ut abortivus fuit olim
Sisyphus: hunc varum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum pravis fultum male talis.
Parcius hic vivit: frugi dicatur. Ineptus *fru.* S. 2. 5. 81.
Et jactantior hic paulo est: concinnus amicis
Postulat ut videatur. At est truculentior atque
Plus æquo liber: simplex fortisque habeatur. *lib.* S. 1. 4. 90, 103, 132.
Caldior est: acris inter numeretur. Opinor,
Hæc res et jungit, junctos et servat amicos. *ser.* S. 1. 1. 89.
At nos virtutes ipsas invertimus atque
Sincerum cupimus vas incrustare. Probus quis 56. E. 1. 2. 54.
Nobiscum vivit, multum demissus homo: illi
Tardo cognomen, pingui damus. Hic fugit omnes
Insidias nullique malo latus obdit apertum,
Cum genus hoc inter vitæ versetur, ubi acris
Invidia atque vigent ubi crimina: pro bene sano
Ac non incauto fictum astutumque vocamus.
Simplicior quis et est, qualem me sæpe libenter
Obtulerim tibi, Mæcenas, ut forte legentem
Aut tacitum impellat quovis sermone molestus:
Communi sensu plane caret, inquimus. Eheu
Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

50. ? paulost. 53. acres. 60. versemur. 65. molestus!

Nam vitiis nemo sine nascitur; optimus ille est,
dul. S. 1. 4. 135. Qui minimis urgetur. Amicus dulcis, ut æquum est,
Cum mea compenset vitiis bona, pluribus hisce,
Si modo plura mihi bona sunt, inclinet: amari
tru. E. 2. 1. 30. Si volet hac lege, in trutina ponetur eadem.
Qui ne tuberibus propriis offendat amicum
Postulat, ignoscet verrucis illius: æquum est,
Peccatis veniam poscentem reddere rursus.
Denique, quatenus excidi penitus vitium iræ
Cetera item nequeunt stultis hærentia, cur non
Ponderibus modulisque suis ratio utitur, ac res
Ut quæque est, ita suppliciis delicta coërcet?
Si quis eum servum, patinam qui tollere jussus
lig. S. 2. 4. 79. Semesos pisces tepidumque ligurierit jus,
cru. E. 1. 16. 48. In cruce suffigat, Labeone insanior inter
fur. S. 2. 3. 207. Sanos dicatur. Quanto hoc furiosius atque
del. *v.* 141. Majus peccatum est! Paulum deliquit amicus,
Quod nisi concedas, habeare insuavis, acerbus:
Odisti et fugis ut Rusonem debitor æris;
Kal. Ep. 2. 70. Qui nisi, cum tristes misero venere Kalendæ,
Mercedem aut nummos unde unde extricat, amaras
89. A. P. 474; 420. Porrecto jugulo historias captivus ut audit.
Comminxit lectum potus mensave catillum
Evandri manibus tritum dejecit: ob hanc rem,
Aut positum ante mea quia pullum in parte catini
Sustulit esuriens, minus hoc jucundus amicus
Sit mihi? Quid faciam, si furtum fecerit, aut si
Prodiderit commissa fide sponsumve negarit?
Quis paria esse fere placuit peccata, laborant

69 : 74. ? æquumst. 79. ? quæquest. 85. acerbus odisti.

Cum ventum ad verum est; sensus moresque repugnant
Atque ipsa utilitas, justi prope mater et æqui.
Cum prorepserunt primis animalia terris, 99. S. 1. 1. 37. A. P. 391, *sq.*
Mutum et turpe pecus, glandem atque cubilia propter
Unguibus et pugnis, dein fustibus, atque ita porro
Pugnabant armis, quæ post fabricaverat usus,
Donec verba, quibus voces sensusque notarent,
Nominaque invenere; dehinc absistere bello,
Oppida cœperunt munire et ponere leges,
Ne quis fur esset neu latro neu quis adulter.
Nam fuit ante Helenam cunnus teterrima belli
Causa, sed ignotis perierunt mortibus illi,
Quos venerem incertam rapientes more ferarum
Viribus editior cædebat, ut in grege taurus.
Jura inventa metu injusti fateare necesse est,
Tempora si fastosque velis evolvere mundi.
Nec natura potest justo secernere iniquum,
Dividit ut bona diversis, fugienda petendis; 114. S. 1. 2. 75.
Nec vincet ratio hoc, tantundem ut peccet idemque, *vin.* S. 2. 3. 225; 250.
Qui teneros caules alieni fregerit horti
Et qui nocturnus sacra divum legerit. Adsit
Regula, peccatis quæ pœnas irroget æquas,
Ne scutica dignum horribili sectere flagello.
Nam ut ferula cædas meritum majora subire
Verbera, non vereor, cum dicas esse pares res
Furta latrociniis et magnis parva mineris
Falce recisurum simili te, si tibi regnum
Permittant homines. Si dives, qui sapiens est,
Et sutor bonus et solus formosus et est rex;

97. ? verumst. 111. ? necessest.

Cur optas quod habes? Non nosti, quid pater, inquit,
Chrysippus dicat: Sapiens crepidas sibi numquam
Nec soleas fecit, sutor tamen est sapiens. Qui?
Ut quamvis tacet Hermogenes, cantor tamen atque
vaf. S. 2. 2. 131. Optimus est modulator; ut Alfenius vafer omni
Abjecto instrumento artis clausaque taberna
sut. S. 2. 3. 106. Sutor erat, sapiens operis sic optimus omnis
Est opifex solus, sic rex. Vellunt tibi barbam
Lascivi pueri; quos tu nisi fuste coërces,
Urgeris turba circum te stante miserque
Rumperis et latras, magnorum maxime regum.
Ne longum faciam: dum tu quadrante lavatum
Rex ibis, neque te quisquam stipator ineptum
Cri. S. 1. 1. 120. Præter Crispinum sectabitur, et mihi dulces
Ignoscent si quid peccaro stultus amici,
Inque vicem illorum patiar delicta libenter,
Privatusque magis vivam te rege beatus.

IV.

1. E. 1. 19. 1. EUPOLIS atque Cratinus Aristophanesque poëtæ
2. S. 1. 10. 16. A. P. 281. Atque alii quorum comœdia prisca virorum est,
Si quis erat dignus describi, quod malus ac fur,
Quod mœchus foret aut sicarius aut alioqui
Famosus, multa cum libertate notabant.
Hinc omnis pendet Lucilius, hosce secutus
Mutatis tantum pedibus numerisque, facetus,
Emunctæ naris, durus componere versus.
duc. S. 1. 10. 60. Nam fuit hoc vitiosus: in hora sæpe ducentos,

IV. 2. ? virorumst. 3. aut fur.

Ut magnum, versus dictabat stans pede in uno.
Cum flueret lutulentus, erat quod tollere velles; *lut.* S. 1. 10. 50.
Garrulus atque piger scribendi ferre laborem,
Scribendi recte: nam ut multum, nil moror. Ecce,
Crispinus minimo me provocat: Accipe, si vis,
Accipiam tabulas; detur nobis locus, hora,
Custodes; videamus uter plus scribere possit.
Di bene fecerunt, inopis me quodque pusilli
Finxerunt animi, raro et perpauca loquentis.
At tu conclusas hircinis follibus auras,
Usque laborantes, dum ferrum molliat ignis,
Ut mavis, imitare. Beatus Fannius ultro
Delatis capsis et imagine, cum mea nemo
Scripta legat volgo recitare timentis ob hanc rem
Quod sunt quos genus hoc minime juvat, utpote plures
Culpari dignos. Quemvis media erue turba,
Aut ob avaritiam aut misera ambitione laborat. 26. S. 1. 6. 129. E. 1. 1. 33.
Hic nuptarum insanit amoribus, hic puerorum;
Hunc capit argenti splendor; stupet Albius ære; *stu.* S. 1. 6. 17.
Hic mutat merces surgente a sole ad eum quo
Vespertina tepet regio: quin per mala præceps 30. S. 1. 1. 39.
Fertur uti pulvis collectus turbine, ne quid *pul.* C. 1. 1. 4.
Summa deperdat metuens aut ampliet ut rem.
Omnes hi metuunt versus, odere poëtas.
Fænum habet in cornu, longe fuge: dummodo risum
Excutiat sibi, non hic cuiquam parcet amico,
Et quodcumque semel chartis illeverit, omnes
Gestiet a furno redeuntes scire lacuque
Et pueros et anus. Agedum, pauca accipe contra.

23. vulgo. 25. elige.

Primum ego me illorum, dederim quibus esse poëtis,
Excerpam numero: neque enim concludere versum
Dixeris esse satis; neque si quis scribat uti nos
Sermoni propiora, putes hunc esse poëtam.
43. A. P. 295. Ingenium cui sit, cui mens divinior atque os
C. 4. 6. 29. Magna sonaturum, des nominis hujus honorem.
Idcirco quidam comœdia necne poëma
Esset quæsivere: quod acer spiritus ac vis
Nec verbis nec rebus inest, nisi quod pede certo
Differt sermoni, sermo merus. At pater ardens
mer. E. 1. 7. 84. Sævit, quod meretrice nepos insanus amica
nep. Ep. 1. 34. Filius uxorem grandi cum dote recuset,
Ebrius et, magnum quod dedecus, ambulet ante
fac. C. 3. 26. 7. Noctem cum facibus. Numquid Pomponius istis
Audiret leviora, pater si viveret? Ergo
Non satis est puris versum perscribere verbis,
sto. C. 1. 16. 16; 6. 6. Quem si dissolvas, quivis stomachetur eodem
E. 1. 15. 12. Quo personatus pacto pater. His, ego quæ nunc,
Olim quæ scripsit Lucilius, eripias si
Tempora certa modosque et quod prius ordine verbum est
Posterius facias præponens ultima primis,
Non, ut si solvas 'Postquam Discordia tetra
Belli ferratos postes portasque refregit,'
Invenias etiam disjecti membra poëtæ.
Hactenus hæc: alias justum sit necne poëma,
Nunc illud tantum quæram, meritone tibi sit
Suspectum genus hoc scribendi. Sulcius acer
Ambulat et Caprius, rauci male cumque libellis,
Magnus uterque timor latronibus; at bene si quis

39. poëtas. 58. ? verbumst.

Et vivat puris manibus, contemnat utrumque.
Ut sis tu similis Cœli Birrique latronum,
Non ego sim Capri neque Sulci: cur metuas me?
Nulla taberna meos habeat neque pila libellos,
Quis manus insudet volgi Hermogenisque Tigelli; *vol.* E. 1. 20. 11.
Nec recito cuiquam nisi amicis, idque coactus,
Non ubivis coramve quibuslibet. In medio qui
Scripta foro recitent sunt multi quique lavantes;
Suave locus voci resonat conclusus. Inanes
Hoc juvat, haud illud quærentes, num sine sensu,
Tempore num faciant alieno. Lædere gaudes,
Inquit, et hoc studio pravus facis. Unde petitum
Hoc in me jacis? est auctor quis denique eorum,
Vixi cum quibus? Absentem qui rodit amicum,
Qui non defendit alio culpante, solutos
Qui captat risus hominum famamque dicacis,
Fingere qui non visa potest, commissa tacere *com.* E. 1. 18. 70.
Qui nequit; hic niger est, hunc tu, Romane, caveto. *nig.* E. 2. 2. 60.
Sæpe tribus lectis videas cenare quaternos, *lec.* S. 2. 8. 41.
E quibus unus amet quavis adspergere cunctos
Præter eum qui præbet aquam; post hunc quoque potus, *præb.* S. 2. 2. 69.
Condita cum verax aperit præcordia Liber. 89. C. 3. 21. 16.
Hic tibi comis et urbanus liberque videtur,
Infesto nigris; ego si risi, quod ineptus
Pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum, 92. S. 1. 2. 27.
Lividus et mordax videor tibi? Mentio si qua
De Capitolini furtis injecta Petilli
Te coram fuerit, defendas, ut tuus est mos.

72. vulgi. 73. recitem quicquam. 79. inquis.
87. imus, (*cp.* A. P. 32); avet.

Me Capitolinus convictore usus amicoque
A puero est, causaque mea permulta rogatus
Fecit, et incolumis lætor quod vivit in urbe;
Sed tamen admiror, quo pacto judicium illud
Fugerit. Hic nigræ succus loliginis, hæc est
Ærugo mera; quod vitium procul afore chartis
Atque animo prius, ut si quid promittere de me
Possum aliud vere, promitto. Liberius si
Dixero quid, si forte jocosius, hoc mihi juris
Cum venia dabis: insuevit pater optimus hoc me
Ut fugerem exemplis vitiorum quæque notando.
par. C. 1. 31. 17. Cum me hortaretur, parce, frugaliter atque
Viverem uti contentus eo, quod mi ipse parasset:
mal. v. 135. Nonne vides, Albi ut male vivat filius atque
Barrus inops? magnum documentum, ne patriam rem
Perdere quis velit. A turpi meretricis amore
Cum deterreret: Sectani dissimilis sis.
Ne sequerer mœchas, concessa cum venere uti
Possem: Deprensi non bella est fama Treboni,
Aiebat. Sapiens, vitatu quidque petitu
Sit melius, causas reddet tibi; mi satis est, si
117. C. 4. 15. 12. Traditum ab antiquis morem servare tuamque,
Dum custodis eges, vitam famamque tueri
119. S. 1. 9. 34. Incolumem possum; simul ac duraverit ætas
Membra animumque tuum, nabis sine cortice. Sic me
for. E. 2. 1. 128. Formabat puerum dictis, et sive jubebat.
Ut facerem quid, Habes auctorem, quo facias hoc:
Unum ex judicibus selectis obiciebat;
Sive vetabat, An hoc inhonestum et inutile factu

97. ? puerost.

Necne sit addubites, flagret rumore malo cum
Hic atque ille? Avidos vicinum funus ut ægros
Exanimat mortisque metu sibi parcere cogit; *par.* E. 1. 7. 11.
Sic teneros animos aliena opprobria sæpe
Absterrent vitiis. Ex hoc ego sanus ab illis,
Perniciem quæcumque ferunt, mediocribus et quis *med.* S. 1. 3. 20.
Ignoscas vitiis teneor; fortassis et istinc
Largiter abstulerit longa ætas, liber amicus, [me
Consilium proprium; neque enim, cum lectulus aut
Porticus excepit, desum mihi. Rectius hoc est; *des.* S. 1. 9. 56.
Hoc faciens vivam melius; sic dulcis amicis *dul.* S. 1. 3. 69; 139.
Occurram; hoc quidam non belle: numquid ego illi
Imprudens olim faciam simile? Hæc ego mecum
Compressis agito labris; ubi quid datur oti,
Illudo chartis. Hoc est mediocribus illis *ill.* C. 1. 32. 2.
Ex vitiis unum; cui si concedere nolis,
Multa poëtarum veniet manus, auxilio quæ
Sit mihi; nam multo plures sumus ac veluti te
Judæi cogemus in hanc concedere turbam.

V.

Egressum magna me excepit Aricia Roma
Hospitio modico; rhetor comes Heliodorus, *rhe.* S. 1. 10. 12.
Græcorum longe doctissimus: inde Forum Appi
Differtum nautis, cauponibus atque malignis.
Hoc iter ignavi divisimus, altius ac nos
Præcinctis unum: minus est gravis Appia tardis.
Hic ego propter aquam, quod erat deterrima, ventri

IV. 141. veniat, (*cp.* C. 3. 3. 8.) V. 6. nimis.
7. teterrima, *Bent.*

Indico bellum, cenantes haud animo æquo
Exspectans comites. Jam nox inducere terris
Umbras et cælo diffundere signa parabat;
Tum pueri nautis, pueris convicia nautæ
Ohe, S. 2. 5. 96. Ingerere: Huc appelle! Trecentos inseris! Ohe
Jam satis est! Dum æs exigitur, dum mula ligatur,
Tota abit hora. Mali culices ranæque palustres
Avertunt somnos, absentem ut cantat amicam
pro. S. 2. 4. 27. Multa prolutus vappa nauta atque viator
Certatim. Tandem fessus dormire viator
Incipit, ac missæ pastum retinacula mulæ
rel. C. 1. 32. 7. Nauta piger saxo religat stertitque supinus.
Jamque dies aderat, nil cum procedere lintrem
cer. S. 1. 9. 11. Sentimus; donec cerebrosus prosilit unus
Ac mulæ nautæque caput lumbosque saligno
Fuste dolat; quarta vix demum exponimur hora.
Ora manusque tua lavimus, Feronia, lympha.
Milia tum pransi tria repimus atque subimus
Impositum saxis late candentibus Anxur.
Huc venturus erat Mæcenas, optimus atque
Cocceius, missi magnis de rebus uterque
Legati, aversos soliti componere amicos.
Hic oculis ego nigra meis collyria lippus
Illinere. Interea Mæcenas advenit atque
Cocceius Capitoque simul Fonteius, ad unguem
Factus homo, Antoni non ut magis alter amicus.
Fundos Aufidio Lusco prætore libenter
Linquimus, insani ridentes præmia scribæ,
cla. S. 1. 6. 28. Prætextam et latum clavum prunæque batillum.
In Mamurrarum lassi deinde urbe manemus,

Murena præbente domum, Capitone culinam. *præ.* C. 3. 19. 7.
Postera lux oritur multo gratissima: namque
Plotius et Varius Sinuessæ Virgiliusque 40. E. 2. 1. 247. S. 1. 10. 44.
Occurrunt, animæ quales neque candidiores
Terra tulit neque quis me sit devinctior alter.
O qui complexus et gaudia quanta fuerunt!
Nil ego contulerim jucundo sanus amico.
Proxima Campano ponti quæ villula, tectum *vil.* S. 2. 3. 10.
Præbuit, et parochi quæ debent ligna salemque.
Hinc muli Capuæ clitellas tempore ponunt.
Lusum it Mæcenas, dormitum ego Virgiliusque;
Namque pila lippis inimicum et ludere crudis. *pil.* S. 2. 2. 11.
Hinc nos Cocceii recipit plenissima villa,
Quæ super est Caudi cauponas. Nunc mihi paucis
Sarmenti scurræ pugnam Messique Cicirrhi,
Musa, velim memores, et quo patre natus uterque
Contulerit lites. Messi clarum genus Osci;
Sarmenti domina exstat: ab his majoribus orti
Ad pugnam venere. Prior Sarmentus: Equi te
Esse feri similem dico. Ridemus, et ipse
Messius: Accipio; caput et movet: O, tua cornu
Ni foret exsecto frons, inquit, quid faceres, cum
Sic mutilus minitaris? At illi fœda cicatrix
Setosam lævi frontem turpaverat oris.
Campanum in morbum, in faciem permulta jocatus,
Pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat: 63. E. 2. 2. 125
Nil illi larva aut tragicis opus esse cothurnis.
Multa Cicirrhus ad hæc: Donasset jamne catenam
Ex voto Laribus, quærebat; scriba quod esset,

60. miniteris.

Nihilo deterius dominæ jus esse; rogabat
Denique, cur umquam fugisset, cui satis una
Farris libra foret, gracili sic tamque pusillo.
Prorsus jucunde cenam produximus illam.
Tendimus hinc recta Beneventum, ubi sedulus hospes
Pæne macros arsit dum turdos versat in igni:
Nam vaga per veterem dilapso flamma culinam
Vulcano summum properabat lambere tectum.
Convivas avidos cenam servosque timentes
Tum rapere atque omnis restinguere velle videres.
Incipit ex illo montes Apulia notos
Ostentare mihi, quos torret Atabulus et quos
Numquam erepsemus, nisi nos vicina Trivici
Villa recepisset lacrimoso non sine fumo,
Udos cum foliis ramos urente camino.
Hic ego mendacem stultissimus usque puellam
Ad mediam noctem exspecto; somnus tamen aufert
Intentum veneri; tum immundo somnia visu
Nocturnam vestem maculant ventremque supinum.
Quatuor hinc rapimur viginti et milia redis,
Mansuri oppidulo, quod versu dicere non est,
Signis perfacile est: venit vilissima rerum
Hic aqua, sed panis longe pulcherrimus, ultra
ume. S. 1. 1. 47. Callidus et soleat umeris portare viator;
Nam Canusi lapidosus, aquæ non ditior urna
Qui locus a forti Diomede est conditus olim.
Flentibus hinc Varius discedit mæstus amicis.
Inde Rubos fessi pervenimus, utpote longum

70. producimus. 76. omnes. 86. rhedis.
88. ? perfacilest. 92. ? Diomedest.

Carpentes iter et factum corruptius imbri.
Postera tempestas melior, via pejor ad usque
Bari mœnia piscosi; dein Gnatia lymphis
Iratis exstructa dedit risusque jocosque, *ira.* S. 2. 3. 8.
Dum flamma sine thura liquescere limine sacro
Persuadere cupit. Credat Judæus Apella,
Non ego; namque deos didici securum agere ævum;
Nec, si quid miri faciat natura, deos id 101. C. 1. 34. 2.
Tristes ex alto cæli demittere tecto,
Brundisium longæ finis chartæque viæque est.

VI.

Non quia, Mæcenas, Lydorum quidquid Etruscos *qui.* Ep. 5. 1.
Incoluit fines, nemo generosior est te,
Nec quod avus tibi maternus fuit atque paternus
Olim qui magnis legionibus imperitarent,
Ut plerique solent, naso suspendis adunco *nas.* S. 2. 8. 64. E. 1. 19. 45.
Ignotos ut me libertino patre natum. *lib.* E. 1. 20. 20.
Cum referre negas, quali sit quisque parente
Natus, dum ingenuus: persuades hoc tibi vere,
Ante potestatem Tulli atque ignobile regnum
Multos sæpe viros nullis majoribus ortos
Et vixisse probos, amplis et honoribus auctos;
Contra Lævinum, Valeri genus, unde Superbus *und.* C. 1. 12. 17.
Tarquinius regno pulsus fugit, unius assis
Non umquam pretio pluris licuisse notante
Judice quo nosti populo, qui stultus honores
Sæpe dat indignis et famæ servit ineptus, *ind.* E. 1. 16. 34.

v. 97. dehinc. 99. tura. 104. ? viæquest; est *om. al.*

tit. C. 4. 14. 4. Qui stupet in titulis et imaginibus. Quid oportet
Nos facere a volgo longe longeque remotos?
Namque esto, populus Lævino mallet honorem
Quam Decio mandare novo, censorque moveret
Appius, ingenuo si non essem patre natus:
Vel merito, quoniam in propria non pelle quiessem.
23. E. 2. 1. 177. Sed fulgente trahit constrictos Gloria curru
Non minus ignotos generosis. Quo tibi, Tilli,
Sumere depositum clavum fierique tribuno?
Invidia accrevit, privato quæ minor esset.
Nam ut quisque insanus nigris medium impediit crus
Pellibus et latum demisit pectore clavum,
at. E. 1. 7. 54. Audit continuo: Quis homo hic est? quo patre natus?
Ut si qui ægrotet quo morbo Barrus, haberi
Ut cupiat formosus, eat quacumque, puellis
Injiciat curam quærendi singula, quali
Sit facie, sura, quali pede, dente, capillo:
Sic qui promittit cives, urbem sibi curæ
del. C. 3. 6. 2. Imperium fore et Italiam, delubra deorum,
Quo patre sit natus, num ignota matre inhonestus,
Omnes mortales curare et quærere cogit.
Tune Syri, Damæ aut Dionysi filius, audes
Deicere e saxo cives aut tradere Cadmo?
At Novius collega gradu post me sedet uno:
Namque est ille, pater quod erat meus. Hoc tibi Paullus
pla. E. 2. 2. 74. Et Messalla videris? At hic, si plaustra ducenta
Concurrantque foro tria funera, magna sonabit
Cornua quod vincatque tubas; saltem tenet hoc nos.

18. longe lateque. 29. hic aut; hic et: natust, *S.* 35. et delubra.
41. namquest. 42. plostra, (O.) *contr.* E. 2. 2. 74.

Nunc ad me redeo libertino patre natum,
Quem rodunt omnes libertino patre natum, *rod.* S. 1. 4. 81.
Nunc, quia sum tibi, Mæcenas, convictor, at olim, E. 1. 18. 82.
Quod mihi pareret legio Romana tribuno.
Dissimile hoc illi est: quia non ut forsit honorem
Jure mihi invideat quivis, ita te quoque amicum,
Præsertim cautum dignos assumere prava *dig.* E. 1. 7. 22.
Ambitione procul. Felicem dicere non hoc *amb.* S. 1. 10. 84.
Me possim, casu quod te sortitus amicum:
Nulla etenim mihi te fors obtulit: optimus olim
Virgilius, post hunc Varius dixere quid essem. *Vir.* S. 1. 10. 44;
Ut veni coram, singultim pauca locutus, 81.
Infans namque pudor prohibebat plura profari,
Non ego me claro natum patre, non ego circum
Me Satureiano vectari rura caballo,
Sed quod eram narro. Respondes, ut tuus est mos,
Pauca; abeo, et revocas nono post mense jubesque 61. S. 2. 6. 41.
Esse in amicorum numero. Magnum hoc ego duco,
Quod placui tibi, qui turpi secernis honestum, *pla.* E. 1. 17. 3.
Non patre præclaro sed vita et pectore puro. *pur.* E. 1. 2. 67.
Atqui si vitiis mediocribus ac mea paucis S. 1. 4. 130.
Mendosa est natura, alioqui recta, velut si
Egregio inspersos reprehendas corpore nævos,
Si neque avaritiam neque sordes aut mala lustra
Obiciet vere quisquam mihi, purus et insons,
Ut me collaudem, si et vivo carus amicis;
Causa fuit pater his, qui macro pauper agello
Noluit in Flavi ludum me mittere, magni

49. ? illist. 53. possum; possunt. 66. ? mendosast.
68. ac, nec, mala.

Quo pueri magnis e centurionibus orti,
74. E. 1. 1. 56. Lævo suspensi loculos tabulamque lacerto,
Ibant octonis referentes Idibus æra:
Sed puerum est ausus Romam portare docendum
Artes, quas doceat quivis eques atque senator
Semet prognatos. Vestem servosque sequentes
In magno ut populo si qui vidisset, avita
Ex re præberi sumptus mihi crederet illos.
Ipse mihi custos incorruptissimus omnes
Circum doctores aderat. Quid multa? Pudicum,
Qui primus virtutis honos, servavit ab omni
Non solum facto verum opprobrio quoque turpi,
Nec timuit, sibi ne vitio quis verteret, olim
præ. E. 1. 7. 56. Si præco parvas aut, ut fuit ipse, coactor
Mercedes sequerer; neque ego essem questus: at hoc nunc
Laus illi debetur et a me gratia major.
Nil me pœniteat sanum patris hujus; eoque
Non, ut magna dolo factum negat esse suo pars,
Quod non ingenuos habeat clarosque parentes,
Sic me defendam. Longe mea discrepat istis
Et vox et ratio: nam si natura juberet
A certis annis ævum remeare peractum
Atque alios legere ad fastum quoscumque parentes
Optaret sibi quisque, meis contentus honestos
Fascibus et sellis nollem mihi sumere, demens
Judicio volgi, sanus fortasse tuo, quod
Nollem onus haud umquam solitus portare molestum.
Nam mihi continuo major quærenda foret res
sal. E. 1. 6. 52. Atque salutandi plures, ducendus et unus
Et comes alter, uti ne solus rusve peregreve

76. ? puerumst. 79. si quis. 87. ad hoc, *v.* hæc. 96. honustos, S.

Exirem, plures calones atque caballi *cal.* E. 1. 14. 42.
Pascendi, ducenda petorrita. Nunc mihi curto *pet.* E. 2. 1. 192.
Ire licet mulo vel si libet usque Tarentum,
Mantica cui lumbos onere ulceret atque eques armos;
Obiciet nemo sordes mihi, quas tibi, Tilli,
Cum Tiburte via prætorem quinque sequuntur
Te pueri, lasanum portantes œnophorumque,
Hoc ego commodius quam tu, præclare senator,
Milibus atque aliis vivo. Quacumque libido est,
Incedo solus, percontor quanti olus ac far;
Fallacem Circum vespertinumque pererro
Sæpe forum, assisto divinis, inde domum me
Ad porri et ciceris refero laganique catinum;
Cena ministratur pueris tribus, et lapis albus
Pocula cum cyatho duo sustinet, adstat echinus *cya.* C. 3. 8. 13.
Vilis, cum patera guttus, Campana supellex.
Deinde eo dormitum non sollicitus, mihi quod cras
Surgendum sit mane, obeundus Marsya, qui se
Voltum ferre negat Noviorum posse minoris.
Ad quartam jaceo; post hanc vagor; aut ego lecto
Aut scripto quod me tacitum juvet, ungor olivo,
Non quo fraudatis immundus Natta lucernis.
Ast ubi me fessum sol acrior ire lavatum
Admonuit, fugio Campum lusumque trigonem. *Cam.* S. 2. 3. 144.
Pransus non avide, quantum interpellet inani
Ventre diem durare, domesticus otior. Hæc est
Vita solutorum misera ambitione gravique;
His me consolor victurum suavius ac si
Quæstor avus pater atque meus patruusque fuisset.

107. objiciet. 108. secuntur, ***b. c.*** **111. ? libidost.**
131. fuissent, (*cp.* C. 1. 24. 8.)

VII.

Proscripti Regis Rupili pus atque venenum
Hybrida quo pacto sit Persius ultus, opinor
Omnibus et lippis notum et tonsoribus esse.
Persius hic permagna negotia dives habebat
Clazomenis, etiam lites cum Rege molestas,
Durus homo atque odio qui posset vincere Regem,
Confidens tumidusque, adeo sermonis amari,
Sisennas, Barros ut equis præcurreret albis.
Ad Regem redeo. Postquam nihil inter utrumque
Convenit; hoc etenim sunt omnes jure molesti,
Quo fortes, quibus adversum bellum incidit: inter
Hectora Priamiden animosum atque inter Achillem
Ira fuit capitalis, ut ultima divideret mors,
Non aliam ob causam, nisi quod virtus in utroque
Summa fuit; duo si discordia vexet inertes
Aut si disparibus bellum incidat, ut Diomedi
Cum Lycio Glauco, discedat pigrior ultro
Muneribus missis. Bruto prætore tenente
Ditem Asiam, Rupili et Persi par pugnat, uti non
Compositum melius cum Bitho Bacchius. In jus
Acres procurrunt, magnum spectaculum uterque.
Persius exponit causam; ridetur ab omni
Conventu: laudat Brutum laudatque cohortem,
Solem Asiæ Brutum appellat, stellasque salubres
Appellat comites, excepto Rege: Canem illum,
Invisum agricolis sidus, venisse; ruebat
Flumen ut hibernum, fertur quo rara securis.
Tum Prænestinus salso multoque fluenti

Expressa arbusto regerit convicia, durus
Vindemiator et invictus, cui sæpe viator
Cessisset magna compellans voce cuculum. *com.* S. 2. 3. 297.
At Græcus, postquam est Italo perfusus aceto,
Persius exclamat: Per magnos, Brute, deos te
Oro, qui reges consueris tollere, cur non
Hunc Regem jugulas? Operum hoc, mihi crede, tuorum est.

VIII.

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum,
Cum faber incertus scamnum faceretne Priapum,
Maluit esse deum; deus inde ego, furum aviumque
Maxima formido: nam fures dextra coërcet
Obscenoque ruber porrectus ab inguine palus:
Ast importunas volucres in vertice arundo
Terret fixa vetatque novis considere in hortis.
Huc prius angustis ejecta cadavera cellis
Conservus vili portanda locabat in arca;
Hoc miseræ plebi stabat commune sepulcrum,
Pantolabo scurræ Nomentanoque nepoti. 11. S. 2. 1. 22.
Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum
Hic dabat, heredes monumentum ne sequeretur.
Nunc licet Esquiliis habitare salubribus atque
Aggere in aprico spatiari, quo modo tristes
Albis informem spectabant ossibus agrum;
Cum mihi non tantum furesque feræque suëtæ 17. Ep. 5. 100.
Hunc vexare locum curæ sunt atque labori,

VII. 31. cucullum. 32. ? postquamst. 35. ? tuorumst.
VIII. 15. qua, *Bent. conj.*

ven. Ep. 5. 87.

Quantum carminibus quæ versant atque venenis
Humanos animos: has nullo perdere possum
Nec prohibere modo, simul ac vaga Luna decorum
Protulit os, quin ossa legant herbasque nocentes.
Vidi egomet nigra succinctam vadere palla
Canidiam pedibus nudis passoque capillo,
Cum Sagana majore ululantem; pallor utrasque
Fecerat horrendas adspectu. Scalpere terram
Unguibus et pullam divellere mordicus agnam
Cœperunt; cruor in fossam confusus, ut inde
Manes elicerent, animas responsa daturas.
Lanea et effigies erat, altera cerea: major
Lanea quæ pœnis compesceret inferiorem;
Cerea suppliciter stabat, servilibus ut quæ
Jam peritura modis. Hecaten vocat altera, sævam
Altera Tisiphonen: serpentes atque videres
Infernas errare canes, Lunamque rubentem,
Ne foret his testis, post magna latere sepulcra.
Mentior at si quid, merdis caput inquiner albis
Corvorum; atque in me veniat mictum atque cacatum
Julius et fragilis Pediatia furque Voranus.
Singula quid memorem? quo pacto alterna loquentes
Umbræ cum Sagana resonarent triste et acutum,
Utque lupi barbam variæ cum dente colubræ
Abdiderint furtim terris et imagine cerea
Largior arserit ignis, et ut non testis inultus
Horruerim voces Furiarum et facta duarum.
Nam, displosa sonat quantum vesica, pepedi
Diffissa nate ficus; at illæ currere in urbem.

38. veniant.

Canidiæ dentes, altum Saganæ caliendrum
Excidere atque herbas atque incantata lacertis
Vincula, cum magno risuque jocoque videres.

IX.

Ibam forte Via Sacra, sicut meus est mos — *Via Sa.* Ep. 4. 7; 7. 8.
Nescio quid meditans nugarum, totus in illis; — *nug.* E. 2. 1. 93.
Accurrit quidam notus mihi nomine tantum, — *tot.* E. 1. 1. 11.
Arreptaque manu: Quid agis, dulcissime rerum?
Suaviter, ut nunc est, inquam, et cupio omnia quæ vis. — *sua.* E. 1. 8. 4.
Cum assectaretur: Num quid vis? occupo. At ille:
Noris nos, inquit: docti sumus. Hic ego: Pluris
Hoc, inquam, mihi eris. Misere discedere quærens,
Ire modo ocius, interdum consistere, in aurem
Dicere nescio quid puero, cum sudor ad imos
Manaret talos; O te, Bolane, cerebri
Felicem! aiebam tacitus; cum quidlibet ille
Garriret, vicos, urbem laudaret. Ut illi
Nil respondebam: Misere cupis, inquit, abire:
Jam dudum video; sed nil agis: usque tenebo; — *n. ag.* Ep. 17. 81.
Persequar. Hinc quo nunc iter est tibi? Nil opus est te
Circumagi: quendam volo visere non tibi notum;
Trans Tiberim longe cubat is, prope Cæsaris hortos. — *cub.* S. 2. 3. 289.
Nil habeo quod agam et non sum piger: usque sequar te.
Demitto auriculas, ut iniquæ mentis asellus,
Cum gravius dorso subiit onus. Incipit ille:
Si bene me novi, non Viscum pluris amicum, — *Vis.* S. 1. 10. 83.
Non Varium facies: nam quis me scribere plures — *Var.* C. 1. 6. 1.

ix. 16. Persequar hinc,....tibi, (O.)

Aut citius possit versus? quis membra movere
Her. S. 1. 3. 129. Mollius? invideat quod et Hermogenes, ego canto.
Interpellandi locus hic erat: Est tibi mater,
Cognati, quis te salvo est opus? Haud mihi quisquam;
Omnes composui. Felices! nunc ego resto.
Sab. Ep. 17. 28. Confice: namque instat fatum mihi triste, Sabella
Quod puero cecinit divina mota anus urna:
Hunc neque dira venena nec hosticus auferet ensis
Nec laterum dolor aut tussis nec tarda podagra;
Garrulus hunc quando consumet cumque: loquaces
Si sapiat vitet, simul atque adoleverit ætas.
Ves. C. 1. 2. 16. Ventum erat ad Vestæ, quarta jam parte diei
vad. S. 1. 1. 11. Præterita, et casu tunc respondere vadato
Debebat; quod ni fecisset, perdere litem.
ade. S. 2. 6. 35. Si me amas, inquit, paulum hic ades. Inteream si
int. S. 2. 1. 6. Aut valeo stare aut novi civilia jura;
Et propero quo scis. Dubius sum quid faciam, inquit,
Tene relinquam an rem. Me, sodes. Non faciam, ille,
Et præcedere cœpit; ego, ut contendere durum est
Cum victore, sequor. Mæcenas quomodo tecum?
Hinc repetit; paucorum hominum et mentis bene sanæ;
Nemo dexterius fortuna est usus. Haberes
Magnum adjutorem, posset qui ferre secundas,
tra. E. 1. 9. 3; 18. 78. Hunc hominem velles si tradere: dispeream ni
Summosses omnes. Non isto vivimus illic,
Quo tu rere, modo; domus hac nec purior ulla est
Nec magis his aliena malis; nil mi officit umquam,
Ditior hic aut est quia doctior; est locus uni

27. ? salvost; haut, S. 42. ? durumst; est *om. MSS.*
48. vivitur, *Bent.* 49. ? ullast. 50. inquam.

Cuique suus. Magnum narras, vix credibile! Atqui
Sic habet. Accendis quare cupiam magis illi
Proximus esse. Velis tantummodo: quæ tua virtus,
Expugnabis; et est qui vinci possit, eoque
Difficiles aditus primos habet. Haud mihi deero: *dee.* S. 2. 1. 17.
Muneribus servos corrumpam; non, hodie si
Exclusus fuero, desistam; tempora quæram;
Occurram in triviis; deducam: Nil sine magno
Vita labore dedit mortalibus. Hæc dum agit, ecce
Fuscus Aristius occurrit, mihi carus, et illum *Ari.* C. 1. 22. E. 1. 10.
Qui pulchre nosset. Consistimus, Unde venis? et,
Quo tendis? rogat et respondet. Vellere cœpi
Et prensare manu lentissima bracchia, nutans,
Distorquens oculos, ut me eriperet. Male salsus
Ridens dissimulare; meum jecur urere bilis.
Certe nescio quid secreto velle loqui te
Aiebas mecum. Memini bene; sed meliore
Tempore dicam: hodie tricesima sabbata: vin tu
Curtis Judæis oppedere? Nulla mihi, inquam,
Religio est. At mi; sum paulo infirmior, unus
Multorum. Ignosces; alias loquar. Huncine solem
Tam nigrum surrexe mihi! Fugit improbus ac me
Sub cultro linquit. Casu venit obvius illi
Adversarius et—Quo tu turpissime? magna
Inclamat voce et—Licet antestari? Ego vero
Oppono auriculam. Rapit in jus; clamor utrimque,
Undique concursus. Sic me servavit Apollo.

64. pressare. 68. meliori. 69. vis tu, *B.* (*cp.* S. 2. 6. 92.)
71. ? Religiost. 76. exclamat.

X.

Lucili, quam sis mendosus, teste Catone
Defensore tuo pervincam, qui male factos
Emendare parat versus, hoc lenius ille
Est quo vir melior, longe subtilior illo,
Qui multum puer et loris et funibus udis
Exhortatus, ut esset opem qui ferre poëtis
Antiquis posset contra fastidia nostra,
Grammaticorum equitum doctissimus. Ut redeam illuc :

Nempe incomposito dixi pede currere versus
Lucili : quis tam Lucili fautor inepte est,
sal. E. 2. 2. 60. Ut non hoc fateatur ? At idem, quod sale multo
Urbem defricuit, charta laudatur eadem.
Nec tamen hoc tribuens dederim quoque cetera ; nam sic
Et Laberi mimos ut pulchra poëmata mirer.
Ergo non satis est risu diducere rictum
Auditoris ; et est quædam tamen hic quoque virtus ;
Est brevitate opus, ut currat sententia neu se
Impediat verbis lassas onerantibus aures ;
Et sermone opus est modo tristi, sæpe jocoso,
rhe. S. 1. 5. 2. Defendente vicem modo rhetoris atque poëtæ,
Interdum urbani, parcentis viribus atque
rid. S. 1. 1. 24. Extenuantis eas consulto. Ridiculum acri
Fortius et melius magnas plerumque secat res.
16. S. 1. 4. 1. Illi scripta quibus comœdia prisca viris est
Hoc stabant, hoc sunt imitandi ; quos neque pulcher
Hermogenes umquam legit, neque simius iste

2. ? ineptest.

Nil præter Calvum et doctus cantare Catullum.
At magnum fecit, quod verbis Græca Latinis
Miscuit. O seri studiorum! quine putetis
Difficile et mirum, Rhodio quod Pitholeonti
Contigit? At sermo lingua concinnus utraque
Suavior, ut Chio nota si commixta Falerni est. *not.* C. 2. 3. 8.
Cum versus facias; te ipsum percontor, an et cum
Dura tibi peragenda rei sit causa Petilli? *26.* S. 1. 4. 94.
Scilicet oblitus patriæque patrisque, Latine
Cum Pedius causas exsudet Poplicola atque
Corvinus, patriis intermiscere petita *Cor.* A. P. 371.
Verba foris malis, Canusini more bilinguis.
Atque ego cum Græcos facerem natus mare citra
Versiculos, vetuit me tali voce Quirinus, *vet.* C. 4. 15. 1.
Post mediam noctem visus, cum somnia vera: *Qui.* C. 3. 3. 15.
In silvam non ligna feras insanius ac si
Magnas Græcorum malis implere catervas.
Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona dumque
Defingit Rheni luteum caput, hæc ego ludo, *lud.* C. 1. 32. 2.
Quæ neque in æde sonent certantia judice Tarpa, *Tar.* A. P. 387.
Nec redeant iterum atque iterum spectanda theatris.
Arguta meretrice potes Davoque Chremeta *arg.* E. 1. 14. 42.
Eludente senem comis garrire libellos *gar.* S. 2. 6. 77.
Unus vivorum, Fundani; Pollio regum *Pol.* C. 2. 1. 9.
Facta canit pede ter percusso; forte epos acer *ace.* E. 2. 1. 165.
Ut nemo Varius ducit; molle atque facetum
Virgilio annuerunt gaudentes rure Camenæ.
Hoc erat, experto frustra Varrone Atacino
Atque quibusdam aliis, melius quod scribere possem,

24. ? Falernist. 27. oblitos, B. *conj.*; Latini.

inv. S. 2. 1. 63. Inventore minor; neque ego illi detrahere ausim
Hærentem capiti cum multa laude coronam.
At dixi fluere hunc lutulentum, sæpe ferentem
Plura quidem tollenda relinquendis. Age, quæso,
Tu nihil in magno doctus reprehendis Homero?
Acc. E. 2. 1. 56. A. P. 258. Nil comis tragici mutat Lucilius Acci?
Enn. E. 2. 1. 50. A. P. 259. Non ridet versus Enni gravitate minores,
Cum de se loquitur non ut majore reprensis?
Quid vetat et nosmet Lucili scripta legentes
Quærere, num illius, num rerum dura negarit
Versiculos natura magis factos et euntes
Mollius ac si quis pedibus quid claudere senis,
duc. S. 1. 4. 9. Hoc tantum contentus, amet scripsisse ducentos
Ante cibum versus, totidem cenatus; Etrusci
Quale fuit Cassi rapido ferventius amni
Ingenium, capsis quem fama est esse librisque
Ambustum propriis. Fuerit Lucilius, inquam,
Comis et urbanus, fuerit limatior idem
Quam rudis et Græcis intacti carminis auctor,
Quamque poëtarum seniorum turba; sed ille,
Si foret hoc nostrum fato dilatus in ævum,
rec. A. P. 447. Detereret sibi multa, recideret omne quod ultra
Perfectum traheretur, et in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, vivos et roderet ungues.
Sæpe stilum vertas iterum quæ digna legi sint
Scripturus, neque te ut miretur turba labores,
74. E. 1. 19. 34. Contentus paucis lectoribus. An tua demens
dic. E. 2. 1. 71. Vilibus in ludis dictari carmina malis?
equ. E. 2. 1. 185. Non ego: nam satis est equitem mihi plaudere, ut audax

63. ? famast.

Contemptis aliis explosa Arbuscula dixit.
Men moveat cimex Pantilius, aut cruciet quod
Vellicet absentem Demetrius, aut quod ineptus
Fannius Hermogenis lædat conviva Tigelli?
Plotius et Varius, Mæcenas Virgiliusque, *Plo.* S. 1. 5. 40.
Valgius et probet hæc Octavius, optimus atque *Val.* C. 2. 9.
Fuscus et hæc utinam Viscorum laudet uterque. *Fus.* S. 1. 9. 61.
Ambitione relegata te dicere possum, *amb.* S. 1. 6. 52.
Pollio, te, Messalla, tuo cum fratre simulque
Vos, Bibule et Servi, simul his te, candide Furni, *can.* E. 1. 4. 1.
Complures alios, doctos ego quos et amicos
Prudens prætereo; quibus hæc, sunt qualiacunque, *pru.* A. P. 462.
Arridere velim, doliturus si placeant spe
Deterius nostra. Demetri, teque, Tigelli,
Discipularum inter jubeo plorare cathedras.
I, puer, atque meo citus hæc subscribe libello.

88. sint.

Q. HORATI FLACCI SATIRAE.

LIBER SECUNDUS.

I.

Sunt quibus in satira videor nimis acer et ultra
ner. A. P. 26. Legem tendere opus; sine nervis altera quidquid
Composui pars esse putat similesque meorum
Mille die versus deduci posse. Trebati,
Quid faciam præscribe. Quiescas. Ne faciam, inquis,
per. S. 1. 9. 38. Omnino versus? Aio. Peream male, si non
Optimum erat; verum nequeo dormire. Ter uncti
Transnanto Tiberim, somno quibus est opus alto,
Irriguumque mero sub noctem corpus habento.
Aut, si tantus amor scribendi te rapit, aude
Cæsaris invicti res dicere, multa laborum
Præmia laturus. Cupidum, pater optime, vires
13. C. 1. 6. 5. Deficiunt: neque enim quivis horrentia pilis
4. 2. 27. Agmina nec fracta pereuntes cuspide Gallos
Aut labentis equo describat vulnera Parthi.
Attamen et justum poteras et scribere fortem,
Scipiadam ut sapiens Lucilius. Haud mihi deero,
dex. S. 2. 4. 4. Cum res ipsa feret: nisi dextro tempore, Flacci

1. videar. 15. describit.

Verba per attentam non ibunt Cæsaris aurem;
Cui male si palpere, recalcitrat undique tutus.
Quanto rectius hoc quam tristi lædere versu
Pantolabum scurram Nomentanumque nepotem, 22. S. 1. 8. 11.
Cum sibi quisque timet, quamquam est intactus, et odit. *int.* E. 2. 1. 151.
Quid faciam? Saltat Milonius, ut semel icto
Accessit fervor capiti numerusque lucernis;
Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem 26. C. 1. 12. 26.
Pugnis; quot capitum vivunt, totidem studiorum
Milia: me pedibus delectat claudere verba
Lucili ritu, nostrum melioris utroque.
Ille velut fidis arcana sodalibus olim
Credebat libris, neque si male cesserat umquam
Decurrens alio, neque si bene; quo fit, ut omnis
Votiva pateat veluti descripta tabella
Vita senis. Sequor hunc, Lucanus an Apulus anceps;
Nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus,
Missus ad hoc pulsis, vetus est ut fama, Sabellis,
Quo ne per vacuum Romano incurreret hostis,
Sive quod Apula gens seu quod Lucania bellum
Incuteret violenta. Sed hic stilus haud petet ultro *sti.* S. 1. 10. 72.
Quemquam animantem et me veluti custodiet ensis
Vagina tectus; quem cur destringere coner
Tutus ab infestis latronibus? O pater et rex
Juppiter, ut pereat positum robigine telum
Nec quisquam noceat cupido mihi pacis! at ille,
Qui me commorit,—melius non tangere, clamo—
Flebit et insignis tota cantabitur urbe. 46. E. 1. 13. 9.
Cervius iratus leges minitatur et urnam,

23. ? quamquamst.

Canidia Albuti quibus est inimica venenum,
Grande malum Turius, si quid se judice certes.
Ut, quo quisque valet, suspectos terreat, utque
Imperet hoc natura potens, sic collige mecum:
Dente lupus, cornu taurus petit: unde nisi intus
Monstratum? Scævæ vivacem crede nepoti
Matrem: nil faciet sceleris pia dextera; mirum,
Ut neque calce lupus quemquam neque dente petit bos:
Sed mala tollet anum vitiato melle cicuta.
Ne longum faciam: seu me tranquilla senectus
ali. C. 2. 17. 25. Exspectat seu Mors atris circumvolat alis,
Dives, inops, Romæ, seu fors ita jusserit, exsul,
col. E. 1. 17. 23. Quisquis erit vitæ, scribam, color. O puer, ut sis
maj. E. 1. 17. 2. Vitalis metuo, et majorum ne quis amicus
Frigore te feriat. Quid? cum est Lucilius ausus
Primus in hunc operis componere carmina morem,
64. E. 1. 16. 45. Detrahere et pellem, nitidus qua quisque per ora
Cederet introrsum turpis; num Lælius aut qui
66. C. 4. 8. 18. Duxit ab oppressa meritum Carthagine nomen,
læs. v. 21. S. 1. 10. 80. Ingenio offensi aut læso doluere Metello
Famosisque Lupo cooperto versibus? Atqui
arr. S. 2. 3. 224. Primores populi arripuit populumque tributim,
Scilicet uni æquus virtuti atque ejus amicis.
Quin ubi se a volgo et scena in secreta remorant
Virtus Scipiadæ et mitis sapientia Læli,
nug. E. 1. 18. 60. Nugari cum illo et discincti ludere, donec
olu. S. 2. 7. 30. E. 1. 5. 2; 17. 13. Decoqueretur olus, soliti. Quidquid sum ego, quamvis
Infra Lucili censum ingeniumque, tamen me
76. E. 1. 17. 35; 20. 23. Cum magnis vixisse invita fatebitur usque

62. ? cumst. 65. et qui. 71. vulgo.

Invidia et fragili quærens illidere dentem
Offendet solido, nisi quid tu, docte Trebati,
Dissentis. Equidem nihil hinc diffindere possum;
Sed tamen ut monitus caveas, ne forte negoti
Incutiat tibi quid sanctarum inscitia legum:
Si mala condiderit in quem quis carmina, jus est 82. E. 2. 1. 152.
Judiciumque. Esto, si quis mala: sed bona si quis
Judice condiderit laudatus Cæsare? si quis
Opprobriis dignum latraverit, integer ipse?
Solventur risu tabulæ, tu missus abibis.

II.

Quæ virtus et quanta, boni, sit vivere parvo,—
Nec meus hic sermo est, sed quæ præcepit Ofella
Rusticus, abnormis sapiens, crassaque Minerva— *Min.* A. P. 385.
Discite non inter lances mensasque nitentes,
Cum stupet insanis acies fulgoribus, et cum
Acclinis falsis animus meliora recusat,
Verum hic impransi mecum disquirite. Cur hoc? *imp.* S. 2. 3. 257.
Dicam, si potero. Male verum examinat omnis
Corruptus judex. Leporem sectatus equove
Lassus ab indomito vel, si Romana fatigat
Militia assuetum Græcari, seu pila velox
Molliter austerum studio fallente laborem
Seu te discus agit, pete cedentem aëra disco:
Cum labor extuderit fastidia, siccus, inanis *fas.* S. 1. 2. 114.
Sperne cibum vilem, nisi Hymettia mella Falerno
Ne biberis diluta. Foris est promus, et atrum *atr.* C. 3. 27. 18.

I. 84. laudatur. II. 2. ? sermost; quem; Ofellus.

Defendens pisces hiemat mare: cum sale panis
Latrantem stomachum bene leniet. Unde putas aut
Qui partum? Non in caro nidore voluptas
Summa, sed in te ipso est. Tu pulmentaria quære
vit. v. 78. Sudando: pinguem vitiis albumque neque ostrea
22. Ep. 2. 50; 54. Nec scarus aut poterit peregrina juvare lagois.
Vix tamen eripiam, posito pavone velis quin
Hoc potius quam gallina tergere palatum,
Corruptus vanis rerum, quia veneat auro
Rara avis et picta pandat spectacula cauda,
Tamquam ad rem attineat quicquam. Num vesceris ista
Quam laudas pluma? cocto num adest honor idem?
Carne tamen, quamvis distat nil, hac magis illa.
Imparibus formis deceptum te patet. Esto:
Unde datum sentis, lupus hic Tiberinus an alto
Captus hiet, pontesne inter jactatus an amnis
Tus. C. 3. 7. 28. Ostia sub Tusci? Laudas, insane, trilibrem
Mullum, in singula quem minuas pulmenta necesse est.
Ducit te species, video. Quo pertinet ergo
Proceros odisse lupos? quia scilicet illis
Majorem natura modum dedit, his breve pondus.
Jejunus raro stomachus volgaria temnit.
Porrectum magno magnum spectare catino
gul. S. 2. 7. 111. E. 1. 6. 57. Vellem, ait Harpyiis gula digna rapacibus. At vos,
Præsentes Austri, coquite horum obsonia. Quamquam
Putet aper rhombusque recens, mala copia quando
Ægrum sollicitat stomachum, cum rapula plenus
inu. S. 2. 8. 51. Atque acidas mavolt inulas. Necdum omnis abacta

20. ? ipsost. 29. illam, *b.* S. 30. petere, S.
34. ? necessest. 38. vulgaria.

Pauperies epulis regum: nam vilibus ovis
Nigrisque est oleis hodie locus. Haud ita pridem
Galloni præconis erat acipensere mensa
Infamis. Quid? tum rhombos minus æquora alebant?
Tutus erat rhombus tutoque ciconia nido,
Donec vos auctor docuit prætorius. Ergo
Si quis nunc mergos suaves edixerit assos,
Parebit pravi docilis Romana juventus. *doc.* C. 4. 6. 43.
Sordidus a tenui victu distabit Ofella
Judice: nam frustra vitium vitaveris illud,
Si te alio pravum detorseris. Avidienus,
Cui Canis ex vero dictum cognomen adhæret,
Quinquennes oleas est et silvestria corna,
Ac nisi mutatum parcit defundere vinum et, *mut.* S. 2. 8. 50.
Cujus odorem olei nequeas perferre, licebit
Ille repotia, natales aliosve dierum
Festos albatus celebret, cornu ipse bilibri
Caulibus instillat, veteris non parcus aceti.
Quali igitur victu sapiens utetur? et horum 63. C. 1. 31. 15.
Utrum imitabitur? Hac urget lupus, hac canis, aiunt.
Mundus erit qua non offendat sordibus atque
In neutram partem cultus miser. Hic neque servis
Albuti senis exemplo, dum munia didit, *mun.* *v.* 81.
Sævus erit, nec sic ut simplex Nævius unctam C. 2. 5. 2.
Convivis præbebit aquam: vitium hoc quoque magnum. *præ.* S. 1. 4. 88.
Accipe nunc, victus tenuis quæ quantaque secum
Afferat. In primis valeas bene: nam variæ res
Ut noceant homini, credas memor illius escæ,

48. æquor alebat. 51. suaves. 55. pravus.
56. ductum. 62. largus. 65. qui.

Quæ simplex olim tibi sederit; at simul assis
Miscueris elixa, simul conchylia turdis,
Dulcia se in bilem vertent stomachoque tumultum
pit. E. 1. 1. 108. Lenta feret pituita. Vides ut pallidus omnis
Cena desurgat dubia? Quin corpus onustum
Hesternis vitiis animum quoque prægravat una,
Atque affigit humo divinæ particulam auræ.
Alter, ubi dicto citius curata sopori
Membra dedit, vegetus præscripta ad munia surgit.
Hic tamen ad melius poterit transcurrere quondam,
Sive diem festum rediens advexerit annus,
Seu recreare volet tenuatum corpus, ubique
Accedent anni et tractari mollius ætas
Imbecilla volet. Tibi quidnam accedet ad istam
Quam puer et validus præsumis mollitiem, seu
Dura valetudo inciderit seu tarda senectus?
Rancidum aprum antiqui laudabant, non quia nasus
Illis nullus erat, sed credo hac mente, quod hospes
Tardius adveniens vitiatum commodius quam
Integrum edax dominus consumeret. Hos utinam inter
pri. S. 1. 3. 99. Heroas natum tellus me prima tulisset!
Das aliquid famæ, quæ carmine gratior aurem
Occupat humanam: grandes rhombi patinæque
Grande ferunt una cum damno dedecus; adde
pat. C. 3. 12. 4. Iratum patruum, vicinos, te tibi iniquum
S. 2. 3. 88. Et frustra mortis cupidum, cum deerit egenti
As, laquei pretium. Jure, inquit, Trausius istis
ec. C. 3. 16. 40. Jurgatur verbis; ego vectigalia magna
Divitiasque habeo tribus amplas regibus. Ergo,

79. affligit. 95. occupet. 99. inquis.

Quod superat non est melius quo insumere possis?
Cur eget indignus quisquam te divite? quare
Templa ruunt antiqua deum? cur, improbe, caræ 104. C. 3. 6. 2.
Non aliquid patriæ tanto emetiris acervo? 105. C. 3. 24. 45. *eme.* S. 1. 1. 96.
Uni nimirum recte tibi semper erunt res.
O magnus posthac inimicis risus! Uterne
Ad casus dubios fidet sibi certius? hic qui
Pluribus adsuerit mentem corpusque superbum,
An qui contentus parvo metuensque futuri,
In pace ut sapiens aptarit idonea bello?

Quo magis his credas, puer hunc ego parvus Ofellam
Integris opibus novi non latius usum
Quam nunc accisis. Videas metato in agello
Cum pecore et gnatis fortem mercede colonum:
Non ego, narrantem, temere edi luce profesta *pro.* C. 4. 15. 25.
Quicquam præter olus fumosæ cum pede pernæ.
At mihi seu longum post tempus venerat hospes
Sive operum vacuo gratus conviva per imbrem
Vicinus, bene erat non piscibus urbe petitis
Sed pullo atque hædo; tum pensilis uva secundas
Et nux ornabat mensas cum duplice ficu.
Post hoc ludus erat culpa potare magistra,
Ac venerata Ceres, ita culmo surgeret alto,
Explicuit vino contractæ seria frontis. 125. C. 3. 29. 16.
Sæviat atque novos moveat fortuna tumultus:
Quantum hinc imminuet? quanto aut ego parcius, aut vos,
O pueri, nituistis, ut huc novus incola venit?

pro. E. 2. 2. 158; 172. Nam propriæ telluris erum natura neque illum
er. C. 2. 18. 32. Nec me nec quemquam statuit: nos expulit ille;
Illum aut nequities aut vafri inscitia juris,
Postremum expellet certe vivacior heres.
Nunc ager Umbreni sub nomine, nuper Ofellæ
Dictus, erit nulli proprius; sed cedet in usum
Nunc mihi, nunc alii. Quocirca vivite fortes,
Fortiaque adversis opponite pectora rebus.

III.

Sic raro scribis, ut toto non quater anno
mem. A. P. 389. Membranam poscas, scriptorum quæque retexens,
Iratus tibi quod vini somnique benignus
Nil dignum sermone canas. Quid fiet? At ipsis
Saturnalibus huc fugisti. Sobrius ergo
pro. A. P. 138. Dic aliquid dignum promissis. Incipe. Nil est.
Culpantur frustra calami immeritusque laborat
Iratis natus paries dis atque poëtis.
min. E. 1. 8. 3. Atqui voltus erat multa et præclara minantis,
vil. S. 1. 5. 45. Si vacuum tepido cepisset villula tecto.
Quorsum pertinuit stipare Platona Menandro,
Arc. E. 1. 19. 24. Eupolin, Archilochum, comites educere tantos?
Invidiam placare paras virtute relicta?
Contemnere, miser. Vitanda est improba Siren
Desidia, aut quidquid vita meliore parasti,
Ponendum æquo animo. Di te, Damasippe, deæque
Verum ob consilium donent tonsore! sed unde

II. 129. herum. 134. dictus erat; nulli. III. 1. scribes. 14. ? vitandast.

Tam bene me nosti? Postquam omnis res mea Janum
Ad medium fracta est, aliena negotia curo
Excussus propriis: olim nam quærere amabam,
Quo vafer ille pedes lavisset Sisyphus ære,
Quid sculptum infabre, quid fusum durius esset;
Callidus huic signo ponebam milia centum;
Hortos egregiasque domos mercarier unus
Cum lucro noram: unde frequentia Mercuriale
Imposuere mihi cognomen compita. Novi,
Et miror morbi purgatum te illius. Atqui *mor.* E. 1. 1. 35.
Emovit veterem mire novus, ut solet, in cor
Trajecto lateris miseri capitisve dolore:
Ut lethargicus hic cum fit pugil et medicum urget.
Dum ne quid simile huic, esto ut libet. O bone, ne te
Frustrere, insanis et tu stultique prope omnes, *pro.* S. 1. 3. 98.
Si quid Stertinius veri crepat, unde ego mira E. 1. 6. 1.
Descripsi docilis præcepta hæc, tempore quo me
Solatus jussit sapientem pascere barbam
Atque a Fabricio non tristem ponte reverti.
Nam male re gesta cum vellem mittere operto
Me capite in flumen, dexter stetit et, Cave faxis
Te quicquam indignum: pudor, inquit, te malus angit, *pud.* A. P. 88.
Insanos qui inter vereare insanus haberi.
Primum nam inquiram, quid sit furere; hoc si erit in te
Solo, nil verbi, pereas quin fortiter, addam.
Quem mala stultitia et quemcumque inscitia veri
Cæcum agit, insanum Chrysippi porticus et grex *Chr.* S. 1. 3. 127.
Autumat. Hæc populos, hæc magnos formula reges

19. ? fractast.

Excepto sapiente tenet. Nunc accipe, quare
Desipiant omnes æque ac tu, qui tibi nomen
Insano posuere. Velut silvis, ubi passim
Palantes error certo de tramite pellit,
Ille sinistrorsum hic dextrorsum abit, unus utrique
Error, sed variis illudit partibus; hoc te
Crede modo insanum, nihilo ut sapientior ille,
Qui te deridet, caudam trahat. Est genus unum
Stultitiæ nihilum metuenda timentis, ut ignes,
Ut rupes fluviosque in campo obstare queratur;
Alterum et huic varum et nihilo sapientius ignes
Per medios fluviosque ruentis: clamet amica
Mater, honesta soror cum cognatis, pater, uxor:
Hic fossa est ingens, hic rupes maxima; serva!
Non magis audierit, quam Fufius ebrius olim,
Cum Ilionam edormit, Catienis mille ducentis
Mater, te appello, clamantibus. Huic ego volgus
Errori similem cunctum insanire docebo.
Insanit veteres statuas Damasippus emendo:
Integer est mentis Damasippi creditor. Esto.
Accipe quod nunquam reddas mihi, si tibi dicam,
Tune insanus eris, si acceperis? an magis excors
Rejecta præda, quam præsens Mercurius fert?
Scribe decem a Nerio; non est satis: adde Cicutæ
Nodosi tabulas centum, mille adde catenas;
Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Proteus.
Cum rapies in jus malis ridentem alienis,
Fiet aper, modo avis, modo saxum, et cum volet arbor.
Si male rem gerere insani est, contra bene sani;

59. ? fossast. 62. vulgus. 74. ? insanist.

Putidius multo cerebrum est, mihi crede, Perilli
Dictantis, quod tu numquam rescribere possis.
Audire atque togam jubeo componere, quisquis
Ambitione mala aut argenti pallet amore, 78. S. 1. 4. 26.
Quisquis luxuria tristive superstitione E. 1. 18. 22.
Aut alio mentis morbo calet; huc propius me, *cal.* E. 2. 1. 108.
Dum doceo insanire omnes, vos ordine adite.
Danda est ellebori multo pars maxima avaris; *ell.* E. 2. 2. 137.
Nescio an Anticyram ratio illis destinet omnem.
Heredes Staberi summam incidere sepulcro:
Ni sic fecissent, gladiatorum dare centum
Damnati populo paria atque epulum arbitrio Arri,
Frumenti quantum metit Africa. Sive ego prave *Afr.* C. 1. 1. 10.
Seu recte hoc volui, ne sis patruus mihi. Credo *pat.* S. 2. 2. 97.
Hoc Staberi prudentem animum vidisse. Quid ergo
Sensit, cum summam patrimoni insculpere saxo
Heredes voluit? Quoad vixit, credidit ingens
Pauperiem vitium et cavit nihil acrius, ut si 92. C. 3. 24. 42.
Forte minus locuples uno quadrante perisset, E. 1. 1. 42.
Ipse videretur sibi nequior: omnis enim res,
Virtus, fama, decus, divina humanaque pulchris
Divitiis parent; quas qui construxerit, ille *con.* C. 2. 3. 19.
Clarus erit, fortis, justus. Sapiensne? Etiam, et rex S. 1. 1. 44.
Et quidquid volet. Hoc, veluti virtute paratum,
Speravit magnæ laudi fore. Quid simile isti
Græcus Aristippus, qui servos proicere aurum
In media jussit Libya, quia tardius irent
Propter onus segnes? Uter est insanior horum?
Nil agit exemplum, litem quod lite resolvit.

75. ? cerebrumst. 82. hellebori. 96. contraxerit.

Si quis emat citharas, emptas comportet in unum,
Nec studio citharæ nec Musæ deditus ulli;
Si scalpra et formas non sutor, nautica vela
Aversus mercaturis, delirus et amens
Undique dicatur merito. Qui discrepat istis,
109. S. 1. 1. 41. Qui nummos aurumque recondit, nescius uti
10. S. 1. 1. 71. Compositis metuensque velut contingere sacrum?
Si quis ad ingentem frumenti semper acervum
Porrectus vigilet cum longo fuste, neque illinc
Audeat esuriens dominus contingere granum,
Ac potius foliis parcus vescatur amaris;
Si positis intus Chii veterisque Falerni
Mille cadis, nihil est, tercentum milibus, acre
Potet acetum; age, si et stramentis incubet, unde-
Octoginta annos natus, cui stragula vestis,
tin. E. 1. 20. 12. Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca;
Nimirum insanus paucis videatur, eo quod
Maxima pars hominum morbo jactatur eodem.
122. C. 2. 14. 25. Filius aut etiam hæc libertus ut ebibat heres,
des. E. 2. 2. 52. Dis inimice senex, custodis? Ne tibi desit?
Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum,
Ungere si caules oleo meliore caputque
Cœperis impexa fœdum porrigine? Quare,
Si quidvis satis est, perjuras, surripis, aufers
Undique? Tun sanus? Populum si cædere saxis
Incipias servosve, tuo quos ære pararis,
Insanum te omnes pueri clamentque puellæ:
Cum laqueo uxorem interemis matremque veneno,

119. ? tiniarum. 129. servosque tuos, (O.)
131. interimis, *vulg.*

Incolumi capite es? Quid enim? Neque tu hoc facis Argis,
Nec ferro ut demens genetricem occidis Orestes.
An tu reris eum occisa insanisse parente,
Ac non ante malis dementem actum Furiis, quam
In matris jugulo ferrum tepefecit acutum?
Quin, ex quo est habitus male tutæ mentis Orestes,
Nil sane fecit quod tu reprehendere possis:
Non Pyladen ferro violare aususve sororem
Electram, tantum maledicit utrique vocando
Hanc Furiam, hunc aliud, jussit quod splendida bilis.
Pauper Opimius argenti positi intus et auri, 142. C. 3. 16. 28.
Qui Veientanum festis potare diebus
Campana solitus trulla vappamque profestis, *pro.* S. 2. 2. 116. C. 4. 15. 25.
Quondam lethargo grandi est oppressus, ut heres
Jam circum loculos et claves lætus ovansque
Curreret. Hunc medicus multum celer atque fidelis
Excitat hoc pacto: mensam poni jubet atque
Effundi saccos nummorum, accedere plures
Ad numerandum; hominem sic erigit; addit et illud:
Ni tua custodis, avidus jam hæc auferet heres.
Men vivo? Ut vivas igitur, vigila: hoc age. Quid vis? *age,* E. 1. 18. 88.
Deficient inopem venæ te, ni cibus atque
Ingens accedit stomacho fultura ruenti.
Tu cessas? agedum, sume hoc ptisanarium oryzæ.
Quanti emptæ? Parvo. Quanti ergo? Octussibus. Eheu!

132. quidni? neque enim hoc, *Bent.* 137. ? quost.
139. sororem est, *Bent.* 145. ? grandist.

Quid refert, morbo an furtis pereamque rapinis?—
Quisnam igitur sanus? Qui non stultus. Quid avarus?
Stultus et insanus. Quid? si quis non sit avarus,
Continuo sanus? Minime. Cur, Stoice? Dicam.
Non est cardiacus—Craterum dixisse putato—
Hic æger: recte est igitur surgetque? Negabit,
Quod latus aut renes morbo temptentur acuto.
Non est perjurus neque sordidus; immolet æquis
Lar. C. 3. 23. 4. Hic porcum Laribus: verum ambitiosus et audax;
Naviget Anticyram. Quid enim differt, barathrone
Dones quidquid habes, an numquam utare paratis?
Can. S. 1. 5. 91; 10. 30. Servius Oppidius Canusi duo prædia, dives
Antiquo censu, gnatis divisse duobus
Fertur et hoc moriens pueris dixisse vocatis
Ad lectum: Postquam te talos, Aule, nucesque
Ferre sinu laxo, donare et ludere vidi,
Te, Tiberi, numerare, cavis abscondere tristem;
Extimui, ne vos ageret vesania discors,
Nom. S. 1. 1. 102. Tu Nomentanum, tu ne sequerere Cicutam.
Quare per divos oratus uterque Penates,
Tu cave ne minuas, tu ne majus facias id,
Quod satis esse putat pater et natura coërcet.
Præterea ne vos titillet gloria, jure—
ute. S. 2. 5. 28. Jurando obstringam ambo: uter ædilis fueritve
Vestrum prætor, is intestabilis et sacer esto.
In cicere atque faba bona tu perdasque lupinis,
Latus ut in Circo spatiere et aëneus ut stes,
Nudus agris, nudus nummis, insane, paternis;

157. pereamve. 162. ? rectest. 163. tentantur, (O.)
170. hæc. 183. aut æneus, (*male, v. Bent.*)

Scilicet ut plausus, quos fert Agrippa, feras tu,
Astuta ingenuum volpes imitata leonem.
Ne quis humasse velit Ajacem, Atrida, vetas cur?
Rex sum. Nil ultra quæro plebeius. Et æquam
Rem imperito; ac si cui videor non justus, inulto
Dicere quod sentit permitto. Maxime regum,
Di tibi dent capta classem deducere Troja!
Ergo consulere et mox respondere licebit?
Consule. Cur Ajax, heros ab Achille secundus,
Putescit, totiens servatis clarus Achivis,
Gaudeat ut populus Priami Priamusque inhumato,
Per quem tot juvenes patrio caruere sepulcro?
Mille ovium insanus morti dedit, inclutum Ulixen
Et Menelaum una mecum se occidere clamans.
Tu cum pro vitula statuis dulcem Aulide natam
Ante aras spargisque mola caput, improbe, salsa,
Rectum animi servas? Quorsum? Insanus quid enim Ajax
Fecit, cum stravit ferro pecus? Abstinuit vim
Uxore et gnato: mala multa precatus Atridis,
Non ille aut Teucrum aut ipsum violavit Ulixen.
Verum ego, ut hærentes adverso litore naves
Eriperem, prudens placavi sanguine divos. *pru.* S. 1. 10. 88. E. 2. 2. 18.
Nempe tuo, furiose. Meo, sed non furiosus.
Qui species alias veris scelerisque tumultu
Permixtas capiet, commotus habebitur; atque
Stultitiane erret, nihilum distabit, an ira:
Ajax cum immeritos occidit, desipit, agnos;

189. at si. 191. reducere.
194. putrescit. 197. inclytum.

Cum prudens scelus ob titulos admittis inanes,
tum. A. P. 197. Stas animo et purum est vitio tibi, cum tumidum est, cor?
Si quis lectica nitidam gestare amet agnam,
Huic vestem ut gnatæ, paret ancillas, paret aurum,
for. S. 2. 5. 64. Rufam et Pusillam appellet fortique marito
int. E. 1. 1. 103. Destinet uxorem; interdicto huic omne adimat jus
Prætor, et ad sanos abeat tutela propinquos.
mut. S. 1. 3. 100. Quid? si quis gnatam pro muta devovet agna,
Integer est animi? Ne dixeris. Ergo ubi prava
Stultitia, hic summa est insania; qui sceleratus,
Et furiosus erit; quem cepit vitrea fama,
Hunc circumtonuit gaudens Bellona cruentis.
arr. S. 2. 1. 69. Nunc age luxuriam et Nomentanum arripe mecum:
vin. S. 1. 3. 115. Vincet enim stultos ratio insanire nepotes.
Hic simul accepit patrimoni mille talenta,
Edicit, piscator uti, pomárius, auceps,
Tus. E. 2. 1. 269. Unguentarius ac Tusci turba impia vici,
mac. E. 1. 15. 31. Cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum
Mane domum veniant. Quid tum? Venere frequentes.
Verba facit leno: Quidquid mihi, quidquid et horum
Cuique domist, id crede tuum et vel nunc pete vel cras.
Accipe, quid contra juvenis responderit æquus:
Luc. S. 2. 8. 6. In nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum
Cenem ego: tu pisces hiberno ex æquore verris;
Segnis ego indignus qui tantum possideam: aufer!
dec. S. 1. 3. 15. Sume tibi decies; tibi tantundem; tibi triplex,
Unde uxor media currit de nocte vocata.

212. Tu...cum admittis (*Bent. conj.*) 213. ? purumst; tumidumst.
216. Pupam, Pusam; Posillam, Rufillam. 219. si qui, *Bent.*
221. ? summast; scelerat'est, *κ*. 232. ? domi est.
235. vellis.

Filius Æsopi detractam ex aure Metellæ,
Scilicet ut decies solidum obsorberet, aceto *obs.* S. 2. 8. 24.
Diluit insignem bacam: qui sanior ac si
Illud idem in rapidum flumen jaceretve cloacam?
Quinti progenies Arri, par nobile fratrum, *Arr.* v. 86.
Nequitia et nugis, pravorum et amore gemellum,
Luscinias soliti impenso prandere coëmptas,
Quorsum abeant? Sanin creta an carbone notandi? *cre.* C. 1. 36. 10.
Ædificare casas, plostello adjungere mures,
Ludere par impar, equitare in arundine longa
Si quem delectet barbatum, amentia verset.
Si puerilius his ratio esse evincet amare.
Nec quicquam differre, utrumne in pulvere, trimus
Quale prius, ludas opus, an meretricis amore
Sollicitus plores; quæro, faciasne quod olim
Mutatus Polemon? ponas insignia morbi, *mor.* E. 1. 1. 35.
Fasciolas, cubital, focalia, potus ut ille *cub.* S. 2. 4. 39.
Dicitur ex collo furtim carpsisse coronas,
Postquam est impransi correptus voce magistri? *imp.* S. 2. 2. 7.
Porrigis irato puero cum poma, recusat:
Sume, catelle; negat: si non des, optet: amator
Exclusus qui distat, agit ubi secum, eat an non,
Quo rediturus erat non arcessitus, et hæret
Invisis foribus? Nec nunc, cum me vocat ultro,
Accedam? an potius mediter finire dolores?
Exclusit; revocat: redeam? Non, si obsecret. Ecce
Servus non paulo sapientior: O ere, quæ res
Nec modum habet neque consilium, ratione modoque

240. exsorberet. 246. sani ut. 248. harundine, *Hl. F.*
254. Polemo. 259. optat. 265. here.

Tractari non vult. In amore hæc sunt mala, bellum,
Pax rursum: hæc si quis tempestatis prope ritu
Mobilia et cæca fluitantia sorte laboret
Reddere certa sibi: nihilo plus explicet ac si
Insanire paret certa ratione modoque.
Pic. S. 2. 4. 70. Quid? cum Picenis excerpens semina pomis
Gaudes, si cameram percusti forte, penes te es?
Quid? cum balba feris annoso verba palato,
cru. C. 2. 8. 16. Ædificante casas qui sanior? Adde cruorem
Stultitiæ atque ignem gladio scrutare. Modo, inquam,
Hellade percussa Màrius cum præcipitat se,
Cerritus fuit? an commotæ crimine mentis
Absolves hominem et sceleris damnabis eundem,
Ex more imponens cognata vocabula rebus?
sic. C. 4. 5. 39. S. 2. 2. 7. E. 1. 19. 9. Libertinus erat, qui circum compita siccus
Lautis mane senex manibus currebat et, Unum,—
Quid tam magnum? addens—unum me surpite morti,
Dis etenim facile est, orabat; sanus utrisque
Auribus atque oculis; mentem, nisi litigiosus,
Exciperet dominus, cum venderet. Hoc quoque volgus
Chrysippus ponit fecunda in gente Meneni.
Juppiter, ingentes qui das adimisque dolores,
cub. S. 1. 9. 18. Mater ait pueri menses jam quinque cubantis,
Frigida si puerum quartana reliquerit, illo
man. C. 4. 5. 39. Mane die, quo tu indicis jejunia, nudus
In Tiberi stabit. Casus medicusve levarit
Ægrum ex præcipiti, mater delira necabit
In gelida fixum ripa febrimque reducet.
quo. S. 2. 2. 107. *con.* C. 1. 37. 14. Quone malo mentem concussa? Timore deorum.

283. quiddam. 284. ? facilest. 286. vulgus.

Hæc mihi Stertinius, sapientum octavus, amico
Arma dedit, posthac ne compellarer inultus.
Dixerit insanum qui me, totidem audiet atque 298. S. 2. 1. 45.
Respicere ignoto discet pendentia tergo.
Stoice, post damnum sic vendas omnia pluris, *dam.* *v.* 19.
Qua me stultitia, quoniam non est genus unum,
Insanire putas? ego nam videor mihi sanus.
Quid? caput abscissum manibus cum portat Agave
Gnati infelicis, sibi tum furiosa videtur?
Stultum me fateor, liceat concedere veris,
Atque etiam insanum; tantum hoc edissere, quo me
Ægrotare putes animi vitio. Accipe: primum
Ædificas; hoc est, longos imitaris ab imo
Ad summum totus moduli bipedalis, et idem
Corpore majorem rides Turbonis in armis
Spiritum et incessum: qui ridiculus minus illo?
An quodcumque facit Mæcenas, te quoque verum est
Tantum dissimilem et tanto certare minorem? *cer.* E. 1. 18. 30.
Absentis ranæ pullis vituli pede pressis
Unus ubi effugit, matri denarrat, ut ingens
Belua cognatos eliserit: illa rogare,
Quantane? Num tantum, sufflans se, magna fuisset?
Major dimidio. Num tantum? Cum magis atque
Se magis inflaret, Non, si te ruperis, inquit,
Par eris. Hæc a te non multum abludit imago.
Adde poëmata nunc, hoc est, oleum adde camino;
Quæ si quis sanus fecit, sanus facis et tu. *san.* A. P. 296.
Non dico horrendam rabiem. Jam desine. Cultum *rab.* E. 1. 20. 25.

303. demens cum. 312. ? verumst. 313. tanto dissimilem.
322. facit, et sanus facies tu, (O.) *Hl. B.*

Majorem censu. Teneas, Damasippe, tuis te.
Mille puellarum, puerorum mille furores.
O major tandem parcas, insane, minori!

IV.

UNDE et quo Catius? Non est mihi tempus aventi
Ponere signa novis præceptis, qualia vincunt
Pyt. C. 1. 28. 14. Pythagoran Anytique reum doctumque Platona.
læv. S. 2. 1. 18. Peccatum fateor, cum te sic tempore lævo
Interpellarim; sed des veniam bonus oro.
Quodsi interciderit tibi nunc aliquid, repetes mox,
Sive est naturæ hoc sive artis, mirus utroque.
Quin id erat curæ, quo pacto cuncta tenerem,
Utpote res tenues tenui sermone peractas.
Ede hominis nomen, simul et Romanus an hospes.
Ipsa memor præcepta canam, celabitur auctor.
Longa quibus facies ovis erit, illa memento,
Ut suci melioris et ut magis alba rotundis,
pon. S. 2. 2. 23; 6. 64. Ponere: namque marem cohibent callosa vitellum.
Caule suburbano qui siccis crevit in agris
Dulcior; irriguo nihil est elutius horto.
Si vespertinus subito te oppresserit hospes,
Ne gallina malum responset dura palato,
Doctus eris vivam mixto mersare Falerno:
Hoc teneram faciet. Pratensibus optima fungis
Natura est: aliis male creditur. Ille salubres
Æstates peraget, qui nigris prandia moris
Finiet, ante gravem quæ legerit arbore solem.

IV. 19. misto, musto. 21. ? naturast.

Aufidius forti miscebat mella Falerno, *for.* C. 1. 27. 9. 2. 11. 19.
Mendose, quoniam vacuis committere venis
Nil nisi lene decet: leni præcordia mulso
Prolueris melius. Si dura morabitur alvus,
Mitulus et viles pellent obstantia conchæ
Et lapathi brevis herba, sed albo non sine Coo. *lap.* Ep. 2. 57.
Lubrica nascentes implent conchylia lunæ, *con.* S. 2. 8. 27.
Sed non omne mare est generosæ fertile testæ:
Murice Baiano melior Lucrina peloris, *Luc.* Ep. 2. 49.
Ostrea Circeiis, Miseno oriuntur echini,
Pectinibus patulis jactat se molle Tarentum. *mol.* E. 1. 7. 45.
Nec sibi cenarum quivis temere arroget artem,
Non prius exacta tenui ratione saporum.
Nec satis est cara pisces avertere mensa, *car.* *v.* 76.
Ignarum, quibus est jus aptius et quibus assis
Languidus in cubitum jam se conviva reponet. *cub.* C. 1. 27. 8.
Umber et iligna nutritus glande rotundas
Curvat aper lances carnem vitantis inertem:
Nam Laurens malus est, ulvis et arundine pinguis.
Vinea submittit capreas non semper edules.
Fecundæ leporis sapiens sectabitur armos. 44. S. 2. 8. 89.
Piscibus atque avibus quæ natura et foret ætas,
Ante meum nulli patuit quæsita palatum.
Sunt quorum ingenium nova tantum crustula promit. *cru.* S. 1. 1. 25. E. 1. 1. 78.
Nequaquam satis in re una consumere curam;
Ut si quis solum hoc, mala ne sint vina, laboret,
Quali perfundat pisces securus olivo.
Massica si cælo supponas vina sereno,
Nocturna, si quid crassi est, tenuabitur aura

48. satis est, *Hl. F.* 51. suppones, (O.) 52. ? crassist.

Et decedet odor nervis inimicus; at illa
Integrum perdunt lino vitiata saporem.
Sur. E. 1. 17. 52. Surrentina vafer qui miscet fæce Falerna
Vina, columbino limum bene colligit ovo,
Quatenus ima petit volvens aliena vitellus.
Tostis marcentem squillis recreabis et Afra
Potorem cochlea: nam lactuca innatat acri
Post vinum stomacho; perna magis ac magis hillis
Flagitat immorsus refici, quin omnia malit,
Quæcumque immundis fervent allata popinis.
op.pr. E.2.1.229. Est operæ pretium duplicis pernoscere juris
Naturam. Simplex e dulci constat olivo,
Quod pingui miscere mero muriaque decebit,
Non alia quam qua Byzantia putuit orca.
Hoc ubi confusum sectis inferbuit herbis
Corycioque croco sparsum stetit, insuper addes
Pressa Venafranæ quod baca remisit olivæ.
Tib. C. 1. 7. 14. Picenis cedunt pomis Tiburtia succo:
Nam facie præstant. Venucula convenit ollis,
Rectius Albanam fumo duraveris uvam.
Hanc ego cum malis, ego fæcem primus et allec,
Primus et invenior piper album cum sale nigro
Incretum puris circumposuisse catillis.
Immane est vitium dare milia terna macello
Angustoque vagos pisces urgere catino.
Magna movet stomacho fastidia, seu puer unctis
lig. S. 1. 3. 81. Tractavit calicem manibus, dum furta ligurit,
Sive gravis veteri crateræ limus adhæsit.
map. S. 2. 8. 10. E. 1. 5. 22. Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus

73. halec. 76. ? immanest.

Consistit sumptus? neglectis, flagitium ingens.
Ten lapides varios lutulenta radere palma — *ten*, S. 2. 8. 63.
Et Tyrias dare circum inluta toralia vestes, — *ves.* S. 2. 6. 103.
Oblitum, quanto curam sumptumque minorem
Hæc habeant, tanto reprehendi justius illis,
Quæ nisi divitibus nequeant contingere mensis?
Docte Cati, per amicitiam divosque rogatus — *rog.* E. 1. 8. 2.
Ducere me auditum, perges quocumque, memento.
Nam quamvis referas memori mihi pectore cuncta,
Non tamen interpres tantundem juveris. Adde
Voltum habitumque hominis, quem tu vidisse beatus
Non magni pendis, quia contigit; at mihi cura
Non mediocris inest, fontis ut adire remotos
Atque haurire queam vitæ præcepta beatæ.

V.

Hoc quoque, Tiresia, præter narrata petenti
Responde, quibus amissas reparare queam res
Artibus atque modis. Quid rides? Jamne doloso
Non satis est Ithacam revehi patriosque penates
Adspicere? O nulli quicquam mentite, vides ut
Nudus inopsque domum redeam, te vate, neque illic
Aut apotheca procis intacta est aut pecus: atqui
Et genus et virtus nisi cum re vilior alga est. — 8. S. 2. 3. 95. E. 1. 1. 52.
Quando pauperiem missis ambagibus horres, — *alg.* C. 3. 17. 10.
Accipe qua ratione queas ditescere. Turdus — *amb.* E. 1. 7. 82.
Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc,
Res ubi magna nitet domino sene; dulcia poma

IV. 84. illota. 94. fontes. V. 7. ? intactast. 8. ? algast.

Et quoscumque feret cultus tibi fundus honores,
Ante Larem gustet venerabilior Lare dives;
Qui quamvis perjurus erit, sine gente, cruentus
Sanguine fraterno, fugitivus, ne tamen illi
Tu comes exterior, si postulet, ire recuses.
ne, Ep. 17. 56. Utne tegam spurco Damæ latus? Haud ita Trojæ
Me gessi certans semper melioribus. Ergo
20. C. 1. 7. 30. Pauper eris. Fortem hoc animum tolerare jubebo;
Et quondam majora tuli. Tu protinus unde
Divitias ærisque ruam, dic augur, acervos.
Dixi equidem et dico: captes astutus ubique
Testamenta senum, neu si vafer unus et alter
Insidiatorem præroso fugerit hamo,
Aut spem deponas aut artem illusus omittas.
cer. S. 2. 1. 49. Magna minorve foro si res certabitur olim,
ute. S. 2. 3. 180. Vivet uter locuples sine gnatis, improbus, ultro
Qui meliorem audax vocet in jus, illius esto
Defensor; fama civem causaque priorem
Sperne, domi si gnatus erit fecundave conjux.
Quinte puta aut Publi,—gaudent prænomine molles
Auriculæ—tibi me virtus tua fecit amicum:
Jus anceps novi, causas defendere possum;
Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te
Contemptum cassa nuce pauperet: hæc mea cura est,
Ne quid tu perdas neu sis jocus. Ire domum atque
cur. E. 1. 2. 29; 4. 15. Pelliculam curare jube; fi cognitor ipse;
Persta atque obdura, seu rubra canicula findet
Infantes statuas, seu pingui tentus omaso
41. S. 1. 10. 36. Furius hibernas cana nive conspuet Alpes.

18. haut. 36. quassa; ? curast. 40. infantis.

Nonne vides, aliquis cubito stantem prope tangens
Inquiet, ut patiens, ut amicis aptus, ut acer?
Plures annabunt thunni et cetaria crescent.
Si cui præterea validus male filius in re
Præclara sublatus aletur, ne manifestum
Cælibis obsequium nudet te; leniter in spem
Arrepe officiosus, ut et scribare secundus
Heres et, si quis casus puerum egerit Orco,
In vacuum venias: perraro hæc alea fallit. *ale.* C. 2. 1. 6.
Qui testamentum tradet tibi cumque legendum,
Abnuere et tabulas a te removere memento,
Sic tamen ut limis rapias quid prima secundo
Cera velit versu; solus multisne coheres, *coh.* *v.* 107.
Veloci percurre oculo. Plerumque recoctus
Scriba ex quinqueviro corvum deludet hiantem,
Captatorque dabit risus Nasica Corano.
Num furis? an prudens ludis me obscura canendo?
O Laërtiade, quidquid dicam aut erit aut non:
Divinare etenim magnus mihi donat Apollo.
Quid tamen ista velit sibi fabula, si licet, ede.
Tempore quo juvenis Parthis horrendus, ab alto *juv.* C. 1. 2. 41. 4. 15. 7.
Demissum genus Ænea, tellure marique
Magnus erit, forti nubet procera Corano *for.* S. 2. 3. 216.
Filia Nasicæ, metuentis reddere soldum. *met.* C. 2. 2. 7.
Tum gener hoc faciet: tabulas socero dabit atque
Ut legat orabit: multum Nasica negatas
Accipiet tandem et tacitus leget, invenietque
Nil sibi legatum præter plorare suisque. *plo.* S. 1. 10. 91.
Illud ad hæc jubeo: mulier si forte dolosa
Libertusve senem delirum temperet, illis

Accedas socius; laudes, lauderis ut absens:
Adjuvat hoc quoque, sed vincit longe prius ipsum
Expugnare caput. Scribet mala carmina vecors:
Laudato. Scortator erit: cave te roget; ultro
pot. C. 3. 9. 2. Ep. 15. 13. Penelopam facilis potiori trade. Putasne?
fru. E. 1. 16. 49. Perduci poterit tam frugi tamque pudica,
78. C. 3. 10. 11. Quam nequiere proci recto depellere cursu?
Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum veneris quantum studiosa culinæ:
Sic tibi Penelope frugi est, quæ si semel uno
luc. Ep. 1. 18. 102. De sene gustarit tecum partita lucellum,
Ut canis a corio numquam absterrebitur uncto.
Me sene quod dicam factum est: anus improba Thebis
Ex testamento sic est elata: cadaver
Unctum oleo largo nudis humeris tulit heres,
Scilicet elabi si posset mortua; credo,
Quod nimium institerat viventi. Cautus adito,
89. E. 1. 13. 5. Neu desis operæ neve immoderatus abundes.
Difficilem et morosum offendet garrulus; ultro
Non etiam sileas. Davus sis comicus atque
Stes capite obstipo, multum similis metuenti.
Obsequio grassare; mone, si increbuit aura,
Cautus uti velet carum caput; extrahe turba
Oppositis umeris; aurem substringe loquaci.
Ohe, S. 1. 5. 12. Importunus amat laudari: donec Ohe jam!
Ad cælum manibus sublatis dixerit, urge,
Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.
Cum te servitio longo curaque levarit
Et certum vigilans, Quartæ sit partis Ulixes,

81. ? frugist. 84. ? factumst. 97. urge et. 100. esto.

Audieris, heres: Ergo nunc Dama sodalis — *erg.* C. 1. 24. 5.
Nusquam est? unde mihi tam fortem tamque fidelem? — *und.* S. 2. 7. 116.
Sparge subinde et, si paulum potes, illacrimare; est — *sub.* E. 1. 8. 15.
Gaudia prodentem voltum celare. Sepulcrum — *est,* Ep. 17. 25. S. 1. 2. 101.
Permissum arbitrio sine sordibus exstrue: funus
Egregie factum laudet vicinia. Si quis
Forte coheredum senior male tussiet, huic tu
Dic, ex parte tua seu fundi sive domus sit
Emptor, gaudentem nummo te addicere. Sed me
Imperiosa trahit Proserpina: vive valeque.

VI.

Hoc erat in votis: modus agri non ita magnus, — *vot.* E. 1. 18. 106.
Hortus ubi et tecto vicinus jugis aquæ fons
Et paulum silvæ super his foret. Auctius atque
Di melius fecere. Bene est: nihil amplius oro, — *ben.* S. 1. 4. 17.
Maia nate, nisi ut propria hæc mihi munera faxis. — *ni. am.* E. 1. 2. 46. *pro.* S. 2. 2. 129.
Si neque majorem feci ratione mala rem,
Nec sum facturus vitio culpave minorem;
Si veneror stultus nihil horum: O si angulus ille — *ven.* C. S. 49.
Proximus accedat, qui nunc denormat agellum!
O si urnam argenti fors quæ mihi monstret, ut illi,
Thesauro invento qui mercenarius agrum
Illum ipsum mercatus aravit, dives amico — *ar.* S. 1. 1. 51.
Hercule!—; si quod adest gratum juvat, hac prece te oro; — *qu. ad.* C. 3. 29. 32.
Pingue pecus domino facias et cetera præter

v: 102. ? nusquamst. 104. vultum.
vi. 4. ? benest; nil. 10. qua.

Ingenium, utque soles, custos mihi maximus adsis.
16. C. 3. 4. 21. Ergo ubi me in montis et in arcem ex urbe removi,
ped. C. 2. 12. 9. A. P. 95. Quid prius illustrem satiris musaque pedestri?
Nec mala me ambitio perdit nec plumbeus Auster
19. C. 3. 23. 8. Autumnusque gravis, Libitinæ quæstus acerbæ.
Lib. C. 3. 30. 7. E. 1. 7. 6. Matutine pater, seu Jane libentius audis,
Unde homines operum primos vitæque labores
Instituunt—sic dis placitum—, tu carminis esto
spo. E. 2. 2. 67. Principium. Romæ sponsorem me rapis. Eja,
Ne prior officio quisquam respondeat, urge.
rad. Ep. 16. 54. Sive Aquilo radit terras seu bruma nivalem
Interiore diem gyro trahit, ire necesse est.
Postmodo, quod mi obsit, clare certumque locuto
Luctandum in turba et facienda injuria tardis.
Quid vis, insane, et quas res agis? improbus urget
Iratis precibus; tu pulses omne quod obstat,
Ad Mæcenatem memori si mente recurras.
Hoc juvat et melli est; non mentiar; at simul atras
Esq. S. 1. 8. 14. Ventum est Esquilias, aliena negotia centum
Per caput et circa saliunt latus. Ante secundam
ade. S. 1. 9. 38. Roscius orabat sibi adesses ad Puteal cras.
Put. E. 1. 19. 8. *scr.* S. 2. 5. 56. De re communi scribæ magna atque nova te
Orabant hodie meminisses, Quinte, reverti.
Imprimat his cura Mæcenas signa tabellis.
Dixeris, Experiar: Si vis, potes, addit et instat.
Septimus octavo propior jam fugerit annus,
41. S. 1. 6. 62. Ex quo Mæcenas me cœpit habere suorum
In numero, dumtaxat ad hoc, quem tollere reda

16. montes. 29. quid tibi vis; agis improbus?
32. ? mellist. 33. ? ventumst. 42. rheda.

Vellet iter faciens et cui concredere nugas
Hoc genus: Hora quota est? Thrax est Gallina Syro par? *quo.* C. 3. 19. 7. E. 1. 5. 30.
Matutina parum cautos jam frigora mordent;
Et quæ rimosa bene deponuntur in aure.
Per totum hoc tempus subjectior in diem et horam
Invidiæ noster. Ludos spectaverat una,
Luserat in campo: Fortunæ filius! omnes.
Frigidus a rostris manat per compita rumor:
Quicumque obvius est, me consulit: O bone,—nam te
Scire, deos quoniam propius contingis, oportet— *deo.* E. 1. 19. 43.
Numquid de Dacis audisti? Nil equidem. Ut tu *Dac.* C. 3. 6. 14.
Semper eris derisor! At omnes di exagitent me,
Si quicquam. Quid? militibus promissa Triquetra
Prædia Cæsar an est Itala tellure daturus?
Jurantem me scire nihil mirantur ut unum
Scilicet egregii mortalem altique silenti. *mor.* S. 1. 6. 37.
Perditur hæc inter misero lux non sine votis:
O rus, quando ego te adspiciam, quandoque licebit
Nunc veterum libris nunc somno et inertibus horis *som.* S. 2. 7. 114.
Ducere sollicitæ jucunda oblivia vitæ?
O quando faba Pythagoræ cognata simulque
Uncta satis pingui ponentur oluscula lardo? *olu.* S. 2. 7. 30. E. 1. 5. 2.
O noctes cenæque deum! quibus ipse meique
Ante Larem proprium vescor vernasque procaces *ver.* Ep. 2. 65.
Pasco libatis dapibus. Prout cuique libido est,
Siccat inæquales calices conviva solutus
Legibus insanis, seu quis capit acria fortis 69. C. 2. 7. 25.

44. ? quotast; Threx.
48. invidiæ: noster—spectaverit. Luserit, *Bent.*
64. holuscula. 67. ? libidost.

uve. C. 4. 5. 39. Pocula seu modicis uvescit lætius. Ergo
Sermo oritur, non de villis domibusve alienis,
Nec male necne Lepos saltet; sed quod magis ad nos
Pertinet et nescire malum est agitamus: utrumne
Divitiis homines an sint virtute beati;
Quidve ad amicitias, usus rectumne, trahat nos;
Et quæ sit natura boni summumque quid ejus.
gar. S. 1. 10. 41. Cervius hæc inter vicinus garrit aniles
nam, S. 2. 3. 20; 41. Ex re fabellas. Si quis nam laudat Arelli
E. 2. 1. 186. Sollicitas ignarus opes, sic incipit: Olim
sol. C. 3. 1. 48. Rusticus urbanum murem mus paupere fertur
Accepisse cavo, veterem vetus hospes amicum,
att. E. 1. 7. 91. Asper et attentus quæsitis, ut tamen artum
Solveret hospitiis animum. Quid multa? neque ille
Sepositi ciceris nec longæ invidit avenæ;
Aridum et ore ferens acinum semesaque lardi
fas. E. 2. 1. 215. Frusta dedit, cupiens varia fastidia cena
Vincere tangentis male singula dente superbo:
pat. S. 2. 8. 7. Cum pater ipse domus palea porrectus in horna
hor. C. 3. 23. 3. Esset ador loliumque, dapis meliora relinquens.
Tandem urbanus ad hunc: Quid te juvat, inquit, amice,
Prærupti nemoris patientem vivere dorso?
rus, S. 1. 9. 59. Vis tu homines urbemque feris præponere silvis?
Carpe viam, mihi crede, comes, terrestria quando
Mortales animas vivunt sortita neque ulla est
Aut magno aut parvo leti fuga: quo, bone, circa,
Dum licet, in rebus jucundis vive beatus,
97. C. 1. 11. 6. Vive memor quam sis ævi brevis. Hæc ubi dicta
E. 1. 4. 13; 11. 23. Agrestem pepulere, domo levis exsilit; inde

73. ? malumst. 94. ? ullast.

Ambo propositum peragunt iter, urbis aventes
Mœnia nocturni subrepere. Jamque tenebat
Nox medium cæli spatium, cum ponit uterque
In locuplete domo vestigia, rubro ubi cocco
Tincta super lectos canderet vestis eburnos, *ves.* S. 2. 4. 84.
Multaque de magna superessent fercula cena,
Quæ procul exstructis inerant hesterna canistris.
Ergo ubi purpurea porrectum in veste locavit
Agrestem, veluti succinctus cursitat hospes *suc.* S. 2. 8. 10.
Continuatque dapes, nec non verniliter ipsis
Fungitur officiis, prælambens omne quod affert.
Ille cubans gaudet mutata sorte bonisque
Rebus agit lætum convivam, cum subito ingens
Valvarum strepitus lectis excussit utrumque.
Currere per totum pavidi conclave, magisque
Exanimes trepidare, simul domus alta Molossis *Mol.* Ep. 6. 5.
Personuit canibus. Tum rusticus: Haud mihi vita
Est opus hac, ait, et valeas; me silva cavusque
Tutus ab insidiis tenui solabitur ervo.

VII.

Jam dudum ausculto et cupiens tibi dicere servus
Pauca reformido. Davusne? Ita, Davus, amicum
Mancipium domino et frugi quod sit satis, hoc est, *fru.* E. 1. 16. 49.
Ut vitale putes. Age, libertate Decembri, *Dec.* S. 2. 3. 5.
Quando ita majores voluerunt, utere; narra.
Pars hominum vitiis gaudet constanter, et urget
Propositum; pars multa natat, modo recta capessens,

VI. 108. vernaliter. 109. prælibans.

Interdum pravis obnoxia. Sæpe notatus
Cum tribus anellis, modo læva Priscus inani,
inæ. S. 1. 3. 9. Vixit inæqualis, clavum ut mutaret in horas;
Ædibus ex magnis subito se conderet, unde
Mundior exiret vix libertinus honeste;
Jam mœchus Romæ, jam mallet doctus Athenis
Vivere: Vertumnis quotquot sunt natus iniquis.
Scurra Volanerius, postquam illi justa cheragra
Contudit articulos, qui pro se tolleret atque
Mitteret in phimum talos, mercede diurna
pav. S. 1. 6. 104. Conductum pavit: quanto constantior isdem
In vitiis, tanto levius miser ac prior illo,
Qui jam contento, jam laxo fune laborat.
put. S. 2. 3. 75. Non dices hodie quorsum hæc tam putida tendant,
Furcifer? Ad te, inquam. Quo pacto, pessime? Laudas
Fortunam et mores antiquæ plebis, et idem,
24. S. 1. 1. 15. Si quis ad illa deus subito te agat, usque recuses,
Aut quia non sentis quod clamas rectius esse,
Aut quia non firmus rectum defendis et hæres
Nequiquam cæno cupiens evellere plantam.
28. E. 1. 8. 12. Romæ rus optas; absentem rusticus urbem
Tollis ad astra levis. Si nusquam es forte vocatus
Ad cenam, laudas securum olus ac, velut usquam
Vinctus eas, ita te felicem dicis amasque,
Quod nusquam tibi sit potandum. Jusserit ad se
lum. E. 2. 2. 98. Mæcenas serum sub lumina prima venire
Convivam: Nemon oleum fert ocius? ecquis
Audit? cum magno blateras clamore fugisque.

18. doctor. 27. nequicquam, nequidquam. 34. feret.
35. furisque.

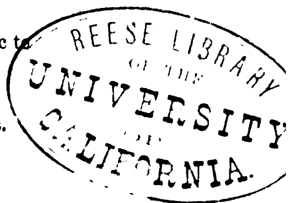
Mulvius et scurræ tibi non referenda precati *scu.* E. 1. 15. 28.
Discedunt. Etenim fateor me, dixerit ille,
Duci ventre levem, nasum nidore supinor,
Imbecillus, iners, si quid vis, adde, popino;
Tu cum sis quod ego et fortassis nequior, ultro
Insectere velut melior verbisque decoris
Obvolvas vitium? Quid, si me stultior ipso
Quingentis empto drachmis deprenderis? Aufer
Me voltu terrere; manum stomachumque teneto,
Dum quæ Crispini docuit me janitor edo. *Cri.* S. 1. 1. 120.
Te conjux aliena capit, meretricula Davum:
Peccat uter nostrum cruce dignius? Acris ubi me
Natura intendit, sub clara nuda lucerna
Quæcumque excepit turgentis verbera caudæ,
Clunibus aut agitavit equum lasciva supinum,
Dimittit neque famosum neque sollicitum, ne
Ditior aut formǽ melioris meiat eodem.
Tu cum projectis insignibus, anulo equestri
Romanoque habitu, prodis ex judice Dama
Turpis, odoratum caput obscurante lacerna,
Non es quod simulas? Metuens induceris atque
Altercante libidinibus tremis ossa pavore.
Quid refert, uri, virgis ferroque necari
Auctoratus eas, an turpi clausus in arca,
Quo te demisit peccati conscia erilis, *con.* S. 1. 2. 130.
Contractum genibus tangas caput? Estne marito
Matronæ peccantis in ambo justa potestas?
In corruptorem vel justior. Illa tamen se

60. herilis.

Non habitu mutatve loco, peccatve superne.
Cum te formidet mulier neque credat amanti,
Ibis sub furcam prudens dominoque furenti
Committes rem omnem et vitam et cum corpore famam.
Evasti: credo, metues doctusque cavebis;
Quæres quando iterum paveas iterumque perire
Possis, o totiens servus! Quæ belua ruptis
Cum semel effugit, reddit se prava catenis?
Non sum mœchus, ais; neque ego, hercule, fur, ubi vasa
73. E. 1. 16. 53. Prætereo sapiens argentea: tolle periclum,
Jam vaga prosiliet frenis natura remotis.
Tune mihi dominus, rerum imperiis hominumque
Tot tantisque minor, quem ter vindicta quaterque
Imposita haud umquam misera formidine privet?
Adde super dictis quod non levius valeat: nam
Sive vicarius est, qui servo paret—uti mos
Vester ait—seu conservus; tibi quid sum ego? Nempe
Tu, mihi qui imperitas, alii servis miser atque
Duceris ut nervis alienis mobile lignum.
Quisnam igitur liber? Sapiens sibi qui imperiosus,
Quem neque pauperies neque mors neque vincula terrent,
res. v. 103. Responsare cupidinibus, contemnere honores
E. 1. 1. 68. Fortis, et in se ipso totus, teres atque rotundus,
Externi ne quid valeat per leve morari,
In quem manca ruit semper fortuna. Potesne
Ex his ut proprium quid noscere? Quinque talenta
Poscit te mulier, vexat foribusque repulsum
Perfundit gelida, rursus vocat: eripe turpi
Colla jugo; Liber, liber sum, dic age! Non quis:

81. aliis.

Urget enim dominus mentem non lenis et acris
Subjectat lasso stimulos versatque negantem.
Vel cum Pausiaca torpes, insane, tabella, *tor.* E. 2. 1. 97.
Qui peccas minus atque ego, cum Fulvi Rutubæque
Aut Pacideiani contento poplite miror
Prœlia rubrica picta aut carbone, velut si
Re vera pugnent, feriant vitentque moventes
Arma viri? Nequam et cessator Davus; at ipse *ces.* E. 2. 2. 14.
Subtilis veterum judex et callidus audis. *cal.* S. 2. 3. 23.
Nil ego, si ducor libo fumante: tibi ingens
Virtus atque animus cenis responsat opimis?
Obsequium ventris mihi perniciosius est cur?
Tergo plector enim. Qui tu impunitior illa,
Quæ parvo sumi nequeunt, obsonia captas?
Nempe inamarescunt epulæ sine fine petitæ, 107. S. 2. 2. 75.
Illusique pedes vitiosum ferre recusant *vit.* S. 2. 2. 21.
Corpus. An hic peccat, sub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat strigili? qui prædia vendit,
Nil servile gulæ parens habet? Adde, quod idem *gul.* E. 1. 6. 57.
Non horam tecum esse potes, non otia recte
Ponere, teque ipsum vitas fugitivus et erro, 113. C. 2. 16. 20.
Jam vino quærens, jam somno fallere curam; 114. S. 2. 6. 61.
Frustra: nam comes atra premit sequiturque fugacem. 115. C. 3. 1. 40.
Unde mihi lapidem? Quorsum est opus? Unde sagittas?
Aut insanit homo aut versus facit. Ocius hinc te
Ni rapis, accedes opera agro nona Sabino.

93. acres. 97. Placideiani. 116. ? quorsumst.

VIII.

UT Nasidieni juvit te cena beati?
Nam mihi quærenti convivam dictus here illic
De medio potare die. Sic, ut mihi numquam
In vita fuerit melius. Da, si grave non est,
ven. S. 1. 5. 8. Quæ prima iratum ventrem placaverit esca.
2. 2. 18. In primis Lucanus aper: leni fuit Austro
Captus, ut aiebat cenæ pater; acria circum
Rapula, lactucæ, radices, qualia lassum
all. S. 2. 4. 73. Pervellunt stomachum, siser, allec, fæcula Coa.
His ubi sublatis puer alte cinctus acernam
Gausape purpureo mensam pertersit, et alter
Sublegit quodcumque jaceret inutile quodque
Att. S. 1. 3. 11. Posset cenantis offendere; ut Attica virgo
Cum sacris Cereris procedit fuscus Hydaspes
Cæcuba vina ferens, Alcon Chium maris expers.
Hic erus: Albanum, Mæcenas, sive Falernum
Te magis appositis delectat: habemus utrumque.
mis. S. 2. 6. 79. Divitias miseras! Sed quis cenantibus una,
Fundani, pulchre fuerit tibi, nosse laboro.
Summus ego et prope me Viscus Thurinus et infra,
Si memini, Varius, cum Servilio Balatrone
umb. E. 1. 5. 28. Vibidius, quas Mæcenas adduxerat umbras.
Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra,
obs. S. 2. 3. 240. Ridiculus totas semel obsorbere placentas.
Nomentanus ad hoc, qui si quid forte lateret,
Indice monstraret digito: nam cetera turba,

1. ut te Nasidieni. 13. cenantes. 16. herus.
22. quos. 24. simul.

Nos, inquam, cenamus avis, conchylia, pisces, *con.* S. 2. 4. 30. Ep. 2. 49.
Longe dissimilem noto celantia sucum;
Ut vel continuo patuit, cum passeris atque
Ingustata mihi porrexerat ilia rhombi.
Post hoc me docuit melimela rubere minorem
Ad lunam delecta: quid hoc intersit, ab ipso
Audieris melius. Tum Vibidius Balatroni:
Nos nisi damnose bibimus, moriemur inulti;
Et calices poscit majores. Vertere pallor 35. Ep. 9. 33.
Tum parochi faciem nil sic metuentis ut acris
Potores, vel quod maledicunt liberius vel
Fervida quod subtile exsurdant vina palatum.
Invertunt Allifanis vinaria tota
Vibidius Balatroque, secutis omnibus; imi *imi,* E. 1. 18. 10.
Convivæ lecti nihilum nocuere lagenis.
Affertur squillas inter muræna natantes
In patina porrecta. Sub hoc erus: Hæc gravida, inquit,
Capta est, deterior post partum carne futura.
His mixtum jus est: oleo, quod prima Venafri *Ven.* S. 2. 4. 69.
Pressit cella; garo de sucis piscis Hiberi;
Vino quinquenni, verum citra mare nato,
Dum coquitur—cocto Chium sic convenit, ut non
Hoc magis ullum aliud;—pipere albo, non sine aceto,
Quod Methymnæam vitio mutaverit uvam. *mut.* S. 2. 2. 58.
Erucas virides, inulas ego primus amaras *inv.* S. 2. 2. 44.
Monstravi incoquere; inlutos Curtillus echinos, *inc.* Ep. 3. 7.
Ut melius muria quod testa marina remittat.

27. aves. 36. acres. 43. herus.
44. ? captast. 53. quam.

Interea suspensa gravis aulæa ruinas
In patinam fecere, trahentia pulveris atri
Quantum non Aquilo Campanis excitat agris.
Nos majus veriti, postquam nihil esse pericli
Sensimus, erigimur; Rufus posito capite, ut si
Filius immaturus obisset, flere. Quis esset
Finis, ni sapiens sic Nomentanus amicum
Tolleret: Heu, Fortuna, quis est crudelior in nos
Te deus? Ut semper gaudes illudere rebus
Humanis! Varius mappa compescere risum
64. S. 1. 6. 5. Vix poterat. Balatro suspendens omnia naso,
Hæc est condicio vivendi, aiebat, eoque
Responsura tuo numquam est par fama labori.
ten. S. 2. 4. 83. Ep. 11. 11. Tene, ut ego accipiar laute, torquerier omni
Sollicitudine districtum, ne panis adustus,
Ne male conditum jus apponatur, ut omnes
præ. S. 1. 5. 6; 6. 107. Præcincti recte pueri comptique ministrent?
Adde hos præterea casus, aulæa ruant si,
Ut modo; si patinam pede lapsus frangat agaso.
Sed convivatoris, uti ducis, ingenium res
Adversæ nudare solent, celare secundæ.
Nasidienus ad hæc: Tibi Di quæcumque preceris
Commoda dent! ita vir bonus es convivaque comis;
Et soleas poscit. Tum in lecto quoque videres
Stridere secreta divisos aure susurros.
Nullos his mallem ludos spectasse; sed illa
Redde, age, quæ deinceps risisti. Vibidius dum
Quærit de pueris, num sit quoque fracta lagena,
Quod sibi poscenti non dantur pocula, dumque

54. graves.

Ridetur fictis rerum Balatrone secundo,
Nasidiene, redis mutatæ frontis, ut arte
Emendaturus fortunam; deinde secuti
Mazonomo pueri magno discerpta ferentes
Membra gruis sparsi sale multo, non sine farre,
Pinguibus et ficis pastum jecur anseris albæ,
Et leporum avolsos, ut multo suavius, armos — 89. S. 2. 4. 44.
Quam si cum lumbis quis edit. Tum pectore adusto — *edi.* Ep. 3. 3.
Vidimus et merulas poni et sine clune palumbes,
Suavis res, si non causas narraret earum et
Naturas dominus, quem nos sic fugimus ulti,
Ut nihil omnino gustaremus, velut illis
Canidia afflasset pejor serpentibus Afris. — *Afr.* C. 3. 10. 18.

88. albi. 92. suaves. 95. atris.

Q. HORATI FLACCI EPISTOLAE.

LIBER PRIMUS.

I.

1. C. 1. 1. 1. Prima dicte mihi, summa dicende Camena,
Spectatum satis et donatum jam rude quæris,
Mæcenas, iterum antiquo me includere ludo:
4. C. 4. 10. 7. Non eadem est ætas, non mens. Veianius, armis
fix. C. 3. 26. 3. Herculis ad postem fixis, latet abditus agro,
Ne populum extrema totiens exoret harena.
Est mihi purgatam crebro qui personet aurem:
Solve senescentem mature sanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus et ilia ducat.
10. E. 2. 2. 57. Nunc itaque et versus et cetera ludicra pono,
Quid verum atque decens curo et rogo et omnis in hoc sum;
c. et. c. E. 2. 1. 8. Condo et compono, quæ mox depromere possim.
Ac ne forte roges, quo me duce, quo lare tuter;
jur. Ep. 15. 4. Nullius addictus jurare in verba magistri,
Quo me cumque rapit tempestas, deferor hospes.
Nunc agilis fio et mersor civilibus undis,

4. ? eademst. 6. toties; arena. 16. versor.

Virtutis veræ custos rigidusque satelles;
Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor, *Ari.* E. 1. 17. 23; 18. 103.
Et mihi res, non me rebus subjungere conor.
Ut nox longa, quibus mentitur amica, diesque
Longa videtur opus debentibus, ut piger annus
Pupillis, quos dura premit custodia matrum:
Sic mihi tarda fluunt ingrataque tempora, quæ spem
Consiliumque morantur agendi naviter id, quod
Æque pauperibus prodest, locupletibus æque,
Æque neglectum pueris senibusque nocebit:
Restat, ut his ego me ipse regam solerque elementis.
Non possis oculo quantum contendere Lynceus, *Lyn.* S. 1. 2. 90.
Non tamen idcirco contemnas lippus inungi;
Nec, quia desperes invicti membra Glyconis,
Nodosa corpus nolis prohibere cheragra. *che.* S. 2. 7. 15.
Est quadam prodire tenus, si non datur ultra.
Fervet avaritia miseroque cupidine pectus: 33. S. 1. 4. 26.
Sunt verba et voces, quibus hunc lenire dolorem
Possis et magnam morbi deponere partem. *mor.* S. 2. 3. 27.
Laudis amore tumes: sunt certa piacula, quæ te
Ter pure lecto poterunt recreare libello.
Invidus, iracundus, iners, vinosus, amator,
Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit,
Si modo culturæ patientem commodet aurem.
Virtus est vitium fugere et sapientia prima
Stultitia caruisse. Vides, quæ maxima credis *max.* S. 2. 3. 92.
Esse mala, exiguum censum turpemque repulsam, *rep.* C. 3. 2. 17.
Quanto devites animi capitisque labore.
Impiger extremos curris mercator ad Indos, 45. S. 1. 1. 39. C. 3. 24. 40.
Per mare pauperiem fugiens. per saxa, per ignes:

Ne cures ea, quæ stulte miraris et optas,
dis. E. 1. 8. 8. Discere et audire et meliori credere non vis?
mel. E. 1. 2. 68. Quis circum pagos et circum compita pugnax
Magna coronari contemnat Olympia, cui spes,
pul. C. 1. 1. 3. Cui sit condicio dulcis sine pulvere palmæ?
Vilius argentum est auro, virtutibus aurum.
O cives, cives, quærenda pecunia primum est;
Jan. S. 2. 3. 18. Virtus post nummos. Hæc Janus summus ab imo
dic. E. 1. 18. 13. Prodocet, hæc recinunt juvenes dictata senesque
56. S. 1. 6. 74. Lævo suspensi loculos tabulamque lacerto.
Est animus tibi, sunt mores et lingua fidesque,
qua. Ep. 4. 15. Sed quadringentis sex septem milia desunt:
Plebs eris. At pueri ludentes, Rex eris, aiunt,
Si recte facies. Hic murus aëneus esto:
Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.
Roscia, dic sodes, melior lex, an puerorum est
Nen. C. 3. 28. 16. Nenia, quæ regnum recte facientibus offert,
mar. A. P. 402. Et maribus Curiis et decantata Camillis?
Cam. C. 1. 12. 41. Isne tibi melius suadet, qui rem facias, rem,
Si possis, recte, si non, quocumque modo rem,
Ut propius spectes lacrimosa poëmata Pupi,
68. S. 2. 7. 85. An qui Fortunæ te responsare superbæ
Liberum et erectum præsens hortatur et aptat?
Quod si me populus Romanus forte roget, cur
Non, ut porticibus, sic judiciis fruar isdem,
Nec sequar aut fugiam, quæ diligit ipse vel odit,
Olim quod volpes ægroto cauta leoni
Respondit, referam: Quia me vestigia terrent,

52. ? argentumst. 53. primumst. 57. est lingua. 58. si. 62. ? puerorumst; est *om. MSS. pleriq. ut* S. 1. 9. 42.

Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum.
Belua multorum es capitum. Nam quid sequar aut quem?
Pars hominum gestit conducere publica, sunt qui
Crustis et pomis viduas venentur avaras 78. S. 2. 5. 12.
Excipiantque senes, quos in vivaria mittant; viv. S. 2. 5. 44.
Multis occulto crescit res fenore. Verum
Esto aliis alios rebus studiisque teneri:
Idem eadem possunt horam durare probantes?
Nullus in orbe sinus Bais prælucet amœnis, *Bai.* C. 2. 18. 20. 3. 4. 24.
Si dixit dives, lacus et mare sentit amorem 84. C. 2. 15. 3. 3. 1. 33.
Festinantis eri; cui si vitiosa libido
Fecerit auspicium: Cras ferramenta Teanum *aus.* C. 2. 15. 12.
Tolletis, fabri. Lectus genialis in aula est:
Nil ait esse prius, melius nil cælibe vita;
Si non est, jurat bene solis esse maritis. *ben.* C. 3. 16. 43. S. 2. 2. 120.
Quo teneam voltus mutantem Protea nodo? *Pro.* S. 2. 3. 71.
Quid pauper? Ride: mutat cenacula, lectos,
Balnea, tonsores, conducto navigio æque
Nauseat ac locuples, quem ducit priva triremis.
Si curatus inæquali tonsore capillos
Occurri, rides; si forte subucula pexæ
Trita subest tunicæ vel si toga dissidet impar, 96. S. 1. 3. 31.
Rides: quid, mea cum pugnat sententia secum,
Quod petiit spernit, repetit quod nuper omisit,
Æstuat et vitæ disconvenit ordine toto,
Diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis?
Insanire putas sollemnia me neque rides,
Nec medici credis nec curatoris egere

83. Baiis. 85. heri. 87. ? aulast. 94. curtatus.

A prætore dati, rerum tutela mearum
Cum sis et prave sectum stomacheris ob unguem
De te pendentis, te respicientis amici.
106. S. 1. 3. 124. Ad summam: sapiens uno minor est Jove, dives,
Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum;
pit. S. 2. 2. 76. Præcipue sanus, nisi cum pituita molesta est.

II.

Trojani belli scriptorem, maxime Lolli,
Dum tu declamas Romæ, Præneste relegi;
Qui, quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Planius ac melius Chrysippo et Crantore dicit.
Cur ita crediderim, nisi quid te detinet, audi.
Fabula, qua Paridis propter narratur amorem
Græcia Barbariæ lento collisa duello,
Stultorum regum et populorum continet æstus.
Antenor censet belli præcidere causam.
Quid Paris? Ut salvus regnet vivatque beatus,
Cogi posse negat. Nestor componere lites
in. in. S. 1. 7. 12 Inter Peliden festinat et inter Atriden;
Hunc amor, ira quidem communiter urit utrumque.
Quidquid delirant reges, plectuntur Achivi.
Seditione, dolis, scelere atque libidine et ira
Iliacos intra muros peccatur et extra.
Rursus, quid virtus et quid sapientia possit,
Utile proposuit nobis exemplar Ulixen,
Qui domitor Trojæ multorum providus urbes
Et mores hominum inspexit, latumque per æquor,

I. 108. ? molestast. II. 4. plenius. 10. quod Paris, ut.

Dum sibi, dum sociis reditum parat, aspera multa
Pertulit, adversis rerum immersabilis undis. *imm.* C. 4. 4. 65.
Sirenum voces et Circæ pocula nosti;
Quæ si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
Sub domina meretrice fuisset turpis et excors,
Vixisset canis immundus vel amica luto sus.
Nos numerus sumus et fruges consumere nati, *fru.* C. 2. 14. 10.
Sponsi Penelopæ, nebulones, Alcinoique *Alc.* E. 1. 15. 24.
In cute curanda plus æquo operata juventus, *cur.* S. 2. 5. 38.
Cui pulchrum fuit in medios dormire dies, et
Ad strepitum citharæ cessatum ducere curam.
Ut jugulent homines, surgunt de nocte latrones:
Ut te ipsum serves, non expergisceris? Atqui,
Si noles sanus, curres hydropicus; et ni
Posces ante diem librum cum lumine, si non
Intendes animum studiis et rebus honestis,
Invidia vel amore vigil torquebere. Nam cur,
Quæ lædunt oculum, festinas demere; si quid
Est animum, differs curandi tempus in annum?
Dimidium facti, qui cœpit, habet: sapere aude;
Incipe. Qui recte vivendi prorogat horam,
Rusticus exspectat, dum defluat amnis; at ille
Labitur et labetur in omne volubilis ævum.
Quæritur argentum puerisque beata creandis
Uxor, et incultæ pacantur vomere silvæ: 45. E. 2. 2. 186.
Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet. 46. C. 3. 1. 25; 16. 43.
Non domus et fundus, non æris acervus et auri *ni. am.* S. 2. 6. 4.
Ægroto domini deduxit corpore febres, 47. C. 3. 1. 41.
Non animo curas. Valeat possessor oportet,

28. Alcinoique; In...   46. contigit, hic, (*vel*) is.

uti, S. 2. 3. 109. Si comportatis rebus bene cogitat uti.
cup. E. 1. 6. 12. Qui cupit aut metuit, juvat illum sic domus et res,
fom. Ep. 11. 17. E. 1. 4. 26. Ut lippum pictæ tabulæ, fomenta podagram,
Auriculas citharæ collecta sorde dolentes.
sin. S. 1. 3. 56. Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, acescit.
55. S. 1. 2. 39. Sperne voluptates; nocet empta dolore voluptas.
fin. S. 1. 1. 92. Semper avarus eget; certum voto pete finem.
57. S. 1. 1. 111. Invidus alterius macrescit rebus opimis;
Invidia Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum. Qui non moderabitur iræ
Infectum volet esse, dolor quod suaserit et mens,
Dum pœnas odio per vim festinat inulto.
Ira furor brevis est: animum rege, qui nisi paret,
63. C. 1. 16. 22. Imperat; hunc frenis, hunc tu compesce catena.
Fingit equum tenera docilem cervice magister
Ire viam, qua monstret eques; venaticus, ex quo
Tempore cervinam pellem latravit in aula,
pur. S. 1. 6. 64. Militat in silvis catulus. Nunc adbibe puro
mel. E. 1. 1. 48. S. 2. 5. 19. Pectore verba, puer, nunc te melioribus offer.
Quo semel est imbuta recens, servabit odorem
Testa diu. Quod si cessas aut strenuus anteis,
Nec tardum opperior nec præcedentibus insto.

III.

Juli Flore, quibus terrarum militet oris
Cla. E. 1. 12. 27. Claudius Augusti privignus, scire laboro.
Thr. E. 1. 16. 13. *Heb*. C. 3. 25. 10. Thracane vos Hebrusque nivali compede vinctus,
An freta vicinas inter currentia turres,

II. 54. ? sincerumst. III. 4. terras, Bl. *Bent.*

An pingues Asiæ campi collesque morantur?
Quid studiosa cohors operum struit? Hoc quoque curo. *coh.* S. 1. 7. 23.
Quis sibi res gestas Augusti scribere sumit? *sum.* C. 1. 12. 2.
Bella quis et paces longum diffundit in ævum? 8. C. 4. 14. 3.
Quid Titius Romana brevi venturus in ora?
Pindarici fontis qui non expalluit haustus,
Fastidire lacus et rivos ausus apertos.
Ut valet? ut meminit nostri? Fidibusne Latinis
Thebanos aptare modos studet auspice Musa, *apt.* C. 2. 12. 4.
An tragica desævit et ampullatur in arte? *amp.* A. P. 97.
Quid mihi Celsus agit? monitus multumque monendus, *agi.* S. 1. 9. 4.
Privatas ut quærat opes et tangere vitet
Scripta, Palatinus quæcumque recepit Apollo, 17. E. 2. 1. 216. C. 1. 31.
Ne, si forte suas repetitum venerit olim
Grex avium plumas, moveat cornicula risum
Furtivis nudata coloribus. Ipse quid audes?
Quæ circumvolitas agilis thyma? Non tibi parvum *thy.* C. 4. 2. 29.
Ingenium, non incultum est et turpiter hirtum. *tur.* A. P. 3.
Seu linguam causis acuis seu civica jura
Respondere paras seu condis amabile carmen, *resp.* E. 2. 1. 104.
Prima feres hederæ victricis præmia. Quod si 25. C. 1. 1. 29.
Frigida curarum fomenta relinquere posses, *fom.* Ep. 11. 17.
Quo te cælestis sapientia duceret, ires.
Hoc opus, hoc studium parvi properèmus et ampli,
Si patriæ volumus, si nobis vivere cari.
Debes hoc etiam rescribere, si tibi curæ
Quantæ conveniat Munatius; an male sarta
Gratia nequiquam coit et rescinditur? At vos
Seu calidus sanguis seu rerum inscitia vexat

6. hæc. 22. ? incultumst nec. 30. sit. 32. ac.

fer. E. 1. 13. 8. — Indomita cervice feros, ubicumque locorum
fra. E. 1. 10. 4. — Vivitis, indigni fraternum rumpere fœdus,
vo. ju. C. 4. 3. 53. — Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca.

IV.

Alb. C. 1. 33. *can.* S. 1. 10. 86. — Albi, nostrorum sermonum candide judex,
Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?
Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat,
An tacitum silvas inter reptare salubres,
Curantem quidquid dignum sapiente bonoque est?
Non tu corpus eras sine pectore. Di tibi formam,
Di tibi divitias dederunt artemque fruendi.
Quid voveat dulci nutricula majus alumno,
Qui sapere et fari possit quæ sentiat, et cui
Gratia, fama, valetudo contingat abunde
mun. C. 3. 29. 14. — Et mundus victus, non deficiente crumena?
Inter spem curamque, timores inter et iras,
13. C. 1. 9. 14; 3. 29. 42. — Omnem crede diem tibi diluxisse supremum:
Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora.
cur. E. 1. 2. 29. — Me pinguem et nitidum bene curata cute vises,
Cum ridere voles, Epicuri de grege porcum.

V.

Si potes Archiacis conviva recumbere lectis
2. S. 2. 6. 64; 7. 30. — Nec modica cenare times olus omne patella,
Supremo te sole domi, Torquate, manebo.
Vina bibes iterum Tauro diffusa palustris

IV. 5. ? bonoquest: est *om. al.* 9. quam...ut possit.
V. 2. holus. 4. palustres.

Inter Minturnas Sinuessanumque Petrinum.
Si melius quid habes, arcesse vel imperium fer. *arc.* C. 4. 12. 21.
Jam dudum splendet focus et tibi munda supellex: *spl.* C. 2. 6. 14. *mun.* C. 3. 29. 14.
Mitte leves spes et certamina divitiarum
Et Moschi causam: cras nato Cæsare festus
Dat veniam somnumque dies; impune licebit *imp.* A. P. 210.
Æstivam sermone benigno tendere noctem.
Quo mihi fortunam, si non conceditur uti?
Parcus ob heredis curam nimiumque severus 13. C. 3. 16. 28. S. 2. 3. 151.
Assidet insano: potare et spargere flores 14. C. 3. 19. 22.
Incipiam patiarque vel inconsultus haberi.
Quid non ebrietas designat? Operta recludit,
Spes jubet esse ratas, ad prœlia trudit inertem;
Sollicitis animis onus eximit, addocet artes.
Fecundi calices quem non fecere disertum?
Contracta quem non in paupertate solutum?
Hæc ego procurare et idoneus imperor et non
Invitus, ne turpe toral, ne sordida mappa *tor.* S. 2. 4. 84.
Corruget naris, ne non et cantharus et lanx
Ostendat tibi te, ne fidos inter amicos
Sit qui dicta foras eliminet, ut coëat par
Jungaturque pari. Butram tibi Septiciumque,
Et nisi cena prior potiorque puella Sabinum
Detinet, assumam; locus est et pluribus umbris: *umb.* S. 2. 8. 22.
Sed nimis arta premunt olidæ convivia capræ. 29. S. 1. 2. 27.
Tu, quotus esse velis, rescribe, et rebus omissis
Atria servantem postico falle clientem.

6. sin. 17. inermem. 23. nares.

VI.

Nil admirari prope res est una, Numici,
Solaque, quæ possit facere et servare beatum.
Hunc solem et stellas et decedentia certis
mom. E. 1. 10. 16. Tempora momentis sunt qui formidine nulla
Imbuti spectent: quid censes munera terræ,
Quid maris extremos Arabas ditantis et Indos,
Ludicra quid, plausus et amici dona Quiritis,
Quo spectanda modo, quo sensu credis et ore?
Qui timet his adversa, fere miratur eodem,
Quo cupiens, pacto; pavor est utrobique molestus,
Improvisa simul species exterret utrumque.
cup. E. 1. 2. 51. Gaudeat an doleat, cupiat metuatne, quid ad rem,
Si, quidquid vidit melius pejusve sua spe,
Defixis oculis animoque et corpore torpet?
Insani sapiens nomen ferat, æquus iniqui,
Ultra quam satis est virtutem si petat ipsam.
17. C. 4. 8. 2; 5. I nunc, argentum et marmor vetus æraque et artes
18. E. 2. 2. 180. Suspice, cum gemmis Tyrios mirare colores;
Gaude, quod spectant oculi te mille loquentem;
Navus mane forum et vespertinus pete tectum,
Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
Mutus et, (indignum, quod sit pejoribus ortus,)
Hic tibi sit potius quam tu mirabilis illi.
Quidquid sub terra est, in apricum proferet ætas;
Defodiet condetque nitentia. Cum bene notum
App. Ep. 4. 14. Porticus Agrippæ et via te conspexerit Appi,
27. C. 4. 7. 15. Ire tamen restat, Numa quo devenit et Ancus.

24. ? terrast.

Si latus aut renes morbo temptantur acuto,
Quære fugam morbi. Vis recte vivere: quis non?
Si virtus hoc una potest dare, fortis omissis — *for.* E. 1. 2. 40.
Hoc age deliciis. Virtutem verba putas et — *hoc a.* S. 2. 3. 152. E. 1. 18. 88.
Lucum ligna: cave ne portus occupet alter,
Ne Cibyratica, ne Bithyna negotia perdas; — *Bit.* C. 1. 35. 7. 3. 7. 3.
Mille talenta rotundentur, totidem altera, porro et
Tertia succedant et quæ pars quadrat acervum.
Scilicet uxorem cum dote fidemque et amicos — 36. S. 2. 3. 95.
Et genus et formam regina Pecunia donat, — 37. S. 2. 5. 8.
Ac bene nummatum decorat Suadela Venusque.
Mancipiis locuples eget æris Cappadocum rex:
Ne fueris hic tu. Chlamydes Lucullus, ut aiunt,
Si posset centum scenæ præbere rogatus,
Qui possum tot? ait; tamen et quæram et quot habebo
Mittam: post paulo scribit sibi milia quinque
Esse domi chlamydum: partem vel tolleret omnes.
Exilis domus est, ubi non et multa supersunt
Et dominum fallunt et prosunt furibus. Ergo,
Si res sola potest facere et servare beatum,
Hoc primus repetas opus, hoc postremus omittas.
Si fortunatum species et gratia præstat, — *spe.* E. 2. 2. 203.
Mercemur servum, qui dictet nomina, lævum
Qui fodicet latus et cogat trans pondera dextram — *pon.* S. 1. 3. 78.
Porrigere. Hic multum in Fabia valet, ille Velina;
Cuilibet hic fasces dabit eripietque curule
Cui volet importunus ebur. Frater, Pater, adde: — *imp.* E. 2. 2. 185.
Ut cuique est ætas, ita quemque facetus adopta.

31. putes ut. 51. fodiat. 53. cui libet, is.
54. cuilibet imp. *Hl. B.* 55. ? cuiquest.

Si, bene qui cenat, bene vivit, lucet, eamus
gul. S. 2. 7. 111; 2. 40. Quo ducit gula; piscemur, venemur, ut olim
pla. E. 1. 18. 46. Gargilius, qui mane plagas, venabula, servos
Differtum transire forum populumque jubebat,
Unus ut e multis populo spectante referret
cru. S. 1. 5. 49. Emptum mulus aprum. Crudi tumidique lavemur,
Quid deceat, quid non, obliti, Cærite cera
Digni, remigium vitiosum Ithacensis Ulixei,
Cui potior patria fuit interdicta voluptas.
Mim. E. 2. 2. 101. Si, Mimnermus uti censet, sine amore jocisque
Nil est jucundum, vivas in amore jocisque.
vi. va. S. 2. 5. 110. Vive, vale. Si quid novisti rectius istis,
can. E. 1. 4. 1. Candidus imperti; si non, his utere mecum.

VII.

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
Sextilem totum mendax desideror. Atqui
Si me vivere vis sanum recteque valentem,
Quam mihi das ægro, dabis ægrotare timenti,
Mæcenas, veniam, dum ficus prima calorque
6. S. 2. 6. 19. Designatorem decorat lictoribus atris,
Dum pueris omnis pater et matercula pallet,
off. S. 1. 6. 101. Officiosaque sedulitas et opella forensis
E. 2. 2. 68. Adducit febres et testamenta resignat.
Quod si bruma nives Albanis illinet agris,
par. S. 1. 4. 127. Ad mare descendet vates tuus et sibi parcet
Contractusque leget; te, dulcis amice, reviset
Cum Zephyris, si concedes, et hirundine prima.

VII. 3. vis recteque videre valentem. 10. nivis.

Non, quo more piris vesci Calaber jubet hospes,
Tu me fecisti locupletem. Vescere sodes.
Jam satis est. At tu quantum vis tolle. Benigne.
Non invisa feres pueris munuscula parvis.
Tam teneor dono, quam si dimittar onustus.
Ut libet; hæc porcis hodie comedenda relinques.
Prodigus et stultus donat, quæ spernit et odit;
Hæc seges ingratos tulit et feret omnibus annis.
Vir bonus et sapiens dignis ait esse paratus, *dig.* S. 1. 6. 51.
Nec tamen ignorat, quid distent æra lupinis:
Dignum præstabo me etiam pro laude merentis.
Quod si me noles usquam discedere, reddes
Forte latus, nigros angusta fronte capillos,
Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum et
Inter vina fugam Cinaræ mærere protervæ.
Forte per angustam tenuis volpecula rimam
Repserat in cumeram frumenti, pastaque rursus
Ire foras pleno tendebat corpore frustra;
Cui mustela procul, Si vis, ait, effugere istinc,
Macra cavum repetes artum, quem macra subisti.
Hac ego si compellor imagine, cuncta resigno; *res.* C. 3. 29. 54.
Nec somnum plebis laudo satur altilium, nec
Otia divitiis Arabum liberrima muto.
Sæpe verecundum laudasti, rexque paterque *rex*, E. 1. 17. 34. A. P. 434.
Audisti coram, nec verbo parcius absens: *aud.* S. 2. 6. 20; 7. 101. E. 1. 16. 17.
Inspice, si possum donata reponere lætus.
Haud male Telemachus, proles patientis Ulixei:
Non est aptus equis Ithace locus, ut neque planis
Porrectus spatiis nec multæ prodigus herbæ;

16. quantumvis. 18. honustus. 29. vulpecula.

Atride, magis apta tibi tua dona relinquam.
reg. C. 4. 3. 13; 14. 45. Parvum parva decent; mihi jam non regia Roma,
45. C. 2. 6. 5, *sq.* Sed vacuum Tibur placet aut imbelle Tarentum.
S. 2. 4. 34. Strenuus et fortis causisque Philippus agendis
Clarus ab officiis octavam circiter horam
Dum redit atque Foro nimium distare Carinas
Jam grandis natu queritur, conspexit, ut aiunt,
Adrasum quendam vacua tonsoris in umbra
Cultello proprios purgantem leniter ungues.
Demetri, puer hic non læve jussa Philippi
Accipiebat, abi, quære et refer, unde domo, quis,
Cujus fortunæ, quo sit patre quove patrono.
It, redit et narrat, Volteium nomine Menam,
Præconem, tenui censu, sine crimine, notum,
loc. C. 4. 12. 28. Et properare loco et cessare et quærere et uti
ces. E. 1. 10. 46; 2. 2. 183. Gaudentem parvisque sodalibus et lare certo
quæ. S. 1. 1. 92. A. P. 170. Et ludis et post decisa negotia Campo.
Scitari libet ex ipso, quodcumque refers; dic
Ad cenam veniat. Non sane credere Mena.
ben. v. 16. Mirari secum tacitus. Quid multa? Benigne,
Respondet. Neget ille mihi? Negat improbus et te
Neglegit aut horret. Volteium mane Philippus
Vilia vendentem tunicato scruta popello
sa. ju. E. 1. 10. 1. Occupat et salvere jubet prior. Ille Philippo
Excusare laborem et mercenaria vincla,
Quod non mane domum venisset, denique, quod non
Providisset eum. Sic ignovisse putato
Me tibi, si cenas hodie mecum. Ut libet. Ergo
Post nonam venies; nunc i, rem strenuus auge.

60. quæcumque.

Ut ventum ad cenam est, dicenda tacenda locutus
Tandem dormitum dimittitur. Hic ubi sæpe
Occultum visus decurrere piscis ad hamum — 74. E. 1. 16. 51.
Mane cliens et jam certus conviva, jubetur
Rura suburbana indictis comes ire Latinis.
Impositus mannis arvum cælumque Sabinum — *man.* C. 3. 27. 7.
Non cessat laudare. Videt ridetque Philippus,
Et, sibi dum requiem, dum risus undique quærit,
Dum septem donat sestertia, mutua septem
Promittit, persuadet uti mercetur agellum.
Mercatur. Ne te longis ambagibus ultra — *amb.* S. 2. 5. 9.
Quam satis est morer, ex nitido fit rusticus atque — *nit.* E. 1. 4. 15.
Sulcos et vineta crepat mera; præparat ulmos, — *ulm.* Ep. 2. 10.
Immoritur studiis et amore senescit habendi.
Verum ubi oves furto, morbo periere capellæ,
Spem mentita seges, bos est enectus arando, — *men.* C. 3. 1. 30. Ep. 16. 45.
Offensus damnis media de nocte caballum
Arripit iratusque Philippi tendit ad ædes.
Quem simul adspexit scabrum intonsumque Philippus,
Durus, ait, Voltei, nimis attentusque videris — *att.* S. 2. 6. 82.
Esse mihi. Pol me miserum, patrone, vocares,
Si velles, inquit, verum mihi ponere nomen!
Quod te per Genium dextramque deosque Penates — *Gen.* E. 2. 1. 144; 2. 187.
Obsecro et obtestor, vitæ me redde priori.
Qui semel adspexit, quantum dimissa petitis
Præstent, mature redeat repetatque relicta. — *mat.* E. 1. 1. 8.
Metiri se quemque suo modulo ac pede verum est. — *ver.* S. 2. 3. 312.

72. ? cenamst. 96. simul. 98. ? verumst.

VIII.

Celso gaudere et bene rem gerere Albinovano
rog. S. 2. 4. 88. Musa rogata refer, comiti scribæque Neronis.
ag. E. 1. 3. 15. Si quæret, quid agam, dic multa et pulchra minantem
gra. C. 3. 1. 29. Vivere nec recte nec suaviter; haud quia grando
mom. S. 2. 6. 45. Contuderit vites oleamque momorderit æstus,
Nec quia longinquis armentum ægrotet in agris;
Sed quia mente minus validus quam corpore toto
aud. E. 1. 1. 48. Nil audire velim, nil discere, quod levet ægrum;
Fidis offendar medicis, irascar amicis,
cur, E. 1. 33. 3. Cur me funesto properent arcere veterno;
Quæ nocuere sequar, fugiam quæ profore credam;
Romæ Tibur amem ventosus, Tibure Romam.
Post hæc, ut valeat, quo pacto rem gerat et se,
coh. E. 1. 3. 6. Ut placeat juveni percontare utque cohorti.
Si dicet, Recte, primum gaudere, subinde
Præceptum auriculis hoc instillare memento:
Ut tu fortunam, sic nos te, Celse, feremus.

IX.

Septimius, Claudi, nimirum intellegit unus,
Quanti me facias; nam cum rogat et prece cogit,
tra. S. 1. 9. 47. E. 1. 18. 78. Scilicet ut tibi se laudare et tradere coner,
Dignum mente domoque legentis honesta Neronis,
Munere cum fungi propioris censet amici,
Quid possim videt ac novit me valdius ipso.
Multa quidem dixi, cur excusatus abirem;
Sed timui, mea ne finxisse minora putarer,

Dissimulator opis propriæ, mihi commodus uni.
Sic ego majoris fugiens opprobria culpæ
Frontis ad urbanæ descendi præmia. Quod si
Depositum laudas ob amici jussa pudorem, *pud.* E. 2. 1. 80.
Scribe tui gregis hunc et fortem crede bonumque. *bon.* C. 4. 4. 29.

X.

Urbis amatorem Fuscum salvere jubemus *Fus.* C. 1. 22. S. 1. 9. 61.
Ruris amatores, hac in re scilicet una *sal. j.* E. 1. 7. 66.
Multum dissimiles, at cetera pæne gemelli *gem.* S. 2. 3. 244.
Fraternis animis; quidquid negat alter, et alter;
Annuimus pariter vetuli notique columbi.
Tu nidum servas: ego laudo ruris amœni *nid.* C. 3. 4. 14.
Rivos et musco circumlita saxa nemusque.
Quid quæris? Vivo et regno, simul ista reliqui,
Quæ vos ad cælum fertis rumore secundo:
Utque sacerdotis fugitivus liba recuso;
Pane egeo jam mellitis potiore placentis.
Vivere naturæ si convenienter oportet,
Ponendæque domo quærenda est area primum,
Novistine locum potiorem rure beato?
Est ubi plus tepeant hiemes, ubi gratior aura *tep.* C. 2. 6. 17.
Leniat et rabiem Canis et momenta Leonis, *Leo.* C. 3. 29. 18.
Cum semel accepit Solem furibundus acutum?
Est ubi divellat somnos minus invida cura?
Deterius Libycis olet aut nitet herba lapillis?
Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum,
Quam quæ per pronum trepidat cum murmure rivum? *tre.* C. 2. 3. 12.

x. 3. ad. 9. effertis. 13. ? quærendast. 18. depellat.

22. C. 3. 10. 6. Nempe inter varias nutritur silva columnas
Laudaturque domus, longos quæ prospicit agros.
Naturam expellas furca, tamen usque recurret,
Et mala perrumpet furtim fastidia victrix.
Non, qui Sidonio contendere callidus ostro
fuc. C. 3. 5. 28. Nescit Aquinatem potantia vellera fucum,
Certius accipiet damnum propiusve medullis,
Quam qui non poterit vero distinguere falsum.
nim. C. 1. 18. 15; 33. 1. Quem res plus nimio delectavere secundæ,
Mutatæ quatient. Si quid mirabere, pones
Invitus. Fuge magna; licet sub paupere tecto
præ. S. 1. 7. 8. Reges et regum vita præcurrere amicos.
Cervus equum pugna melior communibus herbis
Pellebat, donec minor in certamine longo
Imploravit opes hominis frenumque recepit;
Sed postquam victor violens discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frenum depulit ore.
Sic, qui pauperiem veritus potiore metallis
Libertate caret, dominum vehit improbus atque
Serviet æternum, quia parvo nesciet uti.
Cui non conveniet sua res, ut calceus olim,
Si pede major erit, subvertet; si minor, uret.
Lætus sorte tua vives sapienter, Aristi,
Nec me dimittes incastigatum, ubi plura
Cogere quam satis est ac non cessare videbor.
47. E. 1. 2. 62. Imperat aut servit collecta pecunia cuique,
Tortum digna sequi potius quam ducere funem.
Hæc tibi dictabam post fanum putre Vacunæ,
Excepto, quod non simul esses, cetera lætus.

24. expelles. 40. vehet.

XI.

Quid tibi visa Chios, Bullati, notaque Lesbos,
Quid concinna Samos, quid Crœsi regia, Sardis,
Smyrna quid et Colophon? Majora minorave fama,
Cunctane præ Campo et Tiberino flumine sordent?
An venit in votum Attalicis ex urbibus una,
An Lebedum laudas odio maris atque viarum? *ma. vi.* C. 2. 6. 7.
Scis, Lebedus quid sit; Gabiis desertior atque
Fidenis vicus; tamen illic vivere vellem
Oblitusque meorum obliviscendus et illis
Neptunum procul e terra spectare furentem.
Sed neque, qui Capua Romam petit imbre lutoque
Adspersus volet in caupona vivere; nec, qui
Frigus collegit, furnos et balnea laudat
Ut fortunatam plene præstantia vitam.
Nec, si te validus jactaverit Auster in alto, *Aus.* S. 1. 1. 6.
Idcirco navem trans Ægæum mare vendas.
Incolumi Rhodos et Mytilene pulchra facit, quod 17. C. 1. 7. 1.
Pænula solstitio, campestre nivalibus auris,
Per brumam Tiberis, Sextili mense caminus.
Dum licet ac voltum servat Fortuna benignum,
Romæ laudetur Samos et Chios et Rhodos absens.
Tu, quamcumque deus tibi fortunaverit horam,
Grata sume manu, neu dulcia differ in annum, 23. C. 3. 8. 27; 29. 42.
Ut, quocumque loco fueris, vixisse libenter S. 2. 6. 96.
Te dicas; nam si ràtio et prudentia curas
Non locus effusi late maris arbiter aufert,
Cælum non animum mutant, qui trans mare currunt.

3. minorane. 20. vultum.

Strenua nos exercet inertia ; navibus atque
Quadrigis petimus bene vivere. Quod petis, hic est,
Est Ulubris, animus si te non deficit æquus.

XII.

Fructibus Agrippæ Siculis, quos colligis, Icci,
2. C. 3. 16. 25. Si recte frueris, non est, ut copia major
Jov. C. 1. 28. 28. Ab Jove donari possit tibi. Tolle querellas ;
usu. C. 2. 11. 4. Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.
Si ventri bene, si lateri est pedibusque tuis, nil
Divitiæ poterunt regales addere majus.
Si forte in medio positorum abstemius herbis
Vivis et urtica, sic vives protinus, ut te
9. Ep. 15. 20. Confestim liquidus Fortunæ rivus inauret,
Vel quia naturam mutare pecunia nescit,
Vel quia cuncta putas una virtute minora.
Miramur, si Democriti pecus edit agellos
Cultaque, dum peregre est animus sine corpore velox ;
Cum tu inter scabiem tantam et contagia lucri
Nil parvum sapias et adhuc sublimia cures :
Quæ mare compescant causæ, quid temperet annum,
Stellæ sponte sua, jussæne vagentur et errent,
Quid premat obscurum lunæ, quid proferat orbem,
Quid velit et possit rerum concordia discors,
Ste. S. 2. 3. 33. Empedocles, an Stertinium deliret acumen.
Verum, seu pisces seu porrum et cæpe trucidas,
ute. E. 1. 17. 2. Utere Pompeio Grospho et, si quid petet, ultro
Gro. C. 2. 16. *def.* C. 2. 2. 22. Defer ; nil Grosphus nisi verum orabit et æquum.

xii. 5. ? laterist. 13. ? peregrest.

Vilis amicorum est annona, bonis ubi quid deest.
Ne tamen ignores, quo sit Romana loco res:
Cantaber Agrippæ, Claudi virtute Neronis — *Can.* C. 2. 6. 2.
Armenius cecidit; jus imperiumque Phraates — *Phr.* C. 2. 2. 17.
Cæsaris accepit genibus minor; aurea fruges — 29. C. 1. 17. 16.
Italiæ pleno defundit Copia cornu.

XIII.

UT proficiscentem docui te sæpe diuque,
Augusto reddes signata volumina, Vini,
Si validus, si lætus erit, si denique poscet; — 3. S. 2. 1. 18. E. 2. 1. 221.
Ne studio nostri pecces odiumque libellis
Sedulus importes opera vehemente minister.
Si te forte meæ gravis uret sarcina chartæ,
Abicito potius, quam quo perferre juberis
Clitellas ferus impingas Asinæque paternum
Cognomen vertas in risum et fabula fias. — *fab.* Ep. 1. 1. 18.
Viribus uteris per clivos, flumina, lamas;
Victor propositi simul ac perveneris illuc,
Sic positum servabis onus, ne forte sub ala
Fasciculum portes librorum, ut rusticus agnum,
Ut vinosa glomus furtivæ Pyrrhia lanæ,
Ut cum pileolo soleas conviva tribulis.
Ne volgo narres te sudavisse ferendo
Carmina, quæ possint oculos auresque morari
Cæsaris; oratus multa prece, nitere porro.
Vade, vale, cave ne titubes mandataque frangas.

XII. 24. ? amicorumst. 29. defudit. XIII. 7. abjicito.

XIV.

VILICE silvarum et mihi me reddentis agelli,
Quem tu fastidis habitatum quinque focis et
Quinque bonos solitum Variam dimittere patres,
spi. E. 2. 2. 212. Certemus, spinas animone ego fortius, an tu
for. E. 1. 6. 30. Evellas agro et melior sit Horatius an res.
Lam. C. 1. 26. 3. 17. Me quamvis Lamiæ pietas et cura moratur
Fratrem mærentis, rapto de fratre dolentis
Insolabiliter, [redacted]
9. S. S. 1. 1. 114. [redacted] spatiis obstantia rumpere claustra.
Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum;
Cui placet alterius, sua nimirum est odio sors.
Stultus uterque locum immeritum causatur inique;
13. S. 2. 7. 113. In culpa est animus, qui se non effugit unquam.
Tu mediastinus tacita prece rura petebas,
Nunc urbem et ludos et balnea vilicus optas;
Me constare mihi scis et discedere tristem,
tra. S. 1. 1. 11. Quandocumque trahunt invisa negotia Romam.
Non eadem miramur; eo disconvenit inter
Meque et te: nam, quæ deserta et inhospita tesca
Credis, amœna vocat, mecum qui sentit, et odit
Quæ tu pulchra putas. Fornix tibi et uncta popina
Incutiunt urbis desiderium, video, et quod
Angulus iste feret piper et thus ocius uva,
Nec vicina subest vinum præbere taberna
Quæ possit tibi, nec meretrix tibicina, cujus
sal. C. 3. 18. 15. Ad strepitum salias terræ gravis: et tamen urges

11. ? nimirumst: est *om. al.* 13. ? culpast.
19. qua. 21. vocas. 23. tus.

Jampridem non tacta ligonibus arva bovemque
Disjunctum curas et strictis frondibus exples:
Addit opus pigro rivus, si decidit imber,
Multa mole docendus aprico parcere prato.
Nunc age, quid nostrum concentum dividat, audi.
Quem tenues decuere togæ nitidique capilli,
Quem scis immunem Cinaræ placuisse rapaci, *Cin.* C. 4. 1. 4.
Quem bibulum liquidi media de luce Falerni,
Cena brevis juvat et prope rivum somnus in herba;
Nec lusisse pudet, sed non incidere ludum. 36. E. 2. 2. 142.
Non istic obliquo oculo mea commoda quisquam
Limat, non odio obscuro morsuque venenat;
Rident vicini glebas et saxa moventem. 39. E. 1. 7. 83.
Cum servis urbana diaria rodere mavis;
Horum tu in numerum voto ruis. Invidet usum
Lignorum et pecoris tibi calo argutus et horti.
Optat ephippia bos piger optat arare caballus;
Quam scit uterque, libens, censebo, exerceat artem. 44. E. 2. 1. 116.

XV.

Quæ sit hiemps Veliæ, quod cælum, Vala, Salerni,
Quorum hominum regio et qualis via; (nam mihi Baias
Musa supervacuas Antonius, et tamen illis
Me facit invisum, gelida cum perluor unda
Per medium frigus. Sane murteta relinqui
Dictaque cessantem nervis elidere morbum
Sulphura contemni vicus gemit, invidus ægris,
Qui caput et stomachum supponere fontibus audent *cap.* E. 1. 16. 14.

Clusinis, Gabiosque petunt et frigida rura.
Mutandus locus est et deversoria nota
Præteragendus equus. Quo tendis? Non mihi Cumas
Est iter aut Baias, læva stomachosus habena
Dicet eques; sed equi frenato est auris in ore.)
Major utrum populum frumenti copia pascat,
Collectosne bibant imbres puteosne perennes
Jugis aquæ; (nam vina nihil moror illius oræ:
pe. pa. E.1.16.74. C. 3. 24. 43. Rure meo possum quidvis perferre patique;
len. C. 3. 29. 2. Ad mare cum veni, generosum et lene requiro,
Quod curas abigat, quod cum spe divite manet
In venas animumque meum, quod verba ministret,
Quod me Lucanæ juvenem commendet amicæ;)
apr. S. 2. 8. 6. Tractus uter plures lepores, uter educet apros,
ech. Ep. 5. 27. S. 2. 4. 33. Utra magis pisces et echinos æquora celent,
Phæ. E. 1. 2. 28. Pinguis ut inde domum possim Phæaxque reverti,
Scribere te nobis, tibi nos accredere par est.
Mænius, ut rebus maternis atque paternis
Fortiter absumptis urbanus cœpit haberi,
scu. S. 2. 7. 15. Scurra vagus, non qui certum præsepe teneret,
cer. E. 1. 7. 75. Impransus non qui civem dinosceret hoste,
Quælibet in quemvis opprobria fingere sævus,
Pernicies et tempestas barathrumque macelli,
Quidquid quæsierat, ventri donabat avaro.
Hic, ubi nequitiæ fautoribus et timidis nil
Aut paulum abstulerat, patinas cenabat omasi,
Vilis et agninæ, tribus ursis quod satis esset;
Scilicet ut ventres lamna candente nepotum

10. diversoria. 13. equis; ? frenatost. 29. dignosceret. 37. correctus.

Diceret urendos, corrector Bestius. Idem
Quidquid erat nactus prædæ majoris, ubi omne
Verterat in fumum et cinerem, Non hercule miror,
Aiebat, si qui comedunt bona, cum sit obeso *com.* S. 1. 2. 8.
Nil melius turdo, nil volva pulchrius ampla.
Nimirum hic ego sum; nam tuta et parvula laudo,
Cum res deficiunt, satis inter vilia fortis;
Verum, ubi quid melius contigit et unctius, idem
Vos sapere et solos aio bene vivere, quorum
Conspicitur nitidis fundata pecunia villis.

XVI.

Ne perconteris, fundus meus, optime Quincti,
Arvo pascat erum an bacis opulentet olivæ,
Pomisne et pratis, an amicta vitibus ulmo,
Scribetur tibi forma loquaciter et situs agri.
Continui montes, ni dissocientur opaca
Valle, sed ut veniens dextrum latus adspiciat Sol,
Lævum discedens curru fugiente vaporet.
Temperiem laudes. Quid, si rubicunda benigni
Corna vepres et pruna ferant? si quercus et ilex
Multa fruge pecus, multa dominum juvet umbra?
Dicas adductum propius frondere Tarentum.
Fons etiam rivo dare nomen idoneus, ut nec 12. C. 3. 13.
Frigidior Thracam nec purior ambiat Hebrus, 13. E. 1. 3. 3.
Infirmo capiti fluit utilis, utilis alvo.
Hæ latebræ dulces, etiam, si credis, amœnæ,

xv. 41. vulva. xvi. 2. herum. 3. an pratis. 8. benigne, benignæ. 9. ferunt. 10. juvat.

16. C. 3. 23. 8. S. 2. 6. 19. Incolumem tibi me præstant Septembribus horis.
rec. E. 1. 8. 4. Tu recte vivis, si curas esse quod audis.
aud. E. 1. 7. 38. Jactamus jampridem omnis te Roma beatum;
Sed vereor, ne cui de te plus quam tibi credas,
ali. E. 2. 1. 240. Neve putes alium sapiente bonoque beatum,
Neu, si te populus sanum recteque valentem
Dictitet, occultam febrem sub tempus edendi
Dissimules, donec manibus tremor incidat unctis.
Stultorum incurata pudor malus ulcera celat.
Si quis bella tibi terra pugnata marique
Dicat, et his verbis vacuas permulceat aures:
Tene magis salvum populus velit, an populum tu,
Servet in ambiguo, qui consulit et tibi et urbi,
Juppiter; Augusti laudes agnoscere possis:
Cum pateris sapiens emendatusque vocari,
Respondesne tuo, dic sodes, nomine? Nempe
Vir bonus et prudens dici delector ego ac tu.
Qui dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet, ut si
34. C. 3. 2. 19. Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone, meum est; inquit. Pono tristisque recedo.
Idem si clamet furem, neget esse pudicum,
Contendat laqueo collum pressisse paternum;
Mordear opprobriis falsis mutemque colores?
Falsus honor juvat et mendax infamia terret
Quem nisi mendosum et medicandum? Vir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges juraque servat,
sec. S. 1. 10. 15. Quo multæ magnæque secantur judice lites,
Quo res sponsore et quo causæ teste tenentur.

35. ? meumst; est *om. al.*

Sed videt hunc omnis domus et vicinia tota
Introrsum turpem, speciosum pelle decora. *pel.* S. 2. 1. 64.
Nec furtum feci nec fugi, si mihi dicat
Servus, Habes pretium, loris non ureris, aio. *ure.* Ep. 4. 3.
Non hominem occidi. Non pasces in cruce corvos. *cru.* S. 1. 3. 82.
Sum bonus et frugi. Renuit negitatque Sabellus: *fru.* S. 2. 7. 3. *Sab.* C. 3. 6. 38.
Cautus enim metuit foveam lupus, accipiterque
Suspectos laqueos, et opertum miluus hamum.
Oderunt peccare boni virtutis amore;
Tu nihil admittes in te formidine pœnæ:
Sit spes fallendi, miscebis sacra profanis;
Nam de mille fabæ modiis cum surripis unum,
Damnum est, non facinus, mihi pacto lenius isto.
Vir bonus, omne forum quem spectat et omne tribunal,
Quandocumque deos vel porco vel bove placat,
Jane pater, clare, clare cum dixit, Apollo, *pat.* S. 2. 6. 20.
Labra movet metuens audiri: Pulchra Laverna,
Da mihi fallere, da justo sanctoque videri,
Noctem peccatis et fraudibus obice nubem!
Qui melior servo, qui liberior sit avarus, *63.* S. 2. 7. 83.
In triviis fixum cum se demittit ob assem,
Non video; nam qui cupiet, metuet quoque; porro, *cu. me.* E. 1. 2. 51.
Qui metuens vivet, liber mihi non erit umquam.
Perdidit arma, locum virtutis deseruit, qui
Semper in augenda festinat et obruitur re.
Vendere cum possis captivum, occidere noli;
Serviet utiliter: sine pascat durus aretque,
Naviget ac mediis hiemet mercator in undis; *mer.* S. 1. 1. 6.

45. introrsus. 56. ? damnumst; est *om. al.*
61. justum sanctumque, (*cp.* S. 1. 4. 39.) 62. objice.

Annonæ prosit; portet frumenta penusque.
Vir bonus et sapiens audebit dicere: Pentheu,
pe. pa. E. 1.16.17. Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges? Adimam bona. Nempe pecus, rem,
Lectos, argentum: tollas licet. In manicis et
Compedibus sævo te sub custode tenebo.
Ipse deus, simul atque volam, me solvet. Opinor,
Hoc sentit: Moriar; mors ultima linea rerum est.

XVII.

Quamvis, Scæva, satis per te tibi consulis et scis,
maj. S. 2. 1. 61. Quo tandem pacto deceat majoribus uti,
Disce, docendus adhuc quæ censet amiculus, ut si
Cæcus iter monstrare velit; tamen adspice, si quid
Et nos, quod cures proprium fecisse, loquamur.
Si te grata quies et primam somnus in horam
Delectat, si te pulvis strepitusque rotarum,
Si lædit caupona, Ferentinum ire jubebo;
Nam neque divitibus contingunt gaudia solis,
10. E. 1. 18. 103. Nec vixit male, qui natus moriensque fefellit.
Si prodesse tuis pauloque benignius ipsum
Te tractare voles, accedes siccus ad unctum.
Si pranderet olus patienter, regibus uti
Nollet Aristippus. Si sciret regibus uti
ol. E. 1. 5. 2. Fastidiret olus, qui me notat. Utrius horum
Verba probes et facta, doce, vel junior audi,
Cur sit Aristippi potior sententia; namque
Mordacem Cynicum sic eludebat, ut aiunt:

XVI. 79. ? rerumst; est *om. al.* XVII. 13. holus.

Scurror ego ipse mihi, populo tu; rectius hoc et *hoc*, S. 2. 2. 36.
Splendidius multo est. Equus ut me portet, alat rex,
Officium facio: tu poscis vilia rerum,
Dante minor, quamvis fers te nullius egentem.
Omnis Aristippum decuit color et status et res, *col.* S. 2. 1. 60.
Temptantem majora fere præsentibus æquum.
Contra, quem duplici panno patientia velat,
Mirabor, vitæ via si conversa decebit. *mir.* A. P. 424.
Alter purpureum non expectabit amictum,
Quidlibet indutus celeberrima per loca vadet,
Personamque feret non inconcinnus utramque;
Alter Mileti textam cane pejus et angui
Vitabit chlamydem, morietur frigore, si non
Rettuleris pannum. Refer et sine vivat ineptus.
Res gerere et captos ostendere civibus hostis
Attingit solium Jovis et cælestia temptat:
Principibus placuisse viris non ultima laus est. 35. S. 1. 6. 63. E. 1. 20. 23.
Non cuivis homini contingit adire Corinthum.
Sedit, qui timuit, ne non succederet. Esto!
Quid, qui pervenit, fecitne viriliter? Atqui
Hic est aut nusquam, quod quærimus. Hic onus horret,
Ut parvis animis et parvo corpore majus:
Hic subit et perfert. Aut virtus nomen inane est,
Aut decus et pretium recte petit experiens vir.
Coram rege sua de paupertate tacentes *reg.* E. 1. 7. 37.
Plus poscente ferent; distat, sumasne pudenter,
An rapias. Atqui rerum caput hoc erat, hic fons.

20. ? multost; est *om. al.* 33. hostes. 34. tentat.
41. ? inanest. 43. suo.

Indotata mihi soror est, paupercula mater,
Et fundus nec vendibilis nec pascere firmus,
Qui dicit, clamat: Victum date. Succinit alter:
Et mihi dividuo findetur munere quadra.
Sed tacitus pasci si posset corvus, haberet
Plus dapis et rixæ multo minus invidiæque.
52. S. 1. 5. Brundisium comes aut Surrentum ductus amœnum,
2. 6. 42. Qui queritur salebras et acerbum frigus et imbres,
Aut cistam effractam et subducta viatica plorat,
Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam,
Sæpe periscelidem raptam sibi flentis, uti mox
ver. C. 1. 37. 15. Nulla fides damnis verisque doloribus adsit.
Nec semel irrisus triviis attollere curat
Fracto crure planum, licet illi plurima manet
Lacrima, per sanctum juratus dicat Osirim:
Credite, non ludo; crudeles, tollite claudum.
Quære peregrinum, vicinia rauca reclamat.

XVIII.

Si bene te novi, metues, liberrime Lolli,
scu. E. 1. 17. 19. Scurrantis speciem præbere, professus amicum.
Ut matrona meretrici dispar erit atque
Discolor, infido scurræ distabit amicus.
Est huic diversum vitio vitium prope majus,
inc. S. 1. 3. 50. Asperitas agrestis et inconcinna gravisque,
Quæ se commendat tonsa cute, dentibus atris,
Dum volt libertas dici mera veraque virtus.
Virtus est medium vitiorum et utrimque reductum.
imi, S. 1. 4. 87. Alter in obsequium plus æquo pronus et imi

Derisor lecti sic nutum divitis horret, *der.* A. P. 433.
Sic iterat voces et verba cadentia tollit,
Ut puerum sævo credas dictata magistro *dic.* E. 1. 1. 55. 2. 1. 71.
Reddere vel partes mimum tractare secundas.
Alter rixatur de lana sæpe caprina,
Propugnat nugis armatus: Scilicet, ut non
Sit mihi prima fides et vere quod placet ut non
Acriter elatrem? Pretium ætas altera sordet.
Ambigitur quid enim? Castor sciat an Dolichos plus;
Brundisium Minuci melius via ducat an Appi.
Quem damnosa Venus, quem præceps alea nudat, *ale.* C. 3. 24. 58.
Gloria quem supra vires et vestit et ungit, *22.* C. 1. 18. 15.
Quem tenet argenti sitis importuna famesque, *imp.* C. 3. 16. 37.
Quem paupertatis pudor et fuga, dives amicus, *24.* C. 3. 24. 42.
Sæpe decem vitiis instructior, odit et horret,
Aut, si non odit, regit ac veluti pia mater
Plus quam se sapere et virtutibus esse priorem
Volt, et ait prope vera: Meæ, contendere noli, *con.* S. 2. 3. 313.
Stultitiam patiuntur opes; tibi parvula res est:
Arta decet sanum comitem toga; desine mecum
Certare. Eutrapelus, cuicumque nocere volebat,
Vestimenta dabat pretiosa: beatus enim jam
Cum pulchris tunicis sumet nova consilia et spes,
Dormiet in lucem, scorto postponet honestum
Officium, nummos alienos pascet, ad imum
Thrax erit aut olitoris aget mercede caballum. *Thr.* S. 2. 6. 44.
Arcanum neque tu scrutaberis illius unquam,
Commissumque teges et vino tortus et ira; A. P. 435.
Nec tua laudabis studia aut aliena reprendes,

35. numos.

Nec, cum venari volet ille, poëmata panges.
Gratia sic fratrum geminorum, Amphionis atque
Zethi, dissiluit, donec suspecta severo
Conticuit lyra. Fraternis cessisse putatur
Moribus Amphion: tu cede potentis amici
Lenibus imperiis, quotiensque educet in agros
Æto. E. 1. 6. 58. Ætolis onerata plagis jumenta canesque,
Surge et inhumanæ senium depone Camenæ,
48. S. 2. 2. 20. Cenes ut pariter pulmenta laboribus empta;
Romanis sollemne viris opus, utile famæ
Vitæque et membris, præsertim cum valeas et
Vel cursu superare canem vel viribus aprum
Possis. Adde, virilia quod speciosius arma
Non est qui tractet: scis, quo clamore coronæ
Prœlia sustineas campestria; denique sævam
Can. C. 2. 6. 2. 3. 8. 22. Militiam puer et Cantabrica bella tulisti
Par. E. 1. 12. 26. Sub duce, qui templis Parthorum signa refigit
C. 4. 15. 6. Nunc et, si quid abest, Italis adjudicat armis.
Ac, ne te retrahas et inexcusabilis absis,
n. et *m.* E. 2. 2. 144. Quamvis nil extra numerum fecisse modumque
nug. S. 2. 1. 73. Curas: interdum nugaris rure paterno;
Partitur lintres exercitus; Actia pugna
Te duce per pueros hostili more refertur;
Adversarius est frater, lacus Hadria, donec
Alterutrum velox Victoria fronde coronet.
Consentire suis studiis qui crediderit te,
Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum.
Protinus ut moneam, si quid monitoris eges tu,
Quid de quoque viro et cui dicas, sæpe videto.

45. quoties. 58. abstes, *Bent.*

Percontatorem fugito, nam garrulus idem est,
Nec retinent patulæ commissa fideliter aures, *com.* S. 1. 4. 84.
Et semel emissum volat irrevocabile verbum. *irr.* A. P. 390.
Non ancilla tuum jecur ulceret ulla puerve
Intra marmoreum venerandi limen amici,
Ne dominus pueri pulchri caræve puellæ
Munere te parvo beet aut incommodus angat.
Qualem commendes, etiam atque etiam adspice, ne mox
Incutiant aliena tibi peccata pudorem.
Fallimur et quondam non dignum tradimus: ergo *tra.* E. 1. 9. 3.
Quem sua culpa premet, deceptus omitte tueri,
Ut penitus notum, si temptent crimina, serves
Tuterisque tuo fidentem præsidio; qui
Dente Theonino cum circumroditur, ecquid *cir.* S. 1. 4. 81.
Ad te post paulo ventura pericula sentis?
Nam tua res agitur, paries cum proximus ardet,
Et neglecta solent incendia sumere vires.
Dulcis inexpertis cultura potentis amici:
Expertus metuit. Tu, dum tua navis in alto est, *Tu*, A. P. 385.
Hoc age, ne mutata retrorsum te ferat aura. *hoc a.* S. 2. 3. 152.
Oderunt hilarem tristes tristemque jocosi,
Sedatum celeres, agilem navumque remissi;
[Potores bibuli media de nocte Falerni]
Oderunt porrecta negantem pocula, quamvis
Nocturnos jures te formidare vapores.
Deme supercilio nubem; plerumque modestus
Occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi.
Inter cuncta leges et percontabere doctos,

69. ? idemst. 87. ? altost. 93. tepores.

Qua ratione queas traducere leniter ævum;
ino. C. 3. 16. 28. E. 1. 2. 56. Num te semper inops agitet vexetque cupido,
cup. pav. E. 1. 2. 51. Num pavor et rerum mediocriter utilium spes;
Virtutem doctrina paret, naturane donet;
Quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum;
luc. S. 2. 5. 82. Quid pure tranquillet, honos an dulce lucellum,
fall. E. 1. 17. 10. An secretum iter et fallentis semita vitæ.
ref. E. 1. 14. 1. Me quotiens reficit gelidus Digentia rivus,
Quem Mandela bibit, rugosus frigore pagus,
Quid sentire putas? quid credis, amice, precari?
Sit mihi, quod nunc est, etiam minus: et mihi vivam
Quod superest ævi, si quid superesse volunt di;
lib. S. 2. 6. 61. Sit bona librorum et provisæ frugis in annum
flu. S. 2. 3. 269. Copia, neu fluitem dubiæ spe pendulus horæ.
Sed satis est orare Jovem quæ donat et aufert;
æqu. C. 2. 3. 1. Det vitam, det opes, æquum mi animum ipse parabo.

XIX.

Cra. S. 1. 4. 1. Prisco si credis, Mæcenas docte, Cratino,
Nulla placere diu nec vivere carmina possunt,
san. A. P. 296. S. 2. 3. 322. Quæ scribuntur aquæ potoribus. Ut male sanos
ads. C. 2. 19. 4. E. 2. 2. 78. Adscripsit Liber Satyris Faunisque poëtas,
Vina fere dulces oluerunt mane Camenæ.
Laudibus arguitur vini vinosus Homerus;
Enn. C. 4. 8. 20. Ennius ipse pater numquam nisi potus ad arma
Put. S. 2. 6. 35. Prosiluit dicenda. Forum Putealque Libonis
Mandabo siccis, adimam cantare severis:
Hoc simul edixi, non cessavere poëtæ

xviii. 98, 99. ne...ne; non...non. 104. quoties.

Nocturno certare mero, putere diurno. *cer.* C. 4. 1. 31.
Quid, si quis voltu torvo ferus et pede nudo
Exiguæque togæ simulet textore Catonem, *ex. t.* E. 1. 18. 30.
Virtutemne repræsentet moresque Catonis?
Rupit Iarbitam Timagenis æmula lingua,
Dum studet urbanus tenditque disertus haberi.
Decipit exemplar vitiis imitabile; quod si
Pallerem casu, biberent exsangue cuminum.
O imitatores, servum pecus, ut mihi sæpe
Bilem, sæpe jocum vestri movere tumultus!
Libera per vacuum posui vestigia princeps, 21. C. 3. 30. 13. 4. 9. 3.
Non aliena meo pressi pede. Qui sibi fidit,
Dux regit examen. Parios ego primus iambos
Ostendi Latio, numeros animosque secutus
Archilochi, non res et agentia verba Lycamben. 25. Ep. 6. 13.
Ac ne me foliis ideo brevioribus ornes,
Quod timui mutare modos et carminis artem:
Temperat Archilochi Musam pede mascula Sappho,
Temperat Alcæus, sed rebus et ordine dispar,
Nec socerum quærit, quem versibus oblinat atris, *obl.* E. 2. 1. 237.
Nec sponsæ laqueum famoso carmine nectit. *nec,* Ep. 17. 72.
Hunc ego non alio dictum prius ore Latinus
Volgavi fidicen; juvat immemorata ferentem *Vol.* C. 4. 9. 3.
Ingenuis oculisque legi manibusque teneri. *ing.* S. 1. 10. 76.
Scire velis, mea cur ingratus opuscula lector
Laudet ametque domi, premat extra limen iniquus? *ex. li.* C. 3. 4. 10.
Non ego ventosæ plebis suffragia venor *suf.* E. 2. 2. 103.
Impensis cenarum et tritæ munere vestis;
Non ego, nobilium scriptorum auditor et ultor,
Grammaticas ambire tribus et pulpita dignor:

sp. E. 2. 1. 60. A. P. 205. Hinc illæ lacrimæ. Spissis indigna theatris
nug. S. 1. 9. 2. Scripta pudet recitare et nugis addere pondus,
Si dixi: Rides, ait, et Jovis auribus ista
mel. C. 4. 2. 27. Servas; fidis enim manare poëtica mella
nar. S. 1. 6. 5. Te solum, tibi pulcher. Ad hæc ego naribus uti
Formido et, luctantis acuto ne secer ungui,
Displicet iste locus, clamo, et diludia posco.
Ludus enim genuit trepidum certamen et iram,
ira, C. 1. 16. 17. Ira truces inimicitias et funebre bellum.

XX.

VERTUMNUM Janumque, liber, spectare videris,
Sos. A. P. 345. Scilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus.
Odisti claves et grata sigilla pudico;
Paucis ostendi gemis et communia laudas,
Non ita nutritus. Fuge, quo descendere gestis:
Non erit emisso reditus tibi. Quid miser egi?
Quid volui? dices, ubi quis te læserit; et scis
In breve te cogi, cum plenus languet amator.
Quod si non odio peccantis desipit augur,
Carus eris Romæ, donec te deserat ætas;
II. S. 1.4. 72. Contrectatus ubi manibus sordescere volgi
Cœperis, aut tineas pasces taciturnus inertis,
Ile. C. 2. 20. 20. Aut fugies Uticam aut vinctus mitteris Ilerdam.
Ridebit monitor non exauditus, ut ille,
Qui male parentem in rupes protrusit asellum
inv. A. P. 467. Iratus: quis enim invitum servare laboret?
Hoc quoque te manet, ut pueros elementa docentem

XX. 7. ubi quid. 10. deseret. 12. ? tinias...inertes.

Occupet extremis in vicis balba senectus.
Cum tibi sol tepidus pluris admoverit aures,
Me libertino natum patre et in tenui re
Majores pennas nido extendisse loqueris,
Ut, quantum generi demas, virtutibus addas:
Me primis Urbis belli placuisse domique;
Corporis exigui, præcanum, solibus aptum,
Irasci celerem, tamen ut placabilis essem.
Forte meum si quis te percontabitur ævum,
Me quater undenos sciat implevisse Decembris,
Collegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

lib. S. 1. 6. 6; 45.
23. S. 2. 1. 76. E. 1. 17. 35.
exi. S. 2. 3. 309.

19. plures. 27. Decembres.

Q. HORATI FLACCI EPISTOLAE.

LIBER SECUNDUS.

I.

Cum tot sustineas et tanta negotia solus,
mor. C. 3. 24. 35. Res Italas armis tuteris, moribus ornes,
Legibus emendes, in publica commoda peccem,
Si longo sermone morer tua tempora, Cæsar.
Romulus et Liber pater et cum Castore Pollux,
Post ingentia facta deorum in templa recepti,
Dum terras hominumque colunt genus, aspera bella
Componunt, agros assignant, oppida condunt,
Ploravere suis non respondere favorem
hyd. C. 4. 4. 61. Speratum meritis. Diram qui contudit hydram
Notaque fatali portenta labore subegit,
12. C. 3. 24. 32. Comperit invidiam supremo fine domari.
Urit enim fulgore suo, qui prægravat artes
Infra se positas; exstinctus amabitur idem.
præ. C. 3. 5. 2. Præsenti tibi maturos largimur honores
Jurandasque tuum per nomen ponimus aras,
17. C. 4. 2. 37. Nil oriturum alias, nil ortum tale fatentes.

16. numen.

Sed tuus hic populus, sapiens et justus in uno,
Te nostris ducibus, te Grais anteferendo,
Cetera nequaquam simili ratione modoque
Æstimat et, nisi quæ terris semota suisque
Temporibus defuncta videt, fastidit et odit,
Sic fautor veterum, ut tabulas peccare vetantis,
Quas bis quinque viri sanxerunt, fœdera regum
Vel Gabiis vel cum rigidis æquata Sabinis,
Pontificum libros, annosa volumina vatum
Dictitet Albano Musas in monte locutas.
Si, quia Græcorum sunt antiquissima quæque
Scripta vel optima, Romani pensantur eadem
Scriptores trutina, non est quod multa loquamur: *tru.* S. 1. 3. 72.
Nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri;
Venimus ad summum fortunæ, pingimus atque
Psallimus et luctamur Achivis doctius unctis.
Si meliora dies, ut vina, poëmata reddit,
Scire velim, chartis pretium quotus arroget annus. *arr.* C. 4. 14. 40.
Scriptor, abhinc annos centum qui decidit, inter *dec.* C. 4. 7. 14.
Perfectos veteresque referri debet, an inter
Viles atque novos? Excludat jurgia finis.
Est vetus atque probus, centum qui perficit annos.
Quid, qui deperiit minor uno mense vel anno,
Inter quos referendus erit? veteresne poëtas,
An quos et præsens et postera respuat ætas?
Iste quidem veteres inter ponetur honeste,
Qui vel mense brevi vel toto est junior anno.
Utor permisso caudæque pilos ut equinæ
Paulatim vello et demo unum, demo et item unum,

23. vetantes. 31. ? intrast...extrast. 44. ? totost.

Dum cadat elusus ratione ruentis acervi,
Qui redit in fastos et virtutem æstimat annis
Lib. S. 2. 6. 19. Miraturque nihil, nisi quod Libitina sacravit.
Enn. S. 1. 10. 54. E. 1. 19. 7. Ennius et sapiens et fortis et alter Homerus,
Ut critici dicunt, leviter curare videtur,
pro. A. P. 138. Quo promissa cadant et somnia Pythagorea.
Nævius in manibus non est et mentibus hæret
rec. C. 3. 30. 8. Pæne recens? Adeo sanctum est vetus omne poëma.
Ambigitur quotiens uter utro sit prior, aufert
sen. S. 2. 1. 34. Pacuvius docti famam senis, Accius alti,
Dicitur Afrani toga convenisse Menandro,
Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi,
Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.
6o. E. 1. 19. 41. Hos ediscit et hos arto stipata theatro
Spectat Roma potens; habet hos numeratque poëtas
Ad nostrum tempus Livi scriptoris ab ævo.
Interdum volgus rectum videt, est ubi peccat.
Si veteres ita miratur laudatque poëtas,
Ut nihil anteferat, nihil illis comparet; errat:
dur. S. 1. 4. 8. Si quædam nimis antique, si pleraque dure
Dicere credit eos, ignave multa fatetur,
fac. E. 2. 2. 23. Et sapit et mecum facit et Jove judicat æquo.
Non equidem insector delendaque carmina Livi
Esse reor, memini quæ plagosum mihi parvo
dic. E. 1. 18. 13. S. 1. 10. 75. Orbilium dictare; sed emendata videri
Pulchraque et exactis minimum distantia miror;
Inter quæ verbum emicuit si forte decorum et
Si versus paulo concinnior unus et alter,
Injuste totum ducit venditque poëma.

55. quoties. 56. Attius.

Indignor quicquam reprehendi, non quia crasse
Compositum illepideve putetur, sed quia nuper; *ill.* A. P. 273.
Nec veniam antiquis, sed honorem et præmia posci.
Recte necne crocum floresque perambulet Attæ
Fabula si dubitem, clament periisse pudorem
Cuncti pæne patres, ea cum reprehendere coner,
Quæ gravis Æsopus, quæ doctus Roscius egit:
Vel quia nil rectum, nisi quod placuit sibi, ducunt,
Vel quia turpe putant parere minoribus et, quæ
Imberbi didicere, senes perdenda fateri. *Imb.* A. P. 161
Jam Saliare Numæ carmen qui laudat et illud,
Quod mecum ignorat, solus volt scire videri,
Ingeniis non ille favet plauditque sepultis,
Nostra sed impugnat, nos nostraque lividus odit. *n.* et *n.* A. P. 63.
Quod si tam Græcis novitas invisa fuisset
Quam nobis, quid nunc esset vetus? aut quid haberet,
Quod legeret tereretque viritim publicus usus?
Ut primum positis nugari Græcia bellis *nug.* E. 1. 19. 42. S. 1. 9. 2.
Cœpit et in vitium fortuna labier æqua, *lab.* E. 1. 1. 18.
Nunc athletarum studiis, nunc arsit equorum,
Marmoris aut eboris fabros aut æris amavit, 96. E. 1. 6. 17.
Suspendit picta vultum mentemque tabella, 97. S. 2. 7. 95.
Nunc tibicinibus, nunc est gavisa tragœdis;
Sub nutrice puella velut si luderet infans,
Quod cupide petiit, mature plena reliquit.
Quid placet aut odio est, quod non mutabile credas?
Hoc paces habuere bonæ ventique secundi.
Romæ dulce diu fuit et sollemne reclusa
Mane domo vigilare, clienti promere jura, 104. S. 1. 1. 10.

76. reprendi. 85. Imberbes. 101. ? odiost.

nom. S. 1. 2. 16. Cautos nominibus rectis expendere nummos,
Majores audire, minori dicere, per quæ
dam. E. 1. 18. 21. Crescere res posset, minui damnosa libido.
cal. S. 2. 3. 80. Mutavit mentem populus levis et calet uno
Scribendi studio; pueri patresque severi
Fronde comas vincti cenant et carmina dictant.
Ipse ego, qui nullos me affirmo scribere versus,
Invenior Parthis mendacior et prius orto
scr. S. 1. 1. 120. Sole vigil calamum et chartas et scrinia posco.
114. A. P. 379. Navim agere ignarus navis timet; abrotonum ægro
Non audet, nisi qui didicit, dare; quod medicorum est
Promittunt medici; tractant fabrilia fabri:
Scribimus indocti doctique poëmata passim.
Hic error tamen et levis hæc insania quantas
col. S. 2. 1. 51. Virtutes habeat, sic collige: vatis avarus
Non temere est animus; versus amat, hoc studet unum;
Detrimenta, fugas servorum, incendia ridet;
soc. C. 3. 24. 60. Non fraudem socio puerove incogitat ullam
Pupillo; vivit siliquis et pane secundo;
Militiæ quamquam piger et malus, utilis urbi,
Si das hoc, parvis quoque rebus magna juvari.
Os tenerum pueri balbumque poëta figurat,
Torquet ab obscenis jam nunc sermonibus aurem,
128. A. P. 404. Mox etiam pectus præceptis format amicis,
Asperitatis et invidiæ corrector et iræ;
Recte facta refert, orientia tempora notis
Instruit exemplis, inopem solatur et ægrum.
132. C. 4. 6. 31. Castis cum pueris ignara puella mariti

114. navem; habrotonum. 115. ? medicorumst.
120. ? temerest. 124. urbi est.

Disceret unde preces, vatem ni Musa dedisset?
Poscit opem chorus et præsentia numina sentit, *præ.* C. 1. 35. 2.
Cælestes implorat aquas docta prece blandus,
Avertit morbos, metuenda pericula pellit,
Impetrat et pacem et locupletem frugibus annum.
Carmine di superi placantur, carmine Manes.
Agricolæ prisci, fortes parvoque beati, 139. S. 2. 2. 105.
Condita post frumenta levantes tempore festo
Corpus et ipsum animum spe finis dura ferentem,
Cum sociis operum, pueris et conjuge fida,
Tellurem porco, Silvanum lacte piabant, *Sil.* Ep. 2. 22.
Floribus et vino Genium memorem brevis ævi. *Gen.* E. 2. 2. 187.
Fescennina per hunc inventa licentia morem
Versibus alternis opprobria rustica fudit,
Libertasque recurrentes accepta per annos
Lusit amabiliter, donec jam sævus apertam
In rabiem cœpit verti jocus et per honestas
Ire domos impune minax. Doluere cruento
Dente lacessiti; fuit intactis quoque cura *int.* S. 2. 1. 23.
Condicione super communi; quin etiam lex *lex,* S. 2. 1. 82. A. P. 282.
Pœnaque lata, malo quæ nollet carmine quemquam
Describi; vertere modum, formidine fustis
Ad bene dicendum delectandumque redacti.
Græcia capta ferum victorem cepit et artes
Intulit agresti Latio; sic horridus ille
Defluxit numerus Saturnius, et grave virus
Munditiæ pepulere; sed in longum tamen ævum
Manserunt hodieque manent vestigia ruris.
Serus enim Græcis admovit acumina chartis,
Et post Punica bella quietus quærere cœpit,

The. A. P. 276. Quid Sophocles et Thespis et Æschylus utile ferrent.
Temptavit quoque rem, si digne vertere posset.
ac. S. 1. 10. 43. Et placuit sibi, natura sublimis et acer;
spi. C. 4. 3. 24. Nam spirat tragicum satis et feliciter audet,
lit. A. P. 293. Sed turpem putat inscite metuitque lituram.
Creditur, ex medio quia res arcessit, habere
Sudoris minimum, sed habet comœdia tanto
Plus oneris, quanto veniæ minus. Adspice, Plautus
Quo pacto partes tutetur amantis ephebi,
att. E. 1. 7. 91. Ut patris attenti, lenonis ut insidiosi:
Quantus sit Dossennus edacibus in parasitis,
soc. A. P. 80. Quam non adstricto percurrat pulpita socco;
Gestit enim nummum in loculos demittere, post hoc
Securus, cadat an recto stet fabula talo.
ven. E. 1. 19. 37. Quem tulit ad scenam ventoso Gloria curru,
cur. S. 1. 6. 23. Exanimat lentus spectator, sedulus inflat:
Sic leve, sic parvum est, animum quod laudis avarum
Subruit aut reficit. Valeat res ludicra, si me
Palma negata macrum, donata reducit opimum.
Sæpe etiam audacem fugat hoc terretque poëtam,
Quod numero plures, virtute et honore minores,
Indocti stolidique et depugnare parati,
Si discordet eques, media inter carmina poscunt
pla. C. 1. 20. 4. Aut ursum aut pugiles; his nam plebecula plaudit.
A. P. 155. Verum equitis quoque jam migravit ab aure voluptas
Omnis ad incertos oculos et gaudia vana.
Quattuor aut plures aulæa premuntur in horas,
Dum fugiunt equitum turmæ peditumque catervæ;
ret. C. 3. 5. 22. Mox trahitur manibus regum fortuna retortis,

178. instat. 179. ? parvumst. 180. ac. 186. gaudet.

Esseda festinant, pilenta, petorrita, naves, *pet.* S. 1. 6. 104.
Captivum portatur ebur, captiva Corinthus.
Si foret in terris, rideret Democritus, seu *Dem.* E. 1. 12. 12.
Diversum confusa genus panthera camelo,
Sive elephas albus volgi converteret ora;
Spectaret populum ludis attentius ipsis,
Ut sibi præbentem mimo spectacula plura;
Scriptores autem narrare putaret asello
Fabellam surdo. Nam quæ pervincere voces
Evaluere sonum, referunt quem nostra theatra?
Garganum mugire putes nemus aut mare Tuscum, *Gar.* C. 2. 9. 7.
Tanto cum strepitu ludi spectantur et artes *art.* C. 4. 8. 5.
Divitiæque peregrinæ, quibus oblitus actor *obl.* C. 4. 9. 14.
Cum stetit in scena, concurrit dextera lævæ.
Dixit adhuc aliquid? Nil sane. Quid placet ergo?
Lana Tarentino violas imitata veneno. 207. C. 3. 5. 28.
Ac ne forte putes me, quæ facere ipse recusem, *ac f.* E. 1. 1. 13.
Cum recte tractent alii, laudare maligne:
Ille per extentum funem mihi posse videtur
Ire poëta, meum qui pectus inaniter angit,
Irritat, mulcet, falsis terroribus implet,
Ut magus, et modo me Thebis, modo ponit Athenis.
Verum age et his, qui se lectori credere malunt
Quam spectatoris fastidia ferre superbi, *fas.* S. 2. 6. 86.
Curam redde brevem, si munus Apolline dignum *Apo.* E. 1. 3. 17. C. 1. 31.
Vis complere libris et vatibus addere calcar,
Ut studio majore petant Helicona virentem.
Multa quidem nobis facimus mala sæpe poëtæ,
Ut vineta egomet cædam mea, cum tibi librum
Sollicito damus aut fesso; cum lædimur, unum 221. E. 1. 13. 3. S. 2. 1. 18.

Si quis amicorum est ausus reprehendere versum;
Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati;
Cum lamentamur non apparere labores
ded. S. 2. 1. 4. Nostros et tenui deducta poëmata filo;
Cum speramus eo rem venturam, ut simul atque
Carmina rescieris nos fingere, commodus ultro
Arcessas et egere vetes et scribere cogas.
op. pr. S. 2. 4. 63. Sed tamen est operæ pretium cognoscere, quales
Æditus habeat belli spectata domique
Virtus indigno non committenda poëtæ.
Gratus Alexandro regi magno fuit ille
Chœ. A. P. 357. Chœrilus, incultis qui versibus et male natis
Rettulit acceptos, regale nomisma, Philippos.
Sed veluti tractata notam labemque remittunt
Atramenta, fere scriptores carmine fœdo
lin. E. 1. 19. 30. Splendida facta linunt. Idem rex ille, poëma
Qui tam ridiculum tam care prodigus emit,
Edicto vetuit, ne quis se præter Apellen
ali. E. 1. 16. 20. Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra
Fortis Alexandri vultum simulantia. Quod si
Judicium subtile videndis artibus illud
Ad libros et ad hæc Musarum dona vocares,
Bœotum in crasso jurares aëre natum.
At neque dedecorant tua de se judicia atque
246. E. 1. 7. 24. Munera, quæ multa dantis cum laude tulerunt
247. S. 1. 5. 40; 10. 44. Dilecti tibi Virgilius Variusque poëtæ;
248. C. 4. 8. 13. Nec magis expressi voltus per aënea signa,
Quam per vatis opus mores animique virorum
Clarorum apparent. Nec sermones ego mallem

222. ? amicorumst. 239. Apellem. 247. Vergilius, *b*.

Repentes per humum quam res componere gestas, *rep.* C. 2. 12. 9. S. 2. 6. 17. A. P. 95.
Terrarumque situs et flumina dicere et arces
Montibus impositas et barbara regna tuisque
Auspiciis totum confecta duella per orbem *aus.* C. 4. 14. 33.
Claustraque custodem pacis cohibentia Janum *Jan.* C. 4. 15. 9.
Et formidatam Parthis, te principe, Romam, *pri.* C. 1. 2. 50.
Si quantum cuperem, possem quoque; sed neque parvum
Carmen majestas recipit tua nec meus audet 258. C. 1. 6. 9. S. 2. 1. 12.
Rem temptare pudor, quam vires ferre recusent.
Sedulitas autem stulte, quem diligit, urget,
Præcipue cum se numeris commendat et arte:
Discit enim citius meminitque libentius illud,
Quod quis deridet, quam quod probat et veneratur.
Nil moror officium, quod me gravat, ac neque ficto
In pejus voltu proponi cereus usquam,
Nec prave factis decorari versibus opto,
Ne rubeam pingui donatus munere, et una *pin.* S. 1. 3. 58.
Cum scriptore meo capsa porrectus aperta
Deferar in vicum vendentem thus et odores
Et piper et quidquid chartis amicitur ineptis.

II.

Flore, bono claroque fidelis amice Neroni, 1. E. 1. 3. 1.
Si quis forte velit puerum tibi vendere natum
Tibure vel Gabiis et tecum sic agat: Hic et
Candidus et talos a vertice pulcher ad imos
Fiet eritque tuus nummorum milibus octo, 5. S. 2. 7. 43.

Verna ministeriis ad nutus aptus eriles,
Litterulis Græcis imbutus, idoneus arti
Cuilibet; argilla quidvis imitaberis uda;
Quin etiam canet indoctum, sed dulce bibenti.
Multa fidem promissa levant, ubi plenius æquo
Laudat venales, qui volt extrudere, merces.
Res urget me nulla; meo sum pauper in ære.
tem. E. 2. 1. 120. Nemo hoc mangonum faceret tibi; non temere a me
ces. S. 2. 7. 100. Quivis ferret idem. Semel hic cessavit et, ut fit,
In scalis latuit metuens pendentis habenæ:—
Des nummos, excepta nihil te si fuga lædit;
Ille ferat pretium pœnæ securus, opinor.
pru. A. P. 462. Prudens emisti vitiosum, dicta tibi est lex:
Insequeris tamen hunc et lite moraris iniqua.
Dixi me pigrum proficiscenti tibi, dixi
Talibus officiis prope mancum, ne mea sævus
Jurgares ad te quod epistola nulla rediret.
Quid tum profeci, mecum facientia jura
Si tamen adtemptas? Quereris super hoc etiam, quod
Exspectata tibi non mittam carmina mendax.
Luc. E. 1. 6. 40. Luculli miles collecta viatica multis
Ærumnis, lassus dum noctu stertit, ad assem
Perdiderat; post hoc vehemens lupus et sibi et hosti
Iratus pariter, jejunis dentibus acer,
Præsidium regale loco dejecit, ut aiunt,
Summe munito et multarum divite rerum.
Clarus ob id factum donis ornatur honestis;
Accipit et bis dena super sestertia nummum.

6. herlles. 8. imitabitur, *κ*. 16. lædat. 18. tibi...lex; ? tibist.
22. veniret. 24. attentas. 28. ? vemens.

Forte sub hoc tempus castellum evertere prætor
Nescio quod cupiens hortari cœpit eundem
Verbis, quæ timido quoque possent addere mentem:
I, bone, quo virtus tua te vocat, i pede fausto,
Grandia laturus meritorum præmia. Quid stas?
Post hæc ille catus quantumvis rusticus: Ibit,
Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit, inquit.
Romæ nutriri mihi contigit atque doceri 41. S. 1. 6. 76.
Iratus Grais quantum nocuisset Achilles. 42. C. 1. 15. 34.
Adjecere bonæ paulo plus artis Athenæ,
Scilicet ut vellem curvo dinoscere rectum
Atque inter silvas Academi quærere verum.
Dura sed emovere loco me tempora grato,
Civilisque rudem belli tulit æstus in arma 47. C. 2. 7. 15.
Cæsaris Augusti non responsura lacertis.
Unde simul primum me dimisere Philippi
Decisis humilem pennis inopemque paterni
Et laris et fundi, paupertas impulit audax
Ut versus facerem; sed, quod non desit, habentem *des.* S. 2. 3. 123.
Quæ poterunt umquam satis expurgare cicutæ,
Ni melius dormire putem quam scribere versus? *dor.* S. 2. 1. 7.
Singula de nobis anni prædantur euntes;
Eripuere jocos, Venerem, convivia, ludum; 56. E. 1. 7. 25.
Tendunt extorquere poëmata; quid faciam vis?
Denique non omnes eadem mirantur amantque:
Carmine tu gaudes, hic delectatur ïambis, *iam.* E. 1. 19. 23.
Ille Bioneis sermonibus et sale nigro. *sal.* S. 1. 10. 3.
Tres mihi convivæ prope dissentire videntur, *nig.* S. 1. 4. 85–91.
Poscentes vario multum diversa palato.

42. Graiis.

Quid dem? quid non dem? renuis tu, quod jubet alter;
Quod petis, id sane est invisum acidumque duobus.
Ro. E. 1. 14. 17. Præter cetera, me Romæne poëmata censes
Scribere posse inter tot curas totque labores?
spo. S. 2. 6. 23. Hic sponsum vocat, hic auditum scripta relictis
cub. S. 1. 9. 18. Omnibus officiis; cubat hic in colle Quirini,
2. 3. 289. Hic extremo in Aventino, visendus uterque;
Intervalla vides humane commoda. Verum
Puræ sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstet.
red. C. 3. 1. 35. Festinat calidus mulis gerulisque redemptor,
Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum,
74. S. 1. 6. 42. Tristia robustis luctantur funera plaustris,
Hac rabiosa fugit canis, hac lutulenta ruit sus:
I nunc et versus tecum meditare canoros.
Scriptorum chorus omnis amat nemus et fugit urbem,
78. C. 3. 25. 1. Rite cliens Bacchi somno gaudentis et umbra:
4. 3. 11. Tu me inter strepitus nocturnos atque diurnos
Vis canere et contracta sequi vestigia vatum?
Ingenium, sibi quod vacuas desumpsit Athenas,
Et studiis annos septem dedit insenuitque
Libris et curis, statua taciturnius exit
Plerumque et risu populum quatit; hic ego rerum
flu. E. 1. 1. 16. Fluctibus in mediis et tempestatibus urbis
Verba lyræ motura sonum conectere digner?
Frater erat Romæ consulti rhetor, ut alter
hon. C. 1. 26. 10. Alterius sermone meros audiret honores,
Gracchus ut hic illi, foret huic ut Mucius ille.
Qui minus argutos vexat furor iste poëtas?
Carmina compono, hic elegos. 'Mirabile visu

64. ? sanest. 80. contacta.

Cælatumque novem Musis opus!' Adspice primum,
Quanto cum fastu quanto molimine circum-
Spectemus vacuam Romanis vatibus ædem; 94. E. 2. 1. 216.
Mox etiam, si forte vacas, sequere et procul audi,
Quid ferat et quare sibi nectat uterque coronam.
Cædimur et totidem plagis consumimus hostem
Lento Samnites ad lumina prima duello. *lum.* S. 2. 7. 33.
Discedo Alcæus puncto illius; ille meo quis?
Quis nisi Callimachus? Si plus adposcere visus,
Fit Mimnermus et optivo cognomine crescit.
Multa fero, ut placem genus irritabile vatum,
Cum scribo et supplex populi suffragia capto, *suf.* E. 1. 19. 37.
Idem, finitis studiis et mente recepta,
Obturem patulas impune legentibus aures. *pat.* E. 1. 18. 70.
Ridentur mala qui componunt carmina; verum
Gaudent scribentes et se venerantur et ultro, 107. A. P. 444.
Si taceas, laudant quidquid scripsere beati.
At qui legitimum cupiet fecisse poëma,
Cum tabulis animum censoris sumet honesti;
Audebit, quæcumque parum splendoris habebunt
Et sine pondere erunt et honore indigna ferentur,
Verba movere loco, quamvis invita recedant
Et versentur adhuc intra penetralia Vestæ.
Obscurata diu populo bonus eruet atque
Proferet in lucem speciosa vocabula rerum, *sp.* A.P.144–309.
Quæ priscis memorata Catonibus atque Cethegis *C. C.* A. P. 50. 56.
Nunc situs informis premit et deserta vetustas;
Adsciscet nova, quæ genitor produxerit usus. *usu.* A. P. 71.
Vehemens et liquidus puroque simillimus amni

112. feruntur. 120. ? vemens.

Fundet opes Latiumque beabit divite lingua;
Luxuriantia compescet, nimis aspera sano
Levabit cultu, virtute carentia tollet,
Ludentis speciem dabit et torquebitur, ut qui
125. S. 1. 5. 63. Nunc Satyrum, nunc agrestem Cyclopa movetur.
ine. A. P. 445. Prætulerim scriptor delirus inersque videri,
Dum mea delectent mala me vel denique fallant,
Quam sapere et ringi. Fuit haud ignobilis Argis,
Qui se credebat miros audire tragœdos,
pla. A. P. 154. In vacuo lætus sessor plausorque theatro;
Cetera qui vitæ servaret munia recto
More, bonus sane vicinus, amabilis hospes,
133. S. 2. 2. 68. Comis in uxorem, posset qui ignoscere servis
Et signo læso non insanire lagenæ,
135. A. P. 459. Posset qui rupem et puteum vitare patentem.
Hic ubi cognatorum opibus curisque refectus
ell. S. 2. 3. 82. Expulit elleboro morbum bilemque meraco
Et redit ad sese: Pol me occidistis, amici,
Non servastis, ait, cui sic extorta voluptas
Et demptus per vim mentis gratissimus error.
nug. E. 1. 1. 10. Nimirum sapere est abjectis utile nugis
Et tempestivum pueris concedere ludum,
Ac non verba sequi fidibus modulanda Latinis,
num. E. 1. 18. 59. Sed veræ numerosque modosque ediscere vitæ.
Quocirca mecum loquor hæc tacitusque recordor:
146. C. 2. 2. 13. Si tibi nulla sitim finiret copia lymphæ,
par. C. 1. 31. 17. Narrares medicis; quod, quanto plura parasti,
Tanto plura cupis, nulline faterier audes?
Si volnus tibi monstrata radice vel herba

137. helleboro. 141. ? saperest.

Non fieret levius, fugeres radice vel herba
Proficiente nihil curarier. Audieras, cui
Rem di donarent, illi decedere pravam
Stultitiam; et, cum sis nihilo sapientior, ex quo
Plenior es, tamen uteris monitoribus isdem?
At si divitiæ prudentem reddere possent,
Si cupidum timidumque minus te, nempe ruberes,
Viveret in terris te si quis avarior uno.
Si proprium est, quod quis libra mercatur et ære; *pro.* S. 2. 2. 129.
Quædam, si credis consultis, mancipat usus:
Qui te pascit ager, tuus est, et vilicus Orbi, *vil.* E. 1. 14. 1.
Cum segetes occat tibi mox frumenta daturas,
Te dominum sentit. Das nummos, accipis uvam,
Pullos, ova, cadum temeti: nempe modo isto
Paulatim mercaris agrum fortasse trecentis
Aut etiam supra nummorum milibus emptum.
Quid refert, vivas numerato nuper an olim?
Emptor Aricini quondam Veientis et arvi
Emptum cenat olus, quamvis aliter putat; emptis
Sub noctem gelidam lignis calefactat aënum;
Sed vocat usque suum, qua populus adsita certis
Limitibus vicina refugit jurgia; tamquam *li.* C. 2. 18. 25.
Sit proprium quicquam, puncto quod mobilis horæ
Nunc prece, nunc pretio, nunc vi, nunc morte suprema
Permutet dominos et cedat in altera jura.
Sic quia perpetuus nulli datur usus, et heres
Heredem alterius velut unda supervenit undam,
Quid vici prosunt aut horrea? quidve Calabris *Cal.* Ep. 1. 27.

158. ? propriumst...mercatus et ære est.
163. modo sto, (*Lachm.*) 173. sorte.

Saltibus adjecti Lucani, si metit Orcus
179. C. 1. 4. 13. Grandia cum parvis, non exorabilis auro?
2. 3. 21; 14. 9. Gemmas, marmor, ebur, Tyrrhena sigilla, tabellas,
mur. C. 2. 16. 35. Argentum, vestes Gætulo murice tinctas,
Sunt qui non habeant, est qui non curat habere.
ces. E. 1. 7. 57. Cur alter fratrum cessare et ludere et ungi
Præferat Herodis palmetis pinguibus, alter
Dives et importunus ad umbram lucis ab ortu
mit. C. 1. 18. 2. E. 1. 2. 45. Silvestrem flammis et ferro mitiget agrum,
Gen. C. 3. 17. 14. Scit Genius, natale comes qui temperat astrum,
E. 2. 1. 144. Naturæ deus humanæ, mortalis in unum
Quodque caput, voltu mutabilis, albus et ater.
190. S. 1. 1. 51. Utar et ex modico, quantum res poscet, acervo
her. E. 1. 5. 13. Tollam, nec metuam, quid de me judicet heres,
Quod non plura datis invenerit; et tamen idem
Scire volam, quantum simplex hilarisque nepoti
194. S. 1. 1. 104. Discrepet, et quantum discordet parcus avaro.
Distat enim, spargas tua prodigus, an neque sumptum
Invitus facias neque plura parare labores,
Ac potius, puer ut festis Quinquatribus olim,
198. C. 3. 8. 27; Exiguo gratoque fruaris tempore raptim.
29. 32. Pauperies immunda *domus* procul absit: ego, utrum
Nave ferar magna an parva, ferar unus et idem.
201. C. 2. 10. 23. Non agimur tumidis velis aquilone secundo;
Non tamen adversis ætatem ducimus austris,
spe. E. 1. 6. 49. Viribus, ingenio, specie, virtute, loco, re
Extremi primorum, extremis usque priores.
205. S. 2. 3. 159. Non es avarus: abi; quid, cetera jam simul isto
Cum vitio fugere? Caret tibi pectus inani
Ambitione? Caret mortis formidine et ira?

Somnia, terrores magicos, miracula, sagas,
Nocturnos lemures portentaque Thessala rides? *The.* C. 1. 27. 21.
Natales grate numeras? Ignoscis amicis?
Lenior et melior fis accedente senecta?
Quid te exempta levat spinis de pluribus una? *spi.* E. 1. 14. 4.
Vivere si recte nescis, decede peritis.
Lusisti satis, edisti satis atque bibisti: 214. S. 1. 1. 119.
Tempus abire tibi est, ne potum largius æquo
Rideat, et pulset lasciva decentius ætas. 216. C. 3. 15. 8.

212. juvat. **215. ? tibist.**

EPISTOLA AD PISONES,

SIVE

DE ARTE POETICA LIBER.

HUMANO capiti cervicem pictor equinam
Jungere si velit et varias inducere plumas
tur. E. 1. 3. 22. Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Desinat in piscem mulier formosa superne,
Spectatum admissi risum teneatis, amici?
Credite, Pisones, isti tabulæ fore librum
Persimilem, cujus velut ægri somnia vanæ
Fingentur species, ut nec pes nec caput uni
Reddatur formæ. Pictoribus atque poëtis
Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas.
Scimus et hanc veniam petimusque damusque vicissim,
Sed non ut placidis coëant immitia, non ut
Serpentes avibus geminentur, tigribus agni.
Inceptis gravibus plerumque et magna professis
Purpureus, late qui splendeat, unus et alter
Assuitur pannus, cum lucus et ara Dianæ
Et properantis aquæ per amœnos ambitus agros,
Rhe. C. 4. 4. 38. Aut flumen Rhenum aut pluvius describitur arcus;

Sed nunc non erat his locus. Et fortasse cupressum
Scis simulare: quid hoc, si fractis enatat exspes
Navibus, ære dato qui pingitur? Amphora cœpit
Institui; currente rota cur urceus exit?
Denique sit quidvis simplex dumtaxat et unum.
Maxima pars vatum, pater et juvenes patre digni,
Decipimur specie recti: brevis esse laboro,
Obscurus fio; sectantem levia nervi — *ner.* S. 2. 1. 2.
Deficiunt animique; professus grandia turget;
Serpit humi tutus nimium timidusque procellæ;
Qui variare cupit rem prodigialiter unam,
Delphinum silvis appingit, fluctibus aprum.
In vitium ducit culpæ fuga, si caret arte. — 31. S. 1. 2. 24.
Æmilium circa ludum faber unus et ungues — *unu.* S. 2. 3. 24.
Exprimet, et mollis imitabitur ære capillos,
Infelix operis summa, quia ponere totum — *pon.* C. 4. 8. 8.
Nesciet. Hunc ego me, si quid componere curem,
Non magis esse velim quam naso vivere pravo,
Spectandum nigris oculis nigroque capillo. — 37. C. 1. 32. 11.
Sumite materiam vestris, qui scribitis, æquam
Viribus et versate diu, quid ferre recusent, — *rec.* E. 2. 1. 259.
Quid valeant humeri. Cui lecta potenter erit res,
Nec facundia deseret hunc nec lucidus ordo.
Ordinis hæc virtus erit et venus, aut ego fallor,
Ut jam nunc dicat jam nunc debentia dici,
Pleraque differat et præsens in tempus omittat;
Hoc amet, hoc spernat promissi carminis auctor. — *pro.* Ep. 14. 7. S. 2. 3. 6.
In verbis etiam tenuis cautusque serendis,
Dixeris egregie, notum si callida verbum

23. quodvis; quod vis. 32. imus. 33. molles.

Reddiderit junctura novum. Si forte necesse est
Indiciis monstrare recentibus abdita rerum,
Cet. E. 2. 2. 117. Fingere cinctutis non exaudita Cethegis
Continget, dabiturque licentia sumpta pudenter;
Et nova fictaque nuper habebunt verba fidem, si
Græco fonte cadent, parce detorta. Quid autem
Cæcilio Plautoque dabit Romanus ademptum
Virgilio Varioque? Ego cur, acquirere pauca
Si possum, invideor, cum lingua Catonis et Enni
Sermonem patrium ditaverit et nova rerum
Nomina protulerit? Licuit semperque licebit
Signatum præsente nota producere nomen.
pro. C. 4. 6. 39. Ut silvæ foliis pronos mutantur in annos,
Prima cadunt; ita verborum vetus interit ætas,
Et juvenum ritu florent modo nata vigentque.
63. E. 2. 2. 179. Debemur morti nos nostraque; sive receptus
Terra Neptunus classes aquilonibus arcet,
reg. C. 2. 15. 1. E. 1. 7. 44. Regis opus, sterilisve diu palus aptaque remis
Vicinas urbes alit et grave sentit aratrum,
Seu cursum mutavit iniquum frugibus amnis
doc. E. 1. 14. 30. Doctus iter melius, mortalia facta peribunt,
Nedum sermonum stet honos et gratia vivax.
Multa renascentur, quæ jam cecidere, cadentque
usu. E. 2. 2. 119. Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus,
Quem penes arbitrium est et jus et norma loquendi.
Res gestæ regumque ducumque et tristia bella
Quo scribi possent numero, monstravit Homerus.
Versibus impariter junctis querimonia primum,
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

48. ? necessest. 59. procudere. 72. ? arbitriumst. 76. ? inclusast.

Quis tamen exiguos elegos emiserit auctor,
Grammatici certant et adhuc sub judice lis est.
Archilochum proprio rabies armavit ïambo;
Hunc socci cepere pedem grandesque cothurni,
Alternis aptum sermonibus et popularis
Vincentem strepitus et natum rebus agendis.
Musa dedit fidibus divos puerosque deorum
Et pugilem victorem et equum certamine primum
Et juvenum curas et libera vina referre.
Descriptas servare vices operumque colores
Cur ego si nequeo ignoroque poëta salutor?
Cur nescire pudens prave quam discere malo?
Versibus exponi tragicis res comica non volt;
Indignatur item privatis ac prope socco
Dignis carminibus narrari cena Thyestæ.
Singula quæque locum teneant sortita decenter.
Interdum tamen et vocem comœdia tollit,
Iratusque Chremes tumido delitigat ore;
Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri.
Telephus et Peleus, cum pauper et exsul uterque
Proicit ampullas et sesquipedalia verba,
Si curat cor spectantis tetigisse querella.
Non satis est pulchra esse poëmata; dulcia sunto
Et quocumque volent animum auditoris agunto.
Ut ridentibus arrident, ita flentibus adsunt
Humani voltus: si vis me flere, dolendum est
Primum ipsi tibi; tunc tua me infortunia lædent,
Telephe vel Peleu: male si mandata loqueris,

79. E. 1. 19. 23. C. 1. 16. 2.
soc. E. 2. 1. 174.
cot. C. 2. 1. 12. S. 1. 5. 64.
83. C. 4. 2. 10–24. 1. 12. 1.
lib. C. 1. 4. 89.
pud. S. 2. 3. 39.
Thy. C. 1. 16. 17.
94. S. 1. 4. 48.
ped. S. 2. 6. 17.
Tel. Ep. 17. 8.
amp. E. 1. 3. 14.

81. populares. 97. projicit. 101. adflent. 102. ? dolendumst. 103. tum.

Aut dormitabo aut ridebo. Tristia mæstum
Voltum verba decent, iratum plena minarum,
Ludentem lasciva, severum seria dictu.
Format enim natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitum; juvat aut impellit ad iram
Aut ad humum mærore gravi deducit et angit;
Post effert animi motus interprete lingua.
Si dicentis erunt fortunis absona dicta,
Romani tollent equites peditesque cachinnum.
Intererit multum divusne loquatur an heros,
Maturusne senex an adhuc florente juventa
Fervidus, et matrona potens an sedula nutrix,
117. C. 1. 1. 11–16. Mercatorne vagus cultorne virentis agelli,
Colchus an Assyrius, Thebis nutritus an Argis.
Aut famam sequere aut sibi convenientia finge.
Scriptor honoratum si forte reponis Achillem,
121. C. 4. 6. 17. Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,
Jura neget sibi nata, nihil non arroget armis.
Sit Medea ferox invictaque, flebilis Ino,
Perfidus Ixion, Io vaga, tristis Orestes.
Si quid inexpertum scenæ committis et audes
Personam formare novam, servetur ad imum,
Qualis ab incepto processerit, et sibi constet.
Difficile est proprie communia dicere; tuque
129. E. 2. 1. 225. Rectius Iliacum carmen deducis in actus,
Quam si proferres ignota indictaque primus.
Publica materies privati juris erit, si
Non circa vilem patulumque moraberis orbem,
Nec verbo verbum curabis reddere fidus

114. Davusne. 116. an....an. 128. ? difficilest.

Interpres, nec desilies imitator in artum,
Unde pedem proferre pudor vetet aut operis lex.
Nec sic incipies, ut scriptor cyclicus olim:
'Fortunam Priami cantabo et nobile bellum.'
Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu? *pro.* *v.* 45.
Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.
Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte:
'Dic mihi, Musa, virum, captæ post tempora Trojæ 141. E. 1. 2. 19.
'Qui mores hominum multorum vidit et urbes.'
Non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem
Cogitat, ut speciosa dehinc miracula promat, *spe.* E. 2. 2. 116.
Antiphaten Scyllamque et cum Cyclope Charybdin;
Nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,
Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo.
Semper ad eventum festinat et in medias res
Non secus ac notas auditorem rapit et, quæ
Desperat tractata nitescere posse, relinquit,
Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet,
Primo ne medium, medio ne discrepet imum.
Tu, quid ego et populus mecum desideret, audi:
Si plausoris eges aulæa manentis et usque *aul.* E. 2. 1. 189.
Sessuri, donec cantor Vos plaudite dicat, *ses.* E. 2. 2. 130.
Ætatis cujusque notandi sunt tibi mores,
Mobilibusque decor naturis dandus et annis.
Reddere qui voces jam scit puer et pede certo
Signat humum, gestit paribus colludere et iram
Colligit ac ponit temere et mutatur in horas.
Imberbus juvenis tandem custode remoto

136. cyclius. 139. parturient. 141. mœnia.
157. Nobilibus, *B.*

apr. C. 1. 8. 3. Gaudet equis canibusque et aprici gramine campi,
cer. E. 2. 2. 8. Cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
Utilium tardus provisor, prodigus æris,
Sublimis cupidusque et amata relinquere pernix.
Conversis studiis ætas animusque virilis
Quærit opes et amicitias, inservit honori,
Commisisse cavet quod mox mutare laboret.
Multa senem circumveniunt incommoda, vel quod
quæ. S. 1. 1. 92. E. 1. 7. 57. Quærit et inventis miser abstinet ac timet uti,
Vel quod res omnes timide gelideque ministrat,
Dilator, spe longus, iners, avidusque futuri,
Difficilis, querulus, laudator temporis acti
Se puero, castigator censorque minorum.
Multa ferunt anni venientes commoda secum;
175. E. 2. 2. 55. Multa recedentes adimunt. Ne forte seniles
Mandentur juveni partes pueroque viriles,
Semper in adjunctis ævoque morabimur aptis,
Aut agitur res in scenis aut acta refertur.
Segnius irritant animos demissa per aurem,
Quam quæ sunt oculis subjecta fidelibus, et quæ
Ipse sibi tradit spectator: non tamen intus
Digna geri promes in scenam, multaque tolles
Ex oculis, quæ mox narret facundia præsens.
Ne pueros coram populo Medea trucidet,
Aut humana palam coquat exta nefarius Atreus,
Aut in avem Procne vertatur, Cadmus in anguem.
Quodcumque ostendis mihi sic, incredulus odi,
Neve minor neu sit quinto productior actu
rep. S. 1. 10. 39. Fabula, quæ posci volt et spectata reponi;

172. pavidusque, *Bent.* 178. morabitur.

Nec deus intersit, nisi dignus vindice nodus
Inciderit; nec quarta loqui persona laboret.
Actoris partes chorus officiumque virile
Defendat, neu quid medios intercinat actus,
Quod non proposito conducat et hæreat apte.
Ille bonis faveatque et consilietur amice,
Et regat iratos et amet pacare tumentes;
Ille dapes laudet mensæ brevis, ille salubrem — *bre.* E. 1. 14. 35.
Justitiam legesque et apertis otia portis; — *ap. po.* C. 3. 5.23.
Ille tegat commissa deosque precetur et oret,
Ut redeat miseris, abeat fortuna superbis.
Tibia non, ut nunc, orichalco vincta tubæque
Æmula, sed tenuis simplexque foramine pauco
Adspirare et adesse choris erat utilis atque
Nondum spissa nimis complere sedilia flatu; — *spi.* E. 1. 19. 41.
Quo sane populus numerabilis utpote parvus — 2. 1. 60.
Et frugi castusque verecundusque coïbat. — *fru.* S. 2. 5. 81.
Postquam cœpit agros extendere victor et urbes — 1. 3. 49.
Latior amplecti murus vinoque diurno — *diu.* C. 1. 1. 20.
Placari Genius festis impune diebus, — 2. 3. 7. E. 1. 19. 11.
Accessit numerisque modisque licentia major; — *Gen.* E. 2. 1. 144.
Indoctus quid enim saperet liberque laborum — *lib.* C. 3. 17. 16.
Rusticus urbano confusus, turpis honesto?
Sic priscæ motumque et luxuriem addidit arti
Tibicen traxitque vagus per pulpita vestem; — *vag.* S. 2. 4. 77.
Sic etiam fidibus voces crevere severis,
Et tulit eloquium insolitum facundia præceps,
Utiliumque sagax rerum et divina futuri
Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

196. amicis. **197. peccare timentes.**

Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum,
Mox etiam agrestes Satyros nudavit et asper
Incolumi gravitate jocum temptavit eo, quod
Illecebris erat et grata novitate morandus
Spectator functusque sacris et potus et exlex.
Verum ita risores, ita commendare dicacis
Conveniet Satyros, ita vertere seria ludo,
Ne quicumque deus, quicumque adhibebitur heros,
Regali conspectus in auro nuper et ostro,
Migret in obscuras humili sermone tabernas,
Aut, dum vitat humum, nubes et inania captet.
Effutire levis indigna Tragœdia versus,
mov. E. 2. 2. 125. C. 2. 12. 17. Ut festis matrona moveri jussa diebus,
Intererit Satyris paulum pudibunda protervis.
Non ego inornata et dominantia nomina solum
Verbaque, Pisones, Satyrorum scriptor amabo;
col. v. 86. Nec sic enitar tragico differre colori,
Ut nihil intersit, Davusne loquatur et audax
Pythias emuncto lucrata Simone talentum,
An custos famulusque dei Silenus alumni.
Ex noto fictum carmen sequar, ut sibi quivis
Speret idem, sudet multum frustraque laboret
Ausus idem: tantum series juncturaque pollet,
Tantum de medio sumptis accedit honoris.
Silvis deducti caveant me judice Fauni,
Ne velut innati triviis ac pæne forenses
Aut nimium teneris juvenentur versibus umquam,
Aut immunda crepent ignominiosaque dicta;
Offenduntur enim, quibus est equus et pater et res,

225. dicaces. 231. leves.

Nec, si quid fricti ciceris probat et nucis emptor, *cic.* S. 1. 6. 115. 2. 3. 182.
Æquis accipiunt animis donantve corona.
Syllaba longa brevi subjecta vocatur ïambus, *ïam.* C. 1. 16. 3.
Pes citus; unde etiam trimetris accrescere jussit
Nomen iambeis, cum senos redderet ictus *ict.* C. 4. 6. 36.
Primus ad extremum similis sibi. Non ita pridem,
Tardior ut paulo graviorque veniret ad aures,
Spondeos stabilis in jura paterna recepit
Commodus et patiens, non ut de sede secunda
Cederet aut quarta socialiter. Hic et in Acci *Acc.* E. 2. 1. 56.
Nobilibus trimetris apparet rarus et Enni
In scenam missos cum magno pondere versus
Aut operæ celeris nimium curaque carentis
Aut ignoratæ premit artis crimine turpi.
Non quivis videt immodulata poëmata judex,
Et data Romanis venia est indigna poëtis.
Idcircone vager scribamque licenter? an omnis
Visuros peccata putem mea, tutus et intra
Spem veniæ cautus? Vitavi denique culpam,
Non laudem merui. Vos exemplaria Græca
Nocturna versate manu, versate diurna.
At vestri proavi Plautinos et numeros et
Laudavere sales: nimium patienter utrumque,
Ne dicam stulte, mirati, si modo ego et vos
Scimus inurbanum lepido seponere dicto
Legitimumque sonum digitis callemus et aure.
Ignotum tragicæ genus invenisse Camenæ
Dicitur et plaustris vexisse poëmata Thespis, *The.* E. 2. 1. 160.

256. stabiles. 260. magno cum. 264. ? veniast.
265. ut omnes.

Quæ canerent agerentque peruncti fæcibus ora.
Post hunc personæ pallæque repertor honestæ
Æschylus et modicis instravit pulpita tignis
cot. C. 2. 1. 12. Et docuit magnumque loqui nitique cothurno.
com. S. 1. 4. 2. Successit vetus his comœdia, non sine multa
Laude; sed in vitium libertas excidit et vim
Dignam lege regi; lex est accepta chorusque
Turpiter obticuit sublato jure nocendi.
Nil intemptatum nostri liquere poetæ,
Nec minimum meruere decus, vestigia Græca
Ausi deserere et celebrare domestica facta,
Vel qui prætextas vel qui docuere togatas.
Nec virtute foret clarisve potentius armis
Quam lingua Latium, si non offenderet unum
lim. S. 1. 10. 65. Quemque poëtarum limæ labor et mora. Vos, O
Pompilius sanguis, carmen reprehendite, quod non
lit. E. 2. 1. 167. Multa dies et multa litura coercuit atque
Perfectum decies non castigavit ad unguem.
295. S. 1. 4. 43. Ingenium misera quia fortunatius arte
san. E. 1. 19. 3. Credit et excludit sanos Helicone poetas
Democritus, bona pars non ungues ponere curat,
Non barbam, secreta petit loca, balnea vitat.
Nanciscetur enim pretium nomenque poetæ,
Ant. S. 2. 3. 83; 166. Si tribus Anticyris caput insanabile numquam
Tonsori Licino commiserit. O ego lævus,
Qui purgor bilem sub verni temporis horam!
Non alius faceret meliora poëmata: verum
Nil tanti est. Ergo fungar vice cotis, acutum

277. fæcibus atris. 292. reprendite.
294. præsectum; deciens. 304. ? tantist.

Reddere quæ ferrum valet, exsors ipsa secandi;
Munus et officium nil scribens ipse docebo,
Unde parentur opes, quid alat formetque poëtam;
Quid deceat, quid non; quo virtus, quo ferat error.
Scribendi recte sapere est et principium et fons:
Rem tibi Socraticæ poterunt ostendere chartæ, *Soc.* C. 1. 29. 14. 3. 21. 9.
Verbaque provisam rem non invita sequentur. S. 2. 3. 11.
Qui didicit, patriæ quid debeat et quid amicis,
Quo sit amore parens, quo frater amandus et hospes,
Quod sit conscripti, quod judicis officium, quæ
Partes in bellum missi ducis, ille profecto
Reddere personæ scit convenientia cuique.
Respicere exemplar vitæ morumque jubebo
Doctum imitatorem et vivas hinc ducere voces.
Interdum speciosa locis morataque recte
Fabula, nullius veneris, sine pondere et arte, *pon.* E. 2. 2. 112.
Valdius oblectat populum meliusque moratur
Quam versus inopes rerum nugæque canoræ. *nug.* S. 1. 9. 2. E. 1. 19. 42.
Grais ingenium, Grais dedit ore rotundo *or.* S. 1. 4. 43.
Musa loqui, præter laudem nullius avaris.
Romani pueri longis rationibus assem
Discunt in partes centum diducere. Dicat
Filius Albini, Si de quincunce remota est
Uncia, quid superat? Poteras dixisse. Triens. Eu!
Rem poteris servare tuam. Redit uncia, quid fit?
Semis. At hæc animos ærugo et cura peculi *æru.* S. 1. 4. 101.
Cum semel imbuerit, speramus carmina fingi
Posse linenda cedro et levi servanda cupresso?

309. ? saperest. 318. veras. 323. Graiis.
327. ? remotast. 328. poterat. 330. an.

Aut prodesse volunt aut delectare poëtæ,
Aut simul et jucunda et idonea dicere vitæ.
Quidquid præcipies, esto brevis, ut cito dicta
Percipiant animi dociles teneantque fideles;
Omne supervacuum pleno de pectore manat.
Ficta voluptatis causa sint proxima veris,
Nec quodcumque volet, poscat sibi fabula credi,
Neu pransæ Lamiæ vivum puerum extrahat alvo.
Centuriæ seniorum agitant expertia frugis,
Celsi prætereunt austera poëmata Ramnes:
pun. E. 2. 2. 99. Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci,
Lectorem delectando pariterque monendo:
345. E. 1. 20. 2. Hic meret æra liber Sosiis; hic et mare transit
Et longum noto scriptori prorogat ævum.
Sunt delicta tamen, quibus ignovisse velimus;
Nam neque chorda sonum reddit, quem volt manus et mens,
Poscentique gravem persæpe remittit acutum;
Nec semper feriet quodcumque minabitur arcus.
Verum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
Offendar maculis, quas aut incuria fudit
Aut humana parum cavit natura. Quid ergost?
Ut scriptor si peccat idem librarius usque,
Quamvis est monitus, venia caret; ut citharœdus
Ridetur, chorda qui semper oberrat eadem:
Chœ. E. 2. 1. 233. Sic mihi, qui multum cessat, fit Chœrilus ille,
Quem bis terve bonum cum risu miror; et idem
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.
Verum operi longo fas est obrepere somnum.
Ut pictura, poësis: erit, quæ, si propius stes,

353. ergo est.

Te capiat magis, et quædam, si longius abstes.
Hæc amat obscurum, volet hæc sub luce videri,
Judicis argutum quæ non formidat acumen;
Hæc placuit semel, hæc decies repetita placebit.
O major juvenum, quamvis et voce paterna
Fingeris ad rectum et per te sapis, hoc tibi dictum
Tolle memor, certis medium et tolerabile rebus
Recte concedi. Consultus juris et actor
Causarum mediocris abest virtute diserti
Messallæ nec scit quantum Cascellius Aulus, — *Mes.* S. 1. 6. 42. 10. 29.
Sed tamen in pretio est: mediocribus esse poetis
Non homines, non di, non concessere columnæ.
Ut gratas inter mensas symphonia discors
Et crassum unguentum et Sardo cum melle papaver
Offendunt, poterat duci quia cena sine istis: — 376. S. 2. 4. 86.
Sic animis natum inventumque poëma juvandis,
Si paulum summo decessit, vergit ad imum.
Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis, — 379. E. 2. 1. 114.
Indoctusque pilæ discive trochive quiescit, — *pil.* S. 2. 2. 11. *tro.* C. 3. 24. 57.
Ne spissæ risum tollant impune coronæ: — *cor.* E. 1. 18. 53.
Qui nescit versus tamen audet fingere. Quidni?
Liber et ingenuus, præsertim census equestrem — *equ.* E. 1. 1. 58.
Summam nummorum vitioque remotus ab omni.
Tu nihil invita dices faciesve Minerva; — *Min.* S. 2. 2. 3.
Id tibi judiciumst, ea mens. Si quid tamen olim
Scripseris, in Mæci descendat judicis auris — *Mæc.* S. 1. 10. 38.
Et patris et nostras, nonumque prematur in annum,
Membranis intus positis: delere licebit, — *mem.* S. 2. 3. 2.
Quod non edideris; nescit vox missa reverti. — 390. E. 1. 18. 71; 20. 6.

365. deciens. 372. ? pretiost. 386. judicium est. 387. aures.

Silvestres homines sacer interpresque deorum
Cædibus et victu fœdo deterruit Orpheus,
Dictus ob hoc lenire tigres rabidosque leones;
Amp. C. 3. 11. 2. E. 1. 18. 41. Dictus et Amphion, Thebanæ conditor arcis,
Saxa movere sono testudinis et prece blanda
Ducere quo vellet. Fuit hæc sapientia quondam,
Publica privatis secernere, sacra profanis,
Concubitu prohibere vago, dare jura maritis,
Oppida moliri, leges incidere ligno:
Sic honor et nomen divinis vatibus atque
Carminibus venit. Post hos insignis Homerus
mar. E. 1. 1. 64. Tyrtæusque mares animos in Martia bella
Versibus exacuit; dictæ per carmina sortes,
404. E. 2. 1. 128. Et vitæ monstrata via est; et gratia regum
gr. r. C. 3. 11. 6. Pieriis temptata modis, ludusque repertus
406. C. 1. 32. 14. Et longorum operum finis: ne forte pudori
407. C. 4. 6. 25. Sit tibi Musa lyræ solers et cantor Apollo.
Natura fieret laudabile carmen, an arte,
ven. C. 2. 18. 10. Quæsitumst: ego nec studium sine divite vena,
Nec rude quid possit video ingenium; alterius sic
Altera poscit opem res et conjurat amice.
Qui studet optatam cursu contingere metam,
Multa tulit fecitque puer, sudavit et alsit,
Abstinuit Venere et vino; qui Pythia cantat
Tibicen, didicit prius extimuitque magistrum.
pan. E. 1. 18. 40. Nec satis est dixisse: Ego mira poëmata pango;
Occupet extremum scabies; mihi turpe relinqui est
Et, quod non didici, sane nescire fateri.
Ut præco, ad merces turbam qui cogit emendas,

394. urbis. 404. ? viast. 409. quæsitum est. 410. prosit. 416. non; nunc. 417. ? relinquist; est *om.* *B. S.*

Assentatores jubet ad lucrum ire poëta
Dives agris, dives positis in fenore nummis.
Si vero est, unctum qui recte ponere possit
Et spondere levi pro paupere et eripere atris
Litibus implicitum, mirabor, si sciet inter- *mir.* E. 1. 17. 26.
Noscere mendacem verumque beatus amicum.
Tu seu donaris seu quid donare voles cui,
Nolito ad versus tibi factos ducere plenum
Lætitiæ; clamabit enim Pulchre! bene! recte!
Pallescet super his, etiam stillabit amicis
Ex oculis rorem, saliet, tundet pede terram:
Ut, qui conducti plorant in funere, dicunt
Et faciunt prope plura dolentibus ex animo, sic
Derisor vero plus laudatore movetur. *der.* v. 452. E. 1. 18. 11.
Reges dicuntur multis urgere culullis *cul.* C. 1. 31. 11.
Et torquere mero, quem perspexisse laborant, *tor.* E. 1. 18. 38.
An sit amicitia dignus: si carmina condes,
Numquam te fallant animi sub volpe latentes.
Quintilio si quid recitares, Corrige sodes *Qu.* C. 1. 18 et 24.
Hoc, aiebat, et hoc; melius te posse negares, *sod.* E. 1. 1. 62.
Bis terque expertum frustra, delere jubebat
Et male tornatos incudi reddere versus.
Si defendere delictum quam vertere malles,
Nullum ultra verbum aut operam insumebat inanem,
Quin sine rivali teque et tua solus amares. 444. E. 2. 2. 108.
Vir bonus et prudens versus reprehendet inertes,
Culpabit duros, incomptis allinet atrum
Transverso calamo signum, ambitiosa recidet *rec.* S. 1. 10. 69.
Ornamenta, parum claris lucem dare coget,

422. ? verost. 435. laborent. 437. fallent; latentis. 438. Quinctilio. 447. traverso.

Arguet ambigue dictum, mutanda notabit,
450. E. 2. 2. 110. Fiet Aristarchus; non dicet: Cur ego amicum
Offendam in nugis? Hæ nugæ seria ducent
In mala derisum semel exceptumque sinistre.
Ut mala quem scabies aut morbus regius urget
Aut fanaticus error et iracunda Diana,
ves. *v.* 296. Vesanum tetigisse timent fugiuntque poëtam,
E. 1. 19. 3. Qui sapiunt; agitant pueri incautique sequuntur.
Hic, dum sublimis versus ructatur et errat,
Si veluti merulis intentus decidit auceps
In puteum foveamve, licet, Succurrite, longum
Clamet, Io cives! non sit, qui tollere curet.
Si curet quis opem ferre et demittere funem,
Qui scis, an prudens huc se projecerit atque
Servari nolit? dicam, Siculique poëtæ
Narrabo interitum: Deus immortalis haberi
Em. E. 1. 12. 20. Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Ætnam
Insiluit. Sit jus liceatque perire poëtis;
Invitum qui servat, idem facit occidenti.
Nec semel hoc fecit, nec, si retractus erit, jam
Fiet homo et ponet famosæ mortis amorem.
470. S. 2. 7. 117. Nec satis apparet, cur versus factitet, utrum
Minxerit in patrios cineres, an triste bidental
Moverit incestus: certe furit ac velut ursus
Objectos caveæ valuit si frangere clathros,
474. S. 1. 3. 89. Indoctum doctumque fugat recitator acerbus;
Quem vero arripuit, tenet occiditque legendo,
Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.

456. secuntur. 462. dejecerit.

Spottiswoode & Co., Printers, New-street Square and 30 *Parliament Street.*